K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar **måndagen den 28 oktober 2024, klockan 10:00 i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved** för att behandla följande ärenden:

Nr	**Diarienummer**	**Ärendemening**	
1	KS.2024.1	Fastställande av dagordning	
2		Nya motioner	
3	KS.2024.5	Interpellationer	
4	KS.2024.6	Frågor	
5	KS.2024.3	Valärenden	
6	KS.2024.139	Förfrågan om höjd borgensnivå för AB Gislavedshus	
7	KS.2024.140	Förfrågan om höjd borgensnivå för Gisletorp Lokaler AB	
8	KS.2024.137	Förfrågan om höjd borgensnivå för Gislaved Energi AB	
9	KS.2024.138	Förfrågan om höjd borgensnivå för Gislaved Energi Elnät AB	
10	KS.2024.153	Revisionsrapport - Granskning av delårsbokslut 2024	
11	KS.2024.40	Delårsbokslut 2024, U2, hela kommunen	
12	KS.2024.7	Information från revisionen 2024	
13	KS.2022.92	Ekonomiska styrprinciper	
14	KS.2024.143	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)	

15	KS.2024.82	Taxor 2025	
16	KS.2024.31	Budget 2025 med plan för 2026-2028	
17	KS.2024.110	Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2025	
18	KS.2024.36	Redovisning av obesvarade motioner per 1 september 2024	
19	KS.2024.1	Meddelanden	

Gislaved den 17 oktober 2024

Niclas Palmgren
Ordförande

Yvonne Thelin Karlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved.

[Kommunens dnr: KS.2024.3]

Avsägelse:

Jag avsäger mig härmed mitt uppdrag som ersättare i samhällsutvecklingsnämnden.

Med vänlig hälsning

Henrik Sjödell

Henrik Sjödell

Moderaterna

Ankom: 2024-10-14 Ärende: KS.2024.3 Handling: 1387545

[Kommunens dnr: KS.2024.3]

Nominering:

Den moderata gruppen vill nominera Fredrik Björkman till ersättare i samhällsutvecklingsnämnden och dess arbetsutskott.

Anton Sjödell

Moderaterna

Ankom: 2024-10-14 Ärende: KS.2024.3 Handling: 1387546

[Kommunens dnr: KS.2024.3]

Avsägelse gällande:

Hej,

Härmed avsäger jag mitt uppdrag som ersättare i Kommunfullmäktige från och med nu.

Sara-Lena Bengtsdotter-Bogren

Socialdemokraterna

Ankom: 2024-10-17 Ärende: KS.2024.3 Handling: 1388620

GISLAVEDS KOMMUN
Kommunens revisorer

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2024-10-18

Plats och Tid	Gislaved 2024-10-18 kl 11.30-11.45 Sammanträdesrummet Spaden, Gislaved
Beslutande	Mattias Johansson Nena Stamenkovic Kristina Adolfsson Inga-Maj Eleholt Tomas Norlander
Övriga deltagande	Carl-Magnus Stenehav, PwC

Utses att justera: Nena Stamenkovic

Paragrafer: 1-3

Underskrifter

Sekreterare: _____
Carl-Magnus Stenehav

Ordförande: _____
Mattias Johansson

Justerande: _____
Nena Stamenkovic

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunens revisorer
Sammanträdesdatum	2024-10-18
Datum för anslags uppsättande	
Förvaringsplats för protokollet	
Underskrift	_____

§ 1
Ordföranden Mattias Johansson förklarar sammanträdet öppnat

§ 2
Till justeringsman valdes Nena Stamenkovic

§ 3
Kommunens revisorer beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fördela lekmannarevisionsuppdrag enligt följande;

Gislavedshus AB Tomas Norlander som suppleant.

Gislaved Energi Service AB, Tomas Norlander som lekmannarevisor.

Gislaved Energi Elnät AB, Tomas Norlander som lekmannarevisor.

Gislaved Energi Koncern AB, Tomas Norlander som lekmannarevisor.

Gislaveds Energi AB, Tomas Norlander som lekmannarevisor.

Ks §168 Dnr: KS.2024.139 2.5.5

Förfrågan om höjd borgensnivå för AB Gislavedshus

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att borgensramen för AB Gislavedshus fastställs till totalt 800 miljoner kronor.

Jäv
Bo Eriksson (MiG) anmäler jäv och deltar inte i behandlingen av ärendet.

Ärendebeskrivning
AB Gislavedshus har för närvarande ett borgensutrymme om 465 miljoner och bolaget nyttjar för närvarande 417 miljoner av utrymmet.

För att möjliggöra renoveringar och nybyggnationer som återfinns i AB Gislavedshus långtidsplan föreslår styrelsen för bolaget till kommunfullmäktige att borgensramen höjs till totalt 1 155 miljoner kronor. Långtidsplanen avser perioden 2024-2036.

Ärendet har beretts i styrelsen för Gislaved Kommunhus AB den 16 september 2024. Styrelsen för Gislaved Kommunhus AB noterar att styrelsen för AB Gislavedshus i sitt beslut daterat den 2 september 2024 föreslår till kommunfullmäktige att borgensramen ska omfatta 1 155 miljoner kronor kopplat till bolagets långtidsplan för perioden 2024-2036.

Med anledning av att långtidsplanen omfattar 12 år är Gislaveds Kommunhus ABs bedömning att borgensramen successivt behöver justeras över tidsperioden. Ur ett koncernperspektiv ifrågasätts inte AB Gislavedshus långtidsplan utan enbart att nivån för borgensramen behöver justeras över tid.

Gislaved Kommunhus AB tillstyrker att borgensramen i detta skedet fastställs av kommunfullmäktige till 800 miljoner kronor.

Beslutsunderlag
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 19 september 2024
Styrelseprotokoll Gislaved Kommunhus AB daterat den 16 september 2024
Protokollsutdrag AB Gislavedshus den 2 september 2024

Yrkanden
Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

GISLAVEDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Gislaveds Kommunhus AB
- Styrelsemöte
Sammanträdesdatum 2024-09-16

Plats och tid	Kommunhuset, måndagen den 16 september 2024, kl 13.00-13.25, med ajournering mellan kl. 14.15-14.20.
Beslutande	Marie Johansson, ordförande Anton Sjödell Gunnel Augustsson Ruth Johannesson Stefan Nylén, jäv §52
Övriga deltagande	Stefan Eglinger vd Gislaveds Kommunhus AB Yvonne Thelin Karlsson, sekreterare Carina Hoffman, ekonom Anders Olsson, ekonomichef Adela Mujanovic, enhetschef enheten för nämnd- och ärendehantering, §48
Utses att justera	Ruth Johannesson
Justeringens plats och tid	Kommunstyrelsekontoret den 18 september 2024

Under-skrifter

Sekreterare ..... Paragrafer 46-58

Yvonne Thelin Karlsson

Ordförande .....

Marie Johansson

Justerande .....

Ruth Johannesson

Utdragsbestyrkande

§51
Ökat borgensutrymme för AB Gislavedshus

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att AB Gislavedshus borgensram utökas med 335 mnkr till totalt 800 mnkr.

Ärendebeskrivning
AB Gislavedshus har för närvarande ett borgensutrymme om 465 miljoner och bolaget nyttjar idag 417 miljoner av denna. Bolaget använder 54 miljoner av koncernkrediten och ägaren har kommunicerat att limiten kan vara maximalt 15 miljoner för att säkra kommunens likviditet. Detta innebär att en nyupplåning behöver genomföras.
För att finansiera de planerade projekten i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036 som beslutades av styrelsen för AB Gislavedshus i september 2023 så behöver borgensutrymmet utökas. Långtidsplanen förutsätter att cirka 15-20 procent finansieras via resultatet och resterande del genom nyupplåning. De inköpta boendefastigheterna under 2024 ingår för närvarande inte i nuvarande beslutad långtidsplan. Ett genomförande av enbart Dalen 2024-2026 innebär ett utökat borgensutrymme. För att öka borgensutrymmet så önskar ägaren ett styrelsebeslut. Styrelsen för AB Gislavedshus föreslår kommunfullmäktige att öka borgensutrymmet initialt till 800 mnkr för genomförande av projekt i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
AB Gislavedshus

§ 52
Ökat borgensutrymme för Gisletorps lokaler AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att Gisletorp Lokaler ABs borgensram utökas med 10 mnkr till totalt 20 mnkr.

Jäv
Stefan Nylén anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige har fastställt ett borgensutrymme om 10 mnkr för Gisletorp Lokaler AB och idag används hela borgensutrymmet. Utöver detta så nyttjar bolaget 0,5 mnkr av koncernkrediten och enligt ägaren så kommer denna att begränsas till 2,0 mnkr för att säkerställa kommunens likviditet.
För att finansiera kommande underhållsprojekt behöver borgensutrymmet för Gisletorp Lokaler AB utökas från 10 mnkr till 20 mnkr.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gisletorp Lokaler AB

§ 53
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi AB fastställs till totalt 160 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi AB har för närvarande en beviljad borgensram om 144 mnkr varav 118,5 mnkr är nyttjat. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investeringar att borgensramen beslutas av kommunfullmäktige att uppgå till totalt 160 mnkr det vill säga en höjning med 16 mnkr. Bolaget står inför kommande investeringar i ökad produktionskapacitet för fjärrvärme. Detta då allt fler ansluter sig till fjärrvärme, vilket är positivt. En ökad produktionskapacitet för fjärrvärme i Gislaved/Anderstorpnätet är därför nödvändig att tillgodose tillsammans med en så kallad effektreserv.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi AB

§ 54
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi Elnät AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi Elnät AB fastställs till 130 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi Elnät AB har för närvarande ingen beviljad borgensram. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investering att borgensramen därmed beslutas av kommunfullmäktige till 130 mnkr. En ny mottagningsstation för elkraft är planerad att byggas vid kontor på Mårtensgatan. Den nya anläggningen kommer att innefatta teknisk utrustning med två nya transformatorer samt en ny byggnad för ökad säkerhet och skalskydd. Tre transformatorer, varav två tillhör mottagningsstationen är beställda och levereras i februari år 2027. Anbudsförfrågan kommer att sändas ut under hösten 2024 gällande teknisk utrustning och byggnad.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi Elnät AB

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

GISLAVEDSHUS

	Sammanträdesdatum	Sida
Styrelsen	2024-09-02	1 (3)

Plats och tid	HK, Torggatan 3A i Gislaved 11.00-15.00
Beslutande	Inga-Lill Svanberg, Ordförande Lisbeth Andersson Peter Gustavsson Fredrik Claar Carina Johansson Bo Eriksson Ingebert Magnusson
Övriga deltagare	Malin Larsson, VD Susanne Jacobsson, ekonomichef §§73-74 Mattias Björk, kundtjänstchef §75 Dan Seger, teknisk chef §76 Fredrik Sjöblom, Arbetstagarrepresentant §§73-78
Utses att justera	Peter Gustavsson

Underskrifter: Paragrafer 69-78

Sekreterare
Malin Larsson

Ordförande
Inga-Lill Svanberg

Justerande
Peter Gustavsson

§ 74 Utökat borgensutrymme

För att kunna finansiera kommande renoveringar och nybyggnationer enligt bolagets långtidsplan behöver det av kommunfullmäktiges fastställda borgensutrymme utökas.

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att öka borgensutrymmet till 1,155 miljard för AB Gislavedshus för genomförande av projekt i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024- 2036.

Ks §169 Dnr: KS.2024.140 2.5.5

Förfrågan om höjd borgensnivå för Gisletorp Lokaler AB

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att borgensramen för Gisletorp Lokaler AB fastställs till totalt 20 miljoner kronor.

Jäv
Bo Eriksson (MiG) och Stefan Nylén (SD) anmäler jäv och deltar inte i behandlingen av ärendet.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige har fastställt ett borgensutrymme om 10 mnkr för Gisletorp Lokaler AB och idag används hela borgensutrymmet. Utöver detta så nyttjar bolaget 0,5 mnkr av koncernkrediten och enligt ägaren så kommer denna att begränsas till 2,0 mnkr för att säkerställa kommunens likviditet.

För att finansiera kommande underhållsprojekt föreslår styrelsen för Gisletorp Lokaler AB till kommunfullmäktige att borgensutrymmet höjs 10 mnkr till totalt 20 mnkr

Ärendet har beretts av styrelsen för Gislaved Kommunhus AB den 16 september 2024. Styrelsen tillstyrker bolagets förfrågan om höjd borgensram

Beslutsunderlag
Kommunstyrelsens tjänsteskrivelse daterad den 19 september 2024
Styrelseprotokoll Gislaved Kommunhus AB daterad den 10 september

Yrkanden
Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

GISLAVEDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Gislaveds Kommunhus AB
- Styrelsemöte
Sammanträdesdatum 2024-09-16

Plats och tid	Kommunhuset, måndagen den 16 september 2024, kl 13.00-13.25, med ajournering mellan kl. 14.15-14.20.
Beslutande	Marie Johansson, ordförande Anton Sjödell Gunnel Augustsson Ruth Johannesson Stefan Nylén, jäv §52
Övriga deltagande	Stefan Eglinger vd Gislaveds Kommunhus AB Yvonne Thelin Karlsson, sekreterare Carina Hoffman, ekonom Anders Olsson, ekonomichef Adela Mujanovic, enhetschef enheten för nämnd- och ärendehantering, §48
Utses att justera	Ruth Johannesson
Justeringens plats och tid	Kommunstyrelsekontoret den 18 september 2024

Under-skrifter

Sekreterare ..... Paragrafer 46-58

Yvonne Thelin Karlsson

Ordförande .....

Marie Johansson

Justerande .....

Ruth Johannesson

Utdragsbestyrkande

§51
Ökat borgensutrymme för AB Gislavedshus

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att AB Gislavedshus borgensram utökas med 335 mnkr till totalt 800 mnkr.

Ärendebeskrivning
AB Gislavedshus har för närvarande ett borgensutrymme om 465 miljoner och bolaget nyttjar idag 417 miljoner av denna. Bolaget använder 54 miljoner av koncernkrediten och ägaren har kommunicerat att limiten kan vara maximalt 15 miljoner för att säkra kommunens likviditet. Detta innebär att en nyupplåning behöver genomföras.
För att finansiera de planerade projekten i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036 som beslutades av styrelsen för AB Gislavedshus i september 2023 så behöver borgensutrymmet utökas. Långtidsplanen förutsätter att cirka 15-20 procent finansieras via resultatet och resterande del genom nyupplåning. De inköpta boendefastigheterna under 2024 ingår för närvarande inte i nuvarande beslutad långtidsplan. Ett genomförande av enbart Dalen 2024-2026 innebär ett utökat borgensutrymme. För att öka borgensutrymmet så önskar ägaren ett styrelsebeslut. Styrelsen för AB Gislavedshus föreslår kommunfullmäktige att öka borgensutrymmet initialt till 800 mnkr för genomförande av projekt i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
AB Gislavedshus

§ 52
Ökat borgensutrymme för Gisletorps lokaler AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att Gisletorp Lokaler ABs borgensram utökas med 10 mnkr till totalt 20 mnkr.

Jäv
Stefan Nylén anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige har fastställt ett borgensutrymme om 10 mnkr för Gisletorp Lokaler AB och idag används hela borgensutrymmet. Utöver detta så nyttjar bolaget 0,5 mnkr av koncernkrediten och enligt ägaren så kommer denna att begränsas till 2,0 mnkr för att säkerställa kommunens likviditet.
För att finansiera kommande underhållsprojekt behöver borgensutrymmet för Gisletorp Lokaler AB utökas från 10 mnkr till 20 mnkr.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gisletorp Lokaler AB

§ 53
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi AB fastställs till totalt 160 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi AB har för närvarande en beviljad borgensram om 144 mnkr varav 118,5 mnkr är nyttjat. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investeringar att borgensramen beslutas av kommunfullmäktige att uppgå till totalt 160 mnkr det vill säga en höjning med 16 mnkr. Bolaget står inför kommande investeringar i ökad produktionskapacitet för fjärrvärme. Detta då allt fler ansluter sig till fjärrvärme, vilket är positivt. En ökad produktionskapacitet för fjärrvärme i Gislaved/Anderstorpnätet är därför nödvändig att tillgodose tillsammans med en så kallad effektreserv.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi AB

§ 54
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi Elnät AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi Elnät AB fastställs till 130 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi Elnät AB har för närvarande ingen beviljad borgensram. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investering att borgensramen därmed beslutas av kommunfullmäktige till 130 mnkr. En ny mottagningsstation för elkraft är planerad att byggas vid kontor på Mårtensgatan. Den nya anläggningen kommer att innefatta teknisk utrustning med två nya transformatorer samt en ny byggnad för ökad säkerhet och skalskydd. Tre transformatorer, varav två tillhör mottagningsstationen är beställda och levereras i februari år 2027. Anbudsförfrågan kommer att sändas ut under hösten 2024 gällande teknisk utrustning och byggnad.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi Elnät AB

Ks §166 Dnr: KS.2024.137 2.5.5

Förfrågan om höjd borgensnivå för Gislaved Energi AB

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att borgensramen för Gislaved Energi AB fastställs till totalt 160 miljoner kronor.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi AB har för närvarande en beviljad borgensram om 144 mnkr varav 118,5 mnkr är nyttjat. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investeringar att borgensramen beslutas av kommunfullmäktige att uppgå till totalt 160 mnkr det vill säga en höjning av borgensramen med 16 mnkr.

Bolaget står inför kommande investeringar i ökad produktionskapacitet för fjärrvärme. Detta då allt fler ansluter sig till fjärrvärme, vilket är positivt. En ökad produktionskapacitet för fjärrvärme i Gislaved/Anderstorpnätet är därför nödvändig för att tillgodose behovet tillsammans med en så kallad effektreserv.

Ärendet har beretts i styrelsen för Gislaved Kommunhus AB den 16 september 2024. Styrelsen tillstyrker bolagets förfrågan om höjd borgensram.

Beslutsunderlag
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 19 september 2024.
Styrelseprotokoll Gislaved Energi daterat den 10 september 2024
Styrelseprotokoll Gislaved Kommunhus AB daterat den 16 september 2024

Yrkanden
Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

GISLAVEDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Gislaveds Kommunhus AB
- Styrelsemöte
Sammanträdesdatum 2024-09-16

Plats och tid	Kommunhuset, måndagen den 16 september 2024, kl 13.00-13.25, med ajournering mellan kl. 14.15-14.20.
Beslutande	Marie Johansson, ordförande Anton Sjödell Gunnel Augustsson Ruth Johannesson Stefan Nylén, jäv §52
Övriga deltagande	Stefan Eglinger vd Gislaveds Kommunhus AB Yvonne Thelin Karlsson, sekreterare Carina Hoffman, ekonom Anders Olsson, ekonomichef Adela Mujanovic, enhetschef enheten för nämnd- och ärendehantering, §48
Utses att justera	Ruth Johannesson
Justeringens plats och tid	Kommunstyrelsekontoret den 18 september 2024

Under-skrifter

Sekreterare ..... Paragrafer 46-58

Yvonne Thelin Karlsson

Ordförande .....

Marie Johansson

Justerande .....

Ruth Johannesson

Utdragsbestyrkande

§51
Ökat borgensutrymme för AB Gislavedshus

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att AB Gislavedshus borgensram utökas med 335 mnkr till totalt 800 mnkr.

Ärendebeskrivning
AB Gislavedshus har för närvarande ett borgensutrymme om 465 miljoner och bolaget nyttjar idag 417 miljoner av denna. Bolaget använder 54 miljoner av koncernkrediten och ägaren har kommunicerat att limiten kan vara maximalt 15 miljoner för att säkra kommunens likviditet. Detta innebär att en nyupplåning behöver genomföras.
För att finansiera de planerade projekten i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036 som beslutades av styrelsen för AB Gislavedshus i september 2023 så behöver borgensutrymmet utökas. Långtidsplanen förutsätter att cirka 15-20 procent finansieras via resultatet och resterande del genom nyupplåning. De inköpta boendefastigheterna under 2024 ingår för närvarande inte i nuvarande beslutad långtidsplan. Ett genomförande av enbart Dalen 2024-2026 innebär ett utökat borgensutrymme. För att öka borgensutrymmet så önskar ägaren ett styrelsebeslut. Styrelsen för AB Gislavedshus föreslår kommunfullmäktige att öka borgensutrymmet initialt till 800 mnkr för genomförande av projekt i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
AB Gislavedshus

§ 52
Ökat borgensutrymme för Gisletorps lokaler AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att Gisletorp Lokaler ABs borgensram utökas med 10 mnkr till totalt 20 mnkr.

Jäv
Stefan Nylén anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige har fastställt ett borgensutrymme om 10 mnkr för Gisletorp Lokaler AB och idag används hela borgensutrymmet. Utöver detta så nyttjar bolaget 0,5 mnkr av koncernkrediten och enligt ägaren så kommer denna att begränsas till 2,0 mnkr för att säkerställa kommunens likviditet.
För att finansiera kommande underhållsprojekt behöver borgensutrymmet för Gisletorp Lokaler AB utökas från 10 mnkr till 20 mnkr.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gisletorp Lokaler AB

§ 53
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi AB fastställs till totalt 160 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi AB har för närvarande en beviljad borgensram om 144 mnkr varav 118,5 mnkr är nyttjat. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investeringar att borgensramen beslutas av kommunfullmäktige att uppgå till totalt 160 mnkr det vill säga en höjning med 16 mnkr. Bolaget står inför kommande investeringar i ökad produktionskapacitet för fjärrvärme. Detta då allt fler ansluter sig till fjärrvärme, vilket är positivt. En ökad produktionskapacitet för fjärrvärme i Gislaved/Anderstorpnätet är därför nödvändig att tillgodose tillsammans med en så kallad effektreserv.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi AB

§ 54
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi Elnät AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi Elnät AB fastställs till 130 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi Elnät AB har för närvarande ingen beviljad borgensram. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investering att borgensramen därmed beslutas av kommunfullmäktige till 130 mnkr. En ny mottagningsstation för elkraft är planerad att byggas vid kontor på Mårtensgatan. Den nya anläggningen kommer att innefatta teknisk utrustning med två nya transformatorer samt en ny byggnad för ökad säkerhet och skalskydd. Tre transformatorer, varav två tillhör mottagningsstationen är beställda och levereras i februari år 2027. Anbudsförfrågan kommer att sändas ut under hösten 2024 gällande teknisk utrustning och byggnad.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi Elnät AB

Gislaved Energi

2024-09-10

Styrelsen beslutade vid mötet den 10 september 2024 att:

- *till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun föreslå, att för Gislaved Energi Elnät AB (org. nr 556223-8765) godkänna en borgensram upp till **130 miljoner kronor.***

- *till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun föreslå, att för Gislaved Energi AB (org. nr 556247-6514) godkänna en borgensram upp till **160 miljoner kronor.***

Gislaved den 10 september 2024

.....

Bengt-Anders Johansson,

Ordförande

.....

Sören Svensson,

Vice ordförande

Tryck Tryck AB

Ks §167 Dnr: KS.2024.138 2.5.5

Förfrågan om höjd borgensnivå för Gislaved Energi Elnät AB

Beslut
Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta att borgensramen för Gislaved Energi Elnät AB fastställs till totalt 130 miljoner kronor.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi Elnät AB har för närvarande ingen beviljad borgensram. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investering att borgensramen därmed beslutas av kommunfullmäktige till 130 mnkr.

En ny mottagningsstation för elkraft är planerad att byggas vid kontoret på Mårtensgatan. Den nya anläggningen kommer att innefatta teknisk utrustning med två nya transformatorer samt en ny byggnad för ökad säkerhet och skalskydd. Tre transformatorer, varav två tillhör mottagningsstationen är beställda och levereras i februari år 2027. Anbudsförfrågan kommer att sändas ut under hösten 2024 gällande teknisk utrustning och byggnad.

Ärendet har beretts i styrelsen för Gislaved Kommunhus AB den 16 september 2024. Styrelsen tillstyrker bolagets förfrågan om höjd borgensram.

Beslutsunderlag
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 19 september 2024.
Styrelseprotokoll för Gislaved Energi AB daterat den 16 september 2024
Styrelseprotokoll för Gislaved Kommunhus AB daterat den 10 september 2024

Yrkanden
Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

GISLAVEDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Gislaveds Kommunhus AB
- Styrelsemöte
Sammanträdesdatum 2024-09-16

Plats och tid	Kommunhuset, måndagen den 16 september 2024, kl 13.00-13.25, med ajournering mellan kl. 14.15-14.20.
Beslutande	Marie Johansson, ordförande Anton Sjödell Gunnel Augustsson Ruth Johannesson Stefan Nylén, jäv §52
Övriga deltagande	Stefan Eglinger vd Gislaveds Kommunhus AB Yvonne Thelin Karlsson, sekreterare Carina Hoffman, ekonom Anders Olsson, ekonomichef Adela Mujanovic, enhetschef enheten för nämnd- och ärendehantering, §48
Utses att justera	Ruth Johannesson
Justeringens plats och tid	Kommunstyrelsekontoret den 18 september 2024

Under-skrifter

Sekreterare ..... Paragrafer 46-58

Yvonne Thelin Karlsson

Ordförande .....

Marie Johansson

Justerande .....

Ruth Johannesson

Utdragsbestyrkande

§51
Ökat borgensutrymme för AB Gislavedshus

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att AB Gislavedshus borgensram utökas med 335 mnkr till totalt 800 mnkr.

Ärendebeskrivning
AB Gislavedshus har för närvarande ett borgensutrymme om 465 miljoner och bolaget nyttjar idag 417 miljoner av denna. Bolaget använder 54 miljoner av koncernkrediten och ägaren har kommunicerat att limiten kan vara maximalt 15 miljoner för att säkra kommunens likviditet. Detta innebär att en nyupplåning behöver genomföras.
För att finansiera de planerade projekten i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036 som beslutades av styrelsen för AB Gislavedshus i september 2023 så behöver borgensutrymmet utökas. Långtidsplanen förutsätter att cirka 15-20 procent finansieras via resultatet och resterande del genom nyupplåning. De inköpta boendefastigheterna under 2024 ingår för närvarande inte i nuvarande beslutad långtidsplan. Ett genomförande av enbart Dalen 2024-2026 innebär ett utökat borgensutrymme. För att öka borgensutrymmet så önskar ägaren ett styrelsebeslut. Styrelsen för AB Gislavedshus föreslår kommunfullmäktige att öka borgensutrymmet initialt till 800 mnkr för genomförande av projekt i bolagets långtidsplan för underhåll och nybyggnation 2024-2036.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
AB Gislavedshus

§ 52
Ökat borgensutrymme för Gisletorps lokaler AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att Gisletorp Lokaler ABs borgensram utökas med 10 mnkr till totalt 20 mnkr.

Jäv
Stefan Nylén anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige har fastställt ett borgensutrymme om 10 mnkr för Gisletorp Lokaler AB och idag används hela borgensutrymmet. Utöver detta så nyttjar bolaget 0,5 mnkr av koncernkrediten och enligt ägaren så kommer denna att begränsas till 2,0 mnkr för att säkerställa kommunens likviditet.
För att finansiera kommande underhållsprojekt behöver borgensutrymmet för Gisletorp Lokaler AB utökas från 10 mnkr till 20 mnkr.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gisletorp Lokaler AB

§ 53
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi AB fastställs till totalt 160 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi AB har för närvarande en beviljad borgensram om 144 mnkr varav 118,5 mnkr är nyttjat. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investeringar att borgensramen beslutas av kommunfullmäktige att uppgå till totalt 160 mnkr det vill säga en höjning med 16 mnkr. Bolaget står inför kommande investeringar i ökad produktionskapacitet för fjärrvärme. Detta då allt fler ansluter sig till fjärrvärme, vilket är positivt. En ökad produktionskapacitet för fjärrvärme i Gislaved/Anderstorpnätet är därför nödvändig att tillgodose tillsammans med en så kallad effektreserv.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi AB

§ 54
Ökat borgensutrymme för Gislaveds Energi Elnät AB

Beslut
Styrelsen för Gislaved kommunhus AB föreslår till kommunfullmäktige att borgenramen för Gislaved Energi Elnät AB fastställs till 130 mnkr.

Ärendebeskrivning
Gislaved Energi Elnät AB har för närvarande ingen beviljad borgensram. Bolaget yrkar med anledning av nedanstående investering att borgensramen därmed beslutas av kommunfullmäktige till 130 mnkr. En ny mottagningsstation för elkraft är planerad att byggas vid kontor på Mårtensgatan. Den nya anläggningen kommer att innefatta teknisk utrustning med två nya transformatorer samt en ny byggnad för ökad säkerhet och skalskydd. Tre transformatorer, varav två tillhör mottagningsstationen är beställda och levereras i februari år 2027. Anbudsförfrågan kommer att sändas ut under hösten 2024 gällande teknisk utrustning och byggnad.

Beslutsunderlag
Styrelseprotokoll Gislaved Energi AB, daterat den 10 september 2024.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Gislaveds Energi Elnät AB

Gislaved Energi

2024-09-10

Styrelsen beslutade vid mötet den 10 september 2024 att:

- *till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun föreslå, att för Gislaved Energi Elnät AB (org. nr 556223-8765) godkänna en borgensram upp till **130 miljoner kronor.***

- *till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun föreslå, att för Gislaved Energi AB (org. nr 556247-6514) godkänna en borgensram upp till **160 miljoner kronor.***

Gislaved den 10 september 2024

.....

Bengt-Anders Johansson,

Ordförande

.....

Sören Svensson,

Vice ordförande

Tryck Tryck AB

Till kommunfullmäktige
Gislaveds kommun

Revisionsutlåtande delårsrapport 2024-08-31

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2024-08-31 är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningens resultat framgår av bifogad revisionsrapport.

Resultatet för perioden uppgår till -68,6 mnkr och prognosen för helåret visar på ett underskott på 133,5 mnkr. Balanskravsresultatet beräknas till -158,5 mnkr för år 2024. Nämnderna prognostiserar totalt sett ett underskott på 115 mnkr.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 52,8 mnkr, samhällsutvecklingsnämnden ett underskott på 40,8 mnkr, kommunstyrelsen ett underskott på 17,9 mnkr och utbildningsnämnden ett underskott på 5,4 mnkr.

Vi bedömer följande utifrån upprättad delårsrapport:

- Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i *Budget 2024 med plan 2025-2027.* Ett av två finansiella mål prognostiseras att inte uppnås.
- Det prognostiserade resultatet avseende verksamhetsmålen är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda mål i *Budget 2024 med plan 2025-2027.*

Revisionen ser allvarligt på det negativa balanskravsresultatet och på kommunstyrelsens/nämndernas beräknade underskott. Detta är inte att betrakta som god ekonomisk hushållning. Det är av yttersta vikt att kommunstyrelsen säkerställer att nämnderna och kommunstyrelsen beslutar om tillräckliga, effektiva och konkreta åtgärder samt att tillse att dessa åtgärder också realiseras.

Vi ser det som angeläget att kommunstyrelsen säkerställer att åtgärder vidtas i verksamheten och realiseras gällande de verksamhetsmässiga mål som inte bedöms uppfyllas.

Gislaved dag enligt digital signering.

Björn Olsson	Inga-Maj Eleholt	Kristina Adolfsson
Marie Lackenbauer	Mattias Johansson	Nena Stamenkovic
Tomas Norlander		

Bilagor revisionsrapporter *Granskning av god ekonomisk hushållning 2024 samt Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport.*

Deltagare

BJÖRN OLSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 13:25:01 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Björn Axel Olsson — Datum

Björn Olsson

Leveranskanal: E-post

INGA-MAJ ELEHOLT Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 12:33:35 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: INGA-MAJ ELEHOLT — Datum

Inga-Maj Eleholt

Leveranskanal: E-post

KRISTINA ADOLFSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 13:30:23 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: KRISTINA ADOLFSSON — Datum

Kristina Adolfsson

Leveranskanal: E-post

MARIE LACKENBAUER Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 12:44:22 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: MARIE LACKENBAUER — Datum

Marie Lackenbauer

Leveranskanal: E-post

MATTIAS JOHANSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 12:45:57 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: MATTIAS JOHANSSON — Datum

Mattias Johansson

Leveranskanal: E-post

NENA STAMENKOVIC Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-10-18 12:33:36 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: NENA STAMENKOVIC — Datum

Nena Stamenkovic

Leveranskanal: E-post

TOMAS NORLANDER Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-18 12:45:00 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Tomas Lars Norlander

Datum

Tomas Norlander

Leveranskanal: E-post

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Gislaveds kommun

Org.nr 212000-0514

Inledning
Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Gislaveds kommun för perioden 2024-01-01 – 2024-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning
Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen
Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Slutsats
Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum som framgår av den elektroniska signaturen.

PricewaterhouseCoopers AB

Mats Åkerlund

Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Mats Erik Åkerlund

Mats Åkerlund
Auktoriserad revisor

2024-10-18 09:21:40 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2024-08-31

Gislaveds kommun

Revisionsrapport
Oktober 2024

Projektledare
Carl-Magnus Stenehav

pwc



Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är det prognostiserade resultatet i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är det prognostiserade resultatet i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2024-08-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-10-16.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

- I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål som fastställts i Budget 2024 med plan 2025-2027. Kommunstyrelsen gör den sammanfattande bedömningen att god ekonomisk hushållning inte uppnås.
- Kommunen har beslutat om två finansiella mål resultatmål och soliditetsmål) kopplat till god ekonomisk hushållning. Av redovisningen framgår att resultatmålet inte prognostiseras uppnås medan målet om soliditet prognostiseras uppnås.
- Utifrån Budget 2024 med plan 2025-2027 framgår att de fyra prioriterade målområden och underliggande nio mål med bäring på god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Dessa avser *En bra kvalité i välfärden, Ett attraktivt hållbart samhälle, En stark tillväxt för vår kommun, En medskapande organisation.* Någon uppföljning om respektive målområde uppfylls eller inte uppfylls sker inte. Den uppföljning som sker avser respektive underliggande mål. Av redovisningen framgår att 5 av 9 verksamhetsmål delvis uppfylls, tre verksamhetsmål uppfylls och ett verksamhetsmål uppfylls inte.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de *finansiella mål* som fullmäktige fastställt i *Budget 2024 med plan 2025-2027.*

.Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de *verksamhetsmål* som fullmäktige fastställt i *Budget 2024 med plan 2025-2027*.

Granskningsresultat: Balanskravet

Iakttagelser

- Kommunstyrelsen gör den bedömningen att balanskravet inte uppnås. Kommunen prognostisera ett negativt resultat för år 2024 på 133,5 mnkr och resultatet efter balanskravsjusteringar beräknas till -158,5 mnkr. Kommunen har inga negativa balanskravsresultat att återställa. Kommunfullmäktige beslutade i *Budget 2024 med plan 2025-2027* om ett budgeterar negativt resultat för 2024 på 34,5 mnkr.

Bedömning

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är det prognostiserade resultatet i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål	**Delvis uppfyllt**	
- Verksamhetsmål	**Delvis, uppfyllt**	

2. Revisionsfråga 2

Är det prognostiserade resultatet i delårsrapport förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet	**Nej, ej uppfyllt**	

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla analysen avseende de verksamhetsmässiga målen genom att tydliggöra uppställningen i delårsrapporten. Detta kan bla ske genom att använda sig av nyckeltal för att tydliggöra riktningen över tid.
- Delårsrapporten behöver i större utsträckning kompletteras med redovisning gällande vilka åtgärder som pågår/planeras för att nå de verksamhetsmässiga målen.
- Med anledning av att det finansiella målet avseende resultat och att balanskravsresultat inte uppnås behöver strukturella åtgärder vidtas i verksamheten kopplat till god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.

2024-10-18

Carl-Magnus Stenehav

_____

Uppdragsledare/projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gislaveds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2024-08-21. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Ks §163 Dnr: KS.2024.40 1.4

Delårsbokslut 2024, U2, hela kommunen

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Delårsbokslut - 2024 - Kommunfullmäktige,

att uppmana de nämnder som redovisar ett underskott att vidta åtgärder för att vid helåret ha ett utfall i balans med budget, samt

att budgetjustering görs mellan bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen avseende flytt av tjänster från bygg- och miljöavdelningen till enhet för nämnd- och ärendehantering. För 2024 budgetjusteras 0,921 mnkr och för 2025 (helårseffekt) budgetjusteras ytterligare 0,667 mnkr. Total budgetjustering motsvarar 1,588 mnkr.

Reservationer
Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG), Curt Vang (MiG) och Johnny Petersson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Ärendebeskrivning
Nämnder, styrelser och bolag ska årligen upprätta delårsbokslut per den 31 augusti. Uppföljning sker med avseende på verksamhetens ekonomi, kvalitet och måluppfyllelse samt avstämning av tilldelade uppdrag.

Den övergripande bedömningen är att Gislaveds kommun har bedrivit verksamhet med tillfredsställande kvalitet. Kommunen strävar efter att ha en god kvalitet inom särskilda viktiga områden för att uppfylla sitt grunduppdrag. Av dessa områden har alla utom ett bedömts ha god, eller tillfredsställande kvalitet. Avvikelsen avser *Hög kostnadseffektivitet i verksamheterna.* Prognosen för 2024 visar att det krävs ett mycket aktivt arbete för att arbeta bort ekonomiska obalanser i kommunens verksamheter. Kommunen behöver parallellt med detta även rusta för framtiden - genom att förstärka och förbättra sig inom områden som är nya eller kommer att få större vikt än tidigare.

Det pågår flera olika processer för att ge möjlighet till ökad delaktighet och inflytande, som till exempel lokalsamtal och medborgarbudget. Kommunens bemötande upplevs som gott och med anledning av kommunens 50-årsfirande har det skett en extra satsning på extern kommunikation. Ett arbete bedrivs också för att stärka det goda värdskapet hos medarbetarna, samt att få ett ökat kundperspektiv i våra processer.

Att klara kompetensförsörjningen är en central fråga för kommunen. Medarbetarna ser överlag sin arbetsmiljö som god, vilket är viktigt för att både behålla och attrahera medarbetare. Ett ledarutvecklingsprogram håller på att tas fram för att stärka ledarskap och medarbetarskap i kommunen. Dessa är några av delarna med att stärka vår långsiktiga förmåga att skapa möjligheter och attraktivitet.

Ks §163 (forts.)

Fullmäktige gav i budget för 2024 totalt tre uppdrag, vilka följs upp i detta bokslut. Bedömningen är att samtliga uppdrag håller den ursprungliga tidsplanen.

Fullmäktiges mål är omfångsrika och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden, men förflyttningar framåt har gjorts. Ett mål, *Vänd befolkningsutvecklingen genom att verka för en ökad inflyttning till kommunen*, bedöms inte göra en förflyttning i önskad riktning. Resultatmålet om 35 mnkr i genomsnitt för perioden 2022-2036 uppfylls inte.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med en historiskt relativt god grundekonomi. I bilden ingår även att de historiska resultaten inte har varit helt rättvisande med anledning av att till exempel vissa underhållsskulder har skjutits på framtiden. Det krävs nu att nämnderna genomför större förändringar och anpassningar av verksamheterna för att bibehålla en god ekonomi. En god ekonomi är en förutsättning för att skapa möjligheter i framtiden och för att skapa en attraktiv kommun för både befintliga och framtida invånare i kommunen.

Beaktat osäkerheter framförallt avseende pensionskostnader, skatteintäkter och statsbidrag är resultatet per den 31 augusti 2024 lägre än den budgeterade nivån. Resultat per 2024-08-31 uppgår till minus 68,6 mnkr. Resultatet är därmed 43 mnkr lägre än periodbudgeten (januari-augusti) på -25,6 mnkr. För närvarande är nämndernas nettokostnader större än vad budgeten medger. Respektive nämnd behöver förändra verksamhetens innehåll och omfattning. I nämndernas förbättringsarbete är det viktigt att kvalitén och nivån på välfärdstjänster i princip upprätthålls på samma nivå, men till en lägre nettokostnad samt att nettokostnaderna ryms inom respektive nämnds budgetram. I budget för 2024 budgeterades ett årsresultat på minus 34,5 mnkr och helårsprognosen för 2024 beräknas till minus 133,5 mnkr. Prognostiserad avvikelse mot budget är därmed minus 99,0 mnkr.

Den finansiella analysen pekar därmed på att det krävs en ännu mer aktiv styrning för att de finansiella målen ska uppnås i framtiden . De finansiella målen skapar nödvändiga ekonomiska förutsättningar för utveckling av kommunen.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 9 oktober 2024 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Delårsbokslut - 2024 - Kommunfullmäktige,

att uppmana de nämnder som redovisar ett underskott att vidta åtgärder för att vid helåret ha ett utfall i balans med budget, samt

att budgetjustering görs mellan bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen avseende flytt av tjänster från bygg- och miljöavdelningen till enhet för nämnd- och ärendehantering. För 2024 budgetjusteras 0,921 mnkr och för 2025 (helårseffekt) budgetjusteras ytterligare 0,667 mnkr. Total budgetjustering motsvarar 1,588 mnkr.

Ks §163 (forts.)

Beslutsunderlag
Delårsbokslut - 2024 - Kommunfullmäktige, daterad den 8 oktober 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 27 september 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024, §110

Yrkanden
Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget.

Ruth Johannesson (MiG): Med anledning av den mycket stora ekonomiska budgetavvikelsen på för SUNs del drygt 17%, SN drygt 7% och för kommunen totalt drygt 6% samt att kommunen INTE bedriver en god ekonomisk hushållning yrkar MiG att en extern revisionsfirma, utöver den auktoriserade revisor som kommunen redan anlitar, granskar Gislaveds kommuns förehavanden och analyserar det allvarliga läget.

Ylva Samuelsson (S) med instämmande av Charlotte Ström (WeP), Fredrik Sveningson (L) och Kenneth Magnusson (C): Bifall till liggande förslag och avslag på Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Propositionsordning
Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och Ruth Johannessons (MiG) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till allmänna utskottets liggande förslag.
NEJ-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Marie Johansson (S)	Ruth Johannesson (MiG)	Stefan Nylén (SD)
Ylva Samuelsson (S)	Bo Eriksson (MiG)	
Evagelos Varsamis (S)	Curt Vang (MiG)	
Anton Sjödell (M)	Johnny Petersson (MiG)	
Jonas Ericson (M)		
Maria Gullberg Lorentsson (M)		
Sandy Lind (WeP)		
Charlotte Ström (WeP)		
Kenneth Magnusson (C)		
Fredrik Sveningson (L)		

Omröstningen utfaller med 10 JA-röster och 4 NEJ-röster. En ledamot avstår. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Delårsbokslut - 2024 - Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1 Det kommunala uppdraget 4
1.1 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 5
1.1.1 Vision 5
1.1.2 Värdegrund 5
1.1.3 Styrmodell 5
2 Förvaltningsberättelse 7
2.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 7
2.1.1 Befolkningsutveckling 7
2.2 Händelser av väsentlig betydelse 7
2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 8
2.3.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag 8
2.3.2 Kritiska kvalitetsfaktorer 14
2.3.3 Utvecklingsmål 22
2.3.4 Uppdrag 30
2.3.5 Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad 32
2.4 Finansiell analys 33
2.4.1 Resultat 33
2.4.2 Kapacitet 34
2.4.3 Risk och kontroll 36
2.4.4 Balanskravsresultat 39
2.4.5 Sammanfattning finansiell analys 40
2.5 Förväntad utveckling 41
3 Drift- och investeringsredovisning 43
3.1 Driftredovisning - delårsbokslut 43
3.2 Investeringsredovisning - delårsbokslut 46
3.2.1 Uppföljning exploateringsverksamheten 48
4 Ekonomisk redovisning 49
4.1 Räkenskaper delårsbokslut 49
4.1.1 Resultaträkning 49
4.1.2 Balansräkning 50
4.2 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut 51
4.2.1 Resultaträkning 51
4.2.2 Balansräkning 52

4.3 Redovisningsprinciper 53
4.3.1 Ord och begrepp 56
5 Verksamhetsberättelser 57
5.1 Nämnder 57
5.1.1 Bygg- och miljönämnden 57
5.1.2 Kommunstyrelsen 58
5.1.3 Räddningsnämnden 59
5.1.4 Socialnämnden 60
5.1.5 Samhällsutvecklingsnämnden 62
5.1.6 Utbildningsnämnden 63
5.1.7 Överförmyndarnämnden 65
5.2 Koncernbolag och stiftelser 66
5.2.1 Gislaveds Kommunhus AB 66
6 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten 77

1 Det kommunala uppdraget

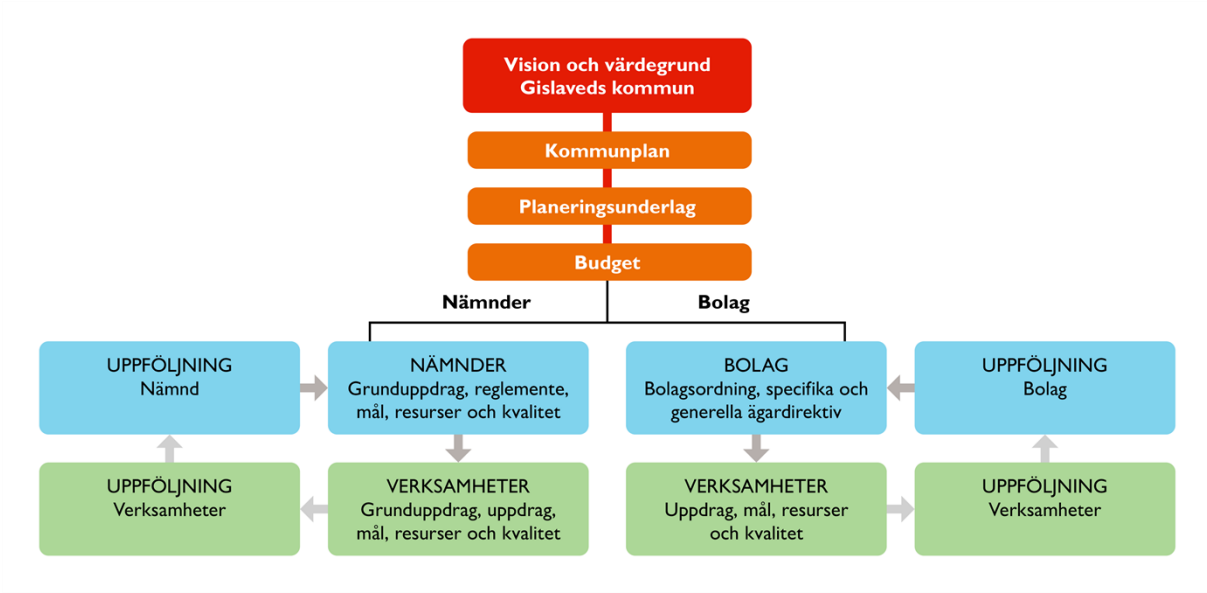
Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden genom olika fokusgrupper, nämndernas uppföljning och samhälle-, demokrati- samt arbetsgivarfrågor, är de som utgör grunden för kommunfullmäktiges uppföljning.

Kommunfullmäktige följer upp budget tre gånger per år. Vid delår och årsredovisning görs en mer omfattande uppföljning.



1.1 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

1.1.1 Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas. Visionen är:

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- ***levererar** en fungerande vardag för individen,*
- ***fungerar** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,*
- ***samverkar** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,*
- ***uppmärksammar** bärarna av den kulturella industrikommunen.*

1.1.2 Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

1.1.3 Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras av nedanstående bild:


Analysera förutsättningar
VISION OCH VÄRDEGRUND
Statlig styrning
Kommunal styrning
Verksamhetens grunduppdrag
Följa upp och kvalitets-säkra
Planera ekonomi, mål och kvalitet
EKONOMISTYRNING
PLAN FÖR UTVECKLING AV VERKSAMHETEN
KVALITETSSÄKRING AV GRUNDUPPDRAGET
Resurs-fördelning
Principer ekonomistyrning
Mål – plan – åtgärder
Uppdrag
Kvalitets-faktorer
Kvalitets-indikatorer
Säkerställa genomförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.1.1 Befolkningsutveckling

Under årets första sex månader har kommunens befolkning minskat med 32 invånare, från 29 014 till 28 982.

Under tidsperioden föddes 160 barn, vilket var det högsta antalet födda första halvåret sedan år 2019. Det bidrar till ett positivt födelsenetto på +20. För Sverige som helhet har 2024, likt föregående år, historiskt låga födelsetal. Det är därför för tidigt att dra några slutsatser kring antalet födda i kommunen.

Skillnaderna mellan in- och utflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. För första halvåret 2024 var visserligen antalet inrikes utflyttningar det lägsta sedan 2015. Samtidigt var antalet inrikes *inflyttningar* det lägsta sedan 2013, och det är fortsatt fler som flyttar från än till kommunen. Det totala flyttningsöverskottet är negativt för första halvåret 2024 och ligger på -55.

Helårsprognosen spår en minskning med 170 invånare vid årsslutet. Historiskt sett sker en hög utflyttning under augusti och september när högskolorna läsår börjar. Det är därför troligt att befolkningen kommer att minska mer under det andra halvåret 2024 jämfört med det första.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige beslutade i september 2023 om att försälja kommunens boenden till AB Gislavedshus. Försäljningen genomfördes under våren med undantag för en fastighet.

Flera markförvärv har genomförts under året. Det handlar till största delen om strategiska fastighetsköp vilka i framtiden kommer vara föremål för exploatering för verksamhet, bostäder och handel.

Kommunstyrelsen fattade i april ett investeringsbeslut om 341 mnkr, samt godkände en förstudie för en ny kommunal simhall.

I juni antog kommunfullmäktige fördjupad översiktsplan för Gislaved och Anderstorp.

Första spadtaget har tagits på Stationsallén i centrala Gislaved, där det kommer att uppföras fem huskroppar med lägenheter, parkeringshus, förskola och eventuellt verksamhetslokaler för kommunala ändamål.

Kommunfullmäktige beslutade år 2023 att ge socialnämnden i uppdrag att öka antal demensplatser. Verksamheten verkställer nu en övergång från flertalet somatiska platser, som ersätts med demensplatser. Under våren har den första etappen påbörjats. Förändringen innebär i allmänhet omflyttningar av verksamheter, renoveringar och rekryteringar. Då socialnämnden inte tilldelats medel för omvandlingen, påverkar det nämndens resultat.

Påtagligt minskade barnkullar födda 2022 och 2023 har påverkat förskoleverksamheten i hög grad. Då antalet förskolor och avdelningar minskar har en anpassning av

ledningsorganisationen i förskolan gjorts.

Gislaveds kommun fyller 50 år och en rad aktiviteter genomförs under året. Den stora jubileumsfesten ägde rum 30-31 augusti.

Efter en historiskt hög inflationsnivå under 2022-2023, har inflationen gått tillbaka. Från och med juni månad 2024 har den legat under Riksbankens inflationsmål om 2 procent mätt som KPIF. Detta är dock inte samma sak som att de faktiska priserna för varor och tjänster har gått tillbaka till den prisnivå som rådde innan inflationen tog fart. Det innebär att nämnder och bolag har en fortsatt tuff ekonomisk situation att hantera och anpassa sig till.

Riksbankens prognos för styrräntan är att den under kvartal två 2025 kommer att motsvara 2,38 procent. Det innebär att räntekostnaderna för framförallt de kommunala bolagen, allt annat lika, kommer att sjunka. Dock kommer sannolikt den mycket låga räntenivå som har varit rådande under det senaste decenniet inte att återkomma - vilket Gislaveds kommunkoncern behöver ta höjd för i sina respektive långtidsplaner.

2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.3.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare. Välfärd och service följs upp vid samtliga rapporteringstillfällen medan de övriga två uppdragen följs upp vid delårs- och årsredovisningarna.

2.3.1.1 Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen har arbetat med detta grunduppdrag under årets första åtta månader beskrivs under detta avsnitt. Beskrivningen görs utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv.

Målgruppen

Målgruppens behov och krav på effektivitet, god service och tillgänglighet genomsyrar allt förbättringsarbete i kommunen. Exempelvis sker kontinuerlig utveckling av e-tjänster. För att kunna effektivisera kommunikationen mellan kommun och invånare, och avlasta kommunens anställda, behöver den digitala utvecklingen fortsätta.

Kommunen har arbetat med kundfokus, värdskap och bemötande på vårens chefsforum. Detta som en fortsättning på ett igångsatt arbete under hösten 2023.

Undersökningar visar att tryggheten i skolan är hög för samtliga nivåer. Den lägsta nivån finns i årskurs 7-9 där andelen som upplever sig trygga uppgår till 84 procent, vilket dock innebär en höjning från föregående års andel på 81 procent. På Gislaveds gymnasium uppger 86 procent av eleverna de känner sig trygga i skolan och 92 procent uppger att eleverna bemöter varandra och lärarna med respekt. 76 procent svarar att de får det stöd de behöver för att nå godkänd nivå.

Av eleverna i grundskolan uppnår 78 procent behörighet till nationellt program på

gymnasieskolan. Det är en minskning från föregående år då 83 procent uppnådde behörighet. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen ökat från 70 procent föregående år till 75 procent.

Bland de flesta av socialnämndens målgrupper finns ökade behov som verksamheterna arbetar för att omhänderta. Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa. Utvecklingen är svår att möta, i kombination med svårighet att rekrytera personal med rätt kompetens. För att komma till rätta med detta skapas nu bättre förutsättningar att kunna arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att försöka minska behoven på sikt. Trots svåra förutsättningar, levererar verksamheterna en god vård och omsorg. Brukarundersökningar för 2023 visar på goda resultat inom verksamheterna. Resultaten för årets brukarundersökningar har ännu inte kommit.

Räddningstjänsten har hittills under året hanterat flera räddningsinsatser. Det har handlat om översvämningar, bränder, trafikolyckor och flertalet larm om hot om suicid. När det gäller det förebyggande arbetet har flera invånare utbildats inom hjärt- och lungräddning och brandsäkerhet. Kommunanställda i Gislaveds och Gnosjö kommuner utbildas i suicidprevention inom ramen för "Våga fråga".

Kulturverksamheten i Gislaved är efterfrågad, vilket gör att kommunen behöver se över utbudet och finna en balans. Verksamheten har under våren särskilt försökt fånga upp besökarnas behov och förtydliga utbud och erbjudande.

Gislaveds kommun firar i år 50-års-jublieum. Ett av målen med firandet är att fler personer ska känna stolthet över att bo och verka i eller besöka kommunen. Kommunen har anordnat en rad aktiviteter och distribuerat ett jubileumsmagasin, som ett led i byggandet av stolthet. Både magasinet och aktiviteterna vänder sig till många målgrupper och orter för att inkludera så brett som möjligt. I slutet av augusti genomfördes den stora jubileumsfesten.

Medarbetarna

Möjligheten till att kompetensförsörja olika verksamheter genomsyrar utförandet av grunduppdraget idag och framöver. Detta är en prioriterad fråga att arbeta tillsammans med i förvaltningarna, och i kommunen som helhet. Det finns på vissa ställen redan stora svårigheter att tillsätta tjänster med personer som har rätt kompetens. Det görs mycket arbete för att bemöta detta, men arbetet kan både intensifieras och utvecklas vidare för att nå ännu större effekt framöver.

Viss personalomsättning under övergången till ny förvaltningsorganisation och i vissa fall svårighet att tillsätta vakanta tjänster har haft en påverkan på leveransförmåga och lett till ökad belastning på befintlig personal. Långsiktigt strategiskt arbete har inte heller alltid kunnat utföras i önskad omfattning.

Verksamhet som påverkas av EU-direktivet gällande dygnsvila har identifierat utmaningar i form av ekonomi, sårbarhet i bemanning, nya scheman och risk för att medarbetare slutar för att man inte kan arbeta dygn. Utöver detta ses överlag utmaningar i kommunala verksamheter vad gäller öppethållande, bemanning och schemaläggning parallellt med krav på heltidsarbete.

Kommunen fortsätter att utforska robotisering, exempelvis inom lokalvård, som då blir mer kostnadseffektiv, avlastar medarbetarna i ergonomiskt monotona uppgifter och ger möjlighet till kompetensutveckling i teknik och maskinell utveckling.

De personer som ska arbeta i välfärden kommer inte att räcka till i framtiden. Detta ställer krav på kommunen att skapa förutsättningar för att ligga långt framme med automatisering av processer. De resurser som finns att tillgå ska användas i de delar som inte kan automatiseras. För att klara av kommande kompetensförsörjning behövs ett fortsatt aktivt arbete med kompetensförsörjningsplanering och att vara en attraktiv arbetsgivare.

Verksamheterna

Det har pågått ett arbete under förra året, vilket fortsätter, med att se över interna styr- och stödprocesser med målet att öka fokus på leveransen av grunduppdraget i organisationen. För att säkerställa kommunens leverans i grunduppdraget och vara en attraktiv arbetsgivare prioriteras insatser för att utveckla ledarskapet och medarbetarnas arbetsmiljö, både övergripande och med specifika insatser.

Flertalet samarbeten inom och utanför kommunen bidrar till effektivisering och utveckling. Inom kommunöverskridande samarbeten har de organisatoriska förutsättningarna utvecklats och processkedjorna blivit än mer fungerande. Detta exempelvis inom det samarbete som Gislaved och Tranemo kommuner har på bygg- och miljöområdet.

Det pågår mycket i organisationen, internt och i samverkan, kopplat till digitalisering och verksamhetsutveckling genom automation. Nationellt har Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram en vision och en handlingsplan som lanserats till kommunerna i form av ett "handslag". Genom handslaget har landets kommuner möjlighet att ställa sig bakom flera initiativ och påbörja införanden under hösten. Flera av dem kräver en ganska stor arbetsinsats och införandeprojekt. Dialog förs både på regional nivå och i GGVV-området om hur samverkan kring detta kan ske på bästa sätt.

GGVV-kommunerna samt Hylte kommun har tillsammans formulerat ett uppdrag för att ta fram en gemensam målbild och utreda förutsättningar för att eventuellt ha en gemensam it-driftsorganisation i framtiden.

Inom kulturområdet deltar Gislaved i ett internationellt arbete, vilket ger stor verksamhetsutveckling men också positiva effekter utifrån målgrupps- och medarbetarperspektiv. Gislaved bidrar även till länets samordning av friluftsliv inom kommunal utveckling.

Arbetet med att möta utmaningen kring stärkt civil beredskap har internt förankrats i organisationen. En styrgrupp och flera arbetsgrupper är på plats. Det krävs en samverkan i organisationen, då arbetet kräver stort engagemang och en bred samordning.

Kommunfullmäktige beslutade i september 2023 att sälja majoriteten av kommunens bostadsfastigheter till AB Gislavedshus. Närmare 15 fastigheter som används för vård- och omsorgsboenden, gruppboenden och LSS-boenden ingick i försäljningen. Tillträdesdatumet var den 2 april 2024. AB Gislavedshus är ett helägt kommunal bolag som sedan tidigare äger och förvaltar cirka 2 300 lägenheter samt flera affärs- och kontorslokaler och garage.

Anledningen till beslutet var att förena hela boendekedjan under en enhet, vilket möjliggör en mer långsiktig planering och stabilare finansiering. Övriga lokaler kvarstår i kommunal förvaltning.

Införandeprojektet centralt datalager har avslutats och kommer nu gå in i en ny fas. Det är ett större arbete framåt att få till ett bra flöde med relevant information som drivs av verksamheterna. Målet med att arbeta mer datadrivet är att kunna säkerställa att dataanalyser sker på ett effektivt sätt och bidrar till förbättrad kvalitet i verksamheten.

Flera av kommunens verksamhetsområden fortsätter arbetet med att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete. Inom socialnämndens verksamheter enligt det beslutade ledningssystemet för kvalitetsarbete som även kallas Stig. Ny välfärdsteknik har införts och ytterligare satsningar planeras framåt. Organisationsförändringar har genomförts för att möta ändrade behov. Plan för ny socialtjänstlag 2025 tas fram.

Skolverksamhetens uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet visar vilket behov av utvecklingsåtgärder som finns. De närmaste årens arbete fokuserar på "God undervisning, Hög närvaro och Bra och trygga övergångar" och omfattar huvudmannanivå, rektorsnivå och undervisningsnivå.

Måltidsverksamheten fortsätter med ett systematiskt effektiviseringsarbete och att rigga en robust organisation. Implementering av ett nytt verksamhetssystem ger möjlighet att samordna och förenkla arbetet.

Många delar av verksamheterna har varit involverade i planering och genomförande av aktiviteter inom kommunens 50-årsfirande. Samarbeten inom och mellan förvaltningar skapar glädje, stärkt samhörighet och impulser om möjliga nya arbetssätt, samtidigt som behov av arbetstid till grunduppdrag pareras.

För att klara de utmaningar som kommunen står inför krävs det god samverkan på alla nivåer. Det är viktigt att gemensamma beslut fattas utifrån vad som blir bäst genom hela processen. Detta för att tillsammans lyckas lösa välfärdsuppdraget på sikt.

2.3.1.2 Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på ett transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska, ekonomiska som sociala aspekter. Hållbar samhällsutveckling handlar om att skapa förutsättningar för ett dynamiskt och stabilt samhälle där dagens behov inte äventyrar kommande generationers förutsättningar. Att arbeta för en hållbar utveckling kräver samarbete och styrning på flera nivåer samtidigt. Kommunen ska arbeta utifrån Agenda 2030.

Demokrati handlar om respekten för alla människors lika värde och om individens frihet och rättighet att påverka. Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokratifrågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen. En generellt viktig fråga att fokusera på är att öka delaktigheten i de demokratiska beslutsprocesserna och stärka tilliten för kommunen som samhällsutvecklare.

Demokratiutveckling är ett viktigt område för kommunen. Förtroendet för kommunen

grundar sig till stor del i dess förmåga att leverera den service som boende, besökare och näringsliv förväntar sig. Att arbeta med att leverera service av hög kvalitet som möter målgruppernas behov är därför centralt. Det är också en förutsättning att beslutsunderlag innehåller en väl genomarbetad analys som ger vägledning inför beslutsfattandet. Att bygga förtroende för kommunens demokratiska processer är betydelsefullt, och ett viktigt verktyg är dialogarbete samt att skapa delaktighet i beslutsprocesserna. All medborgardialog ingår som en del i styrningen och kan dels utgöra ett av flera underlag till beslut, dels vara en del i ett utvecklingsarbete, dels vara lagstyrd som i plan- och bygglagen. Medborgardialogen ska utgöra ett stöd till representativa systemet, men ersätter det inte.

Demokratiberedningen har under våren genomfört lokalsamtal i Hestra, Öreryd, Valdshult och Stengårdshult. De frågor som diskuterades var bland annat kopplat till vägar, kollektivtrafik, bostadsbyggande, friluftsliv, skolor och krisberedskap. Invånarna ser Hestra som ett attraktivt område för inflyttning men det finns idag en bostadsbrist. Isaberg samt den orörda naturen i Toppenområdet lyfts fram som tillgångar för området. Samtidigt är turismen en faktor som kan leda till färre permanentboende och högre bostadspriser. Eftersatt vägunderhåll och trafiksäkerhet är också saker som pekas ut som utmaningar. Lokalsamtalen ger invånare möjlighet att få vara med och bidra till utvecklingen på platsen där man bor, men också tycka till om kommunens verksamhet.

Arbetet med kommunens medborgarbudget har under våren tagit ett nytt steg då de första utbetalningarna har gjorts för att förverkliga framröstade förslag. I området Kållerstad, Ås, Tallberga, Sunnaryd kommer till exempel en grillplats och ett utomhusgym att uppföras. I Bosebo, Våthult, Båraryd, Lövås kommer en gångstig att anläggas samt två grillplatser att uppföras.

Samhällsutveckling sker både genom påtagliga enskilda projekt och långsiktig planering. Gislaveds kommun arbetar på flera håll för att utveckla attraktiva livsmiljöer för invånare, inte minst genom strategiskt viktiga uppdrag gällande centrumutveckling i Anderstorp och Gislaved. Arbetet har, och kommer fortsättningsvis, att ha koppling till dialog med civilsamhället och andra metoder som möjliggör en bred delaktighet och inflytande.

Processerna för nytt badhus i Gislaved och ny publikhall i Anderstorp är stora projekt där framtagande av detaljplan löper parallellt med byggprojektets steg. Dialog med föreningsliv och näringsliv är ingående delar. Processerna som helhet involverar kompetens från många delar av den kommunala organisationen.

Detsamma gäller i arbetet med Bro till bro i Anderstorp och Centrumutveckling i Gislaved 2040 – Mötesplatsen vid Nissan, där dialog hålls med fastighets- och verksamhetsägare. Detta för att förankra planerna på områdets utveckling och väcka intresse för att vara medskapande i den fortsatta processen.

I centrala Gislaved har under våren 2024 projektet vid Stationsallén startats upp av entreprenör vilket kommer utveckla området med bostäder, verksamhetslokaler och parkeringshus.

Omfattande renovering av Klockaregårdsskolan i Broaryd, där skola, förskola och bibliotek har sina verksamheter, genomförs och planeras vara klart för inflyttning runt årsskiftet.

Götgatsbron anläggs i Anderstorp och planeras vara färdigställd sent under 2024 eller tidigt 2025.

Förskola Gulsippan byggs vid Sörgården i Gislaved och inflyttning planeras till vårvintern 2025.

En nyckelfaktor för att möjliggöra den potential för centrum- och boendeutveckling som finns i kommunen är att attrahera exploatörer som vill investera i att förverkliga de visioner som finns. För att möta den ökade efterfrågan och kunna realisera kommunens visioner för bostads- och centrumutveckling har strategiska markförvärv gjorts. Fler förvärv planeras fortsatt, både för rådighet i planeringen av utvecklingsområden och för att möta behov av mark. Behov finns både kopplat till näringslivets fortsatta utveckling samt för utveckling av bostäder, lokaler och skolor i kommunen.

Ett aktivt arbete pågår för detaljplaner av både kommunala och privata uppdragsgivare. Tidiga projekteringsfaser ska säkra trygga och attraktiva miljöer. Detaljplanearbeten skapar förutsättningar för exploateringar och etableringar.

Förstudie för gemensamt nytt vattenverk tillsammans med Gnosjö kommun är framtagen och planeringen fördjupas nu.

För samhällsutvecklingen i stort är den långsiktiga planeringen grundläggande. Under året har arbetet inletts för framtagande av ny översiktsplan för kommunen. Processen är omfattande och kommer involvera många personer i hela kommunorganisationen. Översiktsplanen är, när sådan är beslutad, ett bärande styrdokument för kommunens hållbara utveckling och tillväxt.

2.3.1.3 Arbetsgivare

I kommunens uppdrag som arbetsgivare ingår bland annat att möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdets alla delar: att attrahera, behålla, utveckla och avveckla/ställa om kompetens. Som arbetsgivare strävar kommunen efter att vara en attraktiv arbetsplats i framkant. Både offentliga och privata arbetsgivare står inför stora rekryteringsutmaningar de kommande åren. Andelen äldre och yngre ökar, medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer även ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid kommer cirka 10 procent av Gislaveds kommuns nuvarande medarbetare att gå i pension.

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen av kommunfullmäktige och det finns en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Utifrån förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner kommer kommunen som helhet kunna skapa bättre aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetare. Detta innebär bland annat att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att söka nytt arbete utanför kommunen. Ett arbete för att öka möjligheterna med Omställningsfonden har inletts och kommer att fortsätta drivas även under 2025.

Gislaveds kommun har påbörjat ett arbete för framställande av ledarutvecklingsprogram för att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet i organisationen. Detta program riktar sig till nya såväl som etablerade chefer.

Våren 2024 startades ett ESF-projekt i samarbete med Nässjö kommun som syftar till att medarbetare inom utvalda grupper ska känna sig stärkta i sin yrkesroll. Projektet ska även på organisationsnivå utforma en struktur för att möta medarbetare utan tidigare erfarenhet av arbetsliv och/eller specifika yrken. Kommunen vill på så sätt stärka dess medarbetare samt chefer i kompetensförsörjningsområdets delar.

Gislaveds kommun arbetar aktivt med frågor inom attraktivitet, behålla medarbetare, utveckla och avveckla kompetens med flertalet uppdrag och projekt igång för att säkerställa en god kompetensförsörjning inom organisationen.

2.3.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Om kommunen har god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer, så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv: målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

• Godkänd (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av denna faktor.

• Varning (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder pågår.

• Inte godkänd (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder ska vidtas.

2.3.2.1 Målgrupp

2.3.2.1.1 Möjlighet till delaktighet och inflytande

Beskrivning

Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Tilliten bygger på att vi kan hålla vad vi lovar och samtidigt upprätthålla den demokratiska ordningen.

Kommentar

Att arbeta med möjligheten till delaktighet och inflytande är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Den kan vara komplex där det i vissa fall saknas former för delaktighet och inflytande. I andra fall är det svårt att skapa ett intresse för att delta.

Kommunen har flera processer som verkar för att öka möjlighet till delaktighet och inflytande i utvecklingsarbetet. Där ingår lokalsamtal och medborgarbudget samt medborgarråd. Intresset för dessa former av delaktighet är överlag starkt. Det första

lokalsamtalet för 2024 är i området Hestra, Öreryd, Valdshult, Stengårdshult. En utmaning är ibland att få ett representativt deltagande i dessa processer. Därför har särskilt unga lyfts fram som en grupp som behöver särskilt fokus.

Kommunstyrelsens förvaltning har ett strategiskt uppdrag med att ta tillvara på medborgares synpunkter och stimulera delaktighet i kommunens utveckling. Utifrån det planeras för att utreda formerna för att på ett bättre sätt ta tillvara på ungdomars synpunkter i kommunens styrning och ledning. Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att utreda ungdomars möjlighet till ökat inflytande.

Kommunen behöver arbeta vidare med att göra det lätt för invånarna att framföra idéer och synpunkter. Efter det tar organisationen sedan ansvar för att väga in dessa perspektiv - i förhållande till verksamhetens behov och omvärldens krav. Därefter ges återkoppling till invånarna kring om och på vilket sätt deras perspektiv har tagits om hand i kommunens utveckling.

För att öka möjligheterna till delaktighet och inflytande har det påbörjats ett utvecklingsarbete med att bättre koppla dialoger, enkäter och andra former för delaktighet och inflytande till styrning och ledning genom kommunens planerings- och budgetprocess på alla nivåer. Detta en viktig fråga för hela kommunen, för att säkerställa att idéer och synpunkter hanteras inom rätt processer, och att återkoppling till invånarna möjliggörs. Något som är viktigt framåt för att stärka förtroendet för kommunens demokratiska uppdrag. Metoderna som till exempel medborgardialoger är ett stöd till det representativa systemet, men ersätter det inte.

2.3.2.1.2 Tillgänglighet och bemötande

Beskrivning

Vi ska erbjuda en god kommunal service då det finns ett begränsat utbud av andra leverantörer för våra invånare. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten som plats att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet. Alla aspekter av verksamheten, utfört av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla invånare på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå oss. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.

Kommentar

Ett gott bemötande och hög grad av tillgänglighet är viktigt för att underlätta vardagen för boende, besökare och näringsliv. I kommunens synpunktshantering har det under årets första halvår inte tagits emot några synpunkter kopplat till bemötande i organisationen.

I den kommunala organisationen arbetas det aktivt med att förbättra service och kommunvägledning. Målet är att det ska vara enkelt att få hjälp av Gislaveds kommun. För att stärka bemötandet och servicen går samtliga kommunvägledare en kunskapshöjande

utbildning för att bli diplomerade kommunvägledare. Utöver denna satsning har nya arbetssätt utökats under våren, då kommunvägledarna skuggar andra verksamheter för att utvecklas. Under våren har 10 skuggningar genomförts. På bygg- och miljöområdet pågår en utbildning i motiverade samtal för samtliga handläggare.

2.3.2.1.3 Extern kommunikation

Beskrivning

Syftet med vår kommunikation är att skapa värde för medarbete, invånare, näringsliv och besökare samt utgör en grundläggande del av demokratin. Fokus ligger på att främja delaktighet, tillgänglighet och förtroende, och kommunicera en sann bild av kommunen. Vid eventuella fel eller brister är öppenhet och transparens viktigt. Kommunikationen ska förmedla kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare för att underlätta för invånare, näringsliv, besökare och verksamma i området samt skapa förutsättningar för insyn och inflytande, samt uppmuntra till dialog.

Kommentar

Det har under årets första halva fokuserats mycket på extern kommunikation. En omfattande arbetsinsats av många medarbetare har lagts på kommunens 50-årsfirande och Jubileumsfesten som gick av stapeln 30-31 augusti 2024. En helt ny 50-årswebbplats har tagits fram och fyllts med ett gediget 50-års innehåll. Kommunens närvaro i sociala medier har i mycket använts för att marknadsföra aktiviteter och driva in trafik till den nya webbplatsen. En positiv effekt av kommunens strategiska tänk vad avser hur, när och i vilken kanal information publiceras har medfört flera hundra nya följare på sociala medier under årets första sex månader.

På 50-årswebbplatsen har även en helt ny evenemangskalender utvecklats som marknadsför kommunalt anordnade aktiviteter som sker i kommunen - både de som har koppling till kommunens 50-årsfirande och ordinarie aktiviteter. Kalendern håller på att växa fram som en viktig kanal för att synliggöra allt som sker i kommunen, och kommer att fortsätta utvecklas även efter 50-årsfirandet är slut. Genom att samla alla aktiviteter på samma ställe blir kan kommunen också upplevas som mer attraktiv för såväl invånare som besökare.

Även Centrum för livslångt lärande, CLL, har med stöd från kommunikationsenheten, under första halvåret arbetat med att synliggöra och marknadsföra sin verksamhet gentemot kommunens invånare. En ny delwebbplats håller på att tas fram med sikte på att lanseras i augusti 2024. Även nytt grafiskt material har tagits fram för att bättre tillgängliggöra deras verksamhet och utbildningar de erbjuder. Därutöver har CLL gjort ett omtag med sin närvaro i sociala medier för att informera om och marknadsföra sin verksamhet inklusive de utbildningar de erbjuder. CLL:s arbete med att skräddarsy och paketera utbildningar samt synliggöra innehållet i deras verksamhet är viktigt för kompetensförsörjningen.

Under årets första hälft har AB Gislavedshus, med stöd från kommunikationsenheten, arbetat med att skapa en helt ny webbplats, som planeras att lanseras i augusti 2024. Syftet med nya webbplatsen är att göra den mer lättnavigerad, tillgänglig och bättre anpassad för

alla, även de med hjälpmedel för att navigera på internet. Det är av vikt att det kommunala bostadsbolagets webbplats på ett attraktivt sätt kan presentera och visa upp de olika boendemöjligheter som finns i kommunen.

Alla invånare är inte digitalt närvarande, och det är viktigt att kommunen når även dem med kommunal information. Därför tas det fram en del tryckt material som per post skickas hem till alla invånare. Exempel på utskick som har gjorts under första halvåret är kommunens jubileumsmagasin (kommuntidning). Ytterligare ett nummer av magasinet kommer att ges ut under hösten 2024. Annat exempel på utskick som gjorts till samtliga invånare är vårens kulturprogram. Utskicket är ett sätt att visa och bjuda in invånare till kommunens alla kulturaktiviteter. Även bokbussens information med turlista har under våren skickats till invånare som bor på landsbygden (utanför de tre största tätorterna).

2.3.2.2 Verksamhet

2.3.2.2.1 Intern kommunikation

Beskrivning

För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska rätt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare.

Kommentar

Trots att stora prioriteringar gjorts på extern kommunikation, inte minst kommunens 50-årsjubileum, har det också till viss del arbetats med den interna kommunikationen. Det är av vikt att kommunen har en medskapande organisation där varje medarbetare känner att man kan utvecklas och höja sin kompetens. Genom arbetet med intern kommunikation kan medarbetare stimuleras i sitt eget värdskap, som representant för Gislaveds kommun i olika situationer där man möter sina målgrupper - såväl kollegor som invånare.

Under 2023 genomfördes ett stort arbete med målgruppsanalysen där kommunens unga och unga vuxna invånare frågades om sina åsikter och tankar kring hur kommunen borde utvecklas för att de ska vilja stanna kvar eller i framtiden flytta tillbaka. Under våren 2024 har analysen presenterats för ett stort antal förtroendevalda och tjänstepersoner. Arbetet har under senvåren gått vidare med att internt ta fram en insatslista kopplad till målgruppsanalysens resultat. Kommunikationsenheten driver arbetet och insamlandet sker i dialog med flera olika förvaltningar och verksamheter. Listan med tänkbara insatser är planerad att färdigställas och presenteras under senhösten 2024.

Det har under första halvåret tagits ett helhetsgrepp för hur förvaltningarnas avdelningar och enheter ska namnges. Syftet har varit att skapa en bättre enhetlighet internt för såväl nuvarande som nya medarbetare, och arbetet får även en positiv effekt för våra invånare. Genom att ha genomtänkta, mer enhetliga namn på verksamheterna ses kommunen som

mer sammanhållen.

Socialförvaltningen har under årets första hälft påbörjat arbetet med att från grunden bygga om deras interna webbplats "Kvalitetsfabriken" som fungerar som en kvalitetshandbok. Arbetet som görs med stöd av kommunikationsenheten syftar till att på ett bra sätt tillgängliggöra exempelvis rutiner, checklistor och processer. Den nya Kvalitetsfabriken är planerad att lanseras under hösten 2024 och förenklar och kvalitetssäkrar medarbetarnas och chefernas dagliga arbete.

Under våren lanserades även kommunens nya verktyg för digitala utbildningar. De interna utbildningar som kommunen har behov av byggs av medarbetare från olika förvaltningar. I samband med att det nya verktyget tagits i bruk har även ett nytt internt nätverk skapats med medarbetarna från de olika förvaltningarna. Nätverket, som hålls ihop av kommunikationsavdelningen, träffas med jämna mellanrum, kompetensutvecklar sig i verktyget, delar kunskaper och erfarenheter samt hjälper varandra. Genom samarbete på tvären över förvaltningar får kommunen en förbättrad samordning och stärkt vi-känsla.

2.3.2.2.2 En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov

Beskrivning

Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus i våra egna leveranser, att vara lyhörd för verksamhetens behov och att ge förutsättningar för, samt säkerställa god ordning och reda samt självorganisering och professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus.

Kommentar

Gislaveds kommun arbetar efter en styrmodell där arbetssätt ska utformas efter målgruppens behov och efter den kunskap som medarbetaren närmast målgruppen har. För att skapa en effektiv verksamhet med genomgående god kvalitet behöver arbetet med styrmodellen fungera fullt ut. Sedan våren 2024 pågår ett förbättringsarbete utifrån de slutsatser som drogs i en tidigare utvärdering av kommunens styrmodell med fokus på ökad kvalitet. En viktig del är att fördjupa kunskapen om och öka efterlevnad av styrmodellen ute i verksamheterna.

Förra höstens chefsforum, kommunkoncernens övergripande chefsutvecklingsträffar, ägnades åt kundfokus, värdskap och bemötande. Arbetet med att anpassa organisationskulturen i den riktningen pågår.

För att utveckla ledarskap, medarbetarskap och samarbetarskap med ett kundorienterat fokus spelar styr-och stöduppdragen en viktig roll. I mars hölls därför den första av fler planerade utvecklingsträffar för att skapa en möjlighet till lärande och erfarenhetsutbyte mellan kollegor kring att vara i ett styr- och stöduppdrag. Arbetet är också ett led i att skapa förutsättningar för att uppfylla målbilden för den förändrade förvaltningsorganisationen - en organisation som stödjer tydliga och väl sammanhållna huvudprocesser som bygger på helhetssyn och skapar värde för de kommunen är till för - boende, besökare och näringsliv.

Som en del i organisationsförändring pågår ett arbete med att etablera nya rutiner och arbetssätt. Som ett led i att skapa ledningsstyrka görs en översyn av många av de centrala processerna. Bland annat har budget- och uppföljningsprocess med tillhörande investeringsplanering och exploateringsbudget utvecklats och förbättrats. Även ekonomistyrningsprinciperna som har setts över. En översyn av lokalförsörjningsprocessen pågår med syfte att processen ska bli mer effektiv, transparent och koncernövergripande.

En annan viktig del är kopplat till hur kommunen tar hand om den input som kommer från dialoger, enkäter och undersökningar som involverar olika målgrupper. Ett förbättringsarbete är påbörjat med fokus på hur den här typen av kundundersökningar bättre kan inkluderas i planerings- och uppföljningsprocessen.

2.3.2.3 Medarbetare

2.3.2.3.1 Rätt bemanning och kompetens

Beskrivning

För att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat är en av de viktigaste förutsättningarna att kommunkoncernen är bemannad på rätt sätt utifrån rådande förutsättningar och av medarbetare med rätt kompetens. Verksamheterna ska aktivt arbeta med kompetensförsörjningsplanering och söka anpassningar utifrån rekryteringsläget.

Kommentar

Rekryteringsunderlaget av nya medarbetare kan emellanåt vara tunt. Det är då framförallt inom de så kallade bristyrkena, där yrkeserfarenhet är det som saknas för att motsvara kraven som ställs i de utannonserade tjänsterna. Flertalet sökande är nyutexaminerade, och omvärldsbevakning visar att det i stort är samma yrkesgrupper som är svåra att rekrytera över hela landet. Inom alla övriga tjänster finns det kvalificerade sökande till merparten av tjänsterna.

En framtida utmaning blir att kunna ställa om den interna kompetens som finns, för att ta tillvara potentialen hos medarbetare som gärna vill utvecklas inom ett område där kommunen som arbetsgivare ser att det finns ett framtida kompetensbehov. Här kommer förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner spela en viktig roll där inventering av kompetens sker på ett, tre och fem års perspektiv.

Ett strukturerat sätt att arbeta med lönebildning har tagits fram där fokus ligger på rätt lön, vilket kommer skapa attraktivitet och underlätta rekrytering när Gislaved erbjuder löner som är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga inom befattningar som är sårbara ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Gislaveds kommun arbetar aktivt med frågor inom attraktivitet, att behålla medarbetare och att utveckla och avveckla kompetens. Detta genom flertalet uppdrag och projekt för att säkerställa en god kompetensförsörjning inom organisationen. Exempelvis hanteras ett uppdrag kring att utveckla tillvaratagandet av äldre medarbetares erfarenhet.

2.3.2.3.2 Utvecklande arbetsklimat

Beskrivning

Medarbetare som trivs på arbetsplatsen och har möjlighet att utvecklas samt känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av våra grunduppdrag.



Kommentar

Resultaten av årets pulsmätningar visar att en majoritet av de svarande överlag ser sin arbetsmiljö som god, att nästan alla upplever arbetsuppgifterna som meningsfulla och att man känner sig uppskattad av sina arbetskamrater. Årets resultat visar också på fortsatt bra nivåer inom hållbart medarbetarengagemang (HME) särskilt inom motivation och ledarskap. Behovet av att utveckla uppföljning och återkoppling till medarbetarna, som kom fram i medarbetarenkäten, kvarstår. Cheferna arbetar aktivt med sina verksamheter med att förbättra uppföljning och återkoppling i alla led. Som en del i detta arbetas just nu ett ledarutvecklingsprogram fram som ska främja ett gott ledarskap. Gislaveds kommun har också ett samverkansavtal som har som syfte att bevara och öka uppföljning, återkoppling och samarbete i arbetsmiljöfrågor och utvecklingsarbete i alla led.

Framåt är det viktigt att identifiera och uppmärksamma goda exempel, uppmärksamma framgångsrika arbetssätt och skapa kollegialt lärande mellan chefer.

2.3.2.4 Ekonomi

2.3.2.4.1 Hög kostnadseffektivitet i verksamheterna

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.



Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning i kommunfullmäktiges övergripande samt finansiella mål.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär krav på att resurserna används rätt och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning, måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. Detta ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att minsta svängning i omvärlden (pensioner eller något annat som påverkar kommunen) kommer att direkt påverka nämnderna.

Den samlade bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås i delårsbokslutet 2024 med anledning av nämndernas avvikelser mot de av fullmäktige beslutade budgetramarna.

Det är av största vikt att alla nämnder håller sig inom de budgetramar som kommunfullmäktige har beslutat. Görs inte det, sätts hela kommunen i ett mycket svårt läge. Med ett negativt resultat är kommunen dessutom ålagd att inom tre år återställa underskottet, och ett besparingsläge blir aktuellt.

Kommunfullmäktiges mål är av långsiktig karaktär. Många arbeten är startade och börjar ge resultat. Både i det förebyggande syftet, att bygga ledningsstyrka samt kring styr- och stödfunktionerna för att föra kommunen framåt.

En svårighet i att bedöma god ekonomisk hushållning uppstår alltid då det ska göras en prognos för framtiden. För 2024 års verksamhet redovisar flertalet nämnder en större negativ budgetavvikelse vilket är allvarligt både ur ett kortsiktigt som långsiktigt perspektiv.

Även om Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att de ekonomiska förutsättningarna kommer att förbättras 2025, är det av mycket stor vikt att ekonomiska underskott i nämndernas verksamheter under 2024 åtgärdas. Detta för att under de kommande åren få en god balans i ekonomin och därmed skapa utveckling och möjligheter i framtiden.

Prognosen för 2024 visar att det krävs ett mycket aktivt arbete av alla, politiker och tjänstepersoner, för att arbeta bort ekonomiska obalanser i nämndernas/förvaltningarnas verksamheter. Gislaveds kommun behöver parallellt med detta arbete även rusta för framtiden genom att arbeta med bland annat civilt försvar, nära vård, förebyggande insatser, skapa ledningsstyrka samt förbättra service och leverans till kommuninvånare, besökare och näringsliv - både för befintliga och potentiella, i kommunen. De närmaste åren kommer att ställa mycket höga krav på kommunkoncernens långsiktiga förmåga att skapa möjligheter och attraktivitet.

2.3.2.4.2 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

Ett aktivt arbete med prognossäkerhet ger möjlighet att säkerställa att budgeterade medel kommer i arbete och att kunna vidta åtgärder vid negativ prognos.

Kommentar

Det är av mycket stor vikt att ekonomiska prognoser för nämndernas budgetavvikelser och kommunens resultat i sin helhet har en god träffsäkerhet. Ekonomiska prognoser är ett verktyg för att möjliggöra att rätt beslut och därmed rätt prioriteringar kan göras i verksamheten. För att kommunen ska kunna planera resurser och göra politiska och verksamhetsmässiga prioriteringar behöver prognoserna vara av hög kvalité och samstämmiga.

Hög träffsäkerhet för ekonomiska prognoser medför bra beslutsunderlag som medför en bättre möjlighet till god ekonomisk hushållning för kommunen. Vid större prognostiserade överskott ska en omprioritering göras och vid prognostiserade större underskott ska åtgärder utföras för att medföra en ekonomi i balans. Ekonomin är överordnad

verksamheten enligt kommunens ekonomiska styrprinciper och över- eller underskott hanteras i första hand av respektive nämnd.

Att förbättra prognossäkerheten är ett ständigt pågående arbete på alla nivåer inom kommunkoncernen. Genom en god dialog med chefer i verksamheten och kommunstyrelseförvaltningen, hög verksamhetskunskap och en bra omvärldsbevakning ökar prognossäkerheten. Vissa oförutsägbara händelser kommer dock aldrig vara möjliga att ta hänsyn till i prognosarbetet. Att lära sig av eventuella prognosavvikelser som ibland uppstår är viktigt för att öka prognosernas träffsäkerhet.

Prognosen för 2024 visar ett större underskott, trots att alla nämnder arbetar med olika effektiviseringsåtgärder. Kortsiktigt kan kommunen inte räkna med några större positiva ekonomiska förändringar av skatteintäkter och statsbidrag vilket innebär att det finns ett större arbete att göra. Detta genom att till exempel se över arbetssätt, intäkter och kostnader.

Det kommer inte att vara tillräckligt att respektive nämnd/förvaltning ser över sin befintliga verksamhet. Det kommer även behöva göras större strukturella förändringar för att sänka nettokostnaderna och därmed få en ekonomi i balans.

Det är av ytterst stor vikt att beslut fattas och verkställs som innebär att Gislaved kommun långsiktigt bibehåller en god ekonomi och har en god kostnadskontroll med en kostnadseffektiv verksamhet. Negativa ekonomiska följdverkningar behöver minimeras för kommunkoncernens verksamheter och i dess förlängning för kommunens invånare.

2.3.3 Utvecklingsmål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

2.3.3.1 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Kommentar

Utbildningsnämnden genomförde barn- och elevenkäten i februari/mars 2024 i förskolan, fritidshemmen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasiet och gymnasiesärskolan. Målgrupperna som besvarat enkäten var barn/elever, personal och vårdnadshavare. Sammantaget visar resultatet att de flesta barn och elever känner sig trygga i verksamheterna. Det finns dock en del variation mellan de olika nivåerna vad gäller upplevd trygghet, men sammantaget visar resultatet att de flesta elever upplever skolan som en trygg plats och att de är nöjda med sin skola.

Mycket tyder på att frånvaron i Sveriges skolor ökar, både i grundskola och gymnasium och även allt längre ner i åldrarna, så även i Gislaveds kommun. Den är hög i hela systemet, från förskola och uppåt. Det är därför en viktig fråga att arbeta med framåt. Ett systematiskt och kontinuerligt arbete med att främja närvaron och motverka frånvaron behöver därför fortsätta. En betydande framgångsfaktor är goda relationer mellan elever och lärare samt

vårdnadshavare.

Under våren presenterades Stockholms universitet en fallstudie kring skolomorganisationen, som under 2017 genomfördes i Gislaved och Smålandsstenar. Resultatet visar hur skolledares och lärares tro på en skola för alla och arbete med social och pedagogisk inkludering ledde till bättre skolprestationer, både för elever med svenska som modersmål och elever med svenska som andraspråk.

Det pågår dessutom flera utvecklingsprojekt i samverkan mellan olika förvaltningar för att stärka barn och ungas hälsa och förbättra skolresultaten:

Aktivitet förebygger (AF) är ett hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt för är att förbättra barns fysiska och psykiska hälsa samt förbättra förutsättningarna för inlärning i skolan. Utredning pågår kring effekter, konsekvenser och hur metoden skulle kunna genomföras i Gislaved.

Fysisk aktivitet på recept (FAR) prövas i ett pilotprojekt i samarbete mellan elevhälsan, avdelningen för fritid och folkhälsa och Gislaveds gymnasium.

Arbetet med skola socialtjänst polis fritid (SSPF) har breddats till att nu även omfatta mellanstadiet, utifrån att behov av tidigare insatser tidigare identifierats.

2.3.3.2 Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sina egna resurser och bidra till ett samhälle som stödjer hälsosamma val i vardagen

Kommentar

Ett preventivt och proaktivt arbete som bemöter och förebygger problem tidigt präglar kommunens arbete på flera områden. Detta genom exempelvis samverkan mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Både Nära vård och nya socialtjänstlagen som träder i kraft 2025 har ett tydligare fokus på förebyggande arbete, vilket gör att nya arbetssätt måste fortsätta att utvecklas.

Verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg samt försörjningsstöd har genomfört en stor omorganisation för att kunna möta de ökade kraven och egna önskemålen om att arbeta mer förebyggande. Det finns även större krav på att socialtjänsten ska vara delaktig i samhällsplaneringen för att skapa bra förutsättningar för utsatta målgrupper. En grupp har tillsatts inom socialförvaltningen som nu är delaktiga i arbetet vid exempelvis framtagande av detaljplaner.

Inom socialnämndens verksamhet har man också börjat erbjuda föräldrastödjande kurator, och samtal/samtalsgrupper vilket hittills varit uppskattat och haft goda effekter. Arbetet med familjecentraler är också ett viktigt kontinuerligt förebyggande arbete för att bidra till en bättre hälsa.

Även för målgruppen äldre har insatser satts in för att kunna stärka individen. Exempelvis har samarbetet med Regionen utvecklats ytterligare. Hälsosamtal har genomförts med personer där det finns ökad risk för fall, och träffpunkterna fortsätter att utvecklas för att kunna nå fler personer. Ny välfärdsteknik har införts som ger målgrupperna större möjlighet att

bibehålla sin självständighet. Alla medarbetare inom vård- och omsorgsboenden ska under hösten gå en utbildning inom vårdprevention. Hemsidan har utvecklats med mer information om vad äldre kan göra för att bibehålla en god hälsa.

Hälsocenter har utökats inom ramen för Nära vård. Verksamheten är uppmärksammad och intresset för besök och samarbete är stort. Verksamheten har dubblerats och idag är drygt 100 kunder knutna till Hälsocenter.

2.3.3.3 Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper

Kommentar

För att möta behov av mark för såväl intressenter från näringslivet som för kommunens egen verksamhet pågår kontinuerligt arbete för att öka andelen strategiskt markinnehav och rådighet. Flera förvärv har redan genomförts under året. Det handlar till största delen om strategiska fastighetsköp vilka i framtiden kommer vara föremål för exploatering för verksamhet, bostäder och handel. I vissa fall följer behov av sanering och ändring/ny detaljplan, för att fullt ut kunna leverera på målgruppers behov.

Första spadtaget har tagits på Stationsallén i centrala Gislaved, där det kommer att uppföras fem huskroppar med lägenheter, parkeringshus, förskola och eventuellt verksamhetslokaler för kommunala ändamål.

I juni antog kommunfullmäktige fördjupad översiktsplan för Gislaved och Anderstorp.

Samhällsutvecklingsnämnden har haft i uppdrag att utforma förslaget till visionen ”Gislaveds 2040 - Mötesplats vid Nissan”. Nu sker ett mycket aktivt arbete i planeringen och genomförandet av denna. Diskussioner fortlöper mellan ansvariga avdelningar för att få med alla perspektiv.

Diskussioner pågår med verksamhets- och markägare för att förankra och inkludera den fortsatta processen med att utveckla området. Ett arbete pågår med att analysera och ta fram strategier för att hantera föroreningssituationen i området.

Parallellt pågår arbete med att utarbeta detaljplan för etablering av nya bostäder och verksamhetslokaler i Bastuberget som en del i Visionen Bro till bro i Anderstorp.

Det sker ett kontinuerligt arbete med att möta behovet av utbyggnad av markområden. Detta arbete är en viktig del i kommande arbete med ny översiktsplan och för att i framtiden kunna möta förfrågningar på större etablering och möta upp för fler bostadsbyggnationer.

I arbetet med bland annat översiktsplan finns representanter från socialnämndens verksamheter inkluderade. Detta för att höja nivån av sociala perspektiv på bostäder. Den nya socialtjänstlagen (2025) kommer lägga stor vikt vid just detta, och det är positivt att kommunen redan nu ställer om för att möta kommande lagkrav.

Bolagiseringen som genomfördes under våren 2024 medför en renodling av ansvaret för bostäder inom kommunkoncernen, där AB Gislavedshus nu har ansvar fullt ut förvaltning och skötsel av kommunala bostäder. AB Gislavedshus har dessutom påbörjat ett utredningsuppdrag gällande Trygghetsboende.

Det har startats igång ett antal åtgärdsvalsstudier (ÅVS) gällande bland annat Lugnet, Henjahemmet och nytt LSS-boende i Gislaved. Det har under våren startats upp nytt detaljplanearbete som skapar möjlighet för ett mindre antal lägenheter.

2.3.3.4 Öka andelen och användandet av förnybara och/eller fossilfria drivmedel och energikällor

Kommentar

För att, bland annat, öka användandet av förnyelsebar energi bildade Gislaved Energi AB för två år sedan bolaget Gislaved Energipark AB tillsammans med en extern partner. Det har sedan dess tillkommit ett antal delägare. Energiparken är under uppförande där delarna består av ca 4 000 solcellspaneler, energilager med återbrukbara batterier från elfordon samt på sikt även vätgasproduktion.

I december invigdes Gislaved Energi AB:s publika laddstation för tyngre elfordon, som är en viktig kugge i regionens infrastruktur för godstransporter. Laddaren är ytterligare ett steg för att bidra till energiomställningen i samhället, till elektrifieringen i Gislaveds kommun och för Jönköpings län. Stationen erbjuder två supernabbladdare (om totalt 400 kilowatts effekt) för laddning av två tyngre fordon samtidigt. Även elbilar kan anslutas.

Ett avtal har tidigare slutits mellan Gislaved Energi AB och Gislaveds kommun för byggnation av en solcellsanläggning på Räddningstjänstens tak i Mossarp. Tekniska förutsättningar för byggnaden har tillsammans med en ekonomisk bedömning gjort att projektet i nuläget inte genomförs.

Omställningen till fossilfri personbilsflotta är nästan klar och transportbilar använder förnybara drivmedel.

Vad gäller förnyelsebar energi har AB Gislavedshus under 2024 hittills installerat 7 nya solcellsanläggningar med totalt 447 paneler och en effekt på 227 kW.

Det finns även flera energieffektiviseringssatsningar kopplat till kommunens fastigheter som innefattar bland annat ventilationsanläggningar och energisystem. Bland annat pågår just nu en omfattande renovering av bostäder på Dalen i Gislaved. Dessutom sker löpande utbyte av kommunal gatubelysning och hittills har cirka 7000 armaturer bytts ut mot LED.

På den privata sidan ses ett antal solcellsparker som har uppförts i kommunen men även etablering av infrastruktur som till exempel elbilsladdare och en tankstation för biogas i Smålandsstenar.

2.3.3.5 Stärk de lokala förutsättningarna för en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel

Kommentar

Att följa upp självförsörjningsgraden är ett långsiktigt arbete. Det krävs att kommunen på olika sätt skapar förutsättningar för lokala livsmedelsproducenter genom till exempel upphandling, men även att värna jordbruksmark i samhällsplaneringen. Samtidigt krävs det att

intresse finns för att driva denna typ av näringar. Där har olika typer av styrmedel och stöd på nationell och EU-nivå, samt det företagsfrämjande systemet en viktig roll.

Arbetsgruppen för livsmedelsupphandling arbetar aktivt och strategiskt (sedan en lång tid tillbaka) med att uppmuntra lokala leverantörer att lämna in anbud för delkontrakt i kommunens livsmedelsupphandlingar. I samband med nya livsmedelsupphandlingar ser arbetsgruppen över möjligheten till att främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter. Under 2024 kommer bland annat mejeriprodukter samt potatis och rotfrukter att upphandlas.

Det har genomförts upphandlingsutbildningar för näringslivet tillsammans med Enter Gislaved AB.

Omvärldsläget har ytterligare förstärkt behovet av en ökad självförsörjningsgrad, vilket även har bäring på kommunens krisberedskapsarbete. I början av året tillsatte kommunledningsgruppen en fokusgrupp inriktad på civil beredskap, där kommunledningsgruppen är strategisk styrgrupp. Arbetet är kommunövergripande och går in i flera förvaltningars och nämnders grunduppdrag där flera arbetsgrupper har satts ihop inom ramarna för arbetet. Som en del i detta arbetar en analysgrupp med att ta fram en analys och kartläggning kring ett tre dagars avbrott (ingen tillgång till vatten, el, mat och värme).

2.3.3.6 Stärkt robusthet och klimatsäkring av dricksvattenförsörjningen.

Kommentar

Provtagning och kontroll av dricksvattenstatus och avloppsprocess genomförs löpande, och båda bedöms ha god status. Verksamheten genomför även systematiskt kartläggning, bedömning och kontroll av eventuella risker. God beredskap för att hantera störningar finns.

En förstudie har påbörjats för att bygga ett nytt vattenverk tillsammans med Gnosjö kommun, för att få en säkrare dricksvattenleverans. Samverkan kommer att vara kostnadseffektiv genom att kostnader för investeringar och kompetens delas.

Vad gäller VA ses både kostnadsökningar och ett ökat underhållsbehov. VA-taxan motsvarar dagens kostnadsnivå. För att hantera nya exploateringsområden behöver kommunen framöver även fokusera ännu mer på säkerhet och beredskap kopplat till dricksvattenförsörjning.

2.3.3.7 Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service

Kommentar

Flera av kommunens verksamheter, exempelvis bygg och miljö, arbetar medvetet för att möta målgruppens behov och krav på effektivitet, god service och tillgänglighet. Arbete med att öka och utveckla e-tjänster och robot process automation (RPA) för en smidig och

effektiv hantering av ärenden är prioriterat. Det pågår också ett ständigt arbete med förbättringsåtgärder i form av att förbättra information för privatpersoner och företagare på webben.

Dialog förs med näringslivet för att säkra framtidens kompetensförsörjning. Det finns dock utvecklingsområden för att båda parter ska se samma nyttoeffekt med samverkan. Enter Gislaved AB spelar en viktig roll i sammanhanget. Där har det nyligen inrättats en tjänst som näringslivsutvecklare, som kan möjliggöra att arbetet med att säkerställa kompetensförsörjningsbehovet tar fart.

Samverkansavtalet mellan Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner (GGVV) gällande dimensionering av utbildning planeras vara klart september/oktober 2024. Syftet är att man ska beakta arbetsmarknadens behov vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom kommunal vuxenutbildning (även gymnasieskolan). Kommunen ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering/dimensionering och erbjuda utbildning i ett primärt samverkansområde. Ett aktuellt område är till exempel automationsutbildning.

Kommunstyrelsen har haft i uppdrag att ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor. I dialog med kommunledning och politik har styrdokumentet utformats som ett program och inte en strategi. Ett utkast till näringslivsprogram har tagits fram, som också varit ute på remiss till näringslivet under våren för att inhämta deras synpunkter och förankra det arbete som gjorts. Dessa synpunkter kommer att inarbetas innan dokumentet lyfts för politisk beredning och beslut.

Utöver själva programmet har även en bilaga tagits fram, som beskriver kommunens inriktningar i näringslivsfrågor som finns beskrivna i andra styrdokument. Till programmet har en handlingsplan framarbetats, vilken kommer att fungera som ett ramverk för hur programmet omhändertas internt i kommunens organisation och arbetas in i verksamhetsplaneringen under hösten.

Utöver de inkomna synpunkterna från näringslivet så kommer även den besöksnäringsstrategi som Enter arbetat fram, samt friluftsplanen, att inkluderas i handlingsplanen för att fånga det breda näringslivsperspektivet.

Under 2024 har arbetet med lotsverksamheten stärkts upp och Enter Gislaved AB har även gjort rekrytering av en näringslivsutvecklare.

2.3.3.8 Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov

Kommentar

Attraktivitet skapas genom en god kommunikation som präglas av hög tillit och delaktighet till medarbetare, mellan medarbetare och chefer. Attraktivitet ökar också när det finns en målsättning att arbeta för att behålla och utveckla befintliga medarbetare som en del i kompetensförsörjningsarbetet. För att utveckla kommunens ledningsarbete har beslut tagits

om ledarutskapsutvecklingsprogram. Syftet är att få ett väl fungerande ledarskap och medarbetarskap i Gislaveds kommun som grundas i god kompetens hos chef inom chefs- och ledarskapets olika delar. Det i sin tur ska bidra till en god arbetsmiljö för medarbetare och en god service samt leverans för de kommunen är till för.

Det sker olika kompetensutvecklingsinsatser, bland annat inom utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Det är dels två projekt genom Europeiska socialfonden. Ett pågående vid namn *Språkutvecklande arbetsgivare* som riktar sig till anställda inom kommunens vård och omsorgsverksamheter, som erbjuds språkutveckling för att öka möjligheten till tillsvidareanställningar, personlig utveckling och möjlighet att vidareutbilda sig till undersköterska. Det andra projektet heter *Bli stärkt i din yrkesroll* och har beviljats tillsammans med Nässjö kommun. Inom ramarna för projektet ges utvalda yrkesgrupper i kommunen möjlighet att höja sin kompetens. Exempel på målgrupper är vaktmästare, måltidspersonal, medarbetare inom vård och omsorg, tjänstepersoner och chefer.

Den demografiska utvecklingen i kommunen påverkar dess organisation och verksamheter. Befolkningsutvecklingen ställer krav på automation av processer och ett aktivt arbete med kompetensförsörjningsfrågor. Kommunen behöver använda sina resurser smart samt bygga på kompetens för omställning när behoven förändras i organisationen.

Flera förvaltningar är i eller har varit i, om- och nyorganisation med nya uppdrag, strukturer och förutsättningar. Detta gör att det finns ett behov av att fokusera på grunduppdrag samt interna organisationsfrågor, samt kvalitetssäkring av rutiner och mot gemensamma arbetssätt. Inom Samhällsutvecklingsnämnden pågår ett förändringsarbete för att skapa en tydligare koppling till den del av processen där man har en leverans.

Medarbetarengagemanget bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat. I personalintensiva verksamheter, som de inom kommuner och landsting, är detta särskilt tydligt. Resultatet av medarbetarundersökningen som genomförts under våren 2024 visar på att kommunen fortsatt ligger på ett högt resultat när det gäller hållbart medarbetarengagemang (HME). HME är det index som speglar trivsel och mående ur ett arbetsmiljöperspektiv för medarbetare. Gislaveds resultat är fortsatt över det nationella medelvärdet.

Resultatet av vårens pulsmätning visar att en stor majoritet av medarbetarna upplever att de har ett meningsfullt arbete och att de är uppskattade av sina arbetskamrater. Många ser fram emot att gå till arbetet, är trygga i vad som förväntas av dem i arbetet och känner att de utvecklas och lär nytt i vardagen. Ny pulsmätning genomförs under september samt medarbetarenkät under november månad.

2.3.3.9 Vänd befolkningsutvecklingen genom att verka för en ökad inflyttning till kommunen



Kommentar

Under det första halvåret 2024 ses en fortsatt minskning av befolkningen i kommunen. Den största förändringen sker i åldersgruppen 0-19 år samtidigt som antalet 65 år och äldre har ökat.

Kommunstyrelsen leder och samordnar frågor som bland annat rör strategisk försörjning av mark och samhällsplanering. Utifrån ett statistiskt perspektiv är antalet nybyggda bostäder en faktor som kan visa på hur antalet invånare kan öka. Det kräver bland annat en skalökning inom mark- och exploateringsverksamheten samt en utveckling av samhällsbyggnadsprocessen. Under året har arbetet inletts för framtagande av ny översiktsplan för kommunen, vilket kommer involvera många personer i hela organisationen i den omfattande processen. Översiktsplanen är, när sådan är beslutad, ett bärande styrdokument för kommunens hållbara utveckling och tillväxt.

En viktig satsning under 2024 är Gislaved kommuns 50-års-jublieum. Ett av målen med firandet är att fler personer ska känna stolthet över att bo och verka i eller besöka kommunen. Som ett led i byggandet av stolthet har en utökad version av kommuntidningen distribuerats, kallat Jublieumsmagasinet. Den första utgåvan gavs ut i april och fick ett positivt mottagande. Magasinets innehåll vänder sig till många målgrupper och orter för att inkludera så brett som möjligt. En del av magasinet fokuserar på återflytt. Detsamma gäller för andra aktiviteter som finansierats ur den så kallade jubileumspotten.

I statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning från 2023 anger 83procent att Gislaved är en ganska bra, eller mycket bra kommun att bo i. Samtidigt skulle bara drygt 40procent rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit. Överlag verkar alltså de som bor i kommunen nöjda, men man skulle inte rekommendera någon annan att flytta hit. Att stärka kommunens attraktivitet behöver alltså ske även bland dem som bor här idag.

För att möjliggöra en inflyttning till kommunen är det samtidigt viktigt att aktivt marknadsföra kommunens kvaliteter och möjligheter i relevanta sammanhang. Ett exempel är deltagande på Emigration expo i Houten där personer som är intresserade av att flytta till Sverige finns på plats och där Gislaveds kommun deltagit inom ramen för Region Jönköpings satsning.

Arbetet som bedrivs med att få företag att etablera sig är en viktig del i arbetet med en ökad inflyttning. Det gäller både det strategiska arbetet med att höja markberedskapen men även att aktivt verka för att få till fler etableringar i kommunen.

Helheten med kommunens rika kultur- och föreningsliv är också viktiga delar för att öka attraktiviteten och få fler att välja att bo och stanna i Gislaveds kommun.

2.3.3.10 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

2.3.3.10.1 35 miljoner kronor som genomsnitt

Kommentar

Årets resultat ska i långtidsplaneringen som genomsnitt uppgå till minst 35 mnkr för perioden 2022-2036.

Prognosen i delårsbokslutet per den 31 december 2024 visar ett prognostiserat resultat på minus 133,5 mnkr. Budgeterat resultat för 2024 är minus 34,5 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse på 99 mnkr.

För perioden 2022-2036 är det genomsnittliga resultatet 27,5 mnkr vilket innebär att det finansiella målet för perioden inte uppnås.

2.3.3.10.2 Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent

Kommentar

Soliditeten ska som genomsnitt vara lägst 55 procent (exklusive pensionsåtaganden) för perioden 2022-2036.

Soliditeten i delårsbokslutet 2024 är 53 procent. För perioden 2022-2036 är soliditeten 55 procent vilket innebär att det finansiella målet uppnås.

2.3.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

2.3.4.1 Färdigställ en ny simanläggning i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2025-12-31

Kommentar

Det omfattande projektet för ny modern simanläggning arbetar i flera processer, där framtagande av detaljplan löper parallellt med byggprojektets steg. Befintlig projektorganisation verkar fram till och med upphandling och består av styrgrupp, kommunikationsresurs, arbetsgrupper för programhandlingar och förfrågningsunderlag samt grupp för detaljplaneprocess (som verkar inom ordinarie verksamhet).

Detaljplaneprocessen pågår och detaljplan beräknas antas under hösten 2024. En viktig del av arbetet med ny simanläggning är dialogen med föreningsliv och näringsliv. Under arbetet hittills har föreningslivet involverats under processen med lokalprogram, för att kunna ge input kring behov för deras verksamhet. Föreningsliv och näringsliv har också uppmuntrats att lämna synpunkter under detaljplaneprocessens utställningsfaser samråd och granskning.

Detaljplaneförslaget var utställt för granskning under maj och juni.

Kommunstyrelsen fattade i april ett investeringsbeslut och arbetet för genomförande fortsätter genom framtagande av förfrågningsunderlag och upphandling i september månad.

Enligt gällande arbetssätt inom projektstyrning får kommunstyrelsen i sin roll som ansvarig för fastighetsfrågor kontinuerlig information under projektperioden. Samhällsutvecklingsnämnden informeras i sin roll som ansvarig för frågor om utbud och tillväxt.

2.3.4.2 Färdigställ en ny publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Samhällsutvecklingsnämnden gav år 2023 i uppdrag till samhällsutvecklingsförvaltningen att ta fram detaljplan för del av Anderstorp 8:55 med flera, publikhall i Anderstorp.

Detaljplaneprocess är inledd. Arbetet fokuserar för närvarande på förutsättningarna för den utpekade platsen.

Parallellt med detaljplaneprocessen arbetar en projektorganisation med förstudie för att ta fram lokalprogram och programhandlingar samt kostnadskalkyler. För att säkerställa process och tidsplan har en extern projektledare tillsatts från och med augusti 2024.

En viktig del i det pågående arbetet är dialog med föreningsliv och näringsliv, vilket sker under framtagande av lokalprogram samt under detaljplaneprocessens utställningsfaser samråd och granskning. Projektgrupp är tillsatt och genom denna förs dialog kring publikhallens innehåll och faciliteter.

2.3.4.3 Utveckling Broaryd.

Status

Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2025-12-01

Kommentar

Kommunstyrelsen samordnar uppdragen kring utveckling av Broaryd samt utvecklingen av

vård- och omsorgsverksamheten genom kommunstyrelseförvaltningen. Samordningsuppdraget innebär att kommunstyrelsen ska samordna arbetet i sin helhet kring tre uppdrag som kommunfullmäktige gav i november 2022.

Kommundirektören har på tjänstemannanivå tillsatt en styrgrupp och en arbetsgrupp för samordningen. Samordningen har främst handlat om kommunikation kring de frågor som kommit från allmänheten samt praktisk samordning i samband med renoveringen av skola, flytt av förskola och nedläggning av vård-och omsorgsboenden. Arbetet med en åtgärdsvalsstudie har pågått under året.

Ny- och ombyggnad av lokaler för skola och förskola i Broaryd pågår enligt plan och lokalerna beräknas vara klara i december. Både förskola och skola planerar att påbörja vårterminen 2025 i de nya lokalerna.

2.3.5 Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad

Grunduppdrag, mål och uppdrag har överlag levererats med god kvalitet. Det osäkra ekonomiska läget fortsätter att försvåra prognosarbete och ställer krav på ett aktivt budgetarbete och omprioriteringar i verksamheterna.

Fullmäktige gav i budget för 2024 totalt tre uppdrag, vilka följs upp i detta bokslut. Samtliga uppdrag har en långsiktig planering och genomförande. Det tidigast planerade slutdatumet för något av uppdragen är satt till 2025-12-01. Bedömningen är att samtliga uppdrag håller den ursprungliga tidsplanen.

En av fullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer, *Hög kostnadseffektivitet i verksamheterna,* kvarstår på underkänd nivå. Prognosen för 2024 visar att det krävs ett mycket aktivt arbete för att arbeta bort ekonomiska obalanser i kommunens verksamheter. Kommunen behöver parallellt med detta även rusta för framtiden - genom att förstärka och förbättra sig inom områden som är nya eller kommer att få större vikt än tidigare. De närmaste åren kommer att ställa mycket höga krav på kommunkoncernens långsiktiga förmåga att skapa möjligheter och attraktivitet.

Fullmäktiges mål är omfångsrika och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden, men förflyttningar framåt har gjorts. De operativa styrgrupperna som tidigare omhändertog målområdena lades vilande 2022. Sedan dess har frågorna fortsatt samordnats genom kommunledningsgruppen, och mycket av det arbete som startats upp under de operativa styrgrupperna omhändertas nu i linjeorganisationen. Ett utvecklingsmål, *Vänd befolkningsutvecklingen genom att verka för en ökad inflyttning till kommunen*, bedöms inte göra en förflyttning i önskad riktning. Bedömningen baseras på att befolkningsutvecklingen visar en negativ trend, och att det i dagsläget saknas riktade insatser/aktiviteter för att vända utvecklingen.

Ett finansiellt mål kopplat till årets resultat, *35 miljoner kronor som genomsnitt*, uppnås inte.

2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- Resultat
- Kapacitet
- Risk
- Kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

2.4.1 Resultat

Enligt den kommunala redovisningslagen ska det varje år göras ett delårsbokslut och, om det är möjligt, en jämförelse med samma period föregående år. För detta delårsbokslut görs jämförelse med delårsbokslut 2023-08-31.

Delårsbokslutet är det periodiserade resultatet till och med 2024-08-31 och helårsprognosen är en bedömning av det förväntade resultatet per 2024-12-31.

Periodiseringar är gjorda för att rätt kostnad/intäkt ska belasta rätt period. Även skuld- och fordringsbokföring är gjord.

Delårsresultat

Beaktat osäkerheter framförallt avseende pensionskostnader, skatteintäkter och statsbidrag är resultatet per den 31 augusti 2024 lägre än den budgeterade nivån.

Resultat per 2024-08-31 uppgår till minus 68,6 mnkr.

Resultatet är därmed 43 mnkr lägre än periodbudgeten (januari-augusti) på -25,6 mnkr. Avvikelsen består av:

- Nämnder: -44,6 mnkr
- Finansförvaltning: +1,6 mnkr
    - *varav skatter och statsbidrag: -6,9 mnkr*
    - *varav kapitalkostnader: +27,0 mnkr*
    - *varav kollektivavtalad pension: +31,4 mnkr*
    - *varav finansnetto: -6,4 mnkr*
    - *varav pensionskostnader: -54,2 mnkr*
    - *varav övriga poster: +10,7 mnkr*

Helårsprognos

I budget för 2024 budgeterades ett årsresultat på minus 34,5 mnkr och helårsprognosen för 2024 beräknas till minus 133,5 mnkr. Prognostiserad avvikelse mot budget är därmed minus 99,0 mnkr. Avvikelsen består av:

- Nämnder: -115,4 mnkr
- Finansförvaltning: +16,4 mnkr
    - *varav skatter och statsbidrag: -7,4 mnkr*
    - *varav kapitalkostnader : +10,1 mnkr*
    - *varav kollektivavtalad pension: +46,8 mnkr*
    - *varav finansnetto: -11,1 mnkr*
    - *varav pensionskostnader: -23,3 mnkr*
    - *varav övriga poster: +1,3 mnkr*

För närvarande är nämndernas nettokostnader större än vad budgeten medger. Respektive nämnd behöver förändra verksamhetens innehåll och omfattning. I nämndernas förbättringsarbete är det viktigt att kvalitén och nivån på välfärdstjänster i princip upprätthålls på samma nivå, men till en lägre nettokostnad, samt att nettokostnaderna ryms inom respektive nämnds budgetram.

Nettoinvesteringar

Investeringsbudget för 2024 uppgår till 324 mnkr (inklusive överflyttade medel från 2023) varav 44,3 mnkr avser taxefinansierad verksamhet (VA).

Per den 31 augusti 2024 har nämnderna disponerat 148,2 (inklusive VA) av den totala investeringsbudgeten, vilket motsvarar en nyttjandegrad om cirka 46 procent. Med ett resultat på genomsnitt 35 mnkr per år över tid klarar kommunen en investeringsnivå på i genomsnitt 192 mnkr per år. Det är av ytterst stor vikt att de finansiella målen uppnås för att inte ekonomin ska försämras på sikt. I planerings- och budgetarbetet är det helt avgörande att planera för en driftverksamhet som anpassas till de finansiella målen samt att investeringsnivåerna över tid inte överstiger 192 mnkr i genomsnitt.

Delårets årsprognos med en budgetavvikelse på 99 mnkr medför att det inte är möjligt att upprätthålla den genomsnittliga investeringsnivå 192 mnkr som beslutades i budgeten för 2024 utan att ställa betydligt högre krav på framtida resultatnivåer som ligger efter planeringsperioden. Framtida högre resultatnivåer behöver vara realistiska för att vara uppnåeliga, annars finns en risk att problemet enbart förs framåt i tid.

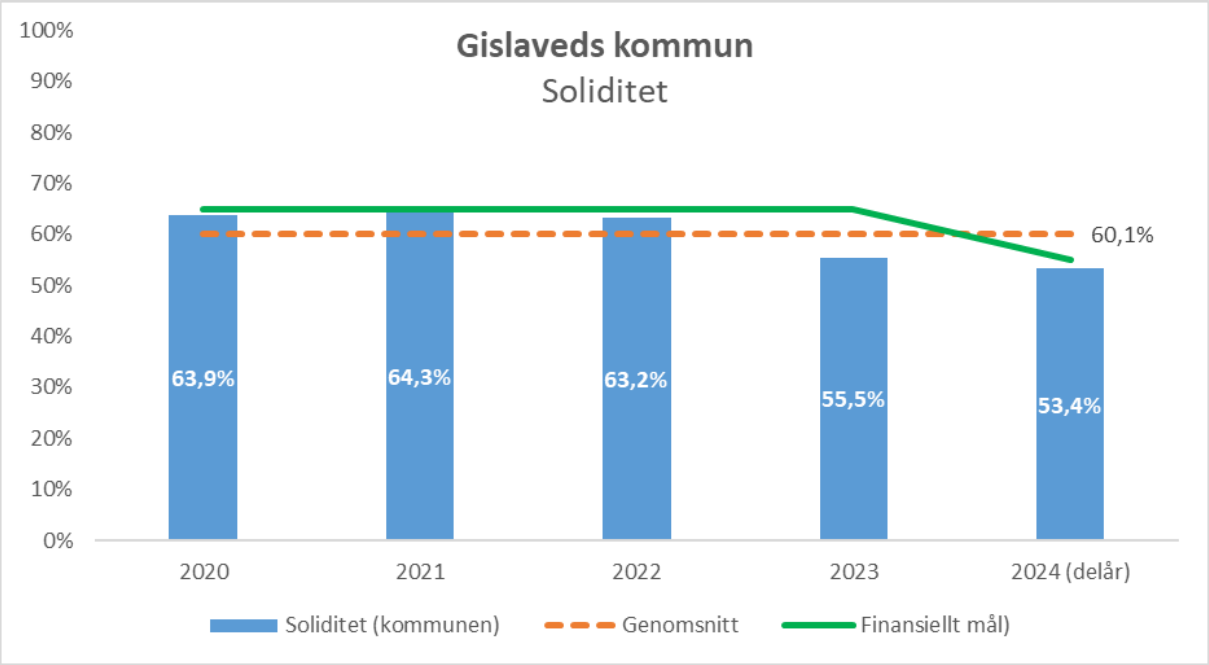
Nämndernas helårsprognos för respektive investeringar samt uppföljning av särskilt prioriterade investeringar redovisas under rubriken *Drift- och investeringsredovisning*.

2.4.2 Kapacitet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen. Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet

öka i samma takt som tillgångarnas värde.

Kommunens soliditet (exklusive pensionsförpliktelser) ska uppgå till i genomsnitt minst 55 procent över tid vilket inte uppnås för perioden 2020-2024 per den 31 augusti (delårsbokslut). I kommande budgetarbete behöver investerings- och resultatnivåerna anpassas så att soliditeten minst uppgår till 55 procent.



** Enligt beslut i kommunfullmäktige för budget 2024 förändrades det finansiella målet soliditet från 65 procent till 55 procent beräknat över tid. I delårsbokslutet 2024 uppnås inte det reviderade soliditetsmålet. Sett över perioden 2020-2024, sett som ett genomsnitt för perioden, uppnås målet med anledning av att både det finansiella målet var högre och därav var utfallet även högre. Uppfyllande av soliditetsmålet behöver omhändertas i kommande budgetarbete.*

Skuldsättning

Skuldsättningen per 2024-08-31 är 1 076 mnkr, varav långfristiga skulder är 555,2 mnkr. Totalt har kommunens skulder ökat med 326,6 mnkr jämfört med delåret per 2023-08-31 varav långfristiga skulder har ökat med +248,7 mnkr och kortfristiga skulder med +73,0 mnkr. Ökningen av långfristiga skulder beror på ökade debitering eller fakturering av VA-anläggningsavgifter för perioden och på nya tecknade hyresavtal i samband försäljning av kommunens boendefastigheter till AB Gislavedshus. Dessa hyresavtal klassificeras som finansiell leasingavtal. Anläggningsavgifter och finansiell leasingavtal bokförs som långfristig skuld på kommunens balansräkning. Låneskulden på Kommuninvest är förändrad jämfört med delårsbokslutet 2023 till totalt 200 mnkr (+100 mnkr) för kommunen.

Förutom skuldsättning har kommunen andra förpliktelser därav bland annat pensionsförpliktelser som intjänats före 1998. Dessa uppgår till 548 mnkr och förväntas att succesivt över längre tid bli lägre.

Under 2024 har ett nytt nya lån tecknats på Kommuninvest om 100 mnkr. Enligt budget 2024 medges delegat att teckna ytterligare lån på totalt 950 mnkr för perioden 2024-2027. För närvarande är bedömningen att ytterligare 100 mnkr behöver tas upp i ett nytt lån under

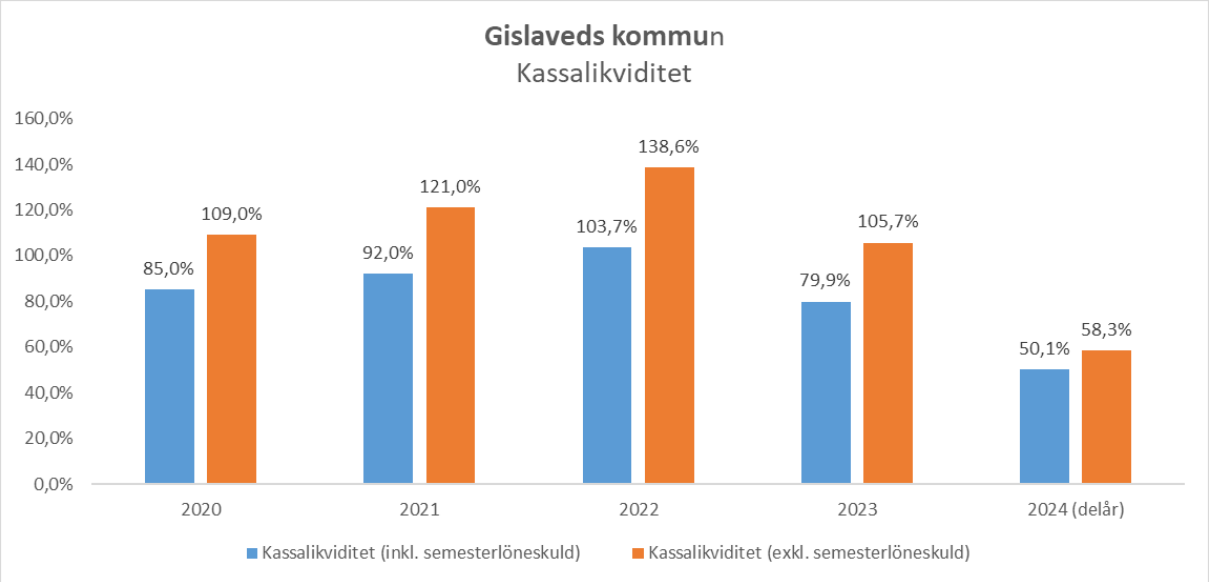
hösten 2024. Checkkrediten om 50 mnkr kvarstår som en möjlighet om den skulle behövas tas i anspråk.

2.4.3 Risk och kontroll

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör soliditeten uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar soliditeten uppgå till cirka 70–80 procent. För Gislaveds kommun har kassalikviditeten förändrats markant jämfört under senaste året (se diagram nedan). Orsaken till detta är dels investeringar, strategiska markinköp av framförallt mark som kommer att exploateras i framtiden men även med anledning av att nämnderna överskrider den budget som är beslutad av kommunfullmäktige för respektive nämnd. Det senare är allvarligt och behöver åtgärdas för att kommunen ska kunna tillgodose de behov som finns med bland annat investeringar, både sett ur ett kort och långt tidsperspektiv, samt för att kommunen ska vara attraktiv för både befintliga kommuninvånare och potentiellt nya kommuninvånare.

För närvarande har inte kommunen en tillräckligt god likviditet vilket till viss del behöver säkras genom att ta upp nya lån samt att begränsa internkrediten på koncernkontot för de av de kommunala bolag som har nyttjat koncernkrediten.



Finansiell risk

Kommuner som har lån brukar analysera riskförhållandet utifrån om lånen har bunden eller rörlig ränta. Ytterligare en riskaspekt är när lånen förfaller till betalning i och med att det då finns en teoretisk risk för att inte kunna teckna nya lån.

De lån som är upptagna är bundna på olika ränteförfall och därmed bedöms ränterisken som relativt låg. Dock är räntorna och därmed räntekostnaderna på en annan nivå än de har varit det senaste decenniet, vilket innebär att resultatet behöver vara på en nivå som omhändertar ökade räntekostnader.

Borgensåtagande

Det totala utnyttjade borgensåtagandet per 2024-08-31 uppgick till 600,8 mnkr. Åtagandena avsåg till största delen kommunens helägda bolag.

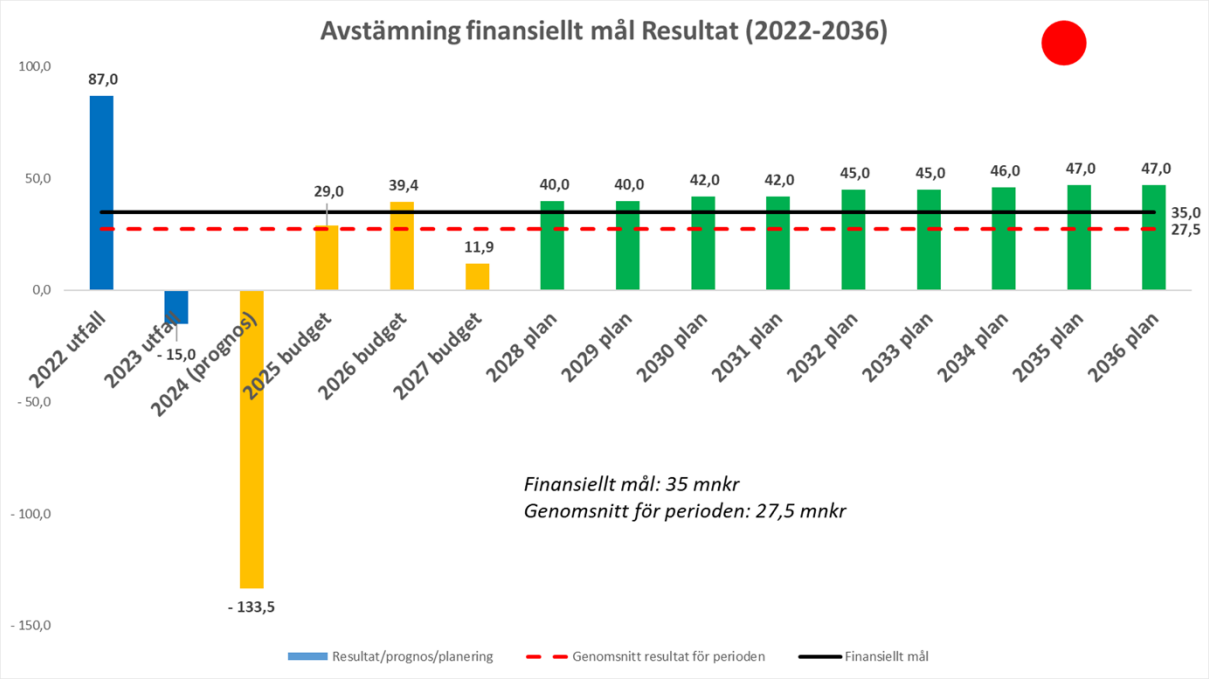
Kommunen har per 2024-08-31 borgensåtagande med ca 807,5 mnkr enligt beslut i kommunfullmäktige.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser uppgår vid delåret till 548 mnkr, vilket är en ökning sedan föregående delårsbokslut med cirka 17 mnkr. Beloppen för delårsbokslutet baseras på Skandias prognos per 2024-08-31.

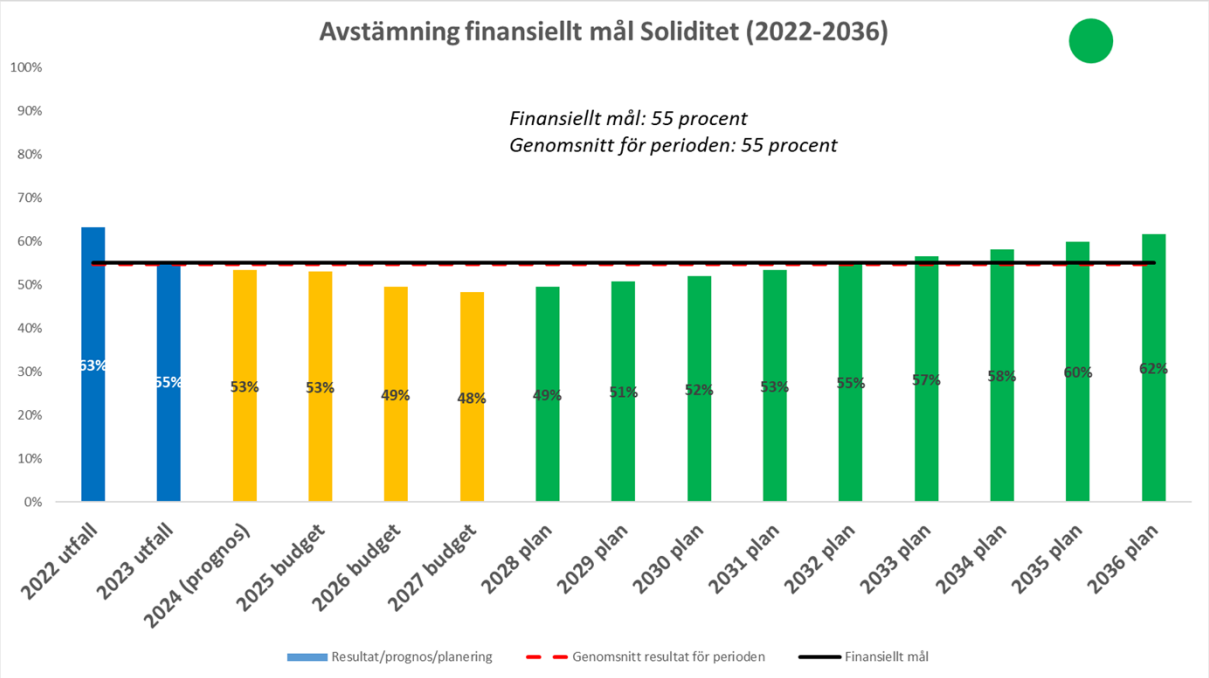
Avstämning finansiella mål

Årets prognostiserade resultat visar på ett resultat på -133,5 mnkr. På förhand var det känt att 2024 skulle komma att vara ett mycket utmanande år för Gislaveds kommun att hantera ekonomiskt, precis som för ett flertal andra kommuner. Detta med ökade kostnader för bland annat pensionsskulden samt en högre prisnivå som till stora delar har bitit sig kvar med anledning av en historiskt hög inflation. Helårsprognosen i delåret pekar på ett prognostiserat resultat på minus 133,5 mnkr för 2024. Enligt det finansiella målet för resultat ska det genomsnittliga resultatet för perioden 2022-2036 vara lägst 35 mnkr i genomsnitt. Med delårsprognosen som underlag för 2024 års resultat uppfyller kommunen inte det finansiella målet för perioden 2022-2036. Detta behöver dels omhändertas genom ett intensifierat arbete med att sänka nämndernas nettokostnader och dels genom kommande budgetarbete.



Årets soliditet är 53,4 procent per 2024-08-31. Det finns en risk att soliditeten kan sjunka ytterligare under årets kvarvarande månader beroende på resultat och investeringsnivåer per

den 31 december 2024. Enligt det finansiella målet för soliditet ska den genomsnittliga soliditeten för perioden 2022-2036 vara lägst 55 procent.



Den genomsnittliga soliditetsnivån uppnås för perioden 2022-2036. Detta är dock till stor del tack vare en hög soliditet för det enskilda året 2022 samt genom planerad högre soliditet i slutet av perioden. Det finansiella målet soliditet behöver säkras ytterligare dels genom ett intensifierat arbete med att sänka nämndernas nettokostnader och dels genom kommande budgetarbete.

2.4.4 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat uppfylls inte per 2024-08-31.

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. I delåret 2024 redovisar kommunen ett negativt balanskravresultat på -91,8 mnkr efter balanskravutredning. I delårsbokslutet görs ingen disponering för resultatutjämningsreserv (RUR)/resultatreserv (RER) med anledning av att disponering först sker vid årsbokslutet. Årets prognostiserade balanskravresultat blir noll efter disponering från RUR/RER.

Balanskravutredning

Balanskravsavstämning, mnkr	2024-08-31	Prognos 2024-12-31
Årets resultat enl resultaträkning	-68,6	-133,5
Samtliga realisationsvinster	-23,2	-25,0
Realisationsvinst enl. undantasmöjlighet	0	0,0
Realisationsförlust enl. undantasmöjlighet	0	0,0
Oraliserade förluster i värdepapper	0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	**-91,8**	**-158,5**
Medel till Resultatreserv (RER)	0	0,0
Disponering från RUR /RER	0	-158,5
Årets balanskravsresultat	**-91,8**	**0,0**

Prognosen i delåret visar ett prognostiserat resultat på minus 133,5 mnkr. I budgeten för 2024 budgeterades ett resultat på minus 34,5 mnkr vilket innebär att prognostiserad budgetavvikelse är minus 99 mnkr. Underskottet beror till stora delar av de ökade kostnaderna för pensioner som har påverkats av uppräkning av prisbasbeloppet inför 2024 med anledning av en historiskt hög inflation. Underskott vid årsbokslutet 2024 kommer att regleras genom att åberopa de lokala reglerna för resultatutjämningsreserv som beslutades 13 december 2018 av kommunfullmäktige.

Ingående RUR 2024 uppgår till 387,8 mnkr. Årets prognostiserade resultat innebär att en disponering från RUR behöver göras på 158,5 mnkr. Saldo efter disponering av RUR 229,3 mnkr.

Förändring av resultatutjämningsreserven (RUR)

År 2023 blir det för sista gången möjligt att reservera medel till RUR. Från och med

verksamhetsåret 2024 införs RER, vilket innebär att det är första året som det blir möjligt att avsätta medel till RER. Reserveringen till RER är begränsad till 5 procent av skatter och statsbidrag. Det kommer att vara möjligt att disponera RUR till och med 2033 på samma sätt som tidigare, med att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Riktlinjer för RER ska inarbetas i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

2.4.5 Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Både 2023 men framförallt 2024 har varit, och är, fortsatt mycket utmanande ekonomiskt. Detta tillsammans med att befolkningsframskrivningen från SCB pekar på att kommunens invånarantal kommer att minska med knappt 5 procent fram till och med år 2034 - vilket innebär ca 1 400 färre invånare i kommunen. Barn och ungdomar och personer i arbetsför ålder kommer enligt framskrivningen att minska medan personer över 65 förutspås att öka. Större ekonomiska satsningar behöver samtidigt göras för bland annat klimatanpassningar, underhåll av gator, broar, vatten och avlopp och fastigheter samt upprustning av civil beredskap. Detta sammanvägt står Gislaveds kommun inför till stora delar helt andra förutsättningar och som är betydligt mer utmanande än vad det har varit tidigare.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med en historiskt relativt god ekonomi i grunden. De historiska resultaten har dock inte varit helt rättvisande med anledning av att till exempel vissa underhållsbehov har skjutits på framtiden. Det krävs nu att nämnderna genomför större strukturella förändringar och anpassningar av verksamheterna för att bibehålla en god ekonomi. En god ekonomi är en förutsättning för att skapa möjligheter i framtiden. En god ekonomi är en förutsättning för att skapa en attraktiv kommun för både befintliga som framtida invånare i kommunen. En attraktiv kommun innebär bland annat högre skatteintäkter som ger ytterligare möjligheter.

Den finansiella analysen pekar därmed på att det krävs en ännu mer aktiv styrning för att de finansiella målen ska uppnås i framtiden. De finansiella målen skapar nödvändiga ekonomiska förutsättningar för att både bevara och att utveckla Gislaveds kommun.

2.5 Förväntad utveckling

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen har fortsatt under året. Processer och förbättrade arbetssätt behöver utvecklas och implementeras för att säkerställa att förändringen i struktur också leder till önskad effekt. Genom att arbeta med hur saker utförs kommer även kultur och förhållningssätt att förändras med tiden.

Den demografiska utvecklingen med en fortsatt minskning av kommunens befolkning och välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna nyttjas mer effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer.

Hela organisationen behöver arbeta aktivt med kompetensförsörjningen, både operativt men framförallt strategiskt, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning. Om kommunens ambition att växa och uppfattas som en attraktiv kommun och plats ska lyckas är både kommunorganisationen och näringslivet beroende av att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare.

En bred grupp av verksamheter anger att det blir allt svårare att kompetensförsörja, vilket då också påverkar genomförandet av många grunduppdrag och gör det svårare för varje år att hålla en god kvalitet. I flera fall utvecklas även målgruppernas behov till att bli mer komplexa. I berörda verksamheter behöver man hantera individer med allt större behov inom flera områden, vilket kräver högre kompetens hos personalen, vilket i sin tur förstärker svårigheten att rekrytera.

Även näringslivet är beroende av att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare. För att klara av kommande kompetensförsörjning för både kommunkoncernen och näringslivet behövs fortsatta satsningar på att öka kommunens attraktivitet som plats att bo och/eller verka på.

Ett led i att bemöta kompetensutmaningen är att minska behovet av personal, framförallt där kompetensen är svår att rekrytera. Kommunen arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för automatisering av processer så att de resurser som finns att tillgå ska användas i de delar som inte kan automatiseras.

Kostnaden för verksamhetssystem bedöms att öka. Det blir därför viktigt att framöver säkerställa att det finns en samordning kring kommunens system och att de är ändamålsenliga.

Kommunens ekonomi på sikt

Gislaveds kommun står inför en mycket stor ekonomisk utmaning där verksamheternas nettokostnader för närvarande inte fullt ut finansieras av skatter och bidrag. I den finansiella långtidsplanen finns stora behov av investeringar, underhållsbehov samt att ta hand om en åldrande befolkning parallellt med att befolkningsframskrivningen pekar på en minskande befolkningsmängd i kommunen. Dessa utmaningar kräver att det finansiella målet 35 mnkr i den finansiella långtidsplanen uppnås över tid samt att framtida resultatmål är realistiska i

förhållande till vad kommunen kan prestera.

Kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en fortsatt relativt god grundekonomi men det kräver att resultatmålet uppnås vilket kommer att kräva en ännu bättre ledning och styrning, kostnadskontroll, kostnadseffektiva processer, strukturella förändringar för att uppnå en god ekonomisk hushållning och därmed klara av framtidens utmaningar.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning - delårsbokslut

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

Årets budget

Kommunfullmäktige har den 26 oktober 2023 beslutat om kommunens övergripande driftsbudget 2024 (Budget 2024 med plan 2025-2027). Nämnderna har fått budgetanslag på –1 979,7 mnkr och de övriga kommungemensamma driftkostnader som ligger centralt (bland annat kapitalkostnader, pensioner, löneuppräkning, ökade lokalkostnader) har budgetanslag på -212,5 mnkr. Budgeten för dessa gemensamma driftkostnader kommer att fördelas till nämnder under året. Kapitalkostnader kompenseras till nämnderna två gånger per år i samband med delårsbokslut (31 augusti) och årsbokslut (31 december). Den totala driftbudgeten för nämnderna uppgår till -2 192,2 mnkr.

Budgetjusteringar

Nämndernas budgetjusteringar på 86,8 mnkr avser kompensation för ökade PO, löneöversyn 2024, fördelning av effektiviseringskrav på 20 mnkr samt kompensation för kapitalkostnader per 31 augusti 2024. Efter dessa justeringar är nämndernas driftbudget -2 066,5 mnkr.

Budget, mnkr	
Nämndernas beslutade driftbudget (KF)	-1 979,7
Fördelning av effektiviseringskrav	20,0
Ökade PO och löneöversyn 2024	-68,1
Kompensation för kapitalkostnader	-38,7
Nämndernas driftbudget 2024 (per 31 aug)	-2 066,5

Delårsuppföljningar

Nämndernas ekonomi följs upp efter utgången av mars och augusti (delårsrapport).

mnkr	**Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/3**	**Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/8**
Bygg-och miljönämnden	0,3	0,9
Kommunstyrelsen	-29,6	-17,9
Räddningsnämnden	0,0	0,6
Samhällsutvecklingsnämnden	-20,9	-40,8
Socialnämnden	-45,6	-52,8
Utbildningsnämnden	-6,0	-5,4
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0
Övriga kommun gemensamma poster	48,6	34,9
Summa nämnder /Verksamhetens nettokostnader	**-53,0**	**-80,5**

Nämndernas resultat

Vid delårsbokslut per 31 augusti har nämnderna redovisat en helårsprognos med en budgetavvikelse på – 115,4 mnkr. Respektive nämnds utfall redovisas mer detaljerat i nämndernas verksamhetsberättelser.

För att få fram den totala verksamhetens nettokostnad vägs de kommungemensamma avräkningarna in, som tillsammans avviker mot budget med 34,9 mnkr netto.

I de kommungemensamma avräkningarna finns externa poster som hanteras centralt bland annat pensionskostnader och övriga gemensamma interna kostnader. Budget för kapitalkostnader (avskrivning + internränta) kompenseras till nämnderna baserad på det faktiska utfallet per nämnd.

Summa nämnder som motsvarar verksamhetens nettokostnader visar ett underskott på -80,5 mnkr mot budget.

Driftredovisning

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	KF-budget 2024	Budget-juster-ingar 2024	Justerad budget 2024	Prognos helårs-utfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget 2024-12-31
Bygg- och miljönämnden	-2,7	-3,5	-8,8	-1,0	-9,8	-8,9	0,9
Kommunstyrelsen	-173,9	-141,5	-208,2	-20,8	-229,0	-246,9	-17,9
Räddningsnämnden	-28,7	-25,2	-39,4	-3,8	-43,2	-42,6	0,6
Samhällsutvecklings-nämnden	-165,3	-152,9	-206,9	-13,9	-220,8	-261,6	-40,8
Socialnämnden	-520,5	-473,0	-710,6	-20,6	-731,2	-784,0	-52,8
Utbildningsnämnden	-536,3	-524,7	-802,0	-26,7	-828,7	-834,1	-5,4
Överförmyndarnämnd	-1,0	-1,9	-3,8	0,0	-3,8	-3,8	0,0
Delsumma nämnder	**-1 428,4**	**-1 322,7**	**-1 979,7**	**-86,8**	**-2 066,5**	**-2 181,9**	**-115,4**
Övriga kommun-gemensamma poster							
Kommungemensamt effektiviseringskrav	0,0	0,0	20,0	-20,0	0,0	0,0	0,0
Förändrade kostnader för lokaler	0,0	0,0	-12,9	0,0	-12,9	-12,9	0,0
Löneuppräkning (avtalsrörelsen)	0,0	0,0	-64,1	67,7	3,6	-2,4	-6,0
Pensioner,	-213,3	-178,4	-238,8	0,0	-238,8	-262,1	-23,3
Kollektivavtal pension (KP)	120,2	111,6	133,2	0,0	133,2	180,0	46,8
Kapitalkostnader (återföring internt)	22,9	0,0	80,0	6,8	86,8	96,8	10,0
Avskrivningar	0,0	0,0	-130,0	32,0	-98,0	-97,9	0,1
Övriga poster	1,4	0,0	0,1	0,3	0,4	7,7	7,3
Delsumma kommun-gemensamma poster	**-68,8**	**-66,8**	**-212,5**	**86,8**	**-125,7**	**-90,8**	**34,9**
Summa nämnder/ verksamhetens nettokostnader	**-1 497,2**	**-1 389,5**	**-2 192,2**	**0,0**	**-2 192,2**	**-2 272,7**	**-80,5**

3.2 Investeringsredovisning - delårsbokslut

Årets investeringsbudget

Kommunfullmäktige fattade beslut om 2024 års investeringsbudget på 264,2 mnkr, varav 220,2 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 44 mnkr avser investeringar på taxefinansierad verksamhet. I de skattefinansierade investeringarna på 220,2 mnkr ingår några särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om.

Under perioden har ombudgetering på 59,7 mnkr genomfört från 2023 investeringsbudget till 2024 investeringsbudget. Detta enligt beslut av ekonomichef, som enligt kommunens ekonomiska styrprinciper har rätt att besluta om ombudgetering för investeringar på nämndnivå. Årets totala investeringsbudget efter ombudgeteringar är 324,0 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	KF-budget 2024	Budget-juster-ingar 2024	Justerad budget 2024	Prognos helårs-utfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31 dec
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	103,0	66,9	134,9	36,9	171,8	188,0	-16,2
Räddningsnämnden	2,7	0,0	3,2	0,0	3,2	3,2	0,0
Samhällsutvecklings-nämnden	40,9	56,5	119,1	22,0	141,1	92,3	48,8
Socialnämnden	0,9	3,4	2,1	0,6	2,7	2,7	0,0
Utbildningsnämnden	0,7	1,2	4,9	0,3	5,2	5,2	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	**148,2**	**128,0**	**264,2**	**59,8**	**324,0**	**291,4**	**32,6**
varav:							
Skattefinansierad verksamhet	*132,0*	*97,4*	*220,2*	*59,5*	*279,7*	*247,4*	*32,9*
Taxefinansierad verksamhet	*16,2*	*30,6*	*44,0*	*0,3*	*44,3*	*44,0*	*-0,3*

Delårsinvesteringsutgifter

Delårsinvesteringsutgifter uppgår till 148,2 mnkr vilket är 46 procent av årets investeringsbudget. Det är 4 procent högre jämfört med förra årets utfall mot budget på samma period. Av dessa investeringar har 16,2 mnkr genomförts inom VA-verksamheten (taxefinansierade investeringar).

Helårsprognosen pekar på 32,6 mnkr lägre än budgeterad nivå. Respektive nämnds utfall för investeringar redovisas och kommenteras i nämndernas verksamhetsberättelser.

Investeringar, särskilda satsningar

mnkr	Utfall 2024-08-31	Budget 2024	Prognos helårsutfall	Avvikelse mot budget (delår)
It Hård motorväg	10,1	13,2	14,2	-1,0
Utbyggnad grundskola Anderstorp (skolorganisation)	0,0	16,8	0,0	16,8
Gullviveskolan Gislaved 4-6 med idrottshall	0,0	3,0	0,0	3,0
Färdigställande av ny simhall	2,0	7,7	2,5	5,2
Färdigställande av publikhall	0,0	0,0	0,0	0,0
Haghultsleden (påbörjad 2019)	1,0	36,3	35,0	1,3
Gislaved 2040 Mötesplats Centrum 2/3 och Nissan, Mårtensgatan/Nissan (t om 2026)	0,0	0,0	0,0	0,0
Förskolor Gislaved, Burseryd, Hestra och Anderstorp	35,5	47,2	45,1	2,1
Götgatsbron, Anderstorp	6,4	6,0	11,0	-5,0
Nöbbele Industriområde	1,0	18,4	2,0	16,4
Totalt särskilda satsningar	**56,0**	**148,6**	**109,8**	**38,8**

It hård motorväg

Totalt för 2024 aviseras ett underskott. Det är kostnaden för läsplattor till verksamheten som varit högre än vad som varit budgeterat. Effekten har dämpats genom att arbetet och utgifterna för nytt datacenter och samt utbyggnaden av trådlöst nätverk har skjutits på framtiden så långt som möjligt.

Utbyggnad grundskola, Anderstorp

En åtgärdsvalsstudie kommer att göras för aktuell befolkningsgrupp till följd av vikande befolkningsprognos och prognos är att inga kostnader kommer belasta anslaget för 2024.

Gullviveskolan, Gislaved 4-6 med idrottshall

En åtgärdsvalsstudie kommer att göras och prognos är att inga kostnader kommer att belasta anslaget för 2024.

Ny simhall, Gislaved

Investeringsbeslut är fattat av kommunstyrelsen under våren och kommande steg är utskick av förfrågningsunderlag för att ta emot anbud.

Förskolor Gislaved, Burseryd, Hestra och Anderstorp

Omfattar enbart medel för ny förskola Gulsippan, Gislaved (ej i rubriken benämnda objekt). Investeringsmedlen följer plan, ingen negativ avvikelse mot budget 2024. Beräknad inflyttning mars 2025.

Utbyggnad grundskola Anderstorp samt förskolor Gislaved med flera orter avser andelen åtgärder inom gata och park, och ryms inom ansvar i dessa enheter. Prognos är att inga kostnader kommer att belasta anslaget under 2024.

Haghultsleden, Smålandsstenar, har delvis fördröjts på grund av överklagande och medlen kommer inte användas fullt ut under året.

3.2.1 Uppföljning exploateringsverksamheten

Exploateringsområde	Budget 2024, mnkr	Utfall 2024-08-31
Nöbbele industriområde, Reftele	31,5	
Stötabo industriområde, Anderstorp	2,0	
Smålandia 2,0 Gislaved	15,1	
Södra industriområdet, Smålandsstenar	-14,5	
Haghult/Tillbo, Smålandsstenar	12,0	
Bostäder, norr om Hestra torg, Hestra	0,0	
Vision 2040, Gislaved	0,0	
Bro till bro Anderstorp	0,0	
Totalt exploaterings verksamheten	**46,1**	
Varav VA inom exploateringsverksamheten	*-19,1*	
Totalt, exploateringsprojekt exkl VA	**27,0**	

Målsättningen är att utfall (inkomster och utgifter) för markexploateringar kommer att redovisas vid årsbokslut 2024-12-31.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Räkenskaper delårsbokslut

4.1.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Bokslut 2023	Budget 2024	Helårsprognos 2024
Verksamhetens intäkter	282,2	284,1	461,1		
Verksamhetens kostnader	-1 698,4	-1 592,8	-2 471,0	-2 062,2	-2 142,7
Avskrivningar	-81,0	-80,8	-121,4	-130,0	-130,0
Verksamhetens nettokostnader	**-1 497,2**	**-1 389,5**	**-2 131,2**	**-2 192,2**	**-2 272,7**
Skatteintäkter	1 068,9	1 056,2	1 589,8	1 638,1	1 605,8
Generella statsbidrag och utjämning	367,7	345,7	524,0	522,3	547,2
Verksamhetens resultat	**-60,6**	**12,4**	**-17,4**	**-31,8**	**-119,7**
Finansiella intäkter	4,4	6,1	12,6	3,1	4,4
Finansiella kostnader	-12,4	-6,3	-10,2	-5,8	-18,2
Resultat efter finansiella poster	**-68,6**	**12,2**	**-15,0**	**-34,5**	**-133,5**
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**-68,6**	**12,2**	**-15,0**	**-34,5**	**-133,5**

4.1.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Bokslut 2023
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	1 762,9	1 676,4	1 740,0
Maskiner och inventarier	170,1	172,8	183,0
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar	320,3	80,7	89,6
Summa anläggningstillgångar	**2 253,3**	**1 929,9**	**2 012,6**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	45,6	3,8	44,8
Fordringar	203,1	248,2	235,3
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	58,1	145,0	85,7
Summa omsättningstillgångar	**306,7**	**397,1**	**365,7**
Summa tillgångar	**2 560,0**	**2 327,0**	**2 378,3**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	**1 367,6**	**1 475,6**	**1 448,4**
därav justering av ingående balans	*-12,2*		
därav årets resultat	*-68,6*	*12,2*	*-15,0*
därav resultatutjämningsreserv	*387,8*	*409,6*	*387,8*
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	36,0	32,6	33,2
Andra avsättningar	80,0	64,0	80,0
Summa avsättningar	**116,0**	**96,6**	**113,2**
SKULDER			
Långfristiga skulder	555,2	306,5	358,7
Kortfristiga skulder	521,2	448,2	458,0
Summa skulder	**1 076,4**	**754,8**	**816,7**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**2 560,0**	**2 327,0**	**2 378,3**
Panter och ansvarsförbindelser			
Borgensåtaganden	600,8	616,2	604,0
Pensionsförpliktelse	548,0	530,8	523,2
Övriga upplysningar			
Leasing (operationell och finansiell)	342,6	171,1	203,0

Utställd säkerhet om Markägarförklaring samt ändring av upprättat anläggningsarrende på del av Mossarp 1:3, Gislaved energipark AB enligt KS beslut 2024-02-07, Ks §18

4.2 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut

4.2.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Bokslut 2023	Budget 2024	Helårs-prognos 2024
Verksamhetens intäkter	41,4	38,0	76,4	74,5	71,1
Verksamhetens kostnader	-47,1	-40,4	-64,7	-65,5	-70,6
Avskrivningar	-6,6	-5,8	-8,8	-9,0	-9,5
Verksamhetens nettokostnader	**-12,3**	**-8,2**	**2,9**	**0,0**	**-9,0**
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	-1,9	-2,9	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	**-12,3**	**-10,1**	**0,0**	**0,0**	**-9,0**
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**-12,3**	**-10,1**	**0,0**	**0,0**	**-9,0**
Nettoinvesteringar	**16,2**	**30,6**	**43,7**	**44,3**	**32,2**

4.2.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Bokslut 2023
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	379,5	261,2	244,3
Maskiner och inventarier	6,8	3,9	3,0
Pågående investeringar	75,0	69,1	76,2
Summa anläggningstillgångar	**461,3**	**334,2**	**323,5**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	2,6	2,8	2,8
Fordran, Va-kollektivet	0,0	0,0	12,2
Övriga fordringar	2,3	1,0	12,7
Summa omsättningstillgångar	**4,9**	**3,7**	**27,8**
Summa tillgångar	**466,2**	**338,0**	**351,3**
EGET KAPITAL; AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	**0,0**	**0,0**	**0,0**
SKULDER			
Långfristiga skulder	464,9	336,5	351,3
Skuld till VA-kollektivet	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	1,4	1,4	0,0
Summa skulder	**466,2**	**338,0**	**351,3**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**466,2**	**338,0**	**351,3**

Kommentar

Redovisad fordran, VA-kollektivet på 12,2 mnkr vid bokslut 2023-12-31 är balanserad mot kommunens eget kapital som en justering av ingående balans för 2024. I denna balansräkning för VA-verksamheten redovisades den posten som minskning av de långfristiga skulderna mot kommunen.

4.3 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i senaste årsredovisningen 2023.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) augustiprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, VA- anläggnings/anslutningsavgift

Investeringsbidrag och anläggnings-/anslutningsavgifter för vatten och avlopp tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs dessa inkomster successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder, vilket följer rekommendation RKR 2.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De specialdestinerade/riktade statsbidragen kräver i regel någon form av motprestation, och återrapportering ska i normalfallet periodiseras till den period där prestationerna har utförts.

1. Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska bokföras i samma perioder som prestationerna utförts. Utbetalning i efterskott tas upp som fordran (upplupen intäkt) i den period som prestationen utförts och som skuld (förutbetald intäkt) om de utbetalas i förskott.
2. Om prestationsbaserade bidrag utbetalas för ett framtida tidsbestämt projekt och de utförda prestationerna utgör beräkningsunderlag för fördelning av bidraget ska det bokföras och matchas mot kostnader över den fastslagna tidsperioden. Beakta skyldigheten att återbetala kvarvarande medel vid projekttidens slut.
3. Icke prestationsbaserade bidrag betalas ut utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser. Bidraget ska intäktsföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek för den period som bidraget avser.

Kostnader

Löner med mera

Kostnader för timanställda och kostnadsersättningar avseende augusti men som utbetalas i september har inte periodiserats.

Förändringar av semesterlöneskulder och övertid är bokfört vid delåret 2024-08-31. Ferielöner är inte periodiserade utan hanteras enligt kontantprincipen.

Investeringar

Avskrivningsmetod

Kommunen har komponentavskrivning och linjär avskrivningsmetod tillämpas, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider

Avskrivningstider är baserade på tillgångens eller komponentens nyttjandeperiod.

Mark, fjärrvärmeanslutning, gatukropp, konst	0 år
Markanläggningar (yttre miljö)	25 år
Toppbeläggningar – gata	10, 20, 40 år
Vattenledningar	60 år
Stomme	60 år
Yttertak, fasad och stomkomplettering	40 år
Sprinkler, reservkraft, hiss, komplementbyggnader	30 år
Värme, ventilation, VA	25 år
Fönster och ytterdörrar	25 år
El, snickerier, yttertak (papp)	20 år
Ytskikt, passagesystem, styr/övervakning, larm/tele	15 år
Tvätt/storköksutrustning, lekredskap	10 år
Bilar, inventarier, maskiner	5–20 år

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till två basbelopp under 2024 (ca 115 000 kr).

Anläggningstillgångar upptas till bokfört värde.

Exploateringsredovisning

Exploateringstillgångar är tidigare bokförda som materiella anläggningstillgångar på grund svårigheten att bedöma tidpunkten för avyttring. Enligt rekommendation ska exploatering hanteras som omsättningstillgång.

Kommunen har gjort en omklassificering av de fastigheter bokförda som markreserv som kommunen har för avsikt att sälja som omsättningstillgångar. Någon värdering av bokfört värde är inte gjort eftersom de fastigheterna har bedömts ha lågt värde. Enligt lag ska omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen (LKBR 7:5).

Pågående markexploateringsarbeten är delvis bokförda som omsättningstillgångar och en del som pågående investeringar under anläggningstillgångar eftersom de ligger under samma projekt. En fördelning av utgifter på vad som är omsättningstillgångar och anläggningstillgångar ska genomföras när projektet är klart och ska aktiveras.

Förråd

Varor i förråd har tagits upp till verkligt värde.

Avsättningar

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknad med gällande RIPS-ränta.

Deponi

Eventuella kostnader för återställande av deponi i Mossarpstipen har nuvärdesberäknat per 31 december 2023. Det kvarvarande avsättningsvärdet är ej nuvärdesberäknat per 2024-08-31. Denna beräkning ska göras vid årsbokslut 2024.

Leasing

Kommunen följer RKR rekommendation om Leasing redovisning (R5).

Sammanställd redovisning

Gislaveds kommun upprättar ingen sammanställd redovisning vid delårsbokslut utan redovisar ett förenklat delårsbokslut per bolag. De bolag som ingår i den sammanställda redovisningen förutom kommunen är Gislaveds Kommunhus AB, Stiftelsen Isabergstoppen och Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Gislaveds Kommunhus AB är moderbolag till bolagen Gislaved Energi Koncern AB, AB Gislavedshus, Gisletorp Lokaler AB, Enter Gislaved AB och Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB. Gislaved Energi Koncern AB är moderbolag till Gislaveds Energi AB, Gislaveds Elnät AB och Gislaveds Energi Service AB.

Från och med 2024 ingår inte Stiftelsen Isabegstoppen längre i kommunens sammanställda redovisning. Detta med anledning av att kommunen inte har något varaktigt betydande inflytande för att ändra stiftelsens verksamhet, mål och strategier.

Interna redovisningsprinciper kommunen

Personalkostnader

Arbetsgivaravgifter med mera har interndebiterats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Den följer SKR:s rekommendation.

Kapitalkostnader

Internräntan följer SKRs ränteförslag och beräknas med nominell metod 2,5 procent på bokfört värde. På årets investeringar har ränta tillgodoräknats från och med anskaffningsmånaden.

4.3.1 Ord och begrepp

Anläggningskapital	Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.
Anläggningstillgångar	Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
Avskrivningar	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.
Finansiella intäkter	Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.
Finansiella kostnader	Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensions-förvaltningen.
Kapitalkostnader	Avskrivningar och intern ränta.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.
Kortfristiga skulder	Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
Nettoinvesteringar	Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.
Omsättningstillgångar	Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.
Rörelsekapital	Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

5 Verksamhetsberättelser

5.1 Nämnder

5.1.1 Bygg- och miljönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämnden ansvarar för tillsyn och rättssäkerhet inom bygg, miljö, livsmedel, alkohol och hälsoskydd. Nämnden har som mål att behandla alla invånare lika och säkerställa transparenta och effektiva beslutsprocesser.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Ekonomi: Verksamheten håller sig inom budget och förväntas ge ett överskott på 0,9 mnkr, tack vare ökade intäkter och vakanser.

Tillsyn: Genomförs systematiskt och i samverkan med andra myndigheter. Projekt som "Lätt & Rätt" och digitala verktyg som Power BI bidrar till effektivare processer.

Målgrupp

Nämndens målgrupp är kommuninvånare, företag, myndigheter och andra intressenter.

Medarbetare

Arbete sker kontinuerligt med att förbättra arbetsmiljön, utbildning och kunskapsdelning.

Verksamhet

Organisatoriska förutsättningarna med samarbetskommuner har hittats och utvecklats. Strategier för att uppnå rättssäker och effektiv handläggning har varit att ha effektiva stödverktyg och processer samt utveckla samverkan internt och externt. Ständiga förbättringsåtgärder sker vad gäller information för privata personer/företagare på webbsidan, kunskapsutveckling och kompetensförsörjning av befintlig/ny personal, utveckling av e-tjänsterna samt samarbete med andra kommuner/myndigheter. Arbetet med att skapa fler processer med e-tjänster och RPA-teknik pågår.

Hållbar utveckling

Under första halvåret 2024 har arbetet fortsatt med att säkerställa hållbar och rättssäker samhällsutveckling. Fokus har varit på att förbättra handläggningsprocesser och stärka tillsynsarbetet. Också implementering av digitala verktyg har skett, dock och bibehållande pappersalternativ för att undvika digitalt utanförskap.

Ekonomisk kommentar

Verksamheten håller sig inom budget och förväntas ge ett överskott på 0,9 mnkr, tack vare ökade intäkter och vakanser.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-2,7	-3,5	-9,8	-8,9	0,9
Investeringsredovisning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Effektivisering - fortsatt behov av att förbättra interna processer och rutiner, särskilt genom bättre användning av ärendehanteringssystem. Medarbetarutveckling - utbildning och projekt som "Lätt & Rätt" för att säkerställa att nya medarbetare får rätt stöd och att arbetsmiljön främjas.
Svårt att hålla tempo med stora personalförändringar under hösten, då ny processorienterad organisation för samhällsutvecklingsförvaltningen är beslutad.

5.1.2 Kommunstyrelsen

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanvägda bedömningen och analys av kommunstyrelsens verksamhet under den aktuella perioden är att arbetet har bedrivits, utifrån förutsättningarna, med godtagbar kvalitet och måluppfyllelse. Organisatoriska förändringsarbeten har haft en fortsatt påverkan på nämndens verksamhetsområden. Verksamheterna har tagit ansvar för att upprätthålla kontinuitet och leverans av grunduppdraget.
Det prognosticerade resultatet visar ett underskott på 17,9 mnkr.

Målgrupp

Nämnden är i andra året med en ny organisation, och arbetet fortsätter med att landa nya arbetssätt och rutiner för att nå mål och effekt. Det i sin tur syftar till att utveckla leveransen av stöd och service, till både interna och externa målgrupper. Inom bland annat it-säkerhetsområdet har nya arbetssätt börjat ge resultat och flera viktiga förbättringar har färdigställts. Kommunens 50-årsjubileum genomförs med en mångfald av aktiviteter.

Medarbetare

Ny organisation sedan 2023, med en pågående förändringsresa, ställer höga krav på styr- och stödprocesser och dess medarbetare. Nämndens bemanningssituation har förbättrats men är ännu inte helt i balans. Under övergången till ny organisation har det skett personalomsättning i vissa delar, och i vissa fall svårighet att tillsätta vakanser. Detta har haft en påverkan på leveransförmåga och lett till ökad belastning på befintlig personal.

Verksamhet

Det har pågått ett arbete under föregående år, vilket fortsätter, med att se över interna styr- och stödprocesser med målet att öka fokus på leveransen av grunduppdraget i organisationen. Merparten av kommunstyrelsens medarbetare arbetar i dessa styr- och stödprocesser. För att säkerställa kommunens leverans i grunduppdraget prioriteras insatser för att utveckla ledarskapet och medarbetarnas arbetsmiljö, både övergripande och med specifika insatser.

Ekonomisk kommentar

Kommunstyrelsen visar en större prognostiserad negativ avvikelse jämfört med budget på 17,9 mnkr. Det har dock minskat genom en tydlig inbromsning av kostnaderna som beskrivs inom respektive programområde. Den enskilt största orsaken till underskottet är de prognostiserade kostnaderna, 20 mnkr, som är kopplade till för låga hyresnivåer.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-173,9	-141,5	-229,0	-246,9	-17,9
Investeringsredovisning	103,0	66,9	171,8	188,0	-16,2

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Ett ansträngt ekonomiskt läge kräver anpassningar i verksamheten. Budget 2024 ger små marginaler till satsningar på utveckling och innovation. Fokus kommer ligga på att bibehålla så god kvalitet som möjligt i grunduppdraget och i pågående processer.
Läget i omvärlden gör att det civila försvaret behöver stärkas genom ett strategiskt och förebyggande arbete inom kommunkoncernen. Befolkningsutvecklingen ställer krav på automation av processer och ett aktivt arbete med kompetensförsörjningsfrågor.

5.1.3 Räddningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämnden ska stödja den enskilde att hantera olyckor samt stödja kommunerna vid samhällsstörningar. När en olycka sker ska förvaltningen hindra vidare skadeutbredning, lindra, stödja och därefter lära från det inträffade. Räddningstjänsten ska också vara en aktör för ökad social hållbarhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Bedömningen hittills är att nämnden utifrån förutsättningarna levererar, trots vakans av strategiska funktioner med ledande befattning. Det finns poster som avviker från budget. En är intäkter, där har utbildningar ej utförts i önskad mängd (många företag kämpar med ekonomin). Den generella prisökningen i samhället påverkar också den totala kostnaden för nämnden. Primärt är det el och drivmedel som påverkar. Vakanser på personalsidan väger just nu upp minusposter.

Målgrupp

Den enskilde som bor, vistas eller verkar i kommunerna involveras i nämndens förebyggande och utryckande arbete. Hittills under 2024 har flera räddningsinsatser hanterats i syfte att stödja och hjälpa. Det har handlat om översvämningar, bränder, trafikolyckor och flertalet larm om hot om suicid. Inga exceptionella händelser. När det gäller det förebyggande arbetet har flera invånare utbildats inom hjärt- och lungräddning och brandsäkerhet.
Kommunanställda utbildas numera i suicidprevention inom ramen för "Våga fråga".

Medarbetare

Medarbetare har tagit stort ansvar och klivit fram för nya utmaningar. Organisationen behöver nu tid att trimmas in. Rekrytering av deltidsbrandmän pågår. Flera nya fullgör grundutbildningar.

EU:s arbetsdirektiv gällande dygnsvila har varit i fokus. Bekymmer har identifierats och hanterats efter bästa förmåga. Ökade kostnader, förlorade arbetstimmar och sämre arbetsmiljö är effekter vi ser.

Verksamhet

Verksamheten löper på inom enheterna. Brandskydds- samt HLR-utbildningar genomförs väl. Det suicidpreventiva arbetet ger hittills utbildning till medarbetare inom kommunernas organisationer. Aktiviteter görs externt i suicidpreventiva veckan.

Tillsyner enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor var inledningsvis lågt på grund av brist av personal med rätt kompetens. Det medförde en hårdare prioritering vid val av tillsynsobjekt. Fler är nu utbildade för att utföra tillsyner.

Ekonomisk kommentar

Räddningsnämndens resultat per augusti medför en prognosavvikelse mot budget på helår med ett överskott på 0,6 mnkr. Orsakerna är framförallt vakanta tjänster, färre händelser på deltid.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-28,7	-25,2	-43,2	-42,6	0,6
Investeringsredovisning	2,7	0,0	3,2	3,2	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Bemanning har alltid varit en stor utmaning för Räddningsnämnden. Under året har bemanningsfrågan också kommit att handla om ledningspersonal och funktioner med spetskompetens. För att klara grunduppdraget har funktioner flyttats inom organisationen. Parallellt står svensk räddningstjänst inför nya utmaningar kring civilt försvar. Sammantaget finns behov av att se över organisationen på ledningsnivå för att möta kommande utmaningar.

5.1.4 Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorg, vård och omsorg, omsorg om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämnden klarar inte av att omhänderta det ökade behovet hos målgrupperna inom ram. Det

finns ökade behov inom målgrupperna äldre, barn och unga samt vuxenmissbruk. Svårigheten att tillsätta legitimerad personal påverkar också verksamheten. Nämnden har följt vilka åtgärder som har gett effekt. Det finns behov av fler åtgärder kopplat till bemanning, kvalitetsbristkostnader, sjukfrånvaro och mer strukturella förändringar. Nämnden bedömer att verksamheten bedrivits med en godtagbar kvalitet.

Målgrupp

Resultaten för årets brukarundersökningar har ännu inte kommit, vilket gör att det är svårt att göra en aktuell bedömning kring hur målgrupperna upplever kvaliteten. Det finns fortfarande ett ökat behov hos målgrupperna, främst inom äldreomsorgen och inom individ- och familjeomsorgen. Verksamheterna ställer om allt mer till ett förebyggande förhållningssätt för att kunna erbjuda stöd i tidigt skede. Det kommer att ta tid innan det går att se om det har haft en positiv effekt hos målgrupperna och om behoven har minskat.

Medarbetare

Resultatet från den senaste medarbetarenkäten har ännu inte kommit, vilket gör det svårt att se om det har skett en förflyttning kring upplevelsen om arbetsmiljön. Arbetet med en kompetensförsörjningsplan är igång. Verksamheterna försöker att tänka nytt där det är svårt att få in rätt kompetens. Helgtjänster har införts och utbildningssatsningar genomförs. Organisationsförändring som genomförs kan medföra en viss oro hos medarbetare.

Verksamhet

Arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i förvaltningen fortsätter. En tydligare struktur kommer ge en tydligare bild av hur kvaliteten ser ut i verksamheterna. Vidare arbetar förvaltningen med implementering av heltidsresan där fokus är bemanningsplaneringen. Ny välfärdsteknik har införts och ytterligare satsningar planeras framåt. Organisationsförändringar har genomförts för att möta ändrade behov. Plan för ny socialtjänstlag tas fram.

Hållbar utveckling

Verksamheterna har främst fokuserat på social hållbarhet - både utifrån förebyggande arbete och för att kunna erbjuda en hälsofrämjande arbetsmiljö. En satsning som fortsätter att utvecklas är det nära ledarskapet. Vid en översyn av inköpsprocessen har det framkommit att det finns en del svinn av exempelvis förbrukningsartiklar. Rutiner ska tas fram för att försöka minska kassation. Vissa produkter kan även användas inom andra förvaltningar som inte har samma krav som inom hälso- och sjukvård. Dialog med andra förvaltningar sker.

Ekonomisk kommentar

Nämndens prognostiserade underskott hamnar på -52,8 mnkr vilket är en procentuell avvikelse på -7,2 procent mot budget. Nämnden bedriver mer verksamhet nu än i början av året vilket visar på att verksamheterna har lyckats bra med att sänka sina kostnader i relation till det utökade stöd och hjälp verksamheterna får. Det bedrivs utvecklings- och förebyggande arbete inom samtliga verksamheter samtidigt som nämndens verksamheter har en nettokostnadsavvikelse endast något över snittet i jämförelse med riket.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-520,5	-473,0	-731,2	-784,0	-52,8
Investeringsredovisning	0,9	3,4	2,7	2,7	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

- Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa.
- Fortsatt svårt att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Svårigheter att hålla en god kvalitet och en hög patientsäkerhet i verksamheterna på grund av ovanstående punkter.
- Behov av att prioritera det förebyggande arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet.
- Arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.

5.1.5 Samhällsutvecklingsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämndens ska bidra till kommunens attraktivitet, samhällsutveckling med goda boende- och livsmiljöer, erbjuda kommuninvånarna förutsättningar för en god folkhälsa och en positiv och meningsfull fritid i alla åldrar. Utbudet ska främja demokratin och göra kommunen mer attraktiv att verka och bo i.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen och analys av nämndens verksamhet under den aktuella perioden är att arbetet har bedrivits, utifrån förutsättningarna, med förhållandevis god kvalitet och måluppfyllelse. Stort fokus sätts vid åtgärder för budget i balans och utvecklingsarbete för ändamålsenlig organisation för uppdrag och mål som stärker attraktivitet och tillväxt.
Det prognosticerade resultatet visar ett underskott på 46,8 mnkr på helår.

Målgrupp

Nämndens breda målgrupp kan ta del av ett omfattade utbud och god service. Föreningslivet är en stor och viktig kontaktyta för invånarnas fritid där ett utvecklingsarbete pågår. Nämnden har också ett uppsökande arbete, exempelvis genom skolan.

I arbetet med att fånga behov och identifiera korrekta servicenivåer arbetar verksamheterna för intern service med att etablera forum för dialog.

Den pågående utvecklingen av samhällsbyggnadsprocessen syftar till att möta berörda målgruppers behov på ett effektivt och rättssäkert sätt.

Medarbetare

Ett omfattande utvecklingsarbete pågår för att skapa en solid organisation med välfungerande strukturer för god gemenskap, god arbetsmiljö och facklig samverkan.
Flera verksamheter har bemanning som behöver anpassas efter öppethållande, schemaläggning och lagstiftning om dygnsvila och heltidsarbete vilket är utmanande för att uppnå effektiviseringsbehov.

Verksamhet

Nämndens verksamheter bidrar till samhällsutveckling och det omfattande uppdraget följs av möjligheter och behov av nya arbetssätt där samverkan och samarbeten mellan verksamheterna är viktiga.

Som del av detta sker ett genomarbetande av organisation samt rutiner. Ett intensivt utvecklingsarbete pågår för fortsatt god leverans utifrån ekonomiska förutsättningar och för budget i balans.

Ekonomisk kommentar

Nämnden visar en större prognostiserad negativ avvikelse jämfört med budget på 46,8 mnkr. Prognoserna indikerar stora underskott inom vissa områden. De största orsakerna är stora och akuta behov av åtgärder inom underhåll av broar och vägar, samt höga kostnader för el, material, livsmedel och entreprenad.

Nämndens uppdrag innebär att hitta samverkan och effektiviseringar. Det är av stor vikt att nämnden genomför effektiviseringsåtgärder för att nå en ekonomi i balans.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-165,3	-152,9	-220,8	-261,6	-40,8
Investeringsredovisning	40,9	56,5	141,1	92,3	48,8

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Ett ansträngt ekonomiskt läge för kommunen som helhet och prognos för stort underskott inom nämndens områden kräver stora anpassningar i verksamheten. Att bibehålla så god kvalitet som möjligt i grunduppdraget och i pågående processer prioriteras, samt insatser inom utvecklingsmål vilka främst handlar om utbud för ett attraktivt och inkluderande samhälle, och utveckling av allmän plats för att skapa trygga och attraktiva livs- och boendemiljöer.

5.1.6 Utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, och regleras i skollagen (2010:800).

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 78 procent av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. Det är en minskning från föregående år då 83 procent uppnådde behörighet. En lägre andel behöriga märks även i andra kommuner våren 2024. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen ökat till 75 procent.
För helåret prognostiseras ett underskott på -5,4 mnkr.

Målgrupp

I grundskolan uppnår 78 procent av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. Det är en minskning från föregående år då 83 procent uppnådde behörighet. En lägre andel behöriga märks även i andra kommuner våren 2024. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen ökat till 75 procent.
Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

I medarbetarenkätens pulsmätning från februari har 70 procent svarat grönt på det sammanlagda indexet för de tre pulsfrågorna. Frågan "Jag hinner med mina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid" har sämst resultat där 40 procent av medarbetarnas svar är neutrala eller negativa till frågeställningen. Frågor som avser hållbart medarbetarskap får överlag mycket goda resultat där andelen gröna svar är som lägst 78 procent på de nio frågeställningarna.

Verksamhet

Uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet visar vilket behov av utvecklingsåtgärder som finns. De närmaste årens arbete fokuserar på "God undervisning, Hög närvaro och Bra och trygga övergångar" och omfattar huvudmannanivå, rektorsnivå och undervisningsnivå.

Hållbar utveckling

Utbyten av lärplattor glesas ut så att eleverna behåller lärplattan under fler skolår. En cirkulär strategi när det gäller återanvändning av lärplattor sker genom att trasiga enheter i ökad omfattning lämnas in till kommunens it-avdelning för reparation och återanvändning. På så sätt minskas koldioxidavtrycket och en hållbar användning av tekniken främjas.
Utbildningsnämnden har under våren tagit del av information om Barnkonventionen.

Ekonomisk kommentar

Utbildningsnämnden redovisar en negativ prognos för 2024 med -5,4 mnkr. Det är främst interkommunala avgifter för gymnasieskolan samt skolskjutsar som står för större underskott.

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-536,3	-524,7	-828,7	-834,1	-5,4
Investeringsredovisning	0,7	1,2	5,2	5,2	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

För att uppnå en budget i balans vid årets slut krävs att en fortsatt återhållsamhet inom alla områden iakttas. Det gäller inköp av material, noggrann personalplanering och hårdare bedömning av det faktiska behovet av vikarier tillsammans med en fortsatt hushållning med resurser.
Fortsatta utvecklingsinsatser för att öka elevernas måluppfyllelse krävs.

5.1.7 Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Överförmyndaren ska bevaka underårigas, funktionsnedsattas och äldre personers rätt i samhället samt att se till att de som inte klarar sina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter får hjälp med detta. Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över och granskar gode män, förvaltares och förmyndares verksamhet.
Den första januari 2023 inrättades Överförmyndarnämnden GGVV, som är en gemensam överförmyndarnämnd för kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Nämnden består av fyra ledamöter och fyra ersättare där varje kommun utser en ledamot och en ersättare. Ordförandeskapet roterar mellan kommunerna men Värnamo kommun fungerar som värdkommun för den gemensamma nämnden och det gemensamma kansliet. Verksamheten följs därför upp närmare i Värnamo kommuns uppföljningsrapporter.

Ekonomisk kommentar

mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Justerad budget 2024	Prognos helårsutfall 2024-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-1,0	-1,9	-3,8	-3,8	0,0
Investeringsredovisning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

5.2 Koncernbolag

Resultat. mnkr	Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31	Bokslut 2023	Budget 2024	Helårsprognos 2024
Gislaveds Kommunhus AB	-0,6	0,0	1,8	-1,0	1,0
AB Gislavedshus	21,4	17,7	0,5	5,7	4,2
Gislaved Energi Koncern AB	0,4	-0,8	2,9	0,0	0,0
Gislaved Energi AB	-2,2	9,4	1,5	3,1	0,4
Gislaved Energi Elnät AB	2,0	8,3	0,6	8,3	2,8
Gislaved Energi Service AB	0,9	0,0	0,0	1,2	0,8
Gisletorp Lokaler AB	1,0	1,8	0,5	0,9	0,8
Enter Gislaved AB	-0,2	-1,2	0,1	-0,02	0,04
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	-0,2	0,0	-0,1	-0,3	-0,1

5.2.1 Gislaveds Kommunhus AB

Org nr 559084-6191

Ordförande: Marie Johansson **Ägare:** Gislaveds kommun 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger **Antal ledamöter:** 5

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget ska i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Vid delårsbokslut 2024-08-31 har moderbolaget haft kostnader med 0,7 mnkr. Moderbolaget har förväntat erhålla 0,2 mnkr i form av management fee från dotterbolagen för hela året men har prognostiserat kostnader på 1,1 mnkr som gör att bolagets rörelseresultat blir – 1 mnkr. Moderbolaget har redan vid budgetarbetet beräknat högre kostnader för en projektledartjänst som arbetar med bolagiseringsfrågan, samt eventuella konsultkostnader.

Resultatet för 2024 beräknas bli - 1 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Försäljningen av bostadsfastigheter till AB Gislavedshus verkställdes under våren. Återstående gränsdragningsfrågor har lösts underhand samtidigt som några återstår att lösa.

En översyn av ägardirektiv och bolagsordningar har inletts under året. I juni fattade kommunfullmäktige bland annat beslut om det gemensamma ägardirektivet där ett viktigt klargörande görs kring att det inom kommunkoncernen är möjligt att göra interna köp.

Framtida utveckling

I syfte att utveckla hela bolagskoncernen, anpassa bolagens uppdrag och möta eventuella behov av förtydliganden och klargöranden är fortsatt översyn av ägaridé, ägardirektiv och bolagsordningar prioritet. De ekonomiska utmaningarna som allmänt ansträngер kommuner och regioner påverkar även kommunala bolag. Gislaveds kommuns ekonomiska läge är ansträngt vilket ger utmaningar framöver för hela kommunkoncernen

5.2.1.1 AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

Ordförande: Inga-Lill Svanberg **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB,100 %

Verkställande direktör: Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på 4,2 mnkr innan bokslutsdispositioner och skatt är ett resultat av den årliga hyresjusteringen samt de tillkommande fastigheterna, vilket resulterar i ökade intäkter, samt ökade taxebundna kostnader.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har bolaget förvärvat 15 fastigheter bestående av 394 lägenheter och 19 lokaler samt genomfört ett byte av fastighetssystem.

Framtida utveckling

Stamrenoveringar av det befintliga beståndet pågår på området Dalen i Gislaved där totalt 181 lägenheter ska stamrenoveras under de kommande tre åren. Utöver detta kommer bolaget för att fortsätta erbjuda ett tryggt och attraktivt boende, arbeta med boendeinflytande, prioritera utemiljöer, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter och erbjuda fortsatt hög kundservice.

5.2.1.2 Enter Gislaved AB

Org nr 556661-9861

Ordförande: Niclas Palmgren **Ägare:** Gislaved kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Niclas Hiljemark **Antal ledamöter:** 6

Grunduppdrag

Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor, näringsliv och turism. Bolaget har i uppgift att verka operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar och investeringar och därigenom näringslivets utveckling i kommunen. Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Bolaget ska främja möjligheterna till internationellt handelsutbyte för företag i Gislaveds kommun. Detta ska främst ske genom marknadsföringsinsatser och förmedling av internationella kontakter samt kompetenshöjande insatser.

Bolaget ska tillsammans med BGR, Region Jönköping och dess enheter utveckla samverkansformer och ha dialoger för bearbetning av koncept och projektförslag i syfte att optimalt nyttja gemensamma resurser.

Bolaget ska stödja samarbetet mellan skola och näringsliv och främja entreprenörsandan hos ungdomar och unga vuxna. Bolaget ska även stödja tillkomsten av sociala företag. Bolaget ska stödja samarbetet mellan arbetssökande och näringsliv.

Bolaget ska tillsammans med näringslivet arbeta med destinationsutveckling av Gislaveds kommun. Bolaget ska tillsammans med näringslivet ständigt förbättra och utveckla kommunens attraktivitet för att hålla över tid.

Bolaget ska i samverkan med kommunstyrelsen ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Under året har bolaget genomfört fyra styrelsemöten, ett extra möte, samt en bolagsstämma. Verksamheten har planerats och följts upp enligt ägardirektiv och budget, vilket har stärkt relationerna med näringsliv, skola, entreprenörer och invånare.

En översyn av bolagets styrdokument har genomförts, och arbete med ett nytt ägardirektiv och ett näringslivsprogram pågår. Bolaget har även gjort tre rekryteringar inom strategiska områden som kompetensförsörjning, etablering och hållbarhetsarbete.

Bolaget har fokuserat på frågor som turism och besöksnäring, kompetensförsörjning, etableringsutveckling, affärsutveckling och handel. Samarbetet inom BGR har utökats med fler projekt.

Händelser av väsentlig betydelse

Det höjda ränteläget, inflationen och allmänna prisökningar har medfört nya utmaningar för

näringslivet och samhället i stort.

Framtida utveckling

Fokus framåt ligger på att utveckla besöksnäring, handel och industriell utveckling. Satsningar görs på kompetensförsörjning, etablering och lotsverksamheten, samt på digitala plattformar för att förbättra resursanvändningen inom bolaget.

5.2.1.3 Gislaved Energi Koncern AB

Org nr 559079-2932

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB 100 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter: 7**

Grunduppdrag

Koncernens uppdrag i korthet:

Koncernen ska i sin verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar samt därmed förenlig verksamhet. Koncernens verksamhet ska bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Koncernen ska bedriva produktion, distribution och handel inom energiområdet. Koncernen ska samverka och stödja kommunen i arbetet med klimat och energistrategin. Koncernen ska samverka i och stödja det strategiska utvecklingsarbete som kommunen bedriver. Koncernen ska utforska samt utveckla nya områden inom energiförsörjning i kommunen.

Koncernen ska på sikt avveckla miljöbelastande energikällor och genom framsynthet aktivt delta i processen för ett fossilt oberoende i kommunen. Koncernen ska i samverkan med kommunens förvaltningar och koncern, verka för en större energieffektivitet i bebyggelse och det lokala energisystemet.

I koncernens uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 31 augusti 2024 blev 0,4 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Ett nytt bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december år 2023 och som ett gemensamägt bolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta på grund av krav i ellagen.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Hållbarhet

Se redovisning över de i koncernen ingående dotterbolagens (Gislaved Energi AB, Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi Service AB) verksamhet angående hållbarhet.

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av ledningsgruppen. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Hänvisning sker till dotterbolagen Gislaved Energi AB:s, Gislaved Energi Elnät AB:s och Gislaved Energi Service AB:s beskrivningar av den framtida utvecklingen.

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.2.1.3.1 Gislaved Energi AB

Org, nr 556247-6514

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi Koncern AB 100%

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi AB (GE) ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi Elnät AB (GEE). Ett ytterligare bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december 2023 och som ett gemensamägt bolag till GE och GEE. Detta på grund av krav i ellagen.

Ledorden ”Närmare, Enklare och Snabbare” är nyckelord i bolagets ständiga gemensamma förbättringsarbete och i kundkommunikation.

Elproduktionen i Klämman Vind AB, där bolaget äger 15 procent, har under perioden visat på god produktion och hög tillgänglighet. Bolaget äger också Vikafors vattenkraftstation som uppvisat goda driftförhållanden.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med ett fåtal mindre avvikelser att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 240831 blev -2,1 mnkr.

Resultat efter finansiella poster bedöms för helåret bli 0,4 mnkr.

Resultatet efter finansiella poster enligt budget för helåret är 3,1 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget Gislaved Energi Service AB har bildats som ett gemensamägt dotterbolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta för att det enligt 3 kap. 12 § ellagen inte längre är tillåtet för elnätföretag att bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet inom samma juridiska person.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Bränslepriserna för fjärrvärmeproduktion ligger sedan förra året på en mycket hög nivå och har stabiliserats något.

Ett haveri inträffade vid vattenkraftstationen Gyllenfors i juni år 2023. Skador har inträffat på den så kallade sugrörskonan samt löpskovlar. Analys av haveriet har gjorts av försäkringsbolagets utsedda representant och arbete har pågått för att både analysera orsaken och finna bästa sätt att återställa funktionen. I maj 2024 kom bolaget överens med försäkringsbolaget om en ersättning av ca 50 procent av nedlagda kostnader.

En ökad volatilitet på elbörsen Nord Pool medför att riskerna för fastprisavtal har ökat. Bolaget har sedan år 2021 pausat tecknandet av fastprisavtal för elhandelskunderna. Bakgrunden är också den svängiga marknaden där bolaget inte vill låsa in kunderna i sannolikt höga elprisavtal.

Under hösten år 2022 bildades ett nytt bolag (Gislaved Energipark AB) tillsammans med det privata bolaget PLS Energy Systems i Hestra AB. Ägarförhållandet är 34 procent vardera mellan Gislaved Energi AB och PLS Energy Systems i Hestra AB. Övriga delägare har 32 procent av aktiekapitalet. Tre så kallade energilager finns i energiparken och dessa arbetar inom den så kallade stödtjänstmarknaden inom Svenska Kraftnät. I korthet innebär detta att energilagren stöttar elnätet vid eventuella störningar där avvikelse från nätfrekvensen 50 Hertz (Hz) uppstår. Uppbyggnaden av solceller i energiparken pågår.

Bolaget har tidigare tecknat avtal med AB Gislavedshus om leasing av solcellsanläggningar. Sju solcellsanläggningar har installerats där Gislaved Energi AB hyr ut dem.

Utbyggnaden och inkoppling av nya fjärrvärmekunder har fortsatt under perioden.

Hållbarhet

Bolaget strävar efter att ha en mycket hög ambition avseende klimatarbetet. I produktionsanläggningen för fjärrvärme i Mossarp används endast förnybara bränslen. Detta har möjliggjorts genom att miljödieseln HVO 100 tidigare ersatt den fossila oljan i pannorna vilka utgör effekt- och haverireserv.

Ett hållbart fjärrvärmesystem med närproducerade skogsbränslen är en viktig målsättning för bolagets fjärrvärmeinvesteringar. En betydande minskning av årliga CO2-utsläpp i Gislaveds kommun uppnås därigenom. Det konstateras fortsatt att bolagets ökade satsningar på förnyelsebara bränslen ger ett positivt bidrag till miljömålen inom Gislaveds kommuns klimatstrategi.

Den förnybara elproduktionen vid Mossarps fjärrvärmeanläggning medför att fjärrvärmeverket blir i det närmaste självförsörjande på elkraft.

Montage av nya LED-lampor har fortsatt avseende gatubelysningen. Utbytet både reducerar elförbrukningen och ger miljöfördelar.

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av företagets ledningsgrupp. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Arbetet med att vidareutveckla värmeverksamheten i Gislaved och Anderstorp till en långsiktigt hållbar helhetslösning för uppvärmning av fastigheter fortsätter. Under perioden har fortsatt införsäljning av nya fjärrvärmeleveranser genomförts, liksom utbyggnad.

Användningen av förnybara bränslen såsom biobränsle, sol, vind och vatten är viktigt i det fortsatta arbetet för en hållbar och klimatsmart kommun.

Bolaget arbetar för att utveckla nätinfrastrukturen i Gislaveds kommun inom området Internet of Things (IoT).

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.2.1.3.2 Gislaved Energi Elnät AB

Org.nr 556223-8765

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi Koncern AB 100%

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi Elnät AB (GEE) ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi AB (GE). Ett ytterligare bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december 2023 och som ett gemensamägt bolag till GE och GEE. Detta på grund av krav i ellagen.

Ledorden ”Närmare, Enklare och Snabbare” är nyckelord i bolagets ständiga gemensamma förbättringsarbete och i kundkommunikation.

Bolaget har under perioden fortsatt att investera för god leveranssäkerhet i elnätet, även för morgondagens elanvändare.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med ett fåtal mindre avvikelser att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 31 augusti 2024 blev 2 mnkr.

Resultat efter finansiella poster bedöms för helåret bli 2,8 mnkr.

Resultatet efter finansiella poster enligt budget för helåret är 8,3 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget Gislaved Energi Service AB har bildats som ett gemensamägt dotterbolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta för att det enligt 3 kap. 12 § ellagen inte längre är tillåtet för elnätföretag att bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet inom samma juridiska person.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Bolaget har under perioden fortsatt arbetet med planeringen inför byggnation av en ny mottagningsstation vid huvudkontoret på Mårtensgatan. Bolagets styrelse har tagit ett beslut om förslag till exteriör på byggnaden och som tidigare presenterats för ägaren. Detta är en mycket stor kommande investering för bolaget.

Bolaget har i juni 2024 beställt tre krafttransformatorer, varav två kommer att placeras i den nya mottagningsstationen för elkraft och i en ny byggnad invid kontoret på Mårtensgatan. Leveransen av transformatorerna till mottagningsstationen är beräknad till februari år 2027.

Hållbarhet

En övergång till miljödiesel HVO 100 har tidigare skett för företagets arbetsmaskiner som bolaget använder, hyrs in externt eller hyrs via Gislaved Energi Service AB. Vid förnyelse av fordonsflottan sker alltid en analys om valet av fordon kan utgöras av elbil, elhybrid eller drift via miljödiesel eller liknande.

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av ledningsgruppen. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Bolaget kommer som tidigare att fortsätta förbättringsarbetet inom kundservice och bemötande.

Planering pågår inför upphandling av en ny mottagningsstation vid Mårtensgatan 27 som innefattar byggnad och teknikutrustning.

Arbetet fortsätter också med nyinvesteringar i elnätet och som till exempel avser nätstationer. Förläggningsarbeten av jordkabel sker enligt årlig investeringsplan i syfte att öka leveranssäkerheten ytterligare. Arbete med att investera i nya nätstationer sker löpande.

Digitaliseringen ökar i samhället och bolaget följer utvecklingen inom området elnät som ett av flera områden och uppgraderar systemen löpande.

Bolaget omfattas av det så kallade NIS-direktivet (gällande säkerhet i nätverk och informationssystem). Arbete med detta pågår i verksamheten kontinuerligt och bolaget följer upprättade rutiner enligt standarden 27001 (ledningssystem för informationssäkerhet).

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.2.1.3.3 Gislaved Energi Service AB

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi AB 50 %

Gislaved Energi Elnät AB 50 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi Service AB (GES) ingår sedan i december år 2023 som ett dotterbolag till Gislaved Energi AB (GE) och Gislaved Energi Elnät AB (GEE). Anledningen till att GES bildades var ett lagkrav att GEE behövde renodlas och innefatta endast elnätverksamhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 31 augusti 2024 blev 1 mnkr..

Resultat efter finansiella poster bedöms för helåret bli 0,8 mnkr.

Resultatet efter finansiella poster enligt budget för helåret är 1,2 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget Gislaved Energi Service AB har bildats som ett gemensamägt dotterbolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta för att det enligt 3 kap. 12 § ellagen inte längre är tillåtet för ett elnätföretag att bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet inom samma juridiska person.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Hållbarhet

Bolaget utför servicetjänster åt Gislaved Energi Koncern AB, Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB.

I Gislaved Energi:s miljöpolicy framgår det att:

”Vi skall minska påverkan av miljön så långt det är ekologiskt motiverat, tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Vi vill genom öppenhet och engagemang för miljöfrågorna i vår organisation skapa förtroende för vår verksamhet hos kunder, ägare, anställda, allmänhet och myndigheter. Miljöfrågorna skall integreras i alla delar av vår verksamhet och ständigt utveckla vårt kunnande om energisystemets effekter på hälsa och miljö.”

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av ledningsgruppen. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Bolaget ska fortsätta att utveckla effektiva stödtjänster till bolagen inom Gislaved Energi Koncern AB.

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.2.1.4 Gisletorp Lokaler AB

Org nr: 556090-7734

Ordförande: Thomas Töreland **Ägare:** Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Gisletorp Lokaler AB (GLAB) har som uppdrag att inom kommunen uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheter samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway. GLAB ska kunna erbjuda en variation av lokaler och har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål att skapa en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på 0,8 mnkr innan bokslutsdispositioner och skatt ligger i linje med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har bolaget genomfört ett byte av ekonomisystem.

Framtida utveckling

Tillståndet från Mark- och miljödomstolen och dess villkor kommer ha mycket stor betydelse för bolagets framtida verksamhet.

5.2.1.5 Tingslätt Fastighets i Gislaved AB

Org nr: 559397-9940

Ordförande: Marie Johansson **Ägare:** Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger **Antal ledamöter:** 5

Grunduppdrag

Föremål för bolagets verksamhet är att äga och förvalta fast egendom, Tingsslätt 12, samt bedriva uthyrning av densamma till externa parter. Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Under året har nödvändigt underhåll och reparationer behövt prioriteras vilket medfört kostnader som inte kunnat planeras. Uthyrning av byggnaderna sker från och med halvårsskiftet vilket kommer att generera intäkter.

Händelser av väsentlig betydelse

Ett treårigt hyresavtal är tecknat med en extern aktör. Tillträde skedde den 1 juli.

Nödvändiga reparationer av bland annat tak har genomförts.

Framtida utveckling

Uppgiften att förvalta och hyra ut fastigheten köps av AB Gislavedshus i dagsläget och kommer att från och med hösten 2024 köpas av Gisletorp Lokaler AB. Till dess att fastigheten kommer att användas i exploateringssyfte kommer den att underhållas och hyras ut.

6 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Bedömningen är att Gislaveds kommun bedriver verksamhet med godtagbar kvalitet. Kommunen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla kommunens grunduppdrag och samtliga av dessa områden har bedömts hålla en god, eller tillräckligt god kvalitet.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med en historiskt relativt god grundekonomi även att de historiska resultaten inte har varit helt rättvisande med anledning av att till exempel vissa underhållsskulder har skjutits på framtiden. Det krävs nu att nämnderna genomför större strukturella förändringar och anpassningar av verksamheterna för att bibehålla en god ekonomi, vilket är en förutsättning för att skapa möjligheter i framtiden och en attraktiv kommun för både befintliga som framtida invånare i kommunen. En attraktiv kommun innebär bland annat högre skatteintäkter som ger ytterligare möjligheter.

Den finansiella analysen pekar därmed på att det krävs en ännu mer aktiv styrning för att de finansiella målen ska uppnås i framtiden. De finansiella målen skapar nödvändiga ekonomiska förutsättningar för att både bevara som att utveckla Gislaveds kommun.

Flera nämnders förvaltningar är i eller har varit i, om- och nyorganisation med nya uppdrag, strukturer och förutsättningar. Detta gör att det finns ett behov av att fokusera på grunduppdrag samt interna organisationsfrågor, samt kvalitetssäkring av rutiner och mot gemensamma arbetssätt. Inom samhällsutvecklingsnämnden pågår ett förändringsarbete för att skapa en tydligare koppling till den del av processen där man har en leverans.

Utöver kommunens interna organisationsförändringar, ställs även förändrade krav utifrån kring kommunens kapacitet och leveransförmåga. Det ena rör nära vård, som handlar om att jobba mer proaktivt och förebyggande ur ett hälsoperspektiv. Även civil beredskap ställer krav på kommunens förmåga att omhänderta nya uppdrag med nya arbetssätt och samverkan över organisationsgränser. Demografi- och befolkningsförändring kommer att medföra stora krav på omställning både vad det gäller arbetssätt och verksamhetens omfattning.

Möjligheten till att kompetensförsörja olika verksamheter är en prioriterad fråga att arbeta tillsammans med i förvaltningarna och i kommunen som helhet. På sina platser finns det redan stora svårigheter att tillsätta tjänster med medarbetare som har rätt kompetens. Det är också därför viktigt att se över hur kommunen kan öka sin leverans med färre resurser än idag.

De kommunala bolagen har levererat med god kvalité under året i förhållande till respektive bolags uppdrag. Det höjda ränteläget och prisökningar har även påverkat de kommunala bolagen samt att även kompetensförsörjningen blir allt mer utmanande för bolagen och näringslivet.

Inom kommunkoncernen har en fördjupad dialog påbörjats under året och ytterligare dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren pågår i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

Förväntad utveckling

För att nämnderna ska klara sin verksamhet inom respektive budgetram under 2024 kommer det att krävas ytterligare åtgärder samt ett än mer aktivt arbete både inom som mellan nämnderna för att uppnå positiva synergieffekter. För att bibehålla kvalitet behövs ett aktivt arbete med att göra rätt saker, effektivisera våra arbetssätt och processer samt tydligare prioritera sådant som bidrar till ökad måluppfyllelse och värdeskapande.

Flera verksamheter anger att det blir allt svårare att kompetensförsörja vilket kommer att påverka genomförandet av grunduppdraget. Detta gör att det blir svårare för varje år att hålla en god kvalitet, om inte andra anpassningar görs. I flera fall utvecklas även målgruppernas behov till att bli fler och mer komplexa. I berörda verksamheter behöver man hantera individer med allt större behov inom alla områden, vilket kräver högre kompetens hos medarbetarna vilket i sin tur förstärker svårigheten att rekrytera. Kommunen arbetar aktivt med bland annat automatisering av processer så att de resurser som finns används i de delar som inte är möjliga att automatisera.

Även näringslivet är beroende av att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare. För att klara av kommande kompetensförsörjning för både kommunkoncernen och näringslivet behövs fortsatta satsningar på att öka kommunens attraktivitet som plats att bo och/eller verka på.

Kommunen ser ett större behov av att vidta åtgärder för att minska klimatpåverkan, samt att anpassa till konsekvenserna av ett förändrat klimat.

Kostnaden för verksamhetssystem bedöms att öka. Det blir därför viktigt att framöver säkerställa att det finns en samordning kring kommunens system och att de är ändamålsenliga.

I syfte att utveckla hela bolagskoncernen, anpassa bolagens uppdrag och möta eventuella behov av förtydliganden och klargöranden är fortsatt översyn av ägaridé, ägardirektiv och bolagsordningar prioritet. De ekonomiska utmaningarna som allmänt ansträngер kommuner och regioner påverkar även kommunala bolag. Gislaveds kommuns ekonomiska läge är ansträngt vilket ger utmaningar framöver för hela kommunkoncernen.



Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

2024

DELÅRSREDOVISNING JANUARI-AUGUSTI

INNEHÅLL

Förbundsdirektören har ordet	**3**
Om SÅM	**5**
Bakgrund	5
Uppdrag	5
Organisation	5
Ekonomi och budget	6
Förvaltningsberättelse	**7**
Väsentliga händelser januari-augusti 2024	7
Verksamhetsmål och måluppfyllelse	11
Periodens resultat	12
Personalredovisning	12
God ekonomisk hushållning och balanskravet	13
Finansiella mål	14
Borgensåtagande och lån	14
Finansiell information SÅM	**15**
Resultaträkning	15
Balansräkning	15
Notförklaringar	16
Investeringsredovisning	19
Redovisningsprinciper	**20**
Förbundsdirektionens godkännande	**21**

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Omslagsfoto: Pixabay

FÖRBUNDSDIREKTÖREN HAR ORDET

Tack vare goda beslut i rätt tid så har SÅM skapat bra förutsättningar för framtidens avfallsverksamhet. En stor del av arbetet med att ansluta GGVV-kommunernas hushåll till system för fastighetsnära insamling av förpackningar är redan genomfört. Vi har alltså ett stort försprång nu när lagkravet kommer att alla kommuner ska införa liknande insamlingssystem som vårt.

Upphandlingen av FNI-entreprenaden genomfördes vid en tid då god konkurrens resulterade i bra priser. Tack vare detta så har SÅM en jämförelsevis låg FNI-avgift. Nu ökar dessutom ersättningen från producenterna ordentligt, vilket medför att avgiften för småhus inte behöver höjas varken under 2024 eller 2025. Vårt utsorterade material är också mer eftertraktat än någonsin vilket medför högre ersättningar och låga behandlingsavgifter. Totalt sett skapar detta en mycket positiv ekonomisk utveckling för förbundet. Vi ser att utfallet för 2024 tenderar att bli ännu bättre än tidigare prognos. Sannolikheten är stor att 2024 kommer medföra ett överskott om upp mot 12 miljoner kronor.

I och med att SÅM bedriver en monopolstyrd verksamhet och ska bedrivas enligt självkostnadsprincipen, så innebär ett ekonomiskt överskott en skuld till taxekollektivet. Det är vårt uppdrag att förvalta detta överskott på bästa sätt för att motverka framtida kostnadsökningar. Vi utreder just nu hur överskottet bör hanteras så att det kommer GGVV-kommunernas invånare bäst till gagn.

ORGANISATIONSUTVECKLING

SÅM:s verksamhet har vuxit snabbt på kort tid och vi arbetar aktivt med verksamhetsutveckling för att vidhålla god kontroll över situationen. Under 2024 har beslut fattats om att anställa en egen ekonom till SÅM istället för att köpa in tjänsten från Vaggeryds kommun. En närvarande ekonom som har god förståelse för verksamheten kommer medföra ännu bättre förutsättningar kring budgetering, redovisning, upphandling och långsiktig ekonomisk styrning.

Organisationen utökas nu även med en ny verksamhetsgren för utvecklingsfrågor. Förändringen innebär ytterligare ett steg framåt i arbetet med att



Jonatan Rosenquist,
Förbundsdirektör SÅM

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212



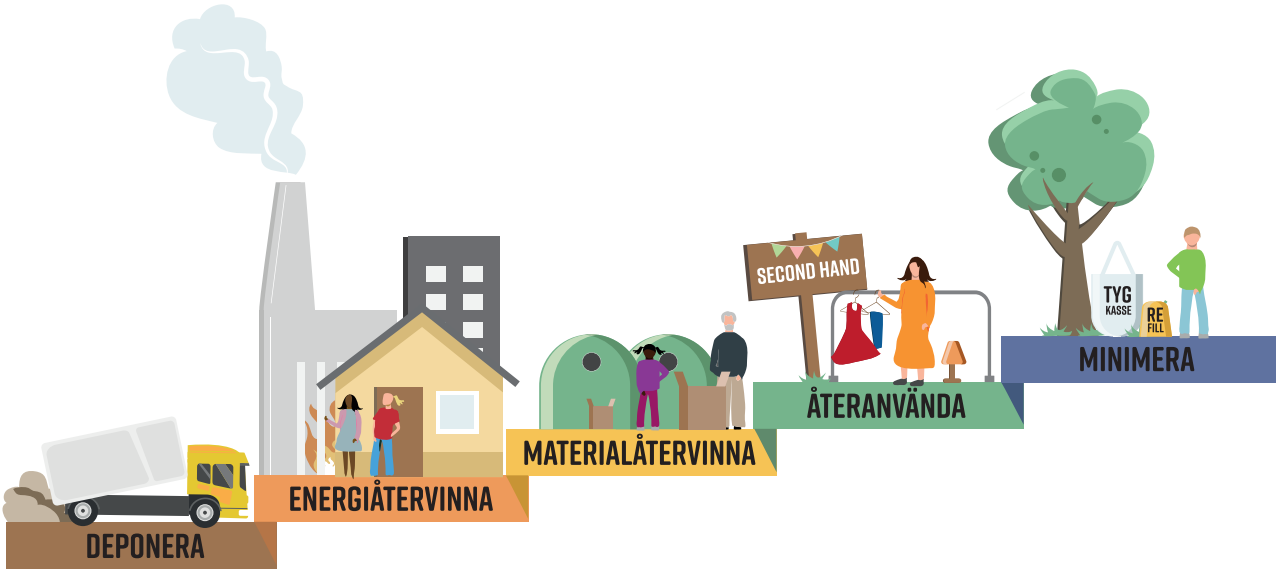
Senast vid ingången av år 2027 ska alla hushåll i Sverige enligt lag ha fastighetsnära insamling av förpackningar. Genom att SÅM redan har infört FNI genom fyrfack hos alla småhus och ett införande av förpackningsinsamling hos flerbostadshus planeras för år 2025-2026, står vi väl rustade inför kommande krav. Tack vare strategiskt riktiga beslut och en tidigare fördelaktig upphandling av FNI-entreprenad, har vi idag också en jämförelsevis låg FNI-avgift.

skapa bättre samordning och tydligare styrning av driftverksamheternas utvecklingsarbete. Hädanefter kommer driftverksamheterna, genom ledningsgruppen, internt beställa utredningar, uppdrag och projekt från utvecklingsgruppen.

UTÖKNING AV FÖRBUNDET

Under september månad förväntas Hylte kommun överlämna en formell ansökan om inträde i SÅM. Arbete pågår med att förbereda den politiska processen kring ansökan. Samtidigt utreds även de ekonomiska och avtalsmässiga förutsättningarna kopplat till en eventuell utökning av förbundet. SÅM ser överlag positivt på möjligheten att växa ytterligare tillsammans med Hylte. Genom SÅM har fyra mindre kommuner visat att samverkan över kommungränser är en framgång och förbundet bör därför vara öppet för ytterligare samverkan. Av erfarenhet vet vi att större volymer generellt sett ger lägre priser vid upphandling. Fler kommunmedlemmar ger även bättre förutsättningar i verksamhetsutvecklingen eftersom fler medborgare delar på kostnaderna samtidigt som kompetensen stärks. Bedömningen är att en utökad samverkan initialt ger vissa ökade kostnader men att samverkan långsiktigt bidrar till en positiv ekonomisk utveckling. Tillsammans skapar vi bättre ekonomiska förutsättningar.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212



OM SÅM

BAKGRUND

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

UPPDRAG

SÅM:s uppdrag är att ansvara för sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

ORGANISATION

SÅM är ett kommunalförbund, vilket kan beskrivas som en kommun i miniformat. Vårt högsta beslutande organ är direktion, som består av två ledamöter och två ersättare utsedda av respektive kommuns kommunfullmäktige. Direktionens ledamöter och ersättare väljs på fyra år räknat från och med den 1 januari året efter ordinarie val till fullmäktige ägt rum.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och vice ordförande med två års uppdrag. Uppdraget som ordförande respektive vice ordförande cirkulerar mellan medlemskommunernas ledamöter. Direktionen beslutar om förbundets större inriktningsfrågor (vad), medan tjänsteorganisationen utför uppdragen (hur). Direktionen utser även en förbundsdirektör som verkställande tjänsteman.

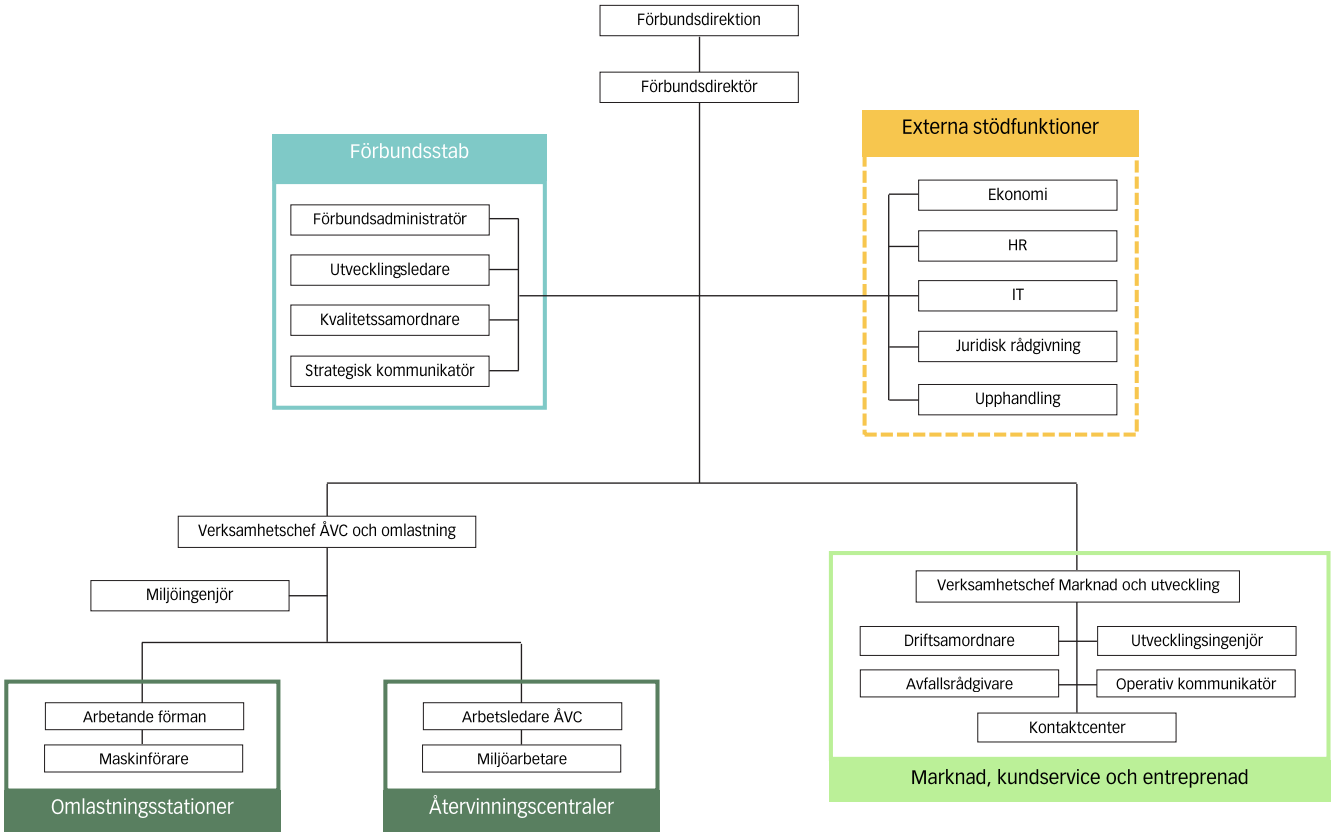
Ordinarie ledamöter i SÅM:s direktion under gällande mandatperiod är:

Ordförande:
Tobias Pettersson (M), Värnamo kommun

Vice ordförande:
Marie Johansson (S), Gislaveds kommun

Ordinarie ledamöter:
Kjell Örtlund (MiG), Gislaveds kommun
Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun
Camilla Karlsson (S), Gnosjö kommun
Gert Jonsson (M) Vaggeryds kommun
Klas Gustavsson (EMP), Vaggeryds kommun
Anetté Myrvold (S), Värnamo kommun

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212



SÅM har idag totalt 30 tillsvidareanställda, varav 14 är stationerade på kontoret i Skillingaryd och 16 är verksamma på de åtta återvinningscentraler som är placerade ute i de olika kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och personal köps in av Vaggeryds kommun.

EKONOMI OCH BUDGET

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalförbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM.

Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningsmängd. Gislaveds kommun uppbär 33 % av förbundets totala gemensamma kostnader, Gnosjö kommun 11 %, Vaggeryds kommun 17 % och Värnamo kommun 39 %.

Kommunalförbundet finansieras genom renhållningstaxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat. Verksamhetsbudget för 2024 samt investeringsplan gällande 2024-2026 finns upprättad.

Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212





T.v: Vid årsskiftet övertog SÅM ansvaret för de obemannade återvinningsstationerna i GGVV-kommunerna. T.h: I april invgides en Bibliokiosk på torget i Skillingaryd, ett samverksansprojekt mellan SÅM, Skillingaryds Intresseförening och biblioteken i Vaggeryds kommun.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VÄSENTLIGA HÄNDELSER JANUARI-AUGUSTI 2024

OBLIGATORISK UTSORTERING AV BIOAVFALL

Sedan 1 januari är det obligatoriskt för såväl hushåll som verksamheter att sortera ut sitt matavfall, så kallat biologiskt nedbrytbart köks- eller livsmedelsavfall. Lagändringen grundas på ett EU-krav som säger att mat- och restavfall inte längre får blandas utan måste samlas in enskilt.

Hos småhus slutförde SÅM införandet av separat matavfallsutsortering redan hösten 2023 då abonnemanget FNI blev obligatoriskt för samtliga småhus. Gällande flerbostadshus hade knappt 90 % av fastigheterna inom medlemskommunerna infört matavfallsutsortering i separata kärl vid ingången av detta år, resterande fastighetsbestånd ansluts löpande varefter de kontaktat SÅM. Samtliga fastighetsägare i SÅM:s verksamhetsregister har informerats om det gällande utsorteringskravet. Även verksamheter som genererar kommunalt avfall omfattas av kravet på separat utsortering av matavfall och får detta infört löpande efter kontakt med SÅM.

AUKTORISATIONSUPPHANDLING FÖR INSAMLING AV FETT

I lagkravet på separat utsortering av bioavfall ingår även utsortering av flytande ätligt fett. I och med det kommunala insamlingsansvaret får endast SÅM eller av SÅM godkända entreprenörer hantera insamlingen. För insamling av uppsamlat stekfett, frityroljor med mera från restauranger och storkök har SÅM valt att göra en auktorisationsupphandling, där godkända entreprenörer sedan årsskiftet sköter insamlingen i behållare eller fat och därefter fakturerar kunden. Fettavskiljare som är kopplade till avloppet inom restaurangverksamhet, storkök etc. töms däremot med slambil inom befintlig upphandlad slamentreprenad.

För ätligt flytande fett från hushåll är grundprincipen att detta ska samlas upp i flaska eller annan behållare och lämnas på en återvinningscentral. För de fall boende har svårt att ta sig till en återvinningscentral, har SÅM dock valt att tillåta att en mindre mängd flytande fett (maximalt 1-2 dl) samlas upp i en tom gräddförpackning eller liknande och väl försluten läggs i restavfallet. Små mängder fett ska torkas upp med hushållspapper och läggas i papperspåsen för matavfall. För att underlätta hushållens utsortering av flytande ätligt fett har miljötrattar köpts in under våren. Dessa har delats ut tillsammans med kortfattad information om det nya lagkravet, på olika publika event där SÅM medverkat. Trattarna finns även att hämta på samtliga återvinningscentraler och hos kontaktcenter.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Fett från annan typ verksamhet, t.ex. tillverkningsindustri, är inte kommunalt avfall och faller således inte under SÅM:s insamlingsansvar.

KOMMUNALT INSAMLINGSANSVAR FÖRPACKNINGAR

Sedan årsskiftet har kommunerna även det operativa ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll. Senast 1 januari 2027 ska alla hushåll i Sverige, oavsett boendeform, ha fastighetsnära insamling i separata fraktioner av pappersförpackningar, plastförpackningar, förpackningar av ofärgat- respektive färgat glas samt metallförpackningar. För småhus i GGVV-kommunerna är den fastighetsnära förpackningsinsamlingen fullt utbyggd genom abonnemanget FNI, medan ett införande hos flerbostadshus kommer att ske successivt under åren 2025-2026. Under sommaren har en upphandling av entreprenör för insamling av förpackningar från flerbostadshus genomförts och kommer att tilldelas under tidig höst.

AUKTORISATION FÖRPACKNINGSINSAMLING HOS FLERBOSTADSHUS

På motsvarande sätt som för bioavfall, innebär det kommunala insamlingsansvaret för förpackningar att endast entreprenörer som är godkända av SÅM har rätt att samla in förpackningar sedan årsskiftet. Då många flerbostadshus sedan tidigare infört fastighetsnära förpackningsinsamling via privat entreprenör, har SÅM genomfört en auktorisationsupphandling, där de entreprenörer som uppfyller ställda krav har rätt att fortsätta utföra förpackningsinsamling under året. Under denna tid har fastighetsägare till flerbostadshus även möjlighet att ansöka om ersättning från SÅM. För att kunna beviljas ersättning måste fastigheten ha separat utsortering av en eller flera av de förpackningsslag som omfattas av kommande lagkrav, dvs. pappersförpackningar, plastförpackningar, ofärgade respektive färgade glasförpackningar och metallförpackningar. Ersättning utgår per förpackningsslag och baseras på antalet lägenheter. Hittills har 13 fastighetsägare i Gislaved, Gnosjö och Värnamo kommuner ansökt och beviljats ersättning för totalt 116 anläggningar.

ÖVERTAGANDE AV OBEMANNADE ÅTERVINNINGSSTATIONER, ÅVS:ER

I samband med årsskiftet övertog SÅM även ansvaret för driften av de obemannade återvinningsstationer som tidigare skötts av förpackningsproducenterna (FTI). Till antalet är detta i dagsläget 51 stationer fördelade över de fyra medlemskommunerna. I samband med årsskiftet skyltades alla återvinningsstationer om och under sommaren påbörjades tvätt och omdekalering av behållarna med nya och tydligare dekaler.

Övergången till SÅM från producenterna har generellt varit friktionsfri, vilket till stor del kan föklaras av att tömning och städning efter genomförd upphandling, ombesörjs av samma entreprenörer som tidigare skötte uppdraget åt FTI. Allmänheten har även möjlighet att anmäla eventuella behov av extra städning eller tömning via kommunernas gemensamma nationella digitala plattform www.sopor.nu. Ett fåtal felanmälningar kommer även in till SÅM:s kontaktcenter via e-post eller telefon.

PROJEKT PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALERNA

Under året har projekt av både större och mindre karaktär initierats på ett flertal av SÅM:s återvinningscentraler. På Värnamo återvinningscentral har dagvattenledningar renoverats, nya ÅVS-behållare för förpackningar har ställts upp och ett väderskydd för elektronikavfall respektive nya Ge och Ta containrar har installerats. En större byggretur har dessutom skapats. Även mottagningsplatsen för farligt avfall har förändrats med bättre väderskydd och en säkrare inlämning för besökare. Likaså har säkerheten vid avlämningsplatsen för kyl/frys samt sten/betong förbättrats genom avgränsningar med betongfundament. Slutligen har ett lagertält för kärl och material samt en ny personalmodul tillkommit vid omlastningsstationen.

En ny och mer ändamålsenlig personalmodul samt en Ge och Ta container har också kommit på plats på Gislaveds återvinningscentral. Även en större ombyggnation av anläggningen projekteras. Vid ombyggnationen kommer en ändring av trafikflödet på anläggningen att genomföras så att tung lastbilstrafik separeras från besökarna, och en viss ombyggnad av ytor och materialfickor kommer att ske för att förbättra anläggningens funktion. Arbetet kommer som tidigast att påbörjas i slutet av året.

På Gnosjö återvinningscentral pågår en projektering för om- och tillbyggnad som bland annat omfattar en ny personalmodul, en utökning av anläggningens asfalterade ytor samt bättre och säkrare inlämningsplats för elektronik och farligt avfall. Det ska också skapas ett för besökarna förbättrat återbruk.

Den sedan tidigare projekterade om- och tillbyggnationen av Hillerstorps återvinningscentral har påbörjats under sensommaren. Arbetet omfattar anläggandet av en dygnet runt-öppen yta för grönavfall och förpackningar samt att utöka anläggningen

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS 2024.40 Handling: 1388212



med cirka 1 000 kvm asfalterad yta. Förändringarna resulterar i ett säkrare trafikflöde och en säkrare hantering för våra besökare av till exempel farligt avfall. Även återbruksverksamheten på anläggningen kommer att förbättras.

Slutligen har även ett förberedande arbete inför renovering av Smålandsstenar återvinningscentral initierats. Arbetet som kommer att påbörjas under hösten omfattar en förbättring av dagvatten-hanteringen, lagning av betongfundament och toppning av asfalten samt en mindre utökning av den hårdgjorda ytan.

TEST AV NYTT BETALSYSTEM FÖR FÖRETAG OCH VERKSAMHETER

Under sommarmånaderna testades ett digitalt betalsystem på Gislaveds återvinningscentral. Syftet var att undersöka om ett sådant eller liknande betalsystem skulle kunna ersätta de företagskort som används idag för besök på anläggningarna av företag och verksamheter. Det testade systemet fungerar genom monterade kameror som fotograferar det inpasserande fordonets registreringsskyltar och därefter kör det identifierade registreringsnumret mot ett fordonsregister. Företagsregistrerade fordon sorteras ut av systemet för att därefter kunna faktureras. Inga fakturor ställdes dock ut under testet.

Motsvarande tekniska lösningar finns idag på vissa återvinningscentraler i andra svenska kommuner. Det nu testade danska betalsystemet är dock nytt och SÅM är en av de första verksamheterna i landet att testa det. En utvärdering kommer att ske under hösten.

KOMPETENSUTVECKLING

SÅM arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling inom verksamheten. För medarbetare på kontoret har kompetenshöjande insatser hittills under året inneburit avfallsjuridik, systemkunskap och digital tillgänglighet.



Samtliga medarbetare inom organisationen har även slutfört den obligatoriska digitala nano-utbildningen inom informationssäkerhet som påbörjades under 2023. Under sensommaren genomfördes också en grundläggande brandskyddsutbildning genom räddningstjänsten för alla anställda.

UTREDNING AV KONTORSLOKALER

SÅM hyr idag en kontorslokal i centrala Skillingaryd för den administrativa delen av verksamheten och har så gjort sedan förbundets bildande 2018. Sedan bildandet har dock verksamhetens ansvar utökats och fler anställda har tillkommit, vilket gör att kontorslokalen idag har för liten area i relation till antalet medarbetare. Under våren har en utredning av de långsiktiga lokalbehoven påbörjats och beslut har fattats om en tillfällig lösning. Från och med senhösten kommer SÅM att hyra en ytterligare kontorslokal i centrala Skillingaryd för delar av den administrativa verksamheten. En uppdelning av medarbetarna är dock inte långsiktigt önskvärd och på sikt ser SÅM behov av en större gemensam kontorslokal. I förbundsordningen regleras att verksamheten ska ha sitt säte i Vaggeryds kommun vilket gör att en ny kontorslokal behöver vara belägen där.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

KOMMUNIKATION

Då avfallshanteringen är en kommunal samhällstjänst som berör alla invånare, är kommunikationsarbetet en viktig del av SÅM:s löpande verksamhet. I grunden utgår det kommunikativa uppdraget från ett lagstadgat informationsansvar som åligger verksamheten. SÅM arbetar även för att förflytta GGVV-regionen uppför den s.k. avfallstrappan och en betydande del av kommunikationsarbetet syftar därför till att påverka konsumtionsmönster och åstadkomma beteendeförändringar i riktning mot ett miljömässigt mer hållbart levnadssätt. Under detta och kommande år sker även ett flertal lagändringar kopplat till avfallshantering vilka påverkar kommuninvånarna, och ett proaktivt kommunikationsarbete är därför viktigt.

För att tillgodose de kommunikationsbehov som finns kommunicerar SÅM löpande i olika kanaler; såväl digitalt som analogt via trycksaker och personliga möten. I mitten av sommaren delades ett postalt sommarutskick ut till alla hushåll med bland annat information om utsorteringskavet gällande flytande ätligt fett, statistik över insamlade avfallsmängder och hantering av invasiva främmande växtarter respektive farligt avfall.

KOMMUNIKATIONSKAMPANJ KRING FÖREBYGGANDE AV FÖRPACKNINGSAVFALL

I samband med att Sveriges kommuner vid årsskiftet tog över det operativa ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter, fick kommunerna också ansvar för att informera om förebyggande av förpackningsavfall. SÅM påbörjade redan under förra året arbetet med att öka kunskapen hos såväl interna som externa målgrupper om hur förpackningsavfall kan förebyggas, men för att uppfylla informationsansvaret krävs även fortlöpande information. Under våren genomfördes en kampanj med mediemix i såväl digitala som fysiska kanaler. Kampanjen kommer att fortsätta i en andra fas under senhösten och då även omfatta rörligt material med korta filmer för webb och sociala medier samt en interaktiv digital broschyr. Målgrupp för fas två är fastighetsägare till flerbostadshus samt hushåll boende i lägenhet.

TITTA, LUKTA, SMAKA - KAMPANJ FÖR MINSKAT MATSVINN

En betydande del av matsvinnet i Sverige uppstår hos hushållen. För att uppmärksamma detta genomförde SÅM en kortare digital kampanj under sommaren på tema Titta, lukta, smaka. Syftet med kampanjen var att öka allmänhetens kunskap såväl som att motivera till ändrat beteende för att minska uppkomsten av onödigt matsvinn. Kampanjen bestod av såväl informerande som motiverande budskap och redde till exempel ut skillnaden mellan bäst före och sista förbrukningsdag, att onödigt matsvinn är dåligt både för miljön och för plånboken, och att man ofta kan lita på de egna sinnena genom att titta lukta och smaka. Samiljo.se var det digitala navet och kompletterades med organiskt och betalt material i sociala medier.

UPPHANDLING FÖR UTVECKLING AV NY WEBBPLATS

SÅM:s externa webbplats är central för verksamhetens kundservice gentemot allmänheten och en viktig källa till information och självservice. Nuvarande webbplats byggdes i samband med bildandet av förbundet, men därefter har inget övergripande utvecklingsarbete skett utan webbplatsen har vuxit i takt med att verksamheten utökats. Sedan lanseringen 2018 har mycket hänt framförallt ur ett tekniskt hänseende och gällande krav på digital tillgänglighet. Det finns idag ett behov av en ny webbplats för att uppfylla gällande standarder och lagkrav men också för att kunna möta allmänhetens behov. Över 70 % av webbplatsens besök görs idag via mobila enheter, vilket nuvarande webbplats inte fullt ut är anpassad för. Under våren genomfördes en upphandling av webbyrå för utveckling av ny webbplats samt löpande supportarbete. Projektet kring utveckling av ny webbplats påbörjas under hösten och en försiktig målsättning är att kunna lansera en ny webbplats under vintern.

MEDVERKAN PÅ EVENT OCH STUDIEBESÖK

SÅM har löpande deltagit på flera offentliga event så som kommunala marknadsdagar och informationsbesök hos enskilda hyresfastigheter/ bostadsrättsföreningar. Utöver detta har flera skolbesök genomförts där eleverna har fått lära sig om återvinning samt hur man kan göra smarta avfallsförebyggande val. Några klasser från olika årskurser har även gjort studiebesök på SÅM:s återvinningscentraler.

KUNDUNDERSÖKNING

Svensk Avfallshantering är en för avfallsbranschen välkänd kundundersökning som många kommuner väljer att genomföra, så även SÅM. Under hösten kommer ett postalt brevutskick skickas till 2 400 slumpvis utvalda abonnenter inom SÅM:s medlemskommuner innehållande länk till en digital enkät. Undersökningen som mäter kundnöjdheten för en rad olika områden är ett värdefullt verktyg för vårt kvalitets- och utvecklingsarbete men också för att kunna följa upp avfallsplanens mål och åtgärder.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS 2024.40 Handling: 1388212





SÅM har under vår och sommar deltagit på marknadsdagar samt genomfört informationsbesök hos bostadsrätts- respektive hyresgästföreningar och skolor i olika årskurser.

ÅTERBRUKSINSATSER

BIBLIOKIOSK

I samband med Världsboksdagen den 23 april öppnades en Bibliokiosk i den gamla rikstelefonkiosken på torget i centrala Skillingaryd. Kiosken är ett initiativ av SÅM i samverkan med Biblioteken i Vaggeryds kommun och Skillingaryds intresseförening. Kiosken som är öppen dygnet runt för att besökare kostnadsfritt ska kunna hämta och lämna böcker, rymmer litteratur från såväl SÅM:s återbruksverksamhet Ge och Ta som från privatpersoner samt i viss mån utrangerade böcker från biblioteken. Förhoppningen är att tillsammans skapa en levande bokhylla. Initiativet har fått ett positivt mottagande av allmänheten samt uppmärksammats av lokalmedia.

SAMARBETE MED GRUNDSKOLANS TRÄSLÖJD

I början av året utökades även SÅM:s återbruksarbete genom ett samarbete med träslöjden på en av skolorna i Vaggeryds kommun och det kreativa återanvändningscentret Remida. Syftet är att ta tillvara på bra trämaterial som lämnas in på återvinningscentralen i Vaggeryd och ge det förlängd livslängd genom användning i skolans slöjd. Med hjälp av Remida kvalitetssäkras och kontrolleras säkerheten i det utsorterade materialet innan det levereras till skolans verksamhet.

VERKSAMHETSMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

AVFALLSPLAN OCH VERKSAMHETSPLAN

I samband med årsskiftet trädde en ny avfallsplan för år 2024-2030 i kraft i samtliga GGVV-kommuner. Planen omfattar sex gemensamma målområden; Förebygga avfall, Öka återanvändningen, Välfungerande återvinning, Minska avfallets farlighet, Människan i fokus och Minska nedskräpningen. Syftet med varje målområde specificeras genom strategier och varje målområde innehåller specifika mål för kommunerna respektive SÅM samt förslag på åtgärder.

Med utgångspunkt i den långa planperioden och att omvärldsförutsättningarna ständigt förändras, innehåller avfallsplan 2024-2030 inga definitiva åtgärder. SÅM och kommunerna kommer istället utarbeta konkreta åtgärder och aktiviteter i sin årliga verksamhetsplanering. I början av året arbetade SÅM fram ett förslag till verksamhetsplan för 2024 med ett flertal åtgärder direkt kopplade till målsättningarna i avfallsplanen. Majoriteten av åtgärderna består av kommunikativa insatser, återbruksinsatser och utveckling av återvinningscentralerna.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

SÅM har tre mätmetoder för uppföljning av uppsatta mål och åtgärder i avfallsplan samt verksamhetsplanen. Dessa är kundundersökningen Svensk Avfallshantering som genomförs vartannat år, en plockanalys för att undersöka avfallets sammansättning i stickprov från hushållen och som även denna genomförs vartannat år, samt årlig statistik över insamlade avfallsmängder.

Kundundersökningen kommer att genomföras under hösten 2024 och resultatet levereras därefter i slutet av året. En plockanalys är planerad men tidpunkten för genomförande behöver fastställas i samverkan med anlitad konsultfirma. Statistik över insamlade avfallsmängder är komplett först efter årsskiftet. Vid brytpunkten för delårsrapporten finns inte aktuell mätdata att tillgå och en uppföljning av måluppfyllelse kopplat till genomförda åtgärder är således möjlig att genomföra först i ett senare skede.

REVIDERING AV LOKALA AVFALLSFÖRESKRIFTER

Under årets första åtta månader har även revideringsarbetet av de lokala avfallsföreskrifterna fortsatt i samverkan med tjänstemän från de fyra medlemskommunerna. Målsättningen är att avfallsföreskrifterna ska kunna ställas ut för allmänhetens synpunkter under senhösten och därefter antas i respektive kommun i slutet av året. Tillsammans utgör avfallsplanen och de kommunala avfallsföreskrifterna den så kallade renhållningsordningen som beskriver regler och strategiska planer för hantering av hushållens avfall, så kallat kommunalt avfall.

PERIODENS RESULTAT

INTÄKTER

- Intäkterna för SÅM ligger plus 6 380 tkr mot budget. Detta beror framförallt på högre ersättning från förpackningsproducenterna än förväntat. Under januari till augusti har SÅM erhållit 5 280 tkr mer än budgeterat. Naturvårdsverket reviderade beräkningsmallen och ersättningsnivån till kommunerna under december 2023 vilket var till fördel för SÅM.
- Försäljningen av material från återvinningscentralerna bidrar med högre intäkter än tidigare år då materialpriserna fortfarande är höga. Även intäkterna från försäljning av företagskort bidrar. Intäkten inom återvinningscentralerna ligger cirka 1 100 tkr högre än budgeterat.
- Taxeintäkterna följer budget väl.

KOSTNADER

- Kostnaderna för SÅM är totalt 3 380 tkr lägre än budgeterat under perioden januari till augusti. De lägre kostnaderna beror till stor del på gynnsamma upphandlingar där behandlingsavgifter och transportkostnader minskat. Även konjunkturläget bidrar då mindre mängder avfall lämnas in till SÅM:s anläggningar.
- Kostnaderna för administrationen ligger cirka 1 180 tkr lägre än budget vilket kan kopplas till lägre driftkostnader och ett par vakanta tjänster.
- Kostnaderna för insamling av hushållsavfall ligger 820 tkr högre än budget. Detta beror framförallt på ökade kostnader för matavfallskärl, matavfallspåsar och IT-utrustning till fordonen. Under året har även kundförlusterna påverkat kostnadsbilden.
- Behandlingskostnaderna för matavfall och restavfall ligger 2 050 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på mindre mängder restavfall till energiåtervinning samt lyckade upphandlingar för transporter och behandling av rest- och matavfall.
- Kostnaderna för anläggningarna ligger cirka 960 tkr lägre än budget vilket bland annat beror av lägre kostnader för mottagning, transport och behandling av material under perioden januari till augusti.
- De finansiella kostnaderna ligger något lägre än budget.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningstiden för fyrfackskärlen har sänkts till 10 år från och med mars vilket ökar avskrivningskostnaden med cirka 250 tkr per månad. Avskrivningstiden för kärlen motsvarar nu Naturvårdsverkets beräkningsmall. Samtidigt har årets investeringar på återvinningscentralerna inte kommit igång i full utsträckning. Totalt sett är därför avskrivningskostnaderna enbart 1 000 tkr högre än budget.

PERSONALREDOVISNING

SÅM har totalt 30 inrättade tillsvidareanställningar. Vid brytpunkten 240831 var två tjänster vakanta i väntan på tillträde av ny medarbetare. Av dessa 30 tillsvidareanställningar är 14 medarbetare stationerade på kontoret i Skillingaryd och 16 medarbetare på återvinningscentralerna ute i kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

ekonomi, upphandling, IT och HR köps in av Vaggeryds kommun.

PERSONAL- OCH ORGANISATIONSFÖRÄNDRINGAR

En vakans uppstod under våren när SÅM:s avfallstekniker avslutade sin anställning. En rekrytering genomfördes under försommaren i samverkan med ett lokalt rekryteringsföretag och vid återbesättningen valde SÅM även att ändra befattningen från avfallstekniker till driftsamordnare.

En andra vakans uppstod också då SÅM:s miljöingenjör valde att söka sig vidare till annan anställning, och en rekrytering genomfördes även för denna tjänst under försommaren. Såväl driftsamordnaren som den nya miljöingenjören tillträder sina tjänster under september månad.

Under våren har även ett beslut fattats om att anställa en ekonom/redovisningsansvarig till SÅM. Rekryteringsprocessen påbörjades under sommaren med målsättning att ha en medarbetare på plats innan slutet av året.

Slutligen har även en organisationsförändring initierats, där en utvecklingsavdelning under ledning av en utvecklingschef kommer att inrättas som ny verksamhetsgren under hösten. Syftet med förändringen är att främja ytterligare framdrift inom verksamheten samt att förtydliga arbetssätt och roller inom organisationen.

Antal anställda*	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidareanställda*	11	17	28
Visstidsanställda/Vikariat	0	1	1
Övrigt	2	7	9
Årsarbetare**	10,85	18,00	28,85

* Antal anställda 2024-08-31.
Vid brytpunkten 240831 fanns två vakanser.
** Tjänstgöringsgrad omräknat till heltid.

Sjufrånvaro	Kvinnor	Män	Totalt
Antal timmar	1 064	797	1 861
Sjukfrånvaro %	6,32	3,18	4,44
Sjukfrånvaro över 60 dgr %	9,39	0,00	5,37

FÖRÄLDRALEDIGHETER

Några medarbetare har varit partiellt föräldralediga under året. En medarbetare har varit föräldraledig på heltid en period under våren och sommaren.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning för kommunerna. SÅM är ett kommunalförbund som utifrån kommunallagen har övertagit medlemskommunernas ansvar enligt 15 kap. miljöbalken. Ansvaret omfattar den avfallshantering som åligger kommunerna enligt denna lag.

Avfallsverksamheten är en strikt taxefinansierad verksamhet som ska utgå ifrån kommunallagens självkostnadsprincip enligt 2 kap. 6 §. Självkostnadsprincipen säger att kommuner och därigenom kommunalförbund inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Även i kommuner ska således avfallsverksamheten särredovisas från kommunens övriga verksamhet. Överuttag, det vill säga taxeinkomster som överstiger kostnaderna för det kommunala avfallsuppdraget, ska inte betraktas som en vinst utan som en skuld som ska återföras till avgiftskollektivet. I normgivningen för den kommunala redovisningen görs följande uttolkning; ”I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetald intäkt (det vill säga som en skuld till avgiftskollektivet).” Detta innebär att taxeinkomsterna bör intäktsredovisas enligt den omvända matchningsprincipen.

I rättspraxis har det godtagits att återbetalningspliktiga överuttag inte betalas tillbaka direkt till brukarna utan att medlen i stället gottgörs avgiftskollektivet genom avgiftsuttaget. En förutsättning för en sådan kollektiv reglering har varit att den skett enligt plan och inom en inte alltför lång tid från överuttaget. Eftersom varje generation ska stå för sina kostnader har det ansetts rimligt att återföring av överuttag sker inom en treårsperiod. Regleringen enligt denna ”treårsregel” kan således ske genom att justera avgiftsuttaget eller kostnadsnivån upp eller ned beroende på vilken situation avfallsverksamheten befinner sig i.

SÅM har de senaste åren gjort överuttag från avgiftskollektivet då verksamheten har redovisat ett överskott. I ett försök att minska överskottet har ett nollreslutat budgeterats för 2024.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Möjligheten till en sådan budgetering går i strid med god ekonomisk hushållning och det kan därför anses att avfallsverksamheten inte kan målstyras utifrån grunderna i god ekonomisk hushållning.

Året har dock hittills inneburit högre intäkter än vad som har kunnat förutspås. En utredning kommer därför arr genomföras kring hur överskottet på bästa sätt ska kunna återföras till avgiftskollektivet.

Då överuttag enligt ovan inte är att anse som en vinst, utan snarare en skuld, så konstateras det samtidigt att grundregeln i balanskravet, att intäkterna ska vara större än kostnaderna, inte är tillämpbart för SÅM:s verksamhet. Med anledning av detta så redovisas inget balanskravsresultat

FINANSIELLA MÅL

Förbundsdirektionen har beslutat

- att förbundet ska bedriva sin verksamhet enligt självkostnadsprincipen som finns redovisad i Kommunallag 2017:725, 2 kap 6§, samt enligt Miljöbalken 1998:808, 27 kap. 5§ som anger att renhållningsavgiften skall bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader.
- att resultatet skall balanseras mot ett nollresultat över en tidsperiod om tre år.

BORGENSÅTAGANDE OCH LÅN

I förbundsordningen framgår att kommunalförbundet SÅM får uppta lån, samt att om borgen krävs av kreditgivare, ska samtliga kommunmedlemmar gå i borgen för lånet eller leasingavtalet.

Vissa kreditgivare kräver därtill ett regressavtal som klargör medlemskommunernas hantering av den finansiella risken, det vill säga hur man avser fördela den solidariska borgen sinsemellan. Ett regressavtal finns således tecknat mellan kommunalförbundets medlemskommuner, där respektive kommuns procentuella andel av förbundets totala invånarantal avgör andel i förbundets tillgångar och skulder.

Medlemskommunernas borgensansvar, Mnkr	**Borgenslimit**	**Skuld 2024-08**
Solidariskt borgensansvar för samtliga kommuner	250,0	115,0
Solidariskt borgensansvar för samtliga kommuner, checkräkningskredit	10,0	0,0
Totaltsumma	**260,0**	**115,0**
Gislaveds kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (33 %)	85,0	38,0
Gislaveds kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (33 %) checkräkningskredit	3,4	0,0
Totalsumma Gislaveds kommun	**88,4**	**38,0**
Gnosjö kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (11 %)	27,5	12,7
Gnosjö kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (11 %) checkräkningskredit	1,1	0,0
Totalsumma Gnosjö kommun	**28,6**	**12,7**
Värnamo kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (39 %)	97,5	44,9
Värnamo kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (39 %) checkräkningskredit	3,9	0,0
Totalsumma Värnamo kommun	**101,4**	**44,9**
Vaggeryds kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (17 %)	40,0	19,6
Vaggeryds kommuns borgensansvar enl kvotfördelning (17 %) checkräkningskredit	1,6	0,0
Totalsumma Vaggeryds kommun	**41,6**	**19,6**

Tabell: Medlemskommunernas totala borgensansvar fördelat per kommun.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

FINANSIELL INFORMATION SÅM

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	Prognos 2024	202408	202308	202312
Verksamhetens intäkter	1	149,5	98,9	76,4	114,9
Verksamhetens kostnader	2	-118,7	-77,7	-67,2	- 103,6
Avskrivningar	3	-14,5	-9,4	-7,4	-11,1
Verksamhetens nettokostnader		**16,3**	**11,8**	**1,8**	**0,2**
Finansiella intäkter	4	0,2	0,2	0,1	0,2
Finansiella kostnader	5	-4,5	-3,0	-2,2	- 3,6
PERIODENS RESULTAT		**12,0**	**8,9**	**-0,3**	**-3,2**

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	202408	202308	202312
TILLGÅNGAR				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	34,9	31,9	31,9
Maskiner och inventarier	7	65,4	75,5	72,3
Immateriella anläggningstillgångar	8	0,0	0,1	0,1
Summa anläggningstillgångar		**100,4**	**107,5**	**104,3**
Kortfristiga fordringar	9	39,2	22,7	28,1
Likvida medel	10	15,1	27,9	14,5
Summa omsättningstillgångar		**54,3**	**50,6**	**42,6**
SUMMA TILLGÅNGAR		**154,7**	**158,1**	**146,9**
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Årets resultat	11	8,9	-0,3	-3,2
Eget kapital	11	11,0	14,2	14,2
Summa eget kapital		**19,9**	**13,9**	**11,0**
AVSÄTTNINGAR	**12**	**1,0**	**2,3**	**0,9**
SKULDER				
Långfristiga skulder	13	115,0	128,0	115,0
Kortfristiga skulder	14	6,1	3,0	4,5
Leverantörsskulder	14	12,8	10,9	15,5
Summa kortfristiga skulder		**18,8**	**13,9**	**20,0**
Summa skulder		**133,8**	**141,9**	**135,0**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**154,7**	**158,1**	**146,9**

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

NOTFÖRKLARINGAR

Not 1 **Verksamhetens intäkter, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Försäljningsmedel	6,8	5,4	9,1
Taxor och avgifter	91,9	70,8	105,4
Övriga intäkter	0,2	0,2	0,4
Summa	**98,9**	**76,4**	**114,9**

Not 2 **Verksamhetens kostnader, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Anläggnings-, underhållningsmaterial, inventarier	1,4	1,6	2,5
Köp av verksamhet	40,3	36,6	55,4
Personalkostnader	13,7	12,4	19,1
Lokal- och markhyror	1,0	1,0	1,2
Övriga verksamhetskostnader och tjänster	21,3	15,6	25,3
Summa	**77,7**	**67,2**	**103,6**

Not 3 **Avskrivningar, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Avskrivning Immateriella anläggningar	0,0	0,1	0,1
Avskrivning Återvinningscentraler och övriga anläggningar	1,5	0,9	1,4
Avskrivning Maskiner och inventarier	7,9	6,4	9,6
Summa	**9,4**	**7,4**	**11,1**

Not 4 **Finansiella intäkter, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Ränteintäkter	0,0	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,1	0,1	01
Summa	**0,2**	**0,1**	**0,2**

Not 5 **Finansiella kostnader, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Räntekostnader	3,0	2,2	3,6
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Summa	**3,0**	**2,2**	**3,6**

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Not 6 **Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Ingående anskaffningsvärde	55,1	54,5	54,5
Investeringar	4,6	0,14	0,6
Utgående anskaffningsvärde	**59,7**	**54,6**	**55,1**
Ingående ack avskrivningar	-23,2	-21,8	-21,8
Årets avskrivningar	-1,5	-0,9	-1,4
Utgående ack. avskrivningar	**-24,7**	**-22,7**	**-23,2**
Utgående redovisat värde	**34,9**	**31,9**	**31,9**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	44 år	44 år	44 år

Not 7 **Maskiner, inventarier, fordon, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Ingående anskaffningsvärde	111,7	111,7	111,7
Investeringar	1,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**112,7**	**111,7**	**111,7**
Ingående ack avskrivningar	-39,4	-29,8	-29,8
Årets avskrivningar	-7,9	-6,4	-9,6
Utgående ack. avskrivningar	**-47,3**	**-36,2**	**-39,4**
Utgående redovisat värde	**65,4**	**75,5**	**72,3**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	11 år	11 år	11 år-

Not 8 **Immateriella anläggningstillgångar, Mnkr**	**Delår 202408**	**Delår 202308**	**202312**
Ingående anskaffningsvärde	0,5	0,5	0,5
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Ingående ack avskrivningar	-0,5	-0,3	-0,3
Årets avskrivningar	0,0	-0,1	-0,1
Utgående ack. avskrivningar	**-0,5**	**-0,4**	**-0,4**
Utgående redovisat värde	**0,0**	**0,10**	**0,1**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Not 9 Kortfristiga fordringar, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Kundfordringar Vaggeryd	0,8	0,9	4,1
Kundfordringar Värnamo	2,1	2,3	8,4
Kundfordringar Gnosjö	1,0	0,8	2,9
Kundfordringar Gislaved	1,7	1,7	7,7
Interimposter	29,7	15,1	5,4
Övriga fordringar inkl moms	4,0	1,9	-0,4
SUMMA	**39,2**	**22,7**	**28,1**

Not 10 Likvida medel, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Skattemedel	1,1	0,8	0,9
Bankmedel	14,0	27,1	13,6
SUMMA	**15,1**	**27,9**	**14,5**

Not 11 Eget kapital, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Årets resultat	8,9	-0,3	-3,2
Övrigt eget kapital	11,0	14,2	14,2
SUMMA	**19,9**	**13,9**	**11,0**

Not 12 Avsättningar, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Pensioner	0,5	1,4	0,5
Löneskatt	0,4	0,9	0,4
SUMMA	**1,0**	**2,3**	**0,9**

Not 13 Långfristiga skulder, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Långfristigt lån	115,0	128,0	115,0
SUMMA	**115,0**	**128,0**	**115,0**

Not 14 Kortfristiga skulder, Mnkr	Delår 202408	Delår 202308	202312
Leverantörskulder	12,8	10,9	15,5
Arbetsgivaravgifter	0,4	0,4	0,4
Personalens källskatt	0,3	0,4	0,3
Semesterlöneskuld	1,0	0,3	1,0
Övriga interimskulder	4,4	1,9	2,8
SUMMA	**18,8**	**13,9**	**20,1**

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Investeringsredovisning, Mnkr

ID	Akt	Investeringar	Investeringsutgifter 202401-202408	Investeringsutgifter 202301-202308
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7000		**Summa Vaggeryd**	**0,00**	**0,00**
	ingen akt	Investering Värnamo	2,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7001		**Summa Värnamo**	**2,00**	**0,00**
	ingen akt	Investering Gnosjö	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7002		**Summa Gnosjö**	**0,00**	**0,00**
	ingen akt	Investering Gislaved	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7003		**Summa Gislaved**	**0,00**	**0,00**
	ingen	Investering gemensam	1,30	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
7004		**Summa gemensam**	**1,30**	**0,00**
	902	FNI-införande	0,00	0,00
7005		**Summa Matavfallsprojekt flerfamilj**	**0,00**	**0,00**
	ingen akt	Om- och tillbyggnad Hillerstorps ÅVC	0,00	0,15
7006		**Summa om- och tillbyggnad Hillerstorps ÅVC**	**0,00**	**0,15**
	ingen akt	Övertagande av återvinningsstationer	2,30	0,00
7007		**Summa övertagande av återvinningsstationer**	**2,30**	**0,00**
		Totalsumma investering	**5,60**	**0,15**

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommentarer till rekommendationer från rådet för kommunal redovisning

R2 Intäkter från avigfter, bidrag och försäljning
En inkomst redovisas med det belopp som bolaget fått eller kommer att få. En inkomst redovisas normalt som intäkt först när samtliga av följande villkor är uppfyllda: Inkomsten är möjlig att beräkna på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla bolaget samt de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar
Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömnings¬grund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod.

R4 Materiella anläggningstillgångar
Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Komponentavskrivning tillämpas på vissa övertagna investeringar samt på alla nyinvesteringar.

R6 Nedskrivningar
Ingen nedskrivning av anläggningstillgång har skett under året.

R7 Redovisning av lånekostnader
Rekommendationen efterföljs. Lånekostnader belastar resultatet för årsbokslutet. Upptagna lån redovisas som långfristig skuld.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser
Inga ansvarsförbindelser finns.

R10 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser
Rekommendationen efterlevs helt. SÅM köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.
Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar.

R13 Redovisning av kassaflöden
Bolaget följer rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

Informationer från rådet för kommunal redovisning

Ankomstregistrering av leverantörsfakturor
Samtliga leverantörsfakturor mottas centralt av ekonomienheten i Vaggeryds kommun. Ankomstregistrering sker direkt. Administration av leverantörsfakturor köps som tjänst från Vaggeryds kommun. Samverkan Återvinning Miljö har leasingavtal på tre bilar. Återstående skuld på dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing.

Egna upplysningar

- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontaktmetoden.
- Semesterlöneskuld avseende månadsavlönade periodiseras löpande månadsvis och har skuldbokförts.
- Personalomkostnadspålägg har interndebiterats med 40,15%.
- Kommunernas andel av resultatet fördelas enligt beslutad kvotfördelning: Vaggeryd 17 %, Värnamo 39 %, Gislaved 33 %, Gnosjö 11 %.

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

FÖRBUNDSDIREKTIONENS GODKÄNNANDE

Direktionen intygar härmed att denna delårsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, ÅRL och att den ger en rättvisande bild av förbundets verksamhet, ställning och resultat, samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som förbundet står inför. Delårsredovisningen har godkänts för utfärdande av förbundsdirektionen.

Tobias Pettersson (M)
Ordförande

Marie Johansson (S)
Vice Ordförande

Kjell Örtlund (MiG)
Ledamot

Kristine Hästmark (M)
Ledamot

Camilla Karlsson (S)
Ledamot

Gert Jonsson (M)
Ledamot

Klas Gustavsson (EMP)
Ledamot

Anetté Myrvold (S)
Ledamot

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Ankom: 2024-10-15 Ärende: KS.2024.40 Handling: 1388212

Centralplan 5, 568 30 Skillingaryd 010-414 47 00 kontakt@samiljo.se www.samiljo.se Orgnr. 222000 - 3228

Ks §161 Dnr: KS.2022.92 1.3.1

Ekonomiska styrprinciper

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderade ekonomiska styrprinciper daterade den 28 oktober 2024, samt att de nu gällande ekonomiska styrprinciper antagna av kommunfullmäktige den 26 oktober 2023 upphävs i och med detta beslut.

Reservationer
Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG), Curt Vang (MiG) och Johnny Petersson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Ärendebeskrivning
Kommunens ekonomiska styrprinciper utgör grunden för vilka ekonomiska principer som gäller genomgående i kommunens nämnder, styrelser och verksamheter. Dokumentet anger bland annat:

- De huvudsakliga ekonomiska principerna som styr kommunen.
- Principer för kommunens finansiella mål.
- Vilket ansvar och vilka roller som fullmäktige, nämnderna och verksamheterna har.
- Principer för budget samt planerings- och uppföljningsprocessen.
- Principer för redovisning inom drift, investeringar och lokalförsörjning.
- Principer för resursfördelning.

Med anledning av det för närvarande rådande ekonomiska läget i kommunen samt att en översyn kommer att göras av intern hyresprinciperna finns det ett behov av att revidera de ekonomiska styrprinciperna.

Förutom redaktionella förändringar består större förändringarna av:

- Perioden för uppföljning 1 föreslås vara januari-april.
- Nytt avsnitt (4.1) föreslås avseende prognos och prognoshantering.
- Förtydligande i avsnitt 5.1, gällande vilka delar i löneöversynen som budgetkompenseras samt vilket index som ska användas vid budgetkompensation för nämnder/verksamheter som inte är säljande verksamheter respektive index för de nämnder/verksamheter som är säljande verksamheter. Förtydligande föreslås även för hur säljande verksamheter ska omhänderta ett eventuellt effektiviserings- och/eller besparingskrav.
- För hyreskontrakt inom kommunkoncernen föreslås att kommunstyrelsens allmänna utskott kan besluta om en varaktighet längre än 15 år.
- Definitionen av vad som räknas som investering föreslås att nuvarande gränsbelopp på två prisbasbelopp förändras till ett prisbasbelopp.
- Avsnitt 8.7 - förtydligande gällande att nämnd/förvaltning ska hålla sig inom det ekonomiska utrymme som finns för löneökningar och som meddelas av kommunstyrelseförvaltningen/HR-avdelningen.

Ks §161 (forts.)

- Avsnitt 8.8 - ersättning till förtroendevalda är nytt. Nämnder/förvaltningar föreslås att omfattas av budgetkompensation när arvodena justeras i enlighet med justeringar för riksdagens ledamöter, vilka beslutas av riksdagens arvodesnämnd.
- Avsnitt 7 samt 8.2 tas bort för att de inte längre är aktuella eller har ersatts av ny text.
- Avsnitt 8.3 lyfts bort och kommer att ersättas av nya riktlinjer för interna hyresprinciper.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 9 oktober 2024 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta reviderade ekonomiska styrprinciper daterade den 28 oktober 2024, samt att de nu gällande ekonomiska styrprinciper antagna av kommunfullmäktige den 26 oktober 2023 upphävs i och med detta beslut.

Beslutsunderlag
Ekonomiska styrprinciper, daterade den 19 september 2024
Ekonomiska styrprinciper, daterade den 19 september 2024 (förändringar markerade)
Ekonomiska styrprinciper, antagna den 26 oktober 2023
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 19 september 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024, §108

Yrkanden
Anton Sjödell (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP): Bifall till förslaget.

Ruth Johannesson (MiG): Att ärendet återremitteras till Ksau för att alla politiker i partigrupperna ska få bättre möjlighet att fördjupa sig i och diskutera igenom kommunens ekonomiska styrprinciper. Om återremissen inte vinner gehör yrkar MiG avslag på förslaget.

Fredrik Sveningson (L) med instämmande av Charlotte Ström (WeP), Evagelos Varsamis (S) och Kenneth Magnusson (C): Bifall till liggande förslag och avslag på Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Propositionsordning
Ordföranden ställer proposition på Ruth Johannessons (MiG) återremissyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till att ärendet ska avgöras idag.
NEJ-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) återremissyrkande.

Ks §161 (forts.)

Omröstningsresultat

JA-röst	NEJ-röst
Marie Johansson (S)	Ruth Johannesson (MiG)
Ylva Samuelsson (S)	Bo Eriksson (MiG)
Evagelos Varsamis (S)	Curt Vang (MiG)
Anton Sjödell (M)	Johnny Petersson (MiG)
Jonas Ericson (M)	
Maria Gullberg Lorentsson (M)	
Sandy Lind (WeP)	
Charlotte Ström (WeP)	
Kenneth Magnusson (C)	
Fredrik Sveningson (L)	
Stefan Nylén (SD)	

Omröstningen utfaller med 11 JA-röster och 4 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat att ärenden ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter proposition på liggande förslag och Ruth Johannessons (MiG) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 28 oktober 2024
Ansvarig: Ekonomichef
Revideras:
Följas upp:

Ekonomiska styrprinciper

Dnr: 2022:92
2024-10-28

Innehållsförteckning

1 Inledning....3
1.1. Huvudprinciper....3
2 Ansvar och roller....4
2.1 Kommunfullmäktige....4
2.2 Kommunstyrelsen....4
2.3 Nämnder....5
2.4 Förvaltning....5
3 Planerings- och uppföljningsprocessen....6
3.1 Budget....6
3.2 Omvärldsanalys....7
3.3 Uppföljningsrapporter....7
3.4 Planerings- och uppföljningsprocess....8
4 Prognos och prognoshantering....9
5 Redovisning....10
5.1 Driftkostnader....10
5.2 Investering....11
5.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar....12
5.2.2 Effektiv lokalförsörjning....12
5.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader....13
6 Resursfördelning....13
7 Övrigt....14
7.1 Principer för kommunens finansiella mål....14
7.2 Extern inhyrning av fastigheter och lokaler....14
7.3 Extern uthyrning av fastigheter och lokaler....14
7.4 Leasingavtal....14
7.5 Lönerevision och särskilda satsningar/prioriteringar....14
7.6 Ersättning till förtroendevalda....15

1 Inledning

Dessa ekonomiska styrprinciper avser styrning för Gislaveds kommun. Ekonomistyrningsprinciperna gäller genomgående för kommunens styrelser, nämnder och verksamheter.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen följer de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och finansiella ställning. Nämnderna svarar för att inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål, budget, uppdrag, riktlinjer och kvalitetsfaktorer som är beslutade för verksamheten.

För en effektiv användning av resurserna krävs en väl fungerande ekonomistyrning som organisationen tillämpar. Kommunens modell för ekonomistyrning har sammanställts med syftet:

- att skapa delaktighet och förståelse för en helhetssyn och samordning i de ekonomiska frågorna
- att klargöra ansvar, befogenheter och handlingsutrymme i organisationen vad som gäller ekonomin
- att vara ett stöd för organisationen i arbetet med planering och uppföljning.

1.1. Huvudprinciper

- God ekonomisk hushållning innebär att varje generation själv bär kostnaderna för den service som konsumeras och att en så stor nytta som möjligt av befintliga resurser ska skapas för kommuninvånarna. Detta förutsätter god mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom budgetram. Definitionen av God Ekonomisk Hushållning återfinns i riktlinjerna för God Ekonomisk Hushållning och preciseras i samband med den årliga budgeten.
- Kommunen bedriver en stor och bred verksamhet varför en helhetssyn och kommunkoncernnytta är nödvändig för att den samlade verksamheten ska uppnå bästa möjliga resultat för kommuninvånarna.

Dialog på olika nivåer i organisationen bidrar till att skapa förståelse och engagemang kring vision, mål, prioriteringar, ramar och värderingar som lägger en grund för en balans mellan behovet av central styrning och ansvar och handlingsutrymme för nämnder och förvaltning.

Ekonomin är överordnad verksamheten. Undantagsfall sker endast om kommunfullmäktige beslutat om detta.

2 Ansvar och roller

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige ansvarar för frågor som berör kommunen som helhet eller är av principiell karaktär eller av större vikt som:

- Budget på fullmäktigenivå med nämndernas ramar
- Skattesats
- Taxor och avgifter
- Kommunens årsredovisning
- Kommunens delårsrapport
- Ekonomiska styrprinciper på kommunfullmäktigenivå
- Riktlinjer, uttag och tillförande av medel för resultatutjämningsreserv
- Övergripande omvärldsanalys
- Besluta om övergripande besparingskrav
- Besluta om övergripande effektiviseringskrav

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen ansvara för att leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen har också uppsikt över kommunal verksamhet som överlämnats till bolag, kommunalförbund, förening, stiftelse eller enskild individ. Uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om verksamhet som bedrivits av bolagen under föregående kalenderår varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Kommunstyrelsen svarar för att:

- Ta initiativ till att leda den ekonomiska utvecklingen av kommunen.
- Leda och samordna planerings- och uppföljningsprocessen
- Följa upp verksamhetens utveckling genom uppföljningsrapporter, delårsrapport samt årsredovisning.
- Föreslå fullmäktige åtgärder till nämnder om de i sina prognoser inte håller beslutad budgetram.
- Omfördelningar av medel som är av teknisk karaktär beslutas av ekonomichef, till exempel löneöversyn, kapitalkostnader samt interna finansieringsmodeller.

2.3 Nämnder

Nämnder svarar inom sitt respektive område för att:

- Besluta om budget på nämndnivå.
- Leda, effektivisera och utveckla den verksamhet som nämnden ansvarar för.
- Verksamheten bedrivs utifrån högsta möjliga mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt tillgodoseende av kommuninvånarnas behov.
- Följa upp att riktlinjer, föreskrifter och taxor med mera som gäller för verksamheten följs.
- Verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställd budgetram. Vid prognos om budgetavvikelse ska nämnden besluta om åtgärder för att uppnå en budget i balans vid årets slut.
- Beslut som kräver ekonomiska resurser ska vara finansierade
- Omdisponera medel mellan verksamhetsområden i syfte att nå högre måluppfyllelse, kvalitet, resultat och eller tillgodoseende av kommuninvånarnas behov.
- Upprätta och fastställa nämndbudget på områdes/avdelningsnivå enligt given tidsplan.
- Besluta om besparingskrav inom respektive nämnd utöver eventuella besparingskrav beslutade av kommunfullmäktige.
- Besluta om effektiviseringskrav inom respektive nämnd utöver eventuella effektiviseringskrav beslutade av kommunfullmäktige.

Respektive nämnd ska under verksamhetsåret rapportera till kommunstyrelsen enligt fastställd tidplan för ekonomistyrprocessen det vill säga planeringsunderlag, budget, internkontroll, taxor, uppföljningsrapport, delårsrapport samt årsredovisning.

2.4 Förvaltning

Förvaltningen i kommunen svarar för hur uppdraget ska genomföras. För att uppnå bästa resultat och effektivitet i verksamheten ska ansvar och befogenheter följas åt och delegeras till den nivå som är närmast de som berörs av besluten. Avgöranden för hur den löpande verksamheten utförs kommer därmed så nära kommuninvånaren och berörda medarbetare som möjligt. Ansvarsfördelning kring ekonomi, personal och verksamhet tydliggörs i delegationsreglerna för respektive nämnd.

Förvaltningschef har ett särskilt ansvar för att skapa förutsättningar för mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom beslutad budgetram.

Förvaltningschef är anställda av kommunstyrelseförvaltningen och har ett övergripande helhetsansvar för verksamheten. Respektive chef med budgetansvar genomför planering, uppföljning och åtgärder enligt styrmodellen.

Respektive förvaltning ansvarar för att:

- Kontinuerligt ompröva verksamheten för att uppnå bästa möjliga resultat utifrån perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi.
- Nettokostnaderna inte överstiger beslutad budget av kommunfullmäktige.
- Upprätta och fastställa detaljbudget enligt tidsplan.
- Besluta och verkställa hur effektiviseringar/besparingar ska genomföras.

3 Planerings- och uppföljningsprocessen

Planerings- och uppföljningsprocessen är en ständigt pågående process, där planeringsunderlag, budget, uppföljning, delårsrapport och årsredovisning är viktiga delar.

Planerings- och uppföljningsprocessen ska präglas av dialog, transparens och delaktighet. Kommunstyrelsen upprättar inför årets början en tidsplan för planerings- och uppföljningsprocessen. Nämnderna planerar efter satt tidsplan.

3.1 Budget

Kommunfullmäktige beslutar om budget som ska innehålla:

- Budget med fördelning av driftsram.
- Särskilda satsningar (investeringar)
- Total investeringsram inklusive särskilda satsningar. Respektive nämnd prioriterar inom investeringsramen (exklusive särskilda satsningar).
- Mål för kommunfullmäktige
- Kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige
- God ekonomisk hushållning
- Eventuella uppdrag
- Inflationsuppräkning
- Eventuella besparingar
- Eventuella effektiviseringskrav

- Hantering av överskottsmedel från Resultatutjämningsreserven
- Kommunal skattesats
- Kapitalkostnader, budgetkompensation till nämnder sker för faktiska kapitalkostnader i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Lönerevision (budgetkompensation sker efter avslutad löneöversyn)
- Respektive nämnd beslutar och fastställer budget senast i december.
- Kommunkoncernbudget bifogas (fastställs inte av fullmäktige) för de olika bolagen inom kommunkoncernen som bilaga till fastställandet av kommunfullmäktiges budget.
- Demografikompensation till delar av nämndernas verksamheter och baseras på senast gällande befolkningsprognos.
- Driftbudgetjusteringar till nämnderna för vissa investeringar (se avsnitt 5.1)

3.2 Omvärldsanalys

Kommunfullmäktige beslutar om omvärldsanalys som syftar till att ta fram en bild över möjligheter och utmaningar som kommunen kan komma att möta i framtiden. En förnyad omvärldsanalys tas fram inför varje ny mandatperiod med möjlighet till revidering under perioden. Omvärldsanalysen ska omhändertas av respektive nämnd i planeringsprocessen och redogöras för i nämndens budgetdokument.

Respektive nämnds samlade kunskaper och erfarenheter om verksamhetens utveckling tillsammans med eventuella lagförändringar, nationella rapporter, omvärldsanalys samt övriga analyser om framtidens utmaningar utgör en viktig grund för hur kommunen möter framtiden på en strategisk-, taktisk-, och operativ nivå.

3.3 Uppföljningsrapporter

Rapport	Period	Kommunstyrelsen	Kommunfullmäktige
Uppföljningsrapport 1 (U1)	1 Januari till 30 april	Maj	Juni
Delårsbokslut (U2)	1 januari till 31 augusti	September/oktober	Oktober
Årsbokslut (U3)	1 januari till 31 december	Mars/april	April

Uppföljningen ger respektive nämnd möjlighet att ta ansvar för den ekonomiska utvecklingen, måluppfyllelse, kvalitet, resultat och volymförändringar samt i tid besluta om nödvändiga åtgärder för en ekonomi i balans senast vid årets slut.

Under budgetåret ska kommunfullmäktige besluta om delårsrapport. Kommunens uppföljningsrapport överlämnas till kommunfullmäktige för information. Vid eventuella ekonomiska avvikelse så att åtgärder behöver föreslås från kommunstyrelse beslutas dessa av kommunfullmäktige. Uppföljningsrapporten blir i de fall ett ärende istället för information. Nämnderna ska lämna uppföljningsrapport, delårsrapport och årsredovisning enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen.

I februari efter budgetårets slut ska varje nämnd besluta om bokslutet för det gångna året med utvärdering och analys av måluppfyllelse, ekonomiskt utfall, personalekonomi och kvalitetsfaktorer samt i övrigt vad som anges i anvisningar från kommunledningsförvaltningen.

I övrigt regleras form och innehåll av årsredovisningen i kommunallagen och i anvisningar från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

3.4 Planerings- och uppföljningsprocess

Februari

- Nämnderna beslutar om respektive bokslut

Mars

- KSAU behandlar årsredovisning
- Bolagen besöker kommunfullmäktige
- KSAU håller nämndialoger

April

- KS beslutar om årsredovisning
- Kommunfullmäktige beslutar om årsredovisning

Maj

- Planeringskonferens med planeringsförutsättningar och behovsunderlag från nämnder och bolag genomförs
- Kommunfullmäktige fastställer kommunplan, året efter valår
- Nämnderna beslutar om uppföljning 1
- KSAU behandlar uppföljning 1
- KS beslutar om uppföljning 1

Juni

- Nämnderna tar beslut om taxor.
- Kommunfullmäktige får information om Uppföljning 1(möjlighet för beslut om åtgärder)

Augusti

1. KSAU budgetberedning

September

2. KSAU budgetberedning
3. Nämnderna beslutar om sitt delårsbokslut
4. KSAU behandlar delårsbokslut

Oktober

5. KS bereder fastställandet av budget
6. KS bereder fastställandet av taxor
7. KS beslutar om delårsbokslut
8. Kommunfullmäktige beslutar om delårsbokslut
9. Kommunfullmäktige fastställer kommunens taxor
10. Kommunfullmäktige fastställer budget med beslut om skattesats

November/december

11. Nämnderna fastställer budget

4 Prognos och prognoshantering

- Nämnden ska i sin ekonomiska rapportering till kommunstyrelse redovisa prognos för helåret enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen
- Nämnden ska lämna en helårsprognos vid uppföljning 1 med faktiskt utfall till och med april månad samt vid delårsbokslutet med periodiserat utfall till och med augusti månad. Respektive nämnd kan besluta om fler prognostillfällen om behov bedöms finnas för detta.
- Prognoshantering innebär att om en första preliminär prognos visar en negativ budgetavvikelse ska nämnden/förvaltningen vidta åtgärder som innebär att ekonomin bedöms vara i balans senast i slutet av budgetåret alternativt att en åtgärdsplan tas fram enligt nedanstående punkt innan den slutliga prognosen beslutas av nämnden och lämnas till kommunstyrelsen.
- I de fall nämnden eventuellt beslutar om en prognos med negativ budgetavvikelse ska nämnden vid nästkommande nämndsmöte besluta om ytterligare åtgärder som medför en ekonomi i balans. Åtgärdsplanen ska innehålla ekonomiska effekter, konsekvensbeskrivning samt tidplan. Åtgärdsplanen ska utgå från hela kommunen perspektivet. Åtgärdsplanen ska meddelas till kommunstyrelsen och utgör ett underlag för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

5 Redovisning

I kommunallagen regleras grunderna för kommunens ekonomiska förvaltning. I lag om kommunal bokföring och redovisning är det reglerat hur kommuners bokföring och redovisning ska hanteras. Tillsammans med andra lagar, förordningar och rekommendationer skapas ett ramverk för styrningen av den kommunala ekonomin.

Syftet med redovisningen sammanfattas i följande punkter:

- Ge en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens ekonomi.
- Tillgodose olika externa och interna intressenters behov av information.
- Spegla kommunens samlade resultat och ekonomiska ställning och därmed ge korrekta planerings- och beslutsunderlag.

Redovisningen i övrigt skall följa gällande lagstiftning, god redovisningssed samt vedertagna redovisningsprinciper. Kommunstyrelseförvaltningen omprövar vid behov nämndernas redovisning enligt praxis och gällande redovisning. Kommunstyrelseförvaltningen utfärdar regler och anvisningar för hur den övergripande redovisningen ska samordnas. Respektive förvaltning ansvarar för att dessa regler och anvisningar tillämpas inom verksamhetsområdet.

5.1 Driftkostnader

- Nämnder/verksamheter som *inte* är resultatenheter (köp/sälj) ges kompensation för löneökning efter avslutad lönerevision för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt underlag från HR-avdelningen. Kompensation för tilläggslöner som till exempel jour/OB/beredskap med mera kompenseras. Kompensation för övertid kompenseras inte. Kompensation för löneökningar sker genom en så kallad teknisk justering och beslutas av ekonomichef.
- För nämnder/verksamheter som *inte* är resultatenheter ges inflations- och lönekompensation enligt Prisindex för kommunal verksamhets (PKV) exklusive förändring av arbetsgivaravgifter. SKR:s bedömning i augusti/september används inför nästkommande år. Kompensation för eventuellt förändrade PO-avgifter görs löpande under året när så är aktuellt genom teknisk justering och beslutas av ekonomichef.

- Nämnder/verksamheter som *är* resultatenheter (köp/sälj) räknar upp priserna med sammanvägt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inklusive arbetsgivaravgifter. Eventuella effektiviserings- och/eller besparingskrav från Kommunfullmäktige och/eller från respektive nämnd reducerar uppräkningen av Prisindexet för kommunal verksamhet (PKV)
- De driftskostnader som kompenseras för i samband med investeringar är ökad/minskad hyra, ökade/minskade driftkostnader för vissa investeringar samt faktiska kapitalkostnader *
- Övriga ökade eller tillkommande driftskostnader ersätts normalt inte. Eventuella undantag om kompensation beslutas av KSAU.
- Tilläggsanslag tillämpas inte.
- Eventuellt underskott ska hanteras av nämnd i första hand. Vid ett underskott som får stor påverkan på kommunens totala resultat kan övriga nämnder få anpassningar/åtgärder för att bidra till helheten.
- Hyresökning/minskning sker genom teknisk justering
- Faktiska kapitalkostnader kompenseras genom teknisk justering

**Ökade/minskade driftanslag kan förekomma för driftförändringar som följd av godkända investeringar. Då en investeringskalkyl görs ska underlagen även innehålla beräkningar på vad investeringen innebär för den årliga driftskostnaden. Dessa förändrade driftkostnader kan komma att beaktas i planeringsförutsättningarna. Även verksamhetsförändringar som inte är kopplade till investeringar kan uppstå vilket kan vara verksamhetsförändringar som behövs för att möta ändrade förutsättningar föranledda av förändrad lagstiftning. Förslag till förändrad verksamhet ska motiveras väl och följas av förslag till omprioritering av befintliga resurser eller beskrivning av hur förändringen ska finansieras. Förändringsförslagen ska vara väl underbyggda med beräknad volym och kalkyler som visar den ekonomiska påverkan som uppstår. Uppgifterna ska vara grund för vårens planeringsprocess.*

5.2 Investering

- Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas investeringsram inklusive särskilda satsningar
- Nämnder beslutar om investeringar inom den av KF beslutade ramen och i samverkan mellan berörda nämnder
- En investering har normalt ett inköpspris/anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp och en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Vid inköp av flera enheter t ex datorer avgör det samlade inköpsvärdet om det räknas som investering eller drift.
- Komponentavskrivning tillämpas enligt lag och rekommendationer.

- Nämnd ska lämna redovisning till kommunstyrelsen över slutförda investeringsprojekt (avser i budget benämnt investeringar och särskilda satsningar) i samband med närmsta prognostillfälle i särskild bilaga (uppföljningsrapport, delårsrapport eller årsredovisning)
- Varje investering ska inkludera en totalkalkyl, där alla kända kostnader och intäkter redovisas, som regelbundet uppdateras. Berörda nämnder ska samverka
- Investeringsprojekt som löper över årsskiften kan tillåtas att ombudgeteras*

* *Överföring av investeringsmedel mellan åren sker om:*

- projektet blivit tidsmässigt förändrat

- nämndens prognos för projektet i sin helhet inte överstiger den av fullmäktige beslutade projektkalkylen (projekt med prognos som överstiger beslutad projektkalkyl hanteras enligt kommunstyrelsens delegeringsförteckning)

Ombudgetering beslutas av ekonomichef och verkställs av ekonomiavdelningen. Löpande investeringar, där medel avsätts årligen, ombudgeteras regelmässigt

5.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens lokalförsörjningsprocess. Den ska årligen producera en lokalförsörjningsplan som tydliggör vilka investeringar i verksamhetslokaler som ska prioriteras inom Gislaveds kommunkoncern.

Kommunens verksamheter bereder underlag till lokalförsörjningsprocessen gällande deras framtida lokalbehov. De ska i detta arbeta med verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvensanalyser.

5.2.2 Effektiv lokalförsörjning

Kommunstyrelsen ska ansvara för kommunens lokalförsörjningsprocess och årligen producera en lokalförsörjningsplan med förslag på prioriterade investeringar i kommunens fastigheter. I lokalförsörjningsplanen ska behovet av fastigheter kontinuerligt ses över och avyttringar föreslås i de fall det anses lämpligt utifrån bedömt behov.

Lokalbehovet ska bedömas både utifrån verksamheternas behov och hur fastigheternas värde kan säkerställas över tid. Även investeringar som bedöms viktiga ur miljösynpunkt ska redovisas i lokalförsörjningsplan.

Samtliga kommunala verksamheter som hyr fastigheter ska vara en aktiv part i lokalförsörjningsprocessen och bidra med analys och underlag gällande hur

deras behov utvecklas över tid. Arbetet ska också ske i samråd med relevanta bolag i kommunkoncernen.

5.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader

För tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader för investeringar i fastigheter och övriga anläggningar gäller nedanstående. Undantag är resultatenheter (köp/sälj) samt VA-verksamheten.

- Hyreskostnader kompenseras för lokaler
- Kapitalkostnader hanteras via teknisk justering av kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen i samband med delårsbokslut och årsredovisning.
- Ramkompensation för ökad hyra hanteras i budget. Vid en eventuell investering som lyfts upp och blir en riktad/prioriterad investering ska denna innehålla en totalkostnadskalkyl i vilket det ska framgå totalkostnad för investering samt driftskostnader som följer investeringen för alla berörda nämnder (både ökande och minskade kostnader).

6 Resursfördelning

Ramtilldelning från fullmäktige sker genom resursfördelningsmodell. Resurser tilldelas i form av ett ramanslag för egen prioritering av nämnderna. Tilldelningen avser både grunduppdrag och utveckling av verksamhet. Demografin är enbart en nyckel i fördelningen av resurser. Den demografiförändring som används i budget i oktober baseras på befolkningsframskrivningen i februari månad. Förändringar under innevarande år ersätts ej, eller återlämnas ej.

Demografifördelningens storlek på resurser beslutas av kommunstyrelsen och föreslås till kommunfullmäktige i form av budgetram.

7 Övrigt

7.1 Principer för kommunens finansiella mål

Ordning och reda i kommunens ekonomi är en förutsättning för en god och hållbar utveckling. En välskött ekonomi skapar trygghet för såväl företag som hushåll och lägger grunden för fler arbeten och en trygg gemensam finansiering av välfärden.

De finansiella målen ska säkerställa att varje generation själv bär kostnaden för den service som den konsumerar. Målen ska därför formuleras så att de genererar ett ekonomiskt resultat som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och investeringar och gärna vara utformade som ett genomsnitt över en längre tidsperiod.

De finansiella målen fastställs genom fullmäktiges årliga beslut om budget.

7.2 Extern inhyrning av fastigheter och lokaler

Hyreskontrakt ska tecknas av ansvarig nämnd för lokalförsörjning med en varaktighet på högst 15 år.

Hyreskontrakt inom Gislaveds kommunkoncern med en varaktighet på mer än 15 år beslutas av kommunstyrelsens allmänna utskott.

7.3 Extern uthyrning av fastigheter och lokaler

Vid uthyrning av kommunala fastigheter/lokaler till extern part ska hyresnivån fastställas i enlighet med rådande marknadshyror. Hyresnivån ska indexeras med Konsumentprisindex (KPI) eller motsvarande index. Hyresavtalet ska innehålla en klausul där kommunen förbehåller sig rätten att säga upp hyresavtalet med nio månaders varsel.

7.4 Leasingavtal

Beslut om leasingavtal fattas av ekonomichef. Ansvar för leasing har den verksamhet som avtalet avser.

7.5 Lönerevision och särskilda satsningar/prioriteringar

Personalutskottet lämnar sitt förslag på löneökningar för särskilda satsningar/prioriteringar till kommunstyrelsen senast februari inför nästkommande år. Ersättning efter genomförd lönerevision enligt avtal ges för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal genom teknisk justering. Respektive nämnd/förvaltning ska hålla sig inom ekonomiskt utrymme för löneökningar enligt underlag från Kommunstyrelseförvaltningen/HR-avdelningen.

7.6 Ersättning till förtroendevalda

Arvoden för förtroendevalda, enligt kommunens regler om ersättning till förtroendevalda, budgetkompenseras i enlighet med index för riksdagens ledamöter. Kompensationen görs genom en så kallad teknisk justering och beslutas av ekonomichef. Kompensation sker till respektive nämnd när ersättningen för riksdagens ledamöter justeras.

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 26 oktober 2023
Ansvarig: Ekonomichef
Revideras:
Följas upp:

Ekonomiska styrprinciper

Dnr: KS.2022.92
2023-09-25

Innehållsförteckning

1 Inledning 3
1.1. Huvudprinciper 3
2 Ansvar och roller 4
2.1 Kommunfullmäktige 4
2.2 Kommunstyrelsen 4
2.3 Nämnder 5
2.4 Förvaltning 5
3 Planerings- och uppföljningsprocessen 6
3.1 Budget 6
3.2 Omvärldsanalys 7
3.3 Uppföljningsrapporter 7
3.4 Planerings- och uppföljningsprocess 8
4 Redovisning 9
4.1 Drift 9
4.2 Investering 10
4.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar 11
4.2.2 Effektiv lokalförsörjning 11
4.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader 11
5 Resursfördelning 12
6 Resultatöverföring 12
7 Övrigt 12
7.1 Principer för kommunens finansiella mål 12
7.2 Resultatenheter 13
7.3 Interna avtal för fastigheter och lokaler 13
7.4 Externa hyresavtal 13
7.5 Leasingavtal 13
7.6 Lönerevision och särskilda satsningar 13

1 Inledning

Dessa ekonomiska styrprinciper avser styrning för Gislaveds kommun. Ekonomistyrningsprinciperna gäller genomgående för kommunens styrelser, nämnder och verksamheter.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamhet. Styrelsen följer de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Nämnderna svarar för att inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål, budget, uppdrag, riktlinjer och kvalitetsfaktorer som är bestämt för verksamheten.

För ett effektivt användande av resurserna krävs en väl fungerande ekonomistyrning som organisationen handlar utifrån. Kommunens modell för ekonomistyrning har sammanställts med syftet

- Att skapa delaktighet och förståelse för en helhetssyn och samordning i de ekonomiska frågorna
- Att klargöra ansvar, befogenheter och handlingsutrymme i organisationen vad som gäller ekonomin
- Att vara ett stöd för organisationen i arbetet med planering och uppföljning.

1.1. Huvudprinciper

- En god ekonomisk hushållning innebär att varje generation själv bär kostnaderna för den service som konsumeras och att en så stor nytta som möjligt av befintliga resurser ska skapas för kommuninvånarna. Detta förutsätter god mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom budgetram. God ekonomisk hushållning preciseras i samband med budgeten.
- Kommunen bedriver en stor och bred verksamhet varför en helhetssyn och koncernnytta är nödvändig för att den samlade verksamheten ska uppnå bästa möjliga resultat för medborgarna.
- Dialog på olika nivåer i organisationen bidrar till att skapa förståelse och engagemang kring vision, mål, prioriteringar, ramar och värderingar som lägger en grund för en balans mellan behovet av central styrning och ansvar och handlingsutrymme för nämnder och förvaltning.
- Ekonomi är överordnad verksamhet. Undantagsfall sker endast om kommunfullmäktige beslutat om detta.

2 Ansvar och roller

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige ansvarar för frågor som berör kommunen som helhet eller är av principiell karaktär eller av större vikt som:

- Budget på fullmäktigenivå med nämndernas ramar
- Skattesats
- Taxor och avgifter
- Kommunens årsredovisning
- Kommunens delårsrapport
- Ekonomiska styrprinciper på kommunfullmäktigenivå
- Riktlinjer, uttag och tillförande av medel för resultatutjämningsreserv
- Övergripande omvärldsanalys
- Eventuella besparingar
- Besluta om övergripande effektiviseringskrav

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen ansvara för att leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen har också uppsikt över kommunal verksamhet som överlämnats till bolag, kommunalförbund, förening, stiftelse eller enskild individ. Uppsiktsplikten innebär att styrelsen i årliga beslut ska pröva om verksamhet som bedrivits av bolagen under föregående kalenderår varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
Kommunstyrelsen svarar för att:

- Ta initiativ till att leda den ekonomiska utvecklingen av kommunen.
- Leda och samordna planerings- och uppföljningsprocessen
- Följa upp verksamhetens utveckling genom uppföljningsrapporter, delårsrapport samt årsredovisning.
- Föreslå fullmäktige åtgärder till nämnder om de i sina prognoser inte håller budget.
- Omfördelningar av medel som är av teknisk karaktär beslutas av ekonomichef, till exempel löneöversyn, kapitalkostnader samt interna finansieringsmodeller.

2.3 Nämnder

Nämnder svarar inom sitt respektive område för att:

- Besluta om budget på nämndnivå.
- Leda, optimera och utveckla den verksamhet som man ansvarar för.
- Verksamheten bedrivs utifrån högsta möjliga mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt tillgodoseende av medborgarnas behov.
- Riktlinjer, föreskrifter och taxor med mera som gäller för verksamheten följs.
- Verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställd budgetram. Vid prognos om budgetavvikelse ska nämnden besluta om åtgärder för att uppnå en budget i balans vid årets slut.
- Beslut som kräver ekonomiska resurser ska ha klarlagd finansiering
- Omdisponera medel mellan verksamhetsområden i syfte att nå högre måluppfyllelse, kvalitet, resultat och eller tillgodoseende av medborgarnas behov.
- Upprätta och fastställa nämndbudget på områdes/avdelningsnivå enligt tidsplan.
- Eventuella besparingar inom nämnd utöver eventuella besparingar givna från fullmäktige
- Besluta om effektiviseringskrav inom nämnd utöver eventuella givna effektiviseringsnivåer av fullmäktige.

Nämnd ska under verksamhetsåret rapportera till kommunstyrelsen enligt fastställd tidplan för ekonomistyrprocessen det vill säga planeringsunderlag, budget, internkontroll, taxor, uppföljningsrapport, delårsrapport samt årsredovisning.

Nämnd beslutar om effektiviseringsnivå för förvaltning.

2.4 Förvaltning

Förvaltningen i kommunen svarar för hur uppdrag ska genomföras. För att uppnå bästa resultat och effektivitet i verksamheten ska ansvar och befogenheter följas åt och delegeras till den nivå som är närmast de som berörs av besluten. Avgöranden för hur den löpande verksamheten utförs kommer därmed så nära våra medborgare och berörd personal som möjligt. Ansvarsfördelning kring ekonomi, personal och verksamhet tydliggörs i delegationsregler inom varje nämnd.

Förvaltningscheferna har ett särskilt ansvar för att skapa förutsättningar för mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom budgetram. Förvaltningscheferna är anställda av kommunstyrelseförvaltningen och har ett övergripande gemensamt ansvar

för helheten. Varje budgetansvarig nivå gör sin planering och uppföljning enligt styrmodellen. Förvaltningscheferna är anställda av kommunstyrelseförvaltningen och har ett övergripande gemensamt ansvar för helheten.

Förvaltningarna ansvarar för att

- Att arbeta med omprövningar och effektiviseringar görs hela tiden och speciellt i budgetarbetet.
- Upprätta och fastställa detaljbudget enligt tidsplan.
- Förvaltning beslutar och verkställer hur effektivisering genomförs.

3 Planerings- och uppföljningsprocessen

Planerings- och uppföljningsprocessen är en ständigt pågående process, där planeringsunderlag, budget, uppföljning, delårsrapport och årsredovisning är viktiga delar.

Planerings- och uppföljningsprocessen ska i största möjliga utsträckning präglas av dialog, transparens och delaktighet. Kommunstyrelsen upprättar inför årets början en närmare tidsplan för planerings- och uppföljningsprocessen, nämnderna ska sedan planera efter satt tidsplan.

3.1 Budget

Fullmäktige beslutar om budget som ska innehålla:

- Budget med fördelning av driftsram.
- Särskilda satsningar (investeringar)
- Total investeringsram inklusive särskilda satsningar. Respektive nämnd prioriterar inom investeringsramen (exklusive särskilda satsningar).
- Mål för kommunfullmäktige
- Kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige
- God ekonomisk hushållning
- Eventuella uppdrag
- Eventuella besparingar
- Eventuella effektiviseringskrav
- Inflationsuppräkning
- Hantering av överskottsmedel från Resultatutjämningsreserven
- Kommunal skattesats
- Kapitalkostnader, budgetkompensation till nämnder sker för faktiska kapitalkostnader i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

- Lönerevision (budgetkompensation sker efter avslutad löneöversyn)
- Nämnderna beslutar och fastställer budget i november.
- Kommunkoncernbudget bifogas (fastställs inte av fullmäktige) för de olika bolagen inom kommunkoncernen som bilaga till fastställandet av kommunfullmäktiges budget.
- Demografikompensation till delar av nämndernas verksamheter och baseras på senast gällande befolkningsprognos.
- Driftbudgetjusteringar till nämnderna för vissa investeringar (beskrivs i avsnitt 4.1)

3.2 Omvärldsanalys

Fullmäktige beslutar om omvärldsanalys som syftar till att ta fram en bild över möjligheter och utmaningar som kommunen möter i framtiden. En ny omvärldsanalys tas fram inför varje ny mandatperiod med möjlighet till revidering under perioden. Omvärldsanalysen ska omhändertas av nämnderna i planeringsprocessen och redogöras för i deras budgetdokument.

Nämndernas kunskaper och erfarenheter om verksamhetens utveckling tillsammans med kommande lagförändringar, nationella rapporter, omvärldsanalysen och övriga analyser om framtidens utmaningar utgör grunden för kommunens strategier inför framtiden.

3.3 Uppföljningsrapporter

Rapport	**Period**	**Kommunstyrelsen**	**Kommunfullmäktige**
Uppföljningsrapport 1 (U1)	Januari till mars	Maj	Maj/juni
Delårsbokslut (U2)	1 januari till 31 augusti	September/oktober	Oktober
Årsbokslut (U3)	1 januari till 31 december	Mars/april	April

Uppföljningen ska ge nämnden möjlighet att ta ansvar för den ekonomiska utvecklingen, måluppfyllelse, kvalitet, resultat och volymförändringar samt i tid kunna besluta om nödvändiga åtgärder för budget i balans inför årets slut.

Under budgetåret ska kommunfullmäktige besluta om delårsrapport. Kommunens uppföljningsrapport överlämnas till kommunfullmäktige för information. Finns det avvikelse så att åtgärder behöver föreslås från kommunstyrelse beslutas dessa av kommunfullmäktige. Då blir uppföljningsrapporten ett ärende istället för information. Nämnderna ska lämna uppföljningsrapport, delårsrapport och årsredovisning enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen.

I februari efter budgetårets slut ska varje nämnd besluta om bokslutet för det gångna året med utvärdering och analys av måluppfyllelse, ekonomiskt utfall, personalekonomi och kvalitetsfaktorer samt i övrigt vad som anges i anvisningar från kommunledningsförvaltningen.

I övrigt regleras form och innehåll av årsredovisningen i kommunallagen och i anvisningar från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

3.4 Planerings- och uppföljningsprocess

Februari

- Nämnderna beslutar om respektive bokslut

Mars

- KSAU behandlar årsredovisning
- Bolagen besöker kommunfullmäktige
- KSAU håller nämndialoger

April

- KS beslutar om årsredovisning
- Kommunfullmäktige beslutar om årsredovisning
- Nämnderna beslutar om uppföljning 1
- KSAU behandlar uppföljning 1

Maj

- Planeringskonferens med planeringsförutsättningar och behovsunderlag från nämnder och bolag genomförs
- Kommunfullmäktige fastställer kommunplan, året efter valår
- KS beslutar om uppföljning 1
- Kommunfullmäktige får information om Uppföljning 1 (möjlighet för beslut om åtgärder)

Juni

- Nämnderna tar beslut om taxor.

Augusti

- KSAU budgetberedning

September

- KSAU budgetberedning
- Nämnderna beslutar om sitt delårsbokslut
- KSAU behandlar delårsbokslut

Oktober

- KS bereder fastställandet av budget

- KS bereder fastställandet av taxor
- KS beslutar om delårsbokslut
- Kommunfullmäktige beslutar om delårsbokslut
- Kommunfullmäktige fastställer kommunens taxor
- Kommunfullmäktige fastställer budget med beslut om skattesats

November eller december

- Nämnderna fastställer budget

4 Redovisning

I kommunallagen regleras grunderna för kommunens ekonomiska förvaltning. Den kommunala redovisningslagen bestämmer hur kommunens redovisning ska hanteras. Tillsammans med andra lagar och förordningar bildas ett ramverk för styrningen av den kommunala ekonomin.

Syftet med redovisningen sammanfattas i följande punkter:

- Ge en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens ekonomi.
- Tillgodose olika externa och interna intressenters behov av information.
- Spegla kommunens samlade resultat och ekonomiska ställning och därmed ge korrekta planerings- och beslutsunderlag.

Redovisningen i övrigt skall följa gällande lagstiftning, god redovisningssed samt vedertagna redovisningsprinciper. Kommunstyrelseförvaltningen omprövar vid behov nämndernas redovisning enligt praxis och gällande redovisning.

Kommunstyrelseförvaltningen utfärdar regler och anvisningar för hur den övergripande redovisningen ska samordnas. Respektive förvaltning ansvarar för att dessa regler och anvisningar tillämpas inom verksamhetsområdet.

4.1 Drift

- Kompensation ges för löneökning efter avslutad lönerevision för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt direktiv från HR. Fördelning sker genom teknisk justering.
- Inflations- och lönekompensation ges enligt SKR:s rekommendationer i augusti månad för nästkommande år
- Nämnden ska i sin ekonomiska rapportering till kommunstyrelse redovisa prognos för helåret enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen

- De driftskostnader som kompenseras för i samband med investeringar är ökad/minskad hyra, ökade/minskade driftkostnader för vissa investeringar samt faktiska kapitalkostnader *1
- Övriga ökade eller tillkommande driftskostnader ersätts normalt inte. Eventuella undantag om kompensation beslutas av KSAU.
- Tilläggsanslag används inte.
- Eventuellt underskott ska hanteras av nämnd i första hand. Vid ett underskott som får stor påverkan på kommunens totala resultat kan övriga nämnder få anpassningar/åtgärder för att bidra till helheten.
- Hyresökning/minskning sker genom teknisk justering
- Faktiska kapitalkostnader kompenseras genom teknisk justering

*1 Ökade/minskade driftanslag kan förekomma för driftförändringar som följd av godkända investeringar. Då en investeringskalkyl görs ska underlagen även innehålla beräkningar på vad investeringen innebär för den årliga driftskostnaden. Dessa förändrade driftkostnader kan komma att beaktas i planeringsförutsättningarna.

Även verksamhetsförändringar som inte är kopplade till investeringar kan uppstå vilket kan vara verksamhetsförändringar som behövs för att möta ändrade förutsättningar föranledda av förändrad lagstiftning. Förslag till förändrad verksamhet ska motiveras väl och följas av förslag till omprioritering av befintliga resurser eller beskrivning av hur förändringen ska finansieras.

Förändringsförslagen ska vara väl underbyggda med beräknad volym och kalkyler som visar den ekonomiska påverkan som uppstår. Uppgifterna ska vara grund för vårens planeringsprocess.

4.2 Investering

- Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas investeringsram inklusive särskilda satsningar
- Nämnder beslutar om investeringar inom den av KF beslutade ramen och i samverkan mellan berörda nämnder
- En investering har normalt ett inköpspris/anskaffningsvärde över två prisbasbelopp och en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Vid inköp av flera enheter t ex datorer avgör det samlade inköpsvärdet om det räknas som investering eller drift.
- Komponentavskrivning tillämpas enligt lag och rekommendationer.
- Nämnd ska lämna redovisning till kommunstyrelsen över slutförda investeringsprojekt (avser i budget benämnt investeringar och särskilda satsningar) i samband med närmsta prognostillfälle i särskild bilaga (uppföljningsrapport, delårsrapport eller årsredovisning)
- Varje investering ska inkludera en totalkalkyl som regelbundet uppdateras. Berörda nämnder ska samverka

- Investeringsprojekt som löper över årsskiften kan tillåtas att ombudgeteras*2

*2 Överföring av investeringsmedel mellan åren sker om:

projektet blivit tidsmässigt förändrat

nämndens prognos för projektet i sin helhet inte överstiger den av fullmäktige beslutade projektkalkylen (projekt med prognos som överstiger beslutad projektkalkyl hanteras enligt kommunstyrelsens delegeringsförteckning)

Ombudgetering beslutas av ekonomichef och verkställs av ekonomiavdelningen.

Löpande investeringar, där medel avsätts årligen, ombudgeteras regelmässigt

4.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens lokalförsörjningsprocess. Den ska årligen producera en lokalförsörjningsplan som tydliggör vilka investeringar i verksamhetslokaler som ska prioriteras inom kommunkoncernen. Lokalförsörjningsplanen är ett underlag till budget.

4.2.2 Effektiv lokalförsörjning

Arbetet i lokalförsörjningsprocessen ska årligen producera en lokalförsörjningsplan med förslag på prioriterade investeringar i kommunkoncernens fastigheter. I lokalförsörjningsplanen ska behovet av fastigheter kontinuerligt ses över och avyttringar föreslås i de fall det anses lämpligt utifrån bedömt behov.

Lokalbehovet ska bedömas både utifrån verksamheternas behov och hur fastigheternas värde kan säkerställas över tid. Även investeringar som bedöms viktiga ur miljösynpunkt ska redovisas i lokalförsörjningsplan.

Samtliga kommunala verksamheter som hyr fastigheter ska vara en aktiv part i lokalförsörjningsprocessen och bidra med analys och underlag gällande hur deras behov utvecklas över tid. Arbetet ska också ske i samråd med relevanta bolag i kommunkoncernen.

4.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader

För tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader för investeringar i fastigheter och övriga anläggningar gäller nedanstående. Undantag är resultatenheter samt VA-verksamheten.

- Hyreskostnader kompenseras för lokaler
- Kapitalkostnader hanteras via teknisk justering av kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen i samband med delårsbokslut och årsredovisning.
- Ramkompensation för ökad hyra hanteras i budget. Vid en eventuell investering som lyfts upp och blir en riktad/prioriterad investering

ska denna innehålla en totalkostnadskalkyl i vilket det ska framgå totalkostnad för investering samt driftskostnader som följer investeringen för alla berörda nämnder (både ökande och minskade kostnader).

5 Resursfördelning

Ramtilldelning från fullmäktige sker genom resursfördelningsmodell. Resurser tilldelas i form av ett ramanslag för egen prioritering av nämnderna. Tilldelningen avser både grunduppdrag och utveckling av verksamhet. Demografin är endast en nyckel i fördelning av resurser. Den demografi som används i budget i oktober baseras på de prognoser som kommer i februari. Förändringar under innevarande år ersätts ej, eller återlämnas ej.

Demografifördelningens storlek på resurser beslutas av kommunstyrelsen och föreslås till kommunfullmäktige i form av ram.

6 Resultatöverföring

Nämnder ska bedriva verksamheten inom tillgängliga medel. Nämnder förväntas ha ett kommunövergripande perspektiv. Vid eventuellt prognostiserat underskott i driftbudgeten, under innevarande budgetår ska först åtgärder göras inom respektive nämnd. Räcker ej detta ska ett kommunövergripande åtgärdspaket göras. Åtgärder som föreslås av kommunstyrelse till annan nämnd eller kommunövergripande ska beslutas av fullmäktige. Över- och underskott överförs ej mellan åren.

7 Övrigt

7.1 Principer för kommunens finansiella mål

Ordning och reda i kommunens ekonomi är en förutsättning för en god och hållbar utveckling. En välskött ekonomi skapar trygghet för såväl företag som hushåll och lägger grunden för fler arbeten och en trygg gemensam finansiering av välfärden.

De finansiella målen ska säkerställa att varje generation själv bär kostnaden för den service som den konsumerar. Målen ska därför formuleras så att de genererar ett ekonomiskt resultat som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och investeringar och gärna vara utformade som ett genomsnitt över en längre tidsperiod.

De finansiella målen fastställs genom fullmäktiges årliga beslut om budget.

7.2 Resultatenheter

För de verksamheter som intäktsfinansieras får ökning av kostnader (debitering till övriga nämnder) inte överstiga indexuppräkningen som budget anger (inflation och löneökning med anledning av löneavtalsrörelsen). Resultatenheter omfattas av eventuella besparings- och effektiviseringskrav.

7.3 Interna avtal för fastigheter och lokaler

Ansvarig nämnd för lokalförsörjning ska upprätta avtal med nämnder. Årlig beräkning av hyror (justeringar) ska ge tillräckliga förutsättningar för ändamålsenlig förvaltning av fastigheter över tid. Beräkning ska vara inom indexuppräkning (inflation och löneökning med anledning av löneavtalsrörelsen) som budget anger. Verksamhetsanpassningar som leder till höjd hyra betalas av berörd hyresgäst.

7.4 Externa hyresavtal

Hyreskontrakt ska tecknas av ansvarig nämnd för lokalförsörjning med en varaktighet på högst 15 år.

7.5 Leasingavtal

Beslut om leasingavtal fattas av ekonomichefen. Ansvar för leasing har den verksamhet som avtalet avser.

7.6 Lönerevision och särskilda satsningar

Personalutskottet lämnar sitt förslag på löneökningar för särskilda satsningar till kommunstyrelsen senast februari inför nästkommande år. Ersättning efter genomförd lönerevision enligt avtal ges för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal genom teknisk justering.

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 28 oktober 2024
Ansvarig: Ekonomichef
Revideras:
Följas upp:

Ekonomiska styrprinciper

Dnr: 2022:92
2024-10-28

Innehållsförteckning

1 Inledning....3
1.1. Huvudprinciper....3
2 Ansvar och roller....4
2.1 Kommunfullmäktige....4
2.2 Kommunstyrelsen....4
2.3 Nämnder....5
2.4 Förvaltning....5
3 Planerings- och uppföljningsprocessen....6
3.1 Budget....6
3.2 Omvärldsanalys....7
3.3 Uppföljningsrapporter....7
3.4 Planerings- och uppföljningsprocess....8
4 Prognos och prognoshantering....9
5 Redovisning....10
5.1 Driftkostnader....10
5.2 Investering....11
5.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar....12
5.2.2 Effektiv lokalförsörjning....12
5.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader....13
6 Resursfördelning....13
7 Resultatöverföring....13
8 Övrigt....14
8.1 Principer för kommunens finansiella mål....14
8.2 Resultatenheter....14
8.3 Interna avtal för fastigheter och lokaler....14
8.4 Extern inhyrning av fastigheter och lokaler....14
8.5 Extern uthyrning av fastigheter och lokaler....14
8.6 Leasingavtal....15
8.7 Lönerevision och särskilda satsningar/prioriteringar....15
8.8 Ersättning till förtroendevalda....15

1 Inledning

Dessa ekonomiska styrprinciper avser styrning för Gislaveds kommun. Ekonomistyrningsprinciperna gäller genomgående för kommunens styrelser, nämnder och verksamheter.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen följer de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och finansiella ställning. Nämnderna svarar för att inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål, budget, uppdrag, riktlinjer och kvalitetsfaktorer som är beslutade för verksamheten.

För en effektiv användning av resurserna krävs en väl fungerande ekonomistyrning som organisationen tillämpar. Kommunens modell för ekonomistyrning har sammanställts med syftet:

- att skapa delaktighet och förståelse för en helhetssyn och samordning i de ekonomiska frågorna
- att klargöra ansvar, befogenheter och handlingsutrymme i organisationen vad som gäller ekonomin
- att vara ett stöd för organisationen i arbetet med planering och uppföljning.

1.1. Huvudprinciper

- God ekonomisk hushållning innebär att varje generation själv bär kostnaderna för den service som konsumeras och att en så stor nytta som möjligt av befintliga resurser ska skapas för kommuninvånarna. Detta förutsätter god mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom budgetram. Definitionen av God Ekonomisk Hushållning återfinns i riktlinjerna för God Ekonomisk Hushållning och preciseras i samband med den årliga budgeten.
- Kommunen bedriver en stor och bred verksamhet varför en helhetssyn och kommunkoncernnytta är nödvändig för att den samlade verksamheten ska uppnå bästa möjliga resultat för kommuninvånarna.

Dialog på olika nivåer i organisationen bidrar till att skapa förståelse och engagemang kring vision, mål, prioriteringar, ramar och värderingar som lägger en grund för en balans mellan behovet av central styrning och ansvar och handlingsutrymme för nämnder och förvaltning.

Ekonomin är överordnad verksamheten. Undantagsfall sker endast om kommunfullmäktige beslutat om detta.

2 Ansvar och roller

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige ansvarar för frågor som berör kommunen som helhet eller är av principiell karaktär eller av större vikt som:

- Budget på fullmäktigenivå med nämndernas ramar
- Skattesats
- Taxor och avgifter
- Kommunens årsredovisning
- Kommunens delårsrapport
- Ekonomiska styrprinciper på kommunfullmäktigenivå
- Riktlinjer, uttag och tillförande av medel för resultatutjämningsreserv
- Övergripande omvärldsanalys
- Besluta om övergripande besparingskrav
- Besluta om övergripande effektiviseringskrav

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen ansvara för att leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen har också uppsikt över kommunal verksamhet som överlämnats till bolag, kommunalförbund, förening, stiftelse eller enskild individ. Uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om verksamhet som bedrivits av bolagen under föregående kalenderår varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Kommunstyrelsen svarar för att:

- Ta initiativ till att leda den ekonomiska utvecklingen av kommunen.
- Leda och samordna planerings- och uppföljningsprocessen
- Följa upp verksamhetens utveckling genom uppföljningsrapporter, delårsrapport samt årsredovisning.
- Föreslå fullmäktige åtgärder till nämnder om de i sina prognoser inte håller beslutad budgetram.
- Omfördelningar av medel som är av teknisk karaktär beslutas av ekonomichef, till exempel löneöversyn, kapitalkostnader samt interna finansieringsmodeller.

2.3 Nämnder

Nämnder svarar inom sitt respektive område för att:

- Besluta om budget på nämndnivå.
- Leda, effektivisera och utveckla den verksamhet som nämnden ansvarar för.
- Verksamheten bedrivs utifrån högsta möjliga mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt tillgodoseende av kommuninvånarnas behov.
- Följa upp att riktlinjer, föreskrifter och taxor med mera som gäller för verksamheten följs.
- Verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställd budgetram. Vid prognos om budgetavvikelse ska nämnden besluta om åtgärder för att uppnå en budget i balans vid årets slut.
- Beslut som kräver ekonomiska resurser ska vara finansierade
- Omdisponera medel mellan verksamhetsområden i syfte att nå högre måluppfyllelse, kvalitet, resultat och eller tillgodoseende av kommuninvånarnas behov.
- Upprätta och fastställa nämndbudget på områdes/avdelningsnivå enligt given tidsplan.
- Besluta om besparingskrav inom respektive nämnd utöver eventuella besparingskrav beslutade av kommunfullmäktige.
- Besluta om effektiviseringskrav inom respektive nämnd utöver eventuella effektiviseringskrav beslutade av kommunfullmäktige.

Respektive nämnd ska under verksamhetsåret rapportera till kommunstyrelsen enligt fastställd tidplan för ekonomistyrprocessen det vill säga planeringsunderlag, budget, internkontroll, taxor, uppföljningsrapport, delårsrapport samt årsredovisning.

2.4 Förvaltning

Förvaltningen i kommunen svarar för hur uppdraget ska genomföras. För att uppnå bästa resultat och effektivitet i verksamheten ska ansvar och befogenheter följas åt och delegeras till den nivå som är närmast de som berörs av besluten. Avgöranden för hur den löpande verksamheten utförs kommer därmed så nära kommuninvånaren och berörda medarbetare som möjligt. Ansvarsfördelning kring ekonomi, personal och verksamhet tydliggörs i delegationsreglerna för respektive nämnd.

Förvaltningschef har ett särskilt ansvar för att skapa förutsättningar för mål-, kvalitets- och resultatuppfyllelse samt att verksamheten bedrivs inom beslutad budgetram.
Förvaltningschef är anställda av kommunstyrelseförvaltningen och har ett

övergripande helhetsansvar för verksamheten. Respektive chef med budgetansvar genomför planering, uppföljning och åtgärder enligt styrmodellen.

Respektive förvaltning ansvarar för att:

- Kontinuerligt ompröva verksamheten för att uppnå bästa möjliga resultat utifrån perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi.
- Nettokostnaderna inte överstiger beslutad budget av kommunfullmäktige.
- Upprätta och fastställa detaljbudget enligt tidsplan.
- Besluta och verkställa hur effektiviseringar/besparingar ska genomföras.

3 Planerings- och uppföljningsprocessen

Planerings- och uppföljningsprocessen är en ständigt pågående process, där planeringsunderlag, budget, uppföljning, delårsrapport och årsredovisning är viktiga delar.

Planerings- och uppföljningsprocessen ska präglas av dialog, transparens och delaktighet. Kommunstyrelsen upprättar inför årets början en tidsplan för planerings- och uppföljningsprocessen. Nämnderna planerar efter satt tidsplan.

3.1 Budget

Kommunfullmäktige beslutar om budget som ska innehålla:

- Budget med fördelning av driftsram.
- Särskilda satsningar (investeringar)
- Total investeringsram inklusive särskilda satsningar. Respektive nämnd prioriterar inom investeringsramen (exklusive särskilda satsningar).
- Mål för kommunfullmäktige
- Kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige
- God ekonomisk hushållning
- Eventuella uppdrag
- Inflationsuppräkning
- Eventuella besparingar
- Eventuella effektiviseringskrav

- Hantering av överskottsmedel från Resultatutjämningsreserven
- Kommunal skattesats
- Kapitalkostnader, budgetkompensation till nämnder sker för faktiska kapitalkostnader i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Lönerevision (budgetkompensation sker efter avslutad löneöversyn)
- Respektive nämnd beslutar och fastställer budget senast i december.
- Kommunkoncernbudget bifogas (fastställs inte av fullmäktige) för de olika bolagen inom kommunkoncernen som bilaga till fastställandet av kommunfullmäktiges budget.
- Demografikompensation till delar av nämndernas verksamheter och baseras på senast gällande befolkningsprognos.
- Driftbudgetjusteringar till nämnderna för vissa investeringar (se avsnitt 5.1)

3.2 Omvärldsanalys

Kommunfullmäktige beslutar om omvärldsanalys som syftar till att ta fram en bild över möjligheter och utmaningar som kommunen kan komma att möta i framtiden. En förnyad omvärldsanalys tas fram inför varje ny mandatperiod med möjlighet till revidering under perioden. Omvärldsanalysen ska omhändertas av respektive nämnd i planeringsprocessen och redogöras för i nämndens budgetdokument.

Respektive nämnds samlade kunskaper och erfarenheter om verksamhetens utveckling tillsammans med eventuella lagförändringar, nationella rapporter, omvärldsanalys samt övriga analyser om framtidens utmaningar utgör en viktig grund för hur kommunen möter framtiden på en strategisk-, taktisk-, och operativ nivå.

3.3 Uppföljningsrapporter

Rapport	Period	Kommunstyrelsen	Kommunfullmäktige
Uppföljningsrapport 1 (U1)	Januari till april	Maj	Juni
Delårsbokslut (U2)	1 januari till 31 augusti	September/oktober	Oktober
Årsbokslut (U3)	1 januari till 31 december	Mars/april	April

Uppföljningen ger respektive nämnd möjlighet att ta ansvar för den ekonomiska utvecklingen, måluppfyllelse, kvalitet, resultat och volymförändringar samt i tid besluta om nödvändiga åtgärder för en ekonomi i balans senast vid årets slut.

Under budgetåret ska kommunfullmäktige besluta om delårsrapport. Kommunens uppföljningsrapport överlämnas till kommunfullmäktige för information. Vid eventuella ekonomiska avvikelse så att åtgärder behöver föreslås från kommunstyrelse beslutas dessa av kommunfullmäktige. Uppföljningsrapporten blir i de fall ett ärende istället för information. Nämnderna ska lämna uppföljningsrapport, delårsrapport och årsredovisning enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen.

I februari efter budgetårets slut ska varje nämnd besluta om bokslutet för det gångna året med utvärdering och analys av måluppfyllelse, ekonomiskt utfall, personalekonomi och kvalitetsfaktorer samt i övrigt vad som anges i anvisningar från kommunledningsförvaltningen.

I övrigt regleras form och innehåll av årsredovisningen i kommunallagen och i anvisningar från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

3.4 Planerings- och uppföljningsprocess

Februari

- Nämnderna beslutar om respektive bokslut

Mars

- KSAU behandlar årsredovisning
- Bolagen besöker kommunfullmäktige
- KSAU håller nämndialoger

April

- KS beslutar om årsredovisning
- Kommunfullmäktige beslutar om årsredovisning

Maj

- Planeringskonferens med planeringsförutsättningar och behovsunderlag från nämnder och bolag genomförs
- Kommunfullmäktige fastställer kommunplan, året efter valår
- Nämnderna beslutar om uppföljning I
- KSAU behandlar uppföljning I
- KS beslutar om uppföljning I

Juni

- Nämnderna tar beslut om taxor.
- Kommunfullmäktige får information om Uppföljning I (möjlighet för beslut om åtgärder)

Augusti

1. KSAU budgetberedning

September

2. KSAU budgetberedning
3. Nämnderna beslutar om sitt delårsbokslut
4. KSAU behandlar delårsbokslut

Oktober

5. KS bereder fastställandet av budget
6. KS bereder fastställandet av taxor
7. KS beslutar om delårsbokslut
8. Kommunfullmäktige beslutar om delårsbokslut
9. Kommunfullmäktige fastställer kommunens taxor
10. Kommunfullmäktige fastställer budget med beslut om skattesats

November/december

11. Nämnderna fastställer budget

4 Prognos och prognoshantering

- Nämnden ska i sin ekonomiska rapportering till kommunstyrelse redovisa prognos för helåret enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningen
- Nämnden ska lämna en helårsprognos vid uppföljning 1 med faktiskt utfall till och med april månad samt vid delårsbokslutet med periodiserat utfall till och med augusti månad. Respektive nämnd kan besluta om fler prognostillfällen om behov bedöms finnas för detta.
- Prognoshantering innebär att om en första preliminär prognos visar en negativ budgetavvikelse ska nämnden/förvaltningen vidta åtgärder som innebär att ekonomin bedöms vara i balans senast i slutet av budgetåret alternativt att en åtgärdsplan tas fram enligt nedanstående punkt innan den slutliga prognosen beslutas av nämnden och lämnas till kommunstyrelsen.
- I de fall nämnden eventuellt beslutar om en prognos med negativ budgetavvikelse ska nämnden vid nästkommande nämndsmöte besluta om ytterligare åtgärder som medför en ekonomi i balans. Åtgärdsplanen ska innehålla ekonomiska effekter, konsekvensbeskrivning samt tidplan. Åtgärdsplanen ska utgå från hela kommunen perspektivet. Åtgärdsplanen ska meddelas till kommunstyrelsen och utgör ett underlag för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

5 Redovisning

I kommunallagen regleras grunderna för kommunens ekonomiska förvaltning. I lag om kommunal bokföring och redovisning är det reglerat hur kommuners bokföring och redovisning ska hanteras. Tillsammans med andra lagar, förordningar och rekommendationer skapas ett ramverk för styrningen av den kommunala ekonomin.

Syftet med redovisningen sammanfattas i följande punkter:

- Ge en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens ekonomi.
- Tillgodose olika externa och interna intressenters behov av information.
- Spegla kommunens samlade resultat och ekonomiska ställning och därmed ge korrekta planerings- och beslutsunderlag.

Redovisningen i övrigt skall följa gällande lagstiftning, god redovisningssed samt vedertagna redovisningsprinciper. Kommunstyrelseförvaltningen omprövar vid behov nämndernas redovisning enligt praxis och gällande redovisning. Kommunstyrelseförvaltningen utfärdar regler och anvisningar för hur den övergripande redovisningen ska samordnas. Respektive förvaltning ansvarar för att dessa regler och anvisningar tillämpas inom verksamhetsområdet.

5.1 Driftkostnader

- Nämnder/verksamheter som *inte* är resultatenheter (köp/sälj) ges kompensation för löneökning efter avslutad lönerevision för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt underlag från HR-avdelningen. Kompensation för tilläggslöner som till exempel jour/OB/beredskap med mera kompenseras. Kompensation för övertid kompenseras inte. Kompensation för löneökningar sker genom en så kallad teknisk justering och beslutas av ekonomichef.
- För nämnder/verksamheter som *inte* är resultatenheter ges inflations- och lönekompensation enligt Prisindex för kommunal verksamhets (PKV) exklusive förändring av arbetsgivaravgifter. SKR:s bedömning i augusti/september används inför nästkommande år. Kompensation för eventuellt förändrade PO-avgifter görs löpande under året när så är aktuellt genom teknisk justering och beslutas av ekonomichef.

- Nämnder/verksamheter som är resultatenheter (köp/sälj) räknar upp priserna med sammanvägt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inklusive arbetsgivaravgifter. Eventuella effektiviserings- och/eller besparingskrav från Kommunfullmäktige och/eller från respektive nämnd reducerar uppräkningen av Prisindexet för kommunal verksamhet (PKV)
- De driftskostnader som kompenseras för i samband med investeringar är ökad/minskad hyra, ökade/minskade driftkostnader för vissa investeringar samt faktiska kapitalkostnader *
- Övriga ökade eller tillkommande driftskostnader ersätts normalt inte. Eventuella undantag om kompensation beslutas av KSAU.
- Tilläggsanslag tillämpas inte.
- Eventuellt underskott ska hanteras av nämnd i första hand. Vid ett underskott som får stor påverkan på kommunens totala resultat kan övriga nämnder få anpassningar/åtgärder för att bidra till helheten.
- Hyresökning/minskning sker genom teknisk justering
- Faktiska kapitalkostnader kompenseras genom teknisk justering

**Ökade/minskade driftanslag kan förekomma för driftförändringar som följd av godkända investeringar. Då en investeringskalkyl görs ska underlagen även innehålla beräkningar på vad investeringen innebär för den årliga driftskostnaden. Dessa förändrade driftkostnader kan komma att beaktas i planeringsförutsättningarna. Även verksamhetsförändringar som inte är kopplade till investeringar kan uppstå vilket kan vara verksamhetsförändringar som behövs för att möta ändrade förutsättningar föranledda av förändrad lagstiftning. Förslag till förändrad verksamhet ska motiveras väl och följas av förslag till omprioritering av befintliga resurser eller beskrivning av hur förändringen ska finansieras. Förändringsförslagen ska vara väl underbyggda med beräknad volym och kalkyler som visar den ekonomiska påverkan som uppstår. Uppgifterna ska vara grund för vårens planeringsprocess.*

5.2 Investering

- Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas investeringsram inklusive särskilda satsningar
- Nämnder beslutar om investeringar inom den av KF beslutade ramen och i samverkan mellan berörda nämnder
- En investering har normalt ett inköpspris/anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp och en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Vid inköp av flera enheter t ex datorer avgör det samlade inköpsvärdet om det räknas som investering eller drift.
- Komponentavskrivning tillämpas enligt lag och rekommendationer.
- Nämnd ska lämna redovisning till kommunstyrelsen över slutförda investeringsprojekt (avser i budget benämnt investeringar och

särskilda satsningar) i samband med närmsta prognostillfälle i särskild bilaga (uppföljningsrapport, delårsrapport eller årsredovisning)

- Varje investering ska inkludera en totalkalkyl, där alla kända kostnader och intäkter redovisas, som regelbundet uppdateras. Berörda nämnder ska samverka
- Investeringsprojekt som löper över årsskiften kan tillåtas att ombudgeteras*

** Överföring av investeringsmedel mellan åren sker om:*

- projektet blivit tidsmässigt förändrat

- nämndens prognos för projektet i sin helhet inte överstiger den av fullmäktige beslutade projektkalkylen (projekt med prognos som överstiger beslutad projektkalkyl hanteras enligt kommunstyrelsens delegeringsförteckning)

Ombudgetering beslutas av ekonomichef och verkställs av ekonomiavdelningen. Löpande investeringar, där medel avsätts årligen, ombudgeteras regelmässigt

5.2.1 Investeringsprocess för fastigheter/lokaler och övriga anläggningar

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens lokalförsörjningsprocess. Den ska årligen producera en lokalförsörjningsplan som tydliggör vilka investeringar i verksamhetslokaler som ska prioriteras inom Gislaveds kommunkoncern.

Kommunens verksamheter bereder underlag till lokalförsörjningsprocessen gällande deras framtida lokalbehov. De ska i detta arbeta med verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvensanalyser.

5.2.2 Effektiv lokalförsörjning

Kommunstyrelsen ska ansvara för kommunens lokalförsörjningsprocess och årligen producera en lokalförsörjningsplan med förslag på prioriterade investeringar i kommunens fastigheter. I lokalförsörjningsplanen ska behovet av fastigheter kontinuerligt ses över och avyttringar föreslås i de fall det anses lämpligt utifrån bedömt behov.

Lokalbehovet ska bedömas både utifrån verksamheternas behov och hur fastigheternas värde kan säkerställas över tid. Även investeringar som bedöms viktiga ur miljösynpunkt ska redovisas i lokalförsörjningsplan.

Samtliga kommunala verksamheter som hyr fastigheter ska vara en aktiv part i lokalförsörjningsprocessen och bidra med analys och underlag gällande hur deras behov utvecklas över tid. Arbetet ska också ske i samråd med relevanta bolag i kommunkoncernen.

5.2.3 Tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader

För tillkommande hyreskostnader och/eller kapitalkostnader för investeringar i fastigheter och övriga anläggningar gäller nedanstående. Undantag är resultatenheter (köp/sälj) samt VA-verksamheten.

- Hyreskostnader kompenseras för lokaler
- Kapitalkostnader hanteras via teknisk justering av kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen i samband med delårsbokslut och årsredovisning.
- Ramkompensation för ökad hyra hanteras i budget. Vid en eventuell investering som lyfts upp och blir en riktad/prioriterad investering ska denna innehålla en totalkostnadskalkyl i vilket det ska framgå totalkostnad för investering samt driftskostnader som följer investeringen för alla berörda nämnder (både ökande och minskade kostnader).

6 Resursfördelning

Ramtilldelning från fullmäktige sker genom resursfördelningsmodell. Resurser tilldelas i form av ett ramanslag för egen prioritering av nämnderna. Tilldelningen avser både grunduppdrag och utveckling av verksamhet. Demografin är enbart en nyckel i fördelningen av resurser. Den demografiförändring som används i budget i oktober baseras på befolkningsframskrivningen i februari månad. Förändringar under innevarande år ersätts ej, eller återlämnas ej.

Demografifördelningens storlek på resurser beslutas av kommunstyrelsen och föreslås till kommunfullmäktige i form av budgetram.

7 Resultatöverföring

Nämnder ska bedriva verksamheten inom tillgängliga medel. Nämnder förväntas ha ett kommunövergripande perspektiv. Vid eventuellt prognostiserat underskott i driftbudgeten, under innevarande budgetår ska först åtgärder göras inom respektive nämnd. Räcker ej detta ska ett kommunövergripande åtgärdspaket göras. Åtgärder som föreslås av kommunstyrelse till annan nämnd eller kommunövergripande ska beslutas av fullmäktige. Över- och underskott överförs ej mellan åren.

Kommenterad [AO1]: Tas bort

8 Övrigt

8.1 Principer för kommunens finansiella mål

Ordning och reda i kommunens ekonomi är en förutsättning för en god och hållbar utveckling. En välskött ekonomi skapar trygghet för såväl företag som hushåll och lägger grunden för fler arbeten och en trygg gemensam finansiering av välfärden.

De finansiella målen ska säkerställa att varje generation själv bär kostnaden för den service som den konsumerar. Målen ska därför formuleras så att de genererar ett ekonomiskt resultat som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och investeringar och gärna vara utformade som ett genomsnitt över en längre tidsperiod.

De finansiella målen fastställs genom fullmäktiges årliga beslut om budget.

8.2 Resultatenheter

För de verksamheter som intäktsfinansieras får ökning av kostnader (debitering till övriga nämnder) inte överstiga indexuppräkningen som budget anger (inflation och löneökning med anledning av löneavtalsrörelsen). Resultatenheter omfattas av eventuella besparings- och effektiviseringskrav.

Kommenterad [AO2]: Tas bort

8.3 Interna avtal för fastigheter och lokaler

Ansvarig nämnd för lokalförsörjning ska upprätta avtal med nämnder. Årlig beräkning av hyror (justeringar) ska ge tillräckliga förutsättningar för ändamålsenlig förvaltning av fastigheter över tid. Beräkning ska vara inom indexuppräkning (inflation och löneökning med anledning av löneavtalsrörelsen) som budget anger. Verksamhetsanpassningar som leder till höjd hyra betalas av berörd hyresgäst.

Kommenterad [AO3]: Tas bort

8.4 Extern inhyrning av fastigheter och lokaler

Hyreskontrakt ska tecknas av ansvarig nämnd för lokalförsörjning med en varaktighet på högst 15 år.

Hyreskontrakt inom Gislaveds kommunkoncern med en varaktighet på mer än 15 år beslutas av kommunstyrelsens allmänna utskott.

8.5 Extern uthyrning av fastigheter och lokaler

Vid uthyrning av kommunala fastigheter/lokaler till extern part ska hyresnivån fastställas i enlighet med rådande marknadshyror. Hyresnivån ska indexeras med Konsumentprisindex (KPI) eller motsvarande index. Hyresavtalet ska innehålla en klausul där kommunen förbehåller sig rätten att säga upp hyresavtalet med nio månaders varsel.

8.6 Leasingavtal

Beslut om leasingavtal fattas av ekonomichef. Ansvar för leasing har den verksamhet som avtalet avser.

8.7 Lönerevision och särskilda satsningar/prioriteringar

Personalutskottet lämnar sitt förslag på löneökningar för särskilda satsningar/prioriteringar till kommunstyrelsen senast februari inför nästkommande år. Ersättning efter genomförd lönerevision enligt avtal ges för tillsvidareanställd och visstidsanställd personal genom teknisk justering. Respektive nämnd/förvaltning ska hålla sig inom ekonomiskt utrymme för löneökningar enligt underlag från Kommunstyrelseförvaltningen/HR-avdelningen.

8.8 Ersättning till förtroendevalda

Arvoden för förtroendevalda, enligt kommunens regler om ersättning till förtroendevalda, budgetkompenseras i enlighet med index för riksdagens ledamöter. Kompensationen görs genom en så kallad teknisk justering och beslutas av ekonomichef. Kompensation sker till respektive nämnd när ersättningen för riksdagens ledamöter justeras.

Ks §162 Dnr: KS.2024.143 1.3.1

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta riktlinjer för God ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) daterade den 30 september 2024.

Ärendebeskrivning
Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet, att under vissa förutsättningar, reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv skulle sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar var negativt. RUR var frivillig att tillämpa men de kommuner och regioner som gjorde det skulle besluta om hur reserven skulle hanteras. Hur kommunen eller regionen avsåg att reservera och disponera medel till eller från RUR skulle framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. Lokala riktlinjer för RUR i Gislaveds kommun beslutades av kommunfullmäktige den 18 december 2018.

Riksdagen har därefter fattat ett beslut den 25 oktober 2023 om ändrade regler i kommunallagen gällande RUR. Ändringen kommer efter en tidigare utredning och utifrån regeringens proposition ”En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner”. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, det vill säga från och med räkenskapsåret 2024. Förändringen innebär att den nya resultatreserven (RER) införs samt att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv (RER) eller resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av den.

Enligt regeringens beslut, från och med 1 januari 2024 avvecklas RUR, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033
- Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska även omfatta hanteringen av kvarvarande RUR
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

Resultatreservens (RER) storlek är maximerad till 5 procent av skatter och generella statsbidrag. Därmed kan Gislaveds kommun redovisa ekonomiska överskott som säkrar verksamhetens volym även i tider när skatteunderlaget utvecklas långsammare än tidigare. Att reglera reserveringen till maximalt motsvarande 5 procent av skatter och generella statsbidrag motiveras av att ytterligare reserver sannolikt inte kan nyttjas utan att bryta mot Gislaved kommuns övergripande finansiella mål.

Ks §162 (forts.)

Reservering till RER
Enligt 11 kap 14§, andra stycket kommunallagen, får reservering till RER göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- En procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, eller
- Två procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, om en kommun har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Disponering ur RER
En disponering ur RER får inte hämma åtgärder som är viktiga att genomföra för att effektivisera verksamheten. RER får heller inte användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.
Resultatreserven bör kunna bidra till en ökad flexibilitet i användningen av sparade medel jämfört med idag. Den bör till exempel kunna användas för att täcka vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning.
Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning i enlighet med denna riktlinje.

Disponering av RUR
Enligt kommunfullmäktiges beslut den 13 december 2018 kan disponering ur Gislaved kommuns resultatutjämningsreserv (RUR) göras:

- Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat eller med ett belopp som motsvarar reservens storlek om underskottet är större än reserven. Det är svårt att definiera hur en konjunkturcykel ser ut, hur omfattande den är samt att fastslå hur en utjämning av konjunkturen ska gå till. För Gislaveds kommun kan disponering av RUR göras efter egen bedömning av hur en konjunkturcykel ska mätas.

- Prognosen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, kan användas som riktmärke för hur disponeringen från RUR får göras

För Gislaveds kommun innebär God ekonomisk hushållning inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär även krav på att resurserna används rätt och att de nyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

En God ekonomisk hushållning ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden (pensioner eller något annat som påverkar kommunen) kommer det direkt att påverka

nämnderna. Det är av största vikt att alla nämnder har en ekonomi i balans och håller sig inom de budgetramar som kommunfullmäktige beslutar.

Ks §162 (forts.)

Ägandet och styrning av kommunens bolag utgår ifrån kommunfullmäktige. De övergripande styrdokumenten är vision och värdegrund, kommunplan, planeringsunderlag och budgetar samt övriga beslutade övergripande policydokument. På bolagsnivå sker styrningen genom kommunövergripande mål, ägardirektiv och bolagsordning.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 9 oktober 2024 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta riktlinjer för God ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) daterade den 30 september 2024.

Beslutsunderlag
Riktlinjer för God ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR), daterade den 30 september 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 30 september 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024, §109

Yrkanden
Anton Sjödell (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP), Ruth Johannesson (MiG), Ylva Samuelsson (S), Kenneth Magnusson (C), Fredrik Sveningson (L), Bo Eriksson (MiG) och Johnny Petersson (MiG): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 241028
Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen
Revideras: inför varje mandatperiod eller vid behov
Följs upp: i samband med revidering

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Dnr: KF.2024.143

Innehåll

1 Inledning....3
1.1 God ekonomisk hushållning....3
1.2 God ekonomisk hushållning i Gislaveds kommun....4
1.2.1 Generationsperspektivet....4
1.2.2 Verksamhetsfokus....4
1.2.3 Finansiella mål - en politisk bedömning....5
1.2.4 Medborgarperspektiv och transparens....5
2 Finansiella mål och stark finansiell ställning....5
2.1 Justerat eget kapital....6
2.2 Skatter och bidrag....6
3 Balanskrav och balanskravsutredning....6
3.1 Synnerliga skäl....7
4 Resultatutjämningsreserv (RUR) och resultatreserv (RER)....7
4.1 Regelverk resultatreserv (RER)....8
4.3 Reservering till resultatreserven (RER)....9
4.4 Resultatreservens (RER) storlek....9
4.5 Disponering ur resultatutjämningsreserv (RUR och resultatreserv (RER)....9
4.5.1 Extern redovisning av RUR och RER....10
5 God ekonomisk hushållning för Gislaved kommunkoncern....10
6 Ansvar....11
7 Revidering av riktlinjen....11

1 Inledning

Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet, att under vissa förutsättningar, reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv skulle sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar var negativt. RUR var frivillig att tillämpa men de kommuner och regioner som gjorde det skulle besluta om hur reserven skulle hanteras. Hur kommunen eller regionen avsåg att reservera och disponera medel till eller från RUR skulle framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. Gällande lokala riktlinjer för RUR i Gislaveds kommun beslutades av kommunfullmäktige den 18 december 2018.

Riksdagen har därefter fattade ett beslut den 25 oktober 2023 om ändrade regler i kommunallagen gällande RUR. Ändringen kommer efter en tidigare utredning och utifrån regeringens proposition ”En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner”. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, det vill säga från och med räkenskapsåret 2024. Förändringen innebär att den nya resultatreserven (RER) införs samt att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv (RER) eller resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av den.

1.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen erfordras att varje kommun definierar innebörden närmare. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför kommunfullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är en sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service som konsumeras. Detta innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra ”rätt saker” utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, kopplingen mellan ekonomi och verksamhet

1.2 God ekonomisk hushållning i Gislaveds kommun

För att kunna ta ställning till vad som utgör god ekonomisk hushållning och vilka finansiella mål som är adekvata för Gislaveds kommun behöver nuvarande ekonomiska ställning samt framtida prognostiserad utveckling vara känd. En annan faktor som ska tas i beaktande är eventuella risker som skulle kunna påverka ekonomin de kommande åren. Särskild vikt bör läggas på skuldnivåer och den ränterisk kommunen därmed utsätter sig för. Utifrån dessa faktorer kan man politiskt, med hänsyn tagen till de övergripande verksamhetsmålen och verksamhetens planerade utveckling, ta ställning till vilka finansiella mål som ska gälla på lång och kort sikt. Ett överskottsmål har alltid en alternativkostnad, om kommunen ska stärka det egna kapitalet måste man minska någon kostnadsdel, avstå från en politisk satsning eller öka intäkterna. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med, allt annat lika. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker samt att de används på ett effektivt sätt.

God ekonomisk hushållning i Gislaveds kommun bygger på fyra grundantaganden:

1.2.1 Generationsperspektivet

Ett grundläggande ställningstagande är att varje generation själv ska bära sina egna kostnader. Detta så kallade generationsperspektiv innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det innebär också att den löpande verksamheten i normalfallet inte till någon del behöver finansieras med lån. Likaväl som generationsperspektivet syftar till att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat ska inte heller nuvarande generation redan nu behöva betala för framtida förbrukning. Generationsperspektivet kan på detta sätt ses som dubbelriktat, även om tonvikten ligger på att undvika en övervältring av kostnader på framtida generationer.

Förhållandet mellan kostnader förknippade med kommunal verksamhet och intäkter i form av främst skatter från den arbetsföra befolkningen varierar i takt med att befolkningssammansättningen förändras. Den så kallade demografiska försörjningsbördans variation i Sverige kommer att påverka den kommunala ekonomin via det kommunala utjämningssystemet och det behöver därför genomföras effektiviseringar och/eller kvalitetsminskningar för att nå finansiell balans då den arbetsföra andelen av befolkningen minskar.

1.2.2 Verksamhetsfokus

Kommunerna ansvarar för en stor del av den samhällsservice som finns och kommunerna är skyldiga att ha vissa verksamheter enligt lag. Bland de viktigaste uppgifterna är förskola, skola, socialtjänst och äldreomsorg. Den allra största delen av kommunens verksamhet finansieras via skatter och bidrag och målet är att få en så bra och ändamålsenlig verksamhet som möjligt. Syftet med den kommunala verksamheten är således inte att generera överskott och ackumulera eget kapital. Det ekonomiska utfallet är en spegling av den verksamhet som bedrivs och ekonomistyrningen ska stödja verksamheten och inte tvärtom.

En stor del av kostnaderna i kommunal verksamhet är trögrörliga nedåt, samtidigt som rörelsen uppåt kan vara kraftig och snabb utifrån förändringar i omvärlden. Även intäkterna kan variera kraftigt på kort tid, vilket gör att det med kort varsel kan bli stora förändringar i nämndernas budgettilldelning.

För att verksamheten ska kunna planera och arbeta långsiktigt bör ekonomistyrningen vara utformad på ett sådant sätt att så mycket som möjligt av den ekonomiska variationen kan fördelas över en längre tidsperiod än ett enskilt budgetår.

Den kommunalekonomiska logiken är uppbyggd på årsvisa avstämningar och utvärderingar och balans varje enskilt år. Verksamhetens fokus har dock en längre tidshorisont och de processer som berör invånarna kan sträcka sig över ett väldigt långt tidsspann. För att i största möjliga mån få den ekonomiska logiken och den verksamhetsmässiga logiken att hänga ihop ska det finnas möjlighet att kunna balansera över- och underskott mellan år för att verksamheten ska kunna arbeta långsiktigt.

1.2.3 Finansiella mål - en politisk bedömning

Kommunernas uppdrag är inte tidsbegränsat utan bygger på ett politiskt mandat från riksdag och regering. Enligt kommunallagen (2017:725) sköts kommuner på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund. I kommunallagen står angivet att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen samt att de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Vad gäller finansiella mål finns ingen absolut nivå att förhålla sig till. De finansiella målen är en politisk bedömning som måste anges i varje årsbudget utifrån historiska resultat, prognoser över den framtida ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen samt utifrån en bedömning av ekonomiska och verksamhetsmässiga risker. Ett finansiellt mål som tar utrymme från driftbudgeten har alltid en alternativkostnad i form av utebliven verksamhet och/eller sänkt skattesats. Det är en politisk uppgift att väga nyttan av de finansiella målen mot behov av medel till verksamheterna

1.2.4 Medborgarperspektiv och transparens

Den kommunala verksamheten finansieras i huvudsak av offentliga medel, där den kommunala skatten är den i särklass största intäktskällan. Till skillnad från ett privat företag, där verksamheten är ett medel för att erhålla vinst, är logiken i en kommun den omvända – att med hjälp av främst skattemedlen få ut så mycket verksamhet som möjligt. Att få ut största möjliga nytta av skattemedlen och att utgå ifrån ett medborgarperspektiv är således centralt för kommunen. Kommunen styrs genom politiska församlingar och därför är det viktigt med en transparent budgetprocess utifrån ett medborgarperspektiv och utifrån det ansvarsutkrävande som sker framför allt i samband med val.

2 Finansiella mål och stark finansiell ställning

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation. Vidare ska de finansiella målen ange en ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och ställning.

Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning, givet rådande förutsättningar, och för att värdesäkra det justerade egna kapitalet enligt definitionen nedan. För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv fastställer kommunfullmäktige i budgeten för respektive verksamhetsår de finansiella målen som ska gälla för Gislaveds kommun.

Det egna kapitalet kan ses som en summering av tidigare års ekonomiska utfall och det utgör en bra grund för den långsiktiga ekonomistyrningen. I och med att prisnivån i samhället förändras i takt med den ekonomiska utvecklingen kommer det egna kapitalets värde i normalfallet att urholkas om nivån är oförändrad. Genom att styra på ett långsiktigt finansiellt mål finns möjlighet för kommunen att bygga upp reserver om något oförutsett inträffar. Kommunen skapar också utrymme för en tillfällig

finansiell försämring och kan med hjälp av en reserv undvika alltför stora negativa konsekvenser för verksamheten.

Det egna kapitalet ska ha en betryggande storlek som skydd mot ihållande kriser och för att möta oförutsedda försämringar i ekonomin. Det egna kapitalet är ett utrymme som kan möta framtida utgifter och utgör samtidigt den förmögenhet som nuvarande generation förvaltar åt framtida generationer. I normalfallet tillser redovisningen att kostnader allokeras till rätt generation, exempelvis kommer den generation som nyttjar en investering att få bära de ränte- och avskrivningskostnader som är förknippade med den servicepotential som investeringen innebär.

2.1 Justerat eget kapital

Definition av justerat eget kapital är eget kapital minus ansvarsförbindelsepensioner inklusive löneskatt. Ansvarsförbindelsen för pensioner avser pensioner intjänade före år 1998. Enligt lag ska denna pensionsskuld inte redovisas i balansräkningen, den så kallade ”blandmodellen”. Ansvarsförbindelsen för pensioner är dock en skuld som ska betalas ut och kostnaden i resultaträkningen består av utbetalningen av pensioner i stället för skuldförändringen som är det normala. Bokföringsmässigt borde skulduppbyggnaden ha tagits över i resultaträkningen och allt annat lika skulle de historiska resultaten ha varit lägre i takt med skulduppbyggnad. Man kan således säga att det egna kapitalet är övervärderat i och med att denna historiska kostnad inte har gått över i resultaträkningen. Utifrån generationsperspektivet utgör ansvarsförbindelsen för pensioner alltså en kostnad som tidigare generationer inte har betalat för utan som i stället belastar nuvarande generationer

2.2 Skatter och bidrag

Skatter och bidrag är den i särklass största intäktskällan för kommuner och dessa intäkter kan sägas utgöra den intäkt som kommunen har att varje år bedriva verksamhet för. I takt med befolkningstillväxt och tillväxt i ekonomin ökar denna intäkt över tid och det justerade egna kapitalets andel av skatter och bidrag kommer att minska om man inte över tid har ett överskott som motsvarar del av ökningen.

3 Balanskrav och balanskravsutredning

I årsredovisningens förvaltningsberättelse ska en balanskravsutredning upprättas. Av denna utredning ska det framgå vilka justeringar av årets resultat som har gjorts för att räkna fram ”Årets resultat efter balanskravsjusteringar” samt ”Årets balanskravsresultat” där hänsyn tagits till eventuell disponering från RUR eller reservering/disponering av/till RER.

I förvaltningsberättelsen ska även en redovisning av ”Balanskravsresultat att reglera” göras om det finns ett negativt resultat som ska återställas.

Om det i årsredovisningen konstateras att ett balanskravsunderskott för räkenskapsåret stadgar regelverket att underskottet ska regleras senast efter tre år. Kommunfullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. Beslut om en åtgärdsplan bör fattas snarast efter att ett negativt resultat konstaterats i bokslutet.

3.1 Synnerliga skäl

Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska kommuner och regioner varje år upprätta en budget för kommande kalenderår där intäkterna överstiger kostnaderna (det så kallade balanskravet). Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas från vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Enligt 13 § ska ett negativt balanskravs resultat återställas under efterföljande tre år. Fullmäktige får besluta att inte återställa det negativa balanskravsresultatet om det finns synnerliga skäl. Det är kommunfullmäktige som beslutar om vad som utgör synnerliga skäl för att upprätta en budget som inte är i balans eller för att inte återställa ett negativt balanskravsresultat i samband med årsbokslut. Vid beslut om budget med negativt balanskravsresultat ska kommunfullmäktige ange skäl till att så kan ske. Ett förhållande som kan utgöra skäl för att inte reglera ett negativt resultat är om kommunen har en stark finansiell ställning. Laglighetsprövning kan inte ske av kommunens budgetbeslut eller beslut att inte reglera ett negativt resultat.

Balanskravsresultatet räknas fram i en till resultaträkningen sidoordnad balanskravsutredning. Där görs justeringar av ett antal angivna kostnader och intäkter (vissa realisationsvinster och -förluster, orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper). I förekommande fall ska även RUR/RER hanteras i denna utredning. Enligt lagstiftningen kan det också finnas synnerliga skäl som gör att kommunen inte behöver reglera ett underskott. I förarbetena till lagen ges ett antal exempel på företeelser som kan vara sådana skäl:

- Den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med ett planerat underskott
- Omstruktureringskostnader av engångskaraktär i samband med större strukturförändringar av verksamheten som på sikt leder till ett effektivare resursutnyttjande och god ekonomisk hushållning
- Andra skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning

Det är tillåtet att budgetera med ett underskott för årets resultat i resultaträkningen om kommunen kan hänvisa till synnerliga skäl i enlighet med punkterna ovan. Om synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat åberopas ska dessa enligt rekommendation R15 Förvaltningsberättelse anges tydligt. Justeringar som görs med åberopande av synnerliga skäl ska inte påverka det redovisade balanskravsresultatet utan hanteras efter balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen.

4 Resultatutjämningsreserv (RUR) och resultatreserv (RER)

Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna samt att ge utrymme för fullmäktige att motverka konjunkturella svängningar. Därmed kan kortsiktiga neddragningar av verksamheter undvikas, verksamheter som senare eventuellt måste byggas upp igen. För hanteringen krävs dock att fullmäktige beslutat om ett regelverk när och hur medel får tillföras och ianspråktas från resultatutjämningsreserven. Genom beslut i fullmäktige kan överskott tillföras en resultatutjämningsreserv för att tas i anspråk under en senare period med svag konjunktur.

Enligt regeringens beslut, från och med 1 januari 2024 avvecklas RUR, men:

- De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033
- Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska även omfatta hanteringen av kvarvarande RUR
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.

4.1 Regelverk resultatreserv (RER)

Syftet med resultatreserven är att skapa incitament för en större framförhållning och därmed öka möjligheten att nå målet om en god kommunal hushållning. Detta ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Resultatreserven innebär att kommunen har möjlighet att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna nyttja denna under sämre tider, under vissa omständigheter. Vissa omständigheter kan innebära tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, tillfälliga kostnader till följd av konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra tillfälligt oförutsedda utgiftsökningar och tillfälligt oförutsedda inkomstbortfall. Detta för att på sikt nå god ekonomisk hushållning. RER är enbart en omfördelning av resultatet inom ramen för eget kapital. Genom att reserven läggs på ett separat konto i det egna kapitalet görs en markering hur stor andel av tidigare års resultatöverskott som kan nyttjas.

Reservering till RER enligt 11 kap 14§, andra stycket kommunallagen, får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- En procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, eller
- Två procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, om en kommun har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Gislaveds kommun har ett positiv eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser. Kommunfullmäktige beslutar i samband med att årsredovisningen behandlas hur stor del av resultatet som ska avsättas till resultatreserven (med hänsyn till ovanstående regler).

4.2 Lokala riktlinjer gällande hantering av RUR och RER

Möjligheten för kommuner och regioner att reservera medel till en resultatutjämningsreserv ersätts av en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv, som ska kunna användas för att uppnå en god ekonomisk hushållning. Inga ytterligare medel reserveras i resultatutjämningsreserven efter 1 januari 2024. Resultatutjämningsreserven fasas ut men finns tillgänglig att nyttja fram till 2033 utifrån tidigare regelverk. Kommunfullmäktige fattar beslut om att budgetera ett underskott som finansieras med disponering av resultatreserven i samband med beslut om budget.

Kommunfullmäktige beslutar sedan i samband med behandling av årsredovisningen om disponering av resultatreserven efter en slutlig avstämning i bokslutet av hur mycket som finns att disponera av resultatreserven och hur mycket som behöver disponeras för att balanskravsresultatet ska bli noll

4.3 Reservering till resultatreserven (RER)

Enligt denna riktlinje ska Gislaveds kommun hålla sig till målsättningen om en årlig förstärkning av eget kapital enligt det finansiella målet Resultat. Om de ekonomiska förutsättningarna förändras bör kravet på resultatnivå omprövas för att i snabbare takt öka på eget kapital.

Beslut i budget om reservering till, eller ianspråktagande av, resultatreserv kan revideras vid bokslut när utfallet är känt. Eftersom resultatet kan förändras mellan budget och bokslut till följd av förändrade skatteintäkter, är det rimligt att ett nytt beslut om faktisk reservering eller ianspråktagande till reserven fattas vid bokslut.

4.4 Resultatreservens (RER) storlek

Resultatreservens storlek är maximerad till 5 procent av skatter och generella statsbidrag. Därmed kan Gislaveds kommun redovisa ekonomiska överskott som säkrar verksamhetens volym även i tider när skatteunderlaget utvecklas långsammare än tidigare. Att reglera reserveringen till maximalt motsvarande 5 procent av skatter och generella statsbidrag motiveras av att ytterligare reserver sannolikt inte kan nyttjas utan att bryta mot Gislaved kommuns övergripande finansiella mål.

4.5 Disponering ur resultatutjämningsreserv (RUR och resultatreserv (RER)

Disponering ur RUR

En disponering ur RUR får inte hämma åtgärder som är viktiga att genomföra för att effektivisera verksamheten. RUR får heller inte användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen. ”Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.”

Någon närmare precisering än så görs inte i lagen. I praktiken är det svårt att definiera hur en konjunkturcykel ser ut, både på förhand och i efterhand, hur omfattande konjunkturcykeln är samt att slå fast hur en utjämning av konjunkturen ska gå till.

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 13 december 2018 kan disponering ur Gislaved kommuns resultatutjämningsreserv (RUR) göras:

- Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat eller med ett belopp som motsvarar reservens storlek om underskottet är större än reserven. Det är svårt att definiera hur en konjunkturcykel ser ut, hur omfattande den är samt att fastslå hur en utjämning av konjunkturen ska gå till. För Gislaveds kommun kan disponering av RUR göras efter egen bedömning av hur en konjunkturcykel ska mätas. Ett exempel kan vara när det reala skatteunderlaget understiger den genomsnittliga nominella utvecklingen de senaste tio åren.

- Prognosen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, kan användas som riktmärke för hur disponeringen från RUR får göras.

- Kommunstyrelsen lämnar förslag till Kommunfullmäktige avseende användning av resultatutjämningsreserven

- Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas av kommunfullmäktige i samband med årsbudget eller i samband med årsredovisningen då kommunfullmäktige fastställer eventuell användning av medel från RUR

Disponering av RER

En disponering ur RER får inte hämma åtgärder som är viktiga att genomföra för att effektivisera verksamheten. RER får heller inte användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.

Resultatreserven bör kunna bidra till en ökad flexibilitet i användningen av sparade medel jämfört med idag. Den bör till exempel kunna användas för att täcka vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning.

Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning i enlighet med denna riktlinje.

4.5.1 Extern redovisning av RUR och RER

RUR och RER redovisas som en delpost under kommunens egna kapital i balansräkningen. En ny uppställning av eget kapital i balansräkningen införs från 2024 enligt LKBR. Om kommunen har en RUR ska eget kapital kompletteras med en rad varav resultatutjämningsreserv:

1. Eget kapital vid årets början varav resultatreserv
2. Årets resultat
3. Eget kapital vid årets slut varav resultatreserv

5 God ekonomisk hushållning för Gislaved kommunkoncern

För Gislaveds kommun innebär God ekonomisk hushållning inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär även krav på att resurserna används rätt och att de nyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. En God ekonomiska hushållning ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden (pensioner eller något annat som påverkar kommunen) kommer det direkt att påverka nämnderna. Det är av största vikt att alla nämnder har en ekonomi i balans och håller sig inom de budgetramar som kommunfullmäktige beslutar.

Ägandet och styrning av kommunens bolag utgår ifrån kommunfullmäktige. De övergripande styrdokumenten är vision och värdegrund, kommunplan, planeringsunderlag och budgetar samt övriga beslutade övergripande policydokument.

På bolagsnivå sker styrningen genom kommunövergripande mål, ägardirektiv och bolagsordning.

6 Ansvar

Kommunfullmäktige fastställer i samband med bokslutet om reservering till RER ska göras, även vilket belopp som ska reserveras. Kommunfullmäktige förfogar över RUR och RER samt beslutar när medel kan tas i anspråk.

7 Revidering av riktlinjen

Riktlinjerna ska revideras vid varje ny mandatperiod för att vara i samklang med övriga ekonomiska styrprinciper såsom kommunplan och årsredovisning. Dessa riktlinjer ska ligga till grund för beslut om årlig budget samt hantering av årets resultat vid bokslut.

Ks §164 Dnr: KS.2024.82

Taxor 2025

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

anta kommunstyrelsens taxor (enligt bilaga 1) daterad den 14 augusti 2024 samt den 18 september 2024 att börja gälla från 1 januari 2025,

anta samhällsutvecklingsnämndens taxor (enligt bilaga 2) daterad den 26 augusti 2024 att börja gälla från 1 januari 2025,

anta bygg- och miljönämndens taxor (enligt bilaga 3) daterad den 18 juni 2024 att börja gälla från 1 januari 2025,

anta räddningsnämndens taxor (enligt bilaga 4) daterad den 5 juni 2024 att börja gälla från 1 januari 2025, samt att avgiften för sotning och brandskyddskontroll följer SKRs och SSRs sotningsindex,

anta socialnämndens taxor (enligt bilaga 5) daterad den 18 juni och 19 september 2024 att börja gälla från 1 januari 2025 samt att avgifterna årligen räknas upp enligt de i bilaga 5 angivna uppräkningsmetoderna inför beslut i kommunfullmäktige,

anta utbildningsnämndens taxor (enligt bilaga 6) daterad den 18 juni 2024 att börja gälla från 1 januari 2025,

anta SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö) taxor (enligt bilaga 7) daterad den 22 augusti 2024 att börja gälla från 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Beslut om taxor inom olika verksamhetsområden kan endast beslutas av kommunfullmäktige. Varje nämnd har förberett underlag till förslag för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har sammanställt kommunens taxor till förslag för kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens taxor
Taxan för kopiering samt borgerlig vigsel föreslås förbli oförändrade.

Marktaxan för försäljning av småhustomter, flerbostadshustomter samt verkstadstomter föreslås vara oförändrad, men med tillägg att kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl samt att kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Kommunstyrelsen förslår en oförändrad taxa för jakt-, bete- och jordbruksarrenden med tillägget att arrendetaxan anges exklusive moms och 25% moms påförs vid faktureringen.

Taxan för upplåtelse av offentlig plats är oförändrad förutom när det gäller taxan för saluplats inklusive el som höjs med ca 10 %.

Ks §164 (forts.)

Samhällsutvecklingsnämndens taxor
Samhällsutvecklingsnämndens förslag på taxor har föregåtts av en analys av jämförbara taxor i andra kommuner och behov av kostnadstäckning för verksamheterna.

- Planenhetens samt kart- och mätenhetens timtaxa justeras.
- VA-verksamhetens taxor justeras för kostnadstäckning bland annat genom taxor kring anläggningsavgifter och brukningsavgifter med 25%.
- Tekniska avdelningen justerar taxor kring avtalsvite och samtliga felparkeringsavgifter.
- Fritid- och folkhälsoavdelningen föreslår en generell justering av taxor kring framförallt bad, hälsolyft och bowling.
- Kulturavdelningens taxor 2025 är mestadels oförändrade jämfört med 2024, förutom en höjning av terminsavgiften för dansgrupper i Gislaveds dansstudio.
- Måltidsverksamhetens samtliga taxor justeras i enlighet med konsumentprisindex (KPI) 2025 enligt rutin.

Bygg- och miljönämndens taxor
Bygg- och miljönämnden föreslår en höjning av timtaxan som ligger i linje med prisindex för kommunal verksamhet.

Ändringar av bygglovstaxan innebär att det görs justering gällande skyltar och ett förtydligande av taxan för förhandsbesked och strandskyddsdispenser. En komplettering görs också med en avgift för avslag på ansökan om strandskyddsdispens.

Miljöenheten anser att den årliga tillsynstiden för vissa verksamheter upplevs som orimligt hög i förhållande till det verkliga behovet. Därför föreslås en sänkning av tid för dessa verksamheter. Det innebär sänkt årsavgift för miljöskydd gällande:

- Vissa träindustrier
- Skjutbanor (som ej används aktivt året om)
- Viss plastindustri

Räddningsnämndens taxor
Räddningsnämndens taxor för 2025 höjs enligt prisindex för kommunal verksamhet 2024. Vissa taxor som reviderades inför 2024 har lämnats orörda för 2025, bland annat taxor för extern utbildning. Avgiften för sotning och brandskyddskontroll följer det sotningsindex som bestäms efter förhandling mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR). Sotningsindex uppräknades med 2,29 % från och med den 1 juli 2024.

Socialnämndens taxor
Det nuvarande avgiftssystemet inom socialnämnden har visat sig vara svårt att överblicka för såväl brukare som personal. För att förenkla avgiftshanteringen föreslår socialnämnden att kommunfullmäktige fattar ett rambeslut som omfattar ett grundbelopp för år 2024 inklusive uppräkningsmetod. Socialnämnden kan sedan årligen räkna upp avgifterna enligt detta rambeslut.

Ks §164 (forts.)

Utbildningsnämndens taxor
Utbildningsnämndens förslag på taxor 2025 innehåller en höjning av taxorna för uthyrning av nämndens verksamhetslokaler. Övriga taxor är oförändrade.

SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö kommunalförbund) taxor
I SÅM:s förslag till ny avfallstaxa ingår ingen generell höjning av taxan men en höjning av avgifterna inom vissa verksamhetsgrenar föreslås.

Beslutsunderlag
Bilaga 1 Kommunstyrelsens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 14 augusti och 18 september 2024
Bilaga 2 Samhällsutvecklingsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 26 augusti 2024
Bilaga 3 Bygg- och miljönämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 18 juni 2024
Bilaga 4 Räddningsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 5 juni 2024
Bilaga 5 Socialnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 18 juni och 19 september 2024
Bilaga 6 Utbildningsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 18 juni 2024
Bilaga 7 SÅMs förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 22 augusti 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 30 september 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024, §111

Yrkanden
Jonas Ericson (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP), Kenneth Magnusson (C), Evagelos Varsamis (S) och Fredrik Sveningson (L): Bifall till liggande förslag.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2024-XX-XX
Ansvarig: Samhällsutvecklingsnämnden
Revideras: Vid behov
Följs upp: En gång om året

Taxa 2025

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN. 2024.14
2024-08-14

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Innehåll

1. Inledning 5

2. Tekniska avdelningen 6

2.1 Taxa för grävtillstånd 6

2.2 Inkommen ansökan grävtillstånd 6

2.3 Avgift för återställning efter grävning 6

2.4 Tvist 7

2.5 Avtalsvite 7

2.6 Regler 7

2.7 Taxa för Felparkeringsavgifter och kontrollavgifter vid olovlig parkering 7

2.8 Lagstöd 8

2.9 Felparkeringsavgifter vid överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276) 8

2.10.1 Stannat eller parkerat fordon 8

2.10.2 Parkerat fordon 9

2.11 1Felparkeringsavgifter vid överträdelse av särskilda trafikregler i lokala trafikföreskrifter eller i föreskrifter enligt 10 kap 14§ trafikförordningen (1998:1 276) 10

2.9.1 Stannat eller parkerat fordon 10

2.9.2 Parkerat fordon 10

2.9.3 Kontrollavgift för felaktigt parkerade fordon på kommunal tomtmark (lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering 11

3 Va-taxa 11

3.1 Benämningar av ord och förkortningar som används för VA-taxa 11

3.2 Bostadsfastighet 12

3.3 Annan fastighet 13

3.4 Obebyggd fastighet 13

3.5 Samfällighet 13

3.6 Bostadsenhet 13

3.7 Lagerbyggnader 13

3.8 Små bostadsenheter 14

3.9 Tomtyta 14

3.10 Allmän platsmark 14

3.11 Avgiftsskyldighet 14

3.12 Anläggningsavgifter (§§ 5-13) 15

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

3.13 Brukningsavgifter (§§ 13-20) 22
3.14 Taxans införande 26
4 Kulturverksamhet 27
4.1 Teatergrupper scenverksamheter 27
4.2 Avgifter för alla bibliotek 27
4.3 Avgifter i musikskolan 28
5 Fritid- och folkhälsoverksamhet 29
5.1 Simhallar och tempererade utomhusbad 29
5.2 Lokal, bidragsberättigad förening 30
5.3 Hälsolyftet (inklusive bad) 31
5.4 Idrottshallar/planer, lokal bidragsberättigad förening 31
5.5 Lägerlogi 32
5.6 Bowling 32
5.7 Lokal bidragsberättigad förening 33
5.8 Ishall, lokal bidragsberättigad förening 33
5.9 Utomhusanläggningar 33
5.10 Hälsocenter 34
5.11 Föreningslokaler som hyrs på årsbasis 34
6 Måltidsavdelningen 36
6.1 Matkostnader, matdistribution 36
6.2 Måltidskostnad, korttidsplats 36
6.3 Måltidskostnad, dagverksamhet 37
6.4 Matpriser för besökande (närstående och personal) på samhällsutvecklingsnämndens restauranger 37
6.5 Matabonnemang. Måltider på vård och omsorgsboende 38
7 Taxa enligt plan- och bygglagen 39
7.1 Utgångspunkter..... 39
8 Allmänna regler om kommunala avgifter 39
8.1 Kommunallagen 39
8.2 Självkostnadsprincipen 39
8.3 Likställhetsprincipen 39
8.4 Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft 40
8.5 Plan- och bygglagen 40 9
Administrativa rutiner 40
9.1 Kommunfullmäktiges beslut om taxa 40

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

9.2 Överklagande beslut om taxa 41
9.3 Avgiftsbeslut i enskilda ärenden 41
9.3.1 Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän 41
9.3.2 Mervärdeskatt (Moms) 41
9.3.3 Avgift i beslut 41
9.3.4 Avgiftsbestämning 41
9.3.5 Antagande av taxan 42
9.3.6 Betalning av avgift 42
10 Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa 42
10.1 Beräkning av avgifter enligt taxan 42
10.2 Benämningar av faktorer för beräkning av avgift 43
10.3 Avräkning 43
11 Tabell 1 Objektsfaktorer 44
12 Tabell 2 Tidsersättning 45
13 Tabell 3-6 regleras i bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemos taxa45
14 Tabell 7 Avgift för besked 45
15 Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner 45
16 Planavgift: mPBB x OF x PF x N..... 46
17 Tabell 9-21 regleras i bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemos taxa.47
18 Tabell 22 Avgift för nybyggnadskarta 47
19 Tabell 23 Avgift för utstakning 48
20 Tabell 25 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information50

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

1. Inledning

Detta dokument innehåller taxor för samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde. Taxeunderlag ska, enligt kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess, förberedas av varje ansvarige nämnd i juni och fastställs av kommunfullmäktige i november. Beslut kring taxor kan endast beslutas av kommunfullmäktige.

Taxorna är avgifter som kommunen tar ut för att dels finansiera men framförallt upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och verksamheter inom samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde. Nivån på avgifterna behöver vara del av finansieringen av gemensamma ändamål, såsom infrastruktur, dricksvatten, och andra samhällstjänster. Taxorna och avgifterna bidrar till att skapa en hållbar och fungerande kommunal verksamhet.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

2. Tekniska avdelningen

2.1 Taxa för grävtillstånd

För att täcka kostnader för Gislaveds kommuns arbeten, med tillståndsgivning av ansökningar om grävtillstånd och Trafikanordningsplan (TA-plan) och uppföljning av de samma, ska sökande betala avgifter enligt denna taxa. Att ta ut en avgift för att täcka självkostnaden för kommunens tjänster har stöd i Kommunallagen (1991:900) 8 kap 3§ b till c. Tjänsterna är att betrakta som myndighetsutövning varför moms inte ska påföras avgifterna.

2.2 Inkommen ansökan grävtillstånd

Inkommen ansökan grävtillstånd/TAplan	**Nuvarande avgift 2024 (kronor)**	**Föreslagen avgift 2025 (kronor)**
Godkänd ansökan grävtillstånd	1700kr	1700kr
Avslagen ansökan grävtillstånd	680kr	680kr
Godkänd ansökan TAplan	*Avgift (Inkommen ansökan TAplan)*	*Avgift (Inkommen ansökan TAplan)*
Avslagen TA-plan	*850kr (Granskning av TA-plan)*	*850kr (Granskning av TA-plan)*

2.3 Avgift för återställning efter grävning

Kommunen tar ut en avgift för återställning efter grävning. Avgiften motsvarar kommunens självkostnadspris med ett påslag om 50 %. Minimidebitering är 5000 kronor per anmälan.

Om ingen ansökan om grävtillstånd görs innan grävning påbörjas tar kommunen ut en avgift på 5 000 kr/vecka, med ett maxbelopp om 15000 kronor. Avgiften tas dock inte ut om en anmälan om akut åtgärd har gjorts innan arbetet påbörjas.

Åtgärd	**Nuvarande avgift (kronor)**	**Föreslagen avgift (kronor)**
Vid nertagning av standardträd <16cm omkrets inkl. plantering på ny plats	9900kr	Offereras
Vid nertagning av standardträd >16cm omkrets inkl. plantering på ny plats	Offereras	Offereras

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

2.4 Tvist

En eventuell tvist vid tillämpning av denna taxa ska avgöras i svensk allmän domstol.

2.5 Avtalsvite

I de fall sökanden av grävtillstånd och trafikanordningsplan (TA-plan) brister i säkerhet eller inte följer villkor i tillstånd ska kommunen ha möjlighet att utfärda vite. Vite i detta fall utgörs av avtalsvite som ska framgå från det avtal som parterna har tecknat.

Kategori	**Vite enligt nuvarande taxa**	**Föreslaget vite**
Grävtillstånd	Minst 5000 kr/vecka	Minst 5000 kr/vecka
TA-plan	Ingen kostnad	Minst 5000 kr/vecka
Skada på avtalsskyddade träd	Minst 20000 kr/träd	Minst 40000 kr/träd

2.6 Regler

Samhällsutvecklingsnämnden, eller den som nämnden bestämt i sin delegationsordning, äger rätt att tolka taxan och i varje enskilt fall nedsätta eller eftergiva avgiften, samt föreskriva närmare anvisningar för grävtillståndet.

Betalas inte avgift inom tid som föreskrivits i faktura debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodag till dess att betalning sker.

2.7 Taxa för Felparkeringsavgifter och kontrollavgifter vid olovlig parkering

Felparkeringsavgifter avser överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1 276), i föreskrifter enligt 10 kap. 14§ trafikförordningen (1998:1 276) eller i lokala trafikföreskrifter. Kontrollavgift kan utfärdas vid olovlig parkering på kommunal eller privat tomtmark.

Den taxa för kontrollavgift som avses i detta taxedokument gäller kontrollavgift på kommunalägd tomtmark.

I parkeringssammanhang stöter man på två olika begrepp; gatumark och tomtmark. Gatumark är ofta allmän plats, gata eller torg. Tomtmark kan vara privat mark, avgränsade markparkeringar eller parkeringshus/garage. Även kommunen äger tomtmark, där ytan kan vara upplåten för parkering.

De två typerna av mark regleras av två olika lagstiftningar. Gatumarken regleras av offentligrättslig lagstiftning och tomtmarken av civilrättslig lagstiftning. Det innebär att det blir två olika förfaringssätt vid olovlig/felaktig parkering. Om man parkerar felaktigt på gatumark delas en parkeringsanmärkning ut av en polisman eller en parkeringsvakt som har ett förordnande från kommunen. Vid

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

felparkering på tomtmark kan kontrollavgift utfärdas. Kontrollavgiften får aldrig överstiga kommunens beslutade nivåer om felparkeringsavgift.

Enligt förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift får felparkeringsavgiftens storlek fastställas till lägst 75 kronor och till högst 1300 kr.

2.8 Lagstöd

Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering

Lag (1976:206) om felparkeringsavgift.

Förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift.

2.9 Felparkeringsavgifter vid överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)

2.10.1 Stannat eller parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Lagrum	Nuvarande taxa (kr)	Föreslagen taxa (kr)
01	på allmän plats inom tättbebyggt område som är terräng	3 kap 48§	700kr	800kr
02	på gång- eller cykelbana	3 kap 48§	700kr	800kr
03	mot färdriktningen	3 kap 52§	700kr	800kr
04	på eller inom ett avstånd av 10 m före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart	3 kap 53§	700kr	800kr
05	i en vägkorsning eller inom ett avstånd av 10 m från korsande körbanas närmaste ytterkant	3 kap 53§	700kr	800kr
06	i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m.fl.	3 kap 53§	700kr	800kr
07	för annat ändamål än på- eller avstringing på hållplats, ändamålsplats eller laddplats	3 kap 54§	700kr	800kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

08	för annat ändamål än på-eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag	3 kap 54§	700kr	800kr
09	enligt antecknad överträdelse		700kr	800kr

2.10.2 Parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Lagrum	Nuvarande taxa (kr)	Föreslagen taxa (kr)
20	med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering	3 kap 49§	400kr	500kr
21	längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före söndag- och helgdag	3 kap 49a§	400kr	500kr
22	utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar	3 kap 49a§	400kr	500kr
23	utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in eller utan att angivelsen är synlig och läsbar	3 kap 49a§	400kr	500kr
24	framför en infart till en fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras	3 kap 55§	700kr	800kr
25	på en huvudled	3 kap 55§	700kr	800kr
26	på en gågata eller inom ett gångfartsområde	8 kap 1§	700kr	800kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

27	enligt antecknad överträdelse		400kr	500kr
28	För parkering på plats för rörelsehindrad där giltigt tillstånd saknas		NY inför 2025	1000kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

2.11 Felparkeringsavgifter vid överträdelse av särskilda trafikregler i lokala trafikföreskrifter eller i föreskrifter enligt 10 kap 14§ trafikförordningen (1998:1 276)

2.11.1 Stannat eller parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Nuvarande taxa(kr)	Föreslagen taxa(kr)
30	inom område där fordon inte får stannas eller parkeras	700kr	800kr
31	på plats där fordon inte får stannas eller parkeras	700kr	800kr
33	enligt antecknad överträdelse	700kr	800kr

2.11.2 Parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Nuvarande taxa(kr)	Föreslagen taxa(kr)
34	inom område där fordon inte får parkeras	700kr	800kr
35	på plats där fordon inte får parkeras	700kr	800kr
37	på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering	400kr	500kr
38	längre än tillåten tid	400kr	500kr
39	utan att visa att avgift eller motsvarande är betald	400kr	500kr
41	utan att parkeringsskiva eller motsvarande har använts	400kr	500kr
42	enligt antecknad överträdelse	400kr	500kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

2.11.3 Kontrollavgift för felaktigt parkerade fordon på kommunal tomtmark (lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering

	Nuvarande taxa(kr)	Föreslagen taxa(kr)
längre tid än tillåten tid	400kr	500kr
inom område eller plats med förbud att parkera	700kr	800kr

3 Va-taxa

Gislaveds kommun står inför stora investeringar under kommande år. Anläggningstillgångarna planeras att ha ökat med drygt 50 % 2027 jämfört 2023, detta kombinerat med höjda räntor jämfört med de senaste årens låga ränteläge leder till ökade kapitalkostnader. Driftkostnaderna kommer också att öka på grund av prisökningar i samhället.

3.1 Benämningar av ord och förkortningar som används för VA-taxa

V: Vattenförsörjning

S: Spillvattenavlopp

Df: Dag- och dränvatten från fastighet

Dg: Dagvatten från allmän platsmark

Servisavgift: en avgift avseende framdragning av varje avsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S, och Df

Förbindelsepunktsavgift: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V,S, och Df

Tomtyteavgift: en avgift per m² tomtyta

Bostadsenhetsavgift: en avgift per bostadsenhet.

LAV: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstagen)

Dagvattenavgift (anläggningsavgifter): en avgift för bortledande av Df, denna tas bara ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Grundavgift (brukningsavgifter): årlig fast avgift som utgår per fastighet eller mätställe LAV: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen).

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

APH: Allmän platsmarkhållare

§1

För att täcka nödvändiga kostnader för Gislaveds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldighet är alternativt den som enligt 2 och 4 § § lagen om allmänna vattentjänster (2006.412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dg är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

§3

I dessa taxeföreskrifter avses:

3.2 Bostadsfastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

- kontor
- butiker
- hotell
- shopping
- utställningslokaler
- restauranger
- serverhallar
- sporthallar
- industri
- skola
- lagerbyggnader
- sjukvårdslokal

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

3.3 Annan fastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.

Exempel på sådana fastigheter är:

- hamn
- obemannad bensinstation
- kyrkogård
- virkesupplag
- idrottsplats
- biltvätt med skärmtak
- återvinningsstationer
- fordonsuppställningsplats

3.4 Obebyggd fastighet

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggts.

3.5 Samfällighet

En grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet med stöd av inläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet.

Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfällighet för VA-frågor.

3.6 Bostadsenhet

Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i en med bostadsfastighet jämställd fastighet som används för i § 3 första stycket avsedda ändamål, räknas varje påbörjat 150-tal m^2 bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

3.7 Lagerbyggnader

Byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 200- tal m^2 bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antigen uppvärmd eller ouppvärmd.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

3.8 Små bostadsenheter

För ett eller flera utrymmen i byggnaden, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet, men där nyttan inte kan anses vara samma per bostadsenhet som för andra fastigheter, och som är max 25 m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020, ska en sådan enhet räknas som 50% av en bostadsenhet. Exempel på bostadsenheter med mindre nytta än andra bostadsenheter är studentrum, äldreboende eller komplementbyggnad med delat kök.

3.9 Tomtyta

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

3.10 Allmän platsmark

Är mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

Avgift tas ut för nedan angivna ändamål

Ändamål	**Anläggningsavgift**	**Brukningsavgift**
Vattenförsörjning	Ja	Ja
Spillvattenavlopp	Ja	Ja
Dag- och dränvatten från fastighet	Ja	Ja
Dagvatten från allmän platsmark	Ja	Ja

3.11 Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt, FP för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Avgiftsskyldighet gäller för fastighetsägare då fastigheten finns inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde och då fastigheten med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt, enligt 24 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den enligt 27 § LAV ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

3.12 Anläggningsavgifter (§§ 5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt. § 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

	Vad avgiften avser	**Nuvarande avgift utan moms (kr)**	**Nuvarande avgift med moms (kr)**	**Föreslagen avgift utan moms (kr)**	**Föreslagen avgift med moms (kr)**
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledninga r till förbindelsepu nkt för V, S och Df	44836	50950	56048	70060
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepu nkter för V, S och Df	35869	44836	44840	56050
c)	en avgift per m^2 tomtyta	34	43	43	54
d)	en avgift per bostadsenhet	15693	19616	19616	24520
e) *	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande	13900	17795	17376	21720
	av dagvatten sker utan att förbindelsepu nkt för Df upprättats.				

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a), 5.1b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a), 5.1b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en samfällighet. För fastigheter som tillhör samfällighet reduceras förbindelsepunktsavgift enligt 5.1b) med 50 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfälle, har huvudmannen rätt att ta ut servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1a) och 6.1a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfälle och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfälle eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 70 % eller mer av full servisavgift vid olika tillfällen, vilken innebär att den totala servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100 %. Oavsett om total servisavgift överstiger 100 % över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100 % servisavgift, se 8.1 och 8.2.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighetens tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktta begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

§6

6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

	Vad avgiften avser	**Nuvarande avgift utan moms (kr)**	**Nuvarande avgift med moms (kr)**	**Föreslagen avgift utan moms (kr)**	**Föreslagen avgift med moms (kr)**
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt för V, S och Df	44836	56045	56048	70060
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	33228	44836	44840	56050
c)	en avgift per m^2 tomtyta	50	61	61	76
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	13900	17375	17376	21720

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b) I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifterna enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

För fastigheter som tillför Samfällighet reduceras förbindelsepunktavgiften enligt 6.1b) med 50 %.

6.3 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighetens areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.5 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

§7

7.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

		Bostadsfastighet (nuvarande)	**Bostadsfastighet (föreslagen)**		**Annan fastighet (nuvarande)**	**Annan fastighet (föreslagen)**
Serviceavgift	5.1 a)	100 %	100 %	6.1 a)	100 %	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	100 %	6.1 b)	100 %	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	100 %	6.1 c)	70 %	70 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0 %	0 %	-	0 %	0 %

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättas	5.1 e)	100 %	100 %	6.1 d)	100 %	100 %

*Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b) eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande tabell:

		Bostadsfastigheter (nuvarande)	Bostadsfastigheter (föreslagen)		Annan fastighet (nuvarande)	Annan fastighet (föreslagen)
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	*)	6.1 c)	30 %	30 %
Bostadsenhets-avgift	5.1 d)	100 %	100 %	-	100 %	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

*) Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 1.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande tabell:

Avgifter för framdragen servisledning		
	Nuvarande avgift (%)	Föreslagen avgift (%)
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Avgifter i övrigt

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 1b) eller 2b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d). Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastighet ska utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringskostnaden avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar. §9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift. Avgift utgår med, enligt tabell:

	Nuvarande avgift utan moms (kr)	Nuvarande avgift med moms (kr)	Föreslagen avgift utan moms (kr)	Föreslagen avgift med moms (kr)
en avgift per m^2 allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	101kr	127kr	120kr	150kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

§10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/ eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen sär-taxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § § 5-8 får huvudmannen istället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras istället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning istället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

3.13 Brukningsavgifter (§§ 13-20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§13

13.1 För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift. Avgift utgår per fastighet enligt tabell.

		Nuvarande avgift utan moms (kr)	Nuvarande avgift med moms (kr)	Föreslagen avgift utan moms (kr)	Föreslagen avgift med moms (kr)
a)	en fast avgift per år	2693	3367	3368	4210
b)	en avgift per m³ levererat vatten	21	26	25,20	31,50
c)	en avgift per år och bostadsenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	641	801	924	1 155
d)	en avgift per år och m² tomtyta för annan fastighet en avgift per år och mätare	0,7	0,8	1,2	1,5
e)	Q3 4 Q3 10	150 3900 10400 17000	188 4875 13000 21250	184 4760 12688 20400	230 5950 15860 25500
f)	Q3 16 DN 50-80 en fast avgift per månad för byggvatten	641	679	832	1040

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

13.2 För fastighet som ingår i en samfällighet och har egen mätning reduceras fastavgiften 13.1a) med 25 %.

För fastighet som ingår i en samfällighet och har gemensam mätning reduceras fastavgiften enligt 13.1a) med 50 %.

13.3 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna enligt tabell.

Följande avgift ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	**S**	**Df**	**Dg**
Fast avgift	13.1 a)	40 %	40 %	15 %	5 %
Avgift per m^3	13.1 b)	40 %	60 %	-	-
Avgift för bostadsenhet	13.1 c)	35 %	30 %	30 %	5 %
Avgift efter tomtyta	13.1 d)	35 %	30 %	30 %	5 %

Avgifterna är uttryckta i procent i full avgift.

13.4 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m^3/bostadsenhet och år för permanentbostad och med 130 m^3/bostadsenhet och år för fritidsbostad.

För s.k. byggvatten ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 b) och 13.1 f). Om mätning inte sker antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m^3 per bostadsenhet.

För sådan tillfällig förbrukning som tappning till transportfordon ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker ska brukningsavgift erläggas för den mängd vatten som genom huvudmannens uppskattning kan antas ha tappats.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/ eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 50 % av grundavgiften enligt 13.1a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal. Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätare visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren själv begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC´s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägaren som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o dyl.), ska erläggas avgift med 60 % av avgiften enligt 13.1 b).

§14

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga brukningsavgift.

	Nuvarande avgift utan moms (kr)	**Nuvarande avgift med moms (kr)**	**Föreslagen avgift utan moms (kr)**	**Föreslagen avgift med moms (kr)**
en avgift per m^2 allmän platsmark för bortledning av dagvatten	0,67	0,81	1	1,25

§15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd samt att den levererade vattenmängden överstiger 1 000 m^3.

§16

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 a).

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska erläggas för respektive ändamål:

		V	**S**	**Df**	**Dg**
Fast avgift	13.1 a)	40 %	40 %	15 %	5 %

*Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reduceras eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Nuvarande avgift utan moms (kr)	**Nuvarande avgift med moms (kr)**	**Föreslagen avgift utan moms (kr)**	**Föreslagen avgift med moms (kr)**
Nedtagning av vattenmätare	800kr	1000kr	800kr	1000kr
Uppsättning av vattenmätare	800kr	1000kr	800kr	1000kr
Avstängning av vattentillförsel	1000kr	1000kr (momsfritt)	1000kr	1000kr (momsfritt)
Påsläpp av vattentillförsel	800kr	800kr (momsfritt)	800kr	800kr (momsfritt)
Undersökning av vattenmätare	1200kr	1500kr	1200kr	1500kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1100kr	1375kr	1100kr	1375kr
Förgäves besök	800kr	1000kr	800kr	1000kr
Byte av skadad eller sönderfrusen vattenmätare ink. ny vattenmätare, enbostadshus	1350kr	1687,5kr	1350kr	1687,5kr

Har fastighet med stöd av § 43 i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster avstängts från vattentillförsel, påförs fastighetens ägare huvudmannens kostnader för avstängning och återinkoppling.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % ovan angivna belopp.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

§18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen sär-taxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13-16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad eller kvartal enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, får huvudmannen istället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

3.14 Taxans införande

§21

De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 16 som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

4 Kulturverksamhet

4.1 Teatergrupper scenverksamheter

	Nuvarande taxa inkl. moms (kr)	**Föreslagen taxa inkl. moms (kr)**
Samtliga barn och ungdomsgrupper i Teater (6 – 25 år)	300kr	500kr
Samtliga barn och ungdomsgrupper i Gislaveds dansstudio (6 – 25 år)	300kr	500kr
Teater & dans för Vuxen, per lektion (60-90min)	150kr	150kr
Varje entrébelagt arrangemang	Olika pris för varje enskild föreställning	Olika pris för varje enskild föreställning
Borttappad passagebricka	50kr	100kr

4.2 Avgifter för alla bibliotek

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Avgift för kopiering sida utan färg	2kr	2kr
Avgift för kopiering sida med färg	5kr	5kr
Avgift för fax inom Sverige	5kr + 2kr/sida	5kr + 2kr/sida
Avgift för fax utom Sverige	10kr +2kr/sida	10kr +2kr/sida
Avgift för fax – mottagning	2kr/sida	2kr/sida
Borttappat eller förstört		
Nya medier (innevarande + 2 år)	inköpspris	Inköpspris
Brädspel, filmer & TVspel (äldre än 2 år)	300kr	300kr
Böcker, ljudböcker & CD (äldre än 2 år)	200kr	200kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Pocketböcker & tidskrifter (äldre än 2 år)	25kr	50kr
Borttappad passagebricka för mer-öppet	50kr	100kr
Nytt lånekort	20kr	20kr
Fjärrlån		
Beställning av fjärrlån	20 kr	30kr
Beställning av kopior från artiklar eller kapitel	Minst 100 kr artikel/kapitel	Minst 100 kr artikel/kapitel
Förseningsavgift för fjärrlån	5kr/dag	10kr/dag
Borttappat fjärrlån	Kostnad från det långivande biblioteket +administrationskostnad på 200kr	Kostnad från det långivande biblioteket +administrationskostnad på 200kr
Övrigt		
Utlån av tältbastu	Ny avgift inför 2025	100kr/gång i administrationsavgift. Ersättningsskyldig om delar av bastun skadas eller missköts.

4.3 Avgifter i musikskolan

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms (kr)**
15 – 20 minuter lektion	700kr per termin	700kr per termin
30 – 40 minuters lektion	900kr per termin	900kr per termin
Suzukiundervisning	1000kr per termin	1000kr per termin
Syskonrabatt	100kr för andra barnet	100kr för andra barnet
Syskonrabatt	200kr för tredje & övriga syskon	200kr för tredje & övriga syskon
Instrumenthyra	200kr per termin	200kr per termin
Kör, drill och orkester	Avgiftsfri	Avgiftsfri
Vuxenundervisning (i mån av plats)	1750kr per termin	1750kr per termin

*Avgiften debiteras efter tredje lektion och återbetalas inte om eleven slutar.

Kostnad för noter, strängar och rör tillkommer.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

5 Fritid- och folkhälsoverksamhet

5.1 Simhallar och tempererade utomhusbad

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms (kr)**
Bad, vuxen	50kr	60kr
Bad, ungdom 9-19 år	20kr	30kr
Bad, barn under 9 år i vuxens sällskap	avgiftsfri	avgiftsfri
Bad, över 65 + [5]	30kr	40kr
Bad, familj [1]	120kr	150kr
10-kort bad, vuxen	450kr	550kr
10-kort bad, ungdom 9-19 år	150kr	250kr
10-kort bad, över 65 + [5]	275kr	350kr
Årskort, vuxen	1500kr	2000kr
Årskort, ungdom 9-19år	500kr	750kr
Årskort, 65 + [5]	900kr	1200kr
Årskort, familj [1]	1800kr	2500kr
Kursavgift, vuxen [4] (per kurs)	800kr	1000kr
Kursavgift, barn [4] (per kurs) (från 5 år – momsfritt)	440kr/550 kr	440kr/550 kr
Vattengympa, utöver entréavgift (per termin, 10 ggr)	300kr	400kr
Vattengympa, utöver entréavgift (per tillfälle)	40kr	60kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

	Nuvarande taxa exkl. moms	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa exkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms
Kursavgift, babysim [2] (per kurs)	520kr	650kr	750kr	930kr

5.2 Lokal, bidragsberättigad förening

	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms (kr)
50 meter bana/stor bassäng (per timme)	80kr	80kr
50 meter bana/stor bassäng, senior (per timme)	120kr	120kr
25 meter bana/liten bassäng (per timme)	50kr	50kr
25 meter bana/liten bassäng, senior (per timme)	80kr	80kr
Hel simhall (per timme)	500kr	500kr
50 meter bana (per timme)	350kr	350kr
25 meter bana (per timme)	250kr	250kr
Hel simhall (per timme)	1300kr	1300kr
Gislebadet: barnkalas entré samt serviceavgift (fix av bord samt dukning, tilltugg ordnas av kund)	25kr/barn	40kr/barn
Extra badmästare eller annan personal	500krtimme	800 kr/timme

1 Familj: 2 vuxna och 3 barn alternativ 1 vuxna och 4 barn, totalt 5 personer

2 Inklusive en vuxen

3 Icke bidragsberättigad förening, förening som inte har sin ordinarie verksamhet i simhallen, privatpersoner och företag som hyr utanför ordinarie öppethållande, inklusive en badmästare.

4 Oavsett antal gånger vintersimskolan och sommarsimskola

5 Ålderspensionär

Vid publikarrangemang med entréavgift utgår vanlig taxa för hyra av bana/hall.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

5.3 Hälsolyftet (inklusive bad)

	Nuvarande taxa inkl. moms (kr)	**Föreslagen taxa inkl. moms (kr)**
Årskort, vuxen	2800kr	3000kr
Årskort, ungdom 15-19 år	1300kr	1300kr
Årskort, 65 + [6]	1300kr	1400kr
Halvårskort, vuxen	1800kr	1800kr
Halvårskort, ungdom 15-19 år	900kr	900kr
Halvårskort, 65 + [6]	900kr	1000kr
Sommarkort, studerande [7]	500kr	500kr
Passagebricka	100kr	100kr

[6] Gäller måndag-fredag klockan 7.00 – 14.00, lördag-söndag i enlighet med anläggningens öppettider, bad ingår ej och 65 + gäller ålderspensionär.

[7] Gäller vid uppvisande av giltigt Mecenatkort (digitalt).

5.4 Idrottshallar/planer, lokal bidragsberättigad förening

	Nuvarande taxa inkl. moms (kr)	**Föreslagen taxa inkl. moms (kr)**
Stor hall (per timme)	80kr	80kr
Stor hall, senior (per timme)	120kr	120kr
Halv/liten hall (per timme)	50kr	50kr
Halv/liten hall, senior (per timme)	80kr	80kr
Motionsrum (per timme)	40kr	40kr
Omklädningsrum (per timme)	50kr	50kr
Klubbrum (per timme)	25kr	25kr
Övriga		
Stor hall [8] (per timme)	250kr	250kr
Halv/liten hall [8] (per timme)	150kr	150kr
Motionsrum [8] (per timme)	110kr	110kr
Motionsrum, [8] delat nyttjandet	40kr	40kr
Klubbrum [8] (per timme)	150kr	150kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Passagebricka	100kr	100kr
Logi nyckel	300kr	300kr
Extra personal (vid behov)	500kr/timme	800 kr/timme

[8] Icke bidragsberättigad förening, privatpersoner och företag

Avbokningsavgift 50 % vid avbokning senare är 48 h innan. Vid publikarrangemang med entréavgift utgår vanlig taxa för hyra av bana/hall. Föreningstaxa gäller under ordinarie öppettid. Övrig tid debiteras med personalkostnad och eventuell städkostnad.

5.5 Lägerlogi

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Lägerlogi Gisle -Sportcenter per person och påbörjat dygn	60 kr	60kr

*Avbokningsavgift 50 % vid avbokning senare är 48 h innan.

5.6 Bowling

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Per bana [8] (per timme) (måndag-fredag till kl. 17.00) inkl. skor	160kr	180kr
Per bana [8] (per timme) (måndag-fredag efter kl. 17.00 samt lördag-söndag) inkl. skor	200kr	220kr
Per bana [8], Pensionär (per timme) (måndag-fredag till kl. 17.00) inkl. skor	100kr	120kr
Per bana [8], Ungdom till 19 år, (per timme) inkl. skor	100kr	100kr
Per bana [8], Skollovspel (för barn, per timme) inkl. skor	80kr	80kr
Ärskort, vuxen	1800kr	2000kr
Ärskort, ungdom 15-19 år	1200kr	1200kr
Ärskort, 65 + [5]	1500kr	1500kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Hyra förvarning av klot, per säsong	300kr	300kr
Klottvätt per klot, per tillfälle	150kr	150kr

5.7 Lokal bidragsberättigad förening

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Per bana (per timme)	80kr	80kr
Hel hall (per timme)	120kr	120kr
Bowling barnkalas	100kr	110kr
Extra personal (vid behov)	500kr/timme	800 kr/timme

[5] Ålderspensionär

[8] Icke bidragsberättigad förening, privatpersoner och företag

Avbokningsavgift 50 % vid avbokning senare är 48 h innan. Vid publikarrangemang med entréavgift utgår vanlig taxa för hyra av bana/hall. Föreningstaxa gäller under ordinarie öppettid. Övrig tid debiteras med personalkostnad och eventuell städkostnad.

5.8 Ishall, lokal bidragsberättigad förening

	Nuvarande taxa inkl. moms	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Hel hall (per timme)	80kr	80kr
Hel hall, senior (per timme)	120kr	120kr
Hel hall [8] (per timme)	750kr	1000kr
Hel hall, [9] lokalt Korplag (per timme)	375kr	500kr
Vid behov av extra personal	500kr/timme	800kr/timme

[8] Icke bidragsberättigad förening, privatpersoner och företag

[9] Lag anslutet till seriespel för mjukhockey

Avbokningsavgift 50 % vid avbokning senare är 48 h innan. Vid publikarrangemang med entréavgift utgår vanlig taxa för hyra av bana/hall. Föreningstaxa gäller under ordinarie öppettid. Övrig tid debiteras med personalkostnad och eventuell städkostnad.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

5.9 Utomhusanläggningar

	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms
Gräsplan (per timme)	80kr	80kr
Gräsplan, senior (per timme)	120kr	120kr
Konstgräsplan, 7-manna [10] (per timme)	250kr	250kr
Konstgräsplan, 11-manna [10] (per timme)	400kr	400kr
Konstgräsplan, 7-manna ungdom [10] (0-19 år [11]) (per timme)	150kr	150kr
Konstgräsplan, 11-manna ungdom (0-19 år 11) (per timme)	200kr	200kr
Gräsplan [8] (per timme)	250kr	250kr
Konstgräsplan, 7-manna [8 & 10] (per timme)	350kr	350kr
Konstgräsplan, 11-manna [8 & 10] (per timme)	600kr	600kr

8 Icke bidragsberättigad förening, privatpersoner och företag

10 Gäller perioden 1 november – 30 april, övrig tid se gräsplan

11 Enligt Svenska fotbollsförbundets tävlingsregler betecknas en spelare som ungdom/junior till och med det kalenderår spelaren fyller 19 år

5.10 Hälsocenter

	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms
Deltagaravgift 6 månader	800kr	800kr
Förlängning deltagare 3 månader	400kr	400kr

5.11 Föreningslokaler som hyrs på årsbasis

	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms
Anderstorps Skytteklubb	10000kr	10000kr
Gymnastikföreningen Gnistan	23000kr	23000kr
Gislaveds Sportdykarklubb	5000kr	5000kr

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Gislaveds skridskoklubb		
Kanslilokal i Gislerinken	10000kr	10000kr
Användande av tvättmaskiner	2000kr	2000kr
Cafeteria med bredvid utrymmen	Avgiftsfri	Avgiftsfri
Gislaveds Storband	6000kr	6000kr
Gislaveds Skytteklubb	10000kr	10000kr
Gymnastikföreningen Vigör (Centrumhallen)	50000kr	50000kr
Gislaved-Anderstorp Muay Thai (Centrumhallen)	30000kr	30000kr
Föreningsförråd, stort/eget rum	300kr	300kr
Föreningsförråd, litet/galler	120kr	120kr

Övrigt

Vid speciella tillfällen och under kortare tidsperioder medges fritid- och folkhälsochef besluta om speciella hyresvillkor. Speciella tillfällen kan t.ex. vara en riktad marknadsföringskampanj under lågsäsong för att höja intresset för en speciell verksamhet eller ett större föreningsläger där paketpris efterfrågas.
Vid exceptionella tillfällen kan behov av speciell GGVV taxa vara aktuell för att stödja föreningarna mellan kommunerna. Det råder en enighet i GGVV kommunerna om detta. Ett exceptionellt tillfälle kan t.ex. vara tillfällig stängning i en anläggning och föreningar behöver söka träningsmöjligheter i grannkommun.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

6 Måltidsavdelningen

Taxan för måltidsavdelningen gäller endast externa avgifter riktade till medborgare. Samtliga är reglerade med justering för KPI (Konsument Pris Index) 2025 enligt grundrutinen.

6.1 Matkostnader, matdistribution

	Nuvarande taxa exkl. moms	**Nuvarande taxa inkl. moms**	**Föreslagen taxa exkl. moms**	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Matdistribution, måltid	76 kr	76 kr	76 kr +*	76 kr +*

*+ justering med KPI inför 2025

6.2 Måltidskostnad, korttidsplats

	Nuvarande taxa exkl. moms	**Nuvarande taxa inkl. moms**	**Föreslagen taxa exkl. moms**	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Korttidsplats/ växelvård matkostnad/dygn, vuxen från 21 år	158 kr	158 kr	158 kr +*	158 kr +*
Korttidsplats/ växelvård matkostnad/dygn, barn	40 kr 0-11 mån	40 kr	40 kr +*	40 kr +*
	44 kr 1 år	44 kr	44 kr +*	44 kr +*
	54 kr 2-5 år	54 kr	54 kr +*	54 kr +*
	78 kr 6-9 år	78 kr	78 kr +*	78 kr +*

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Korttidsplats/ växelvård matkostnad/dygn, barn	96 kr 10-13 år	96 kr	96 kr +*	96 kr +*
	115 kr 14-17 år	115 kr	115 kr +*	115 kr +*
	121 kr 18-21 år	121 kr	121 kr +*	121 kr +*

*+ justering med KPI inför 2025

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

6.3 Måltidskostnad, dagverksamhet

	Nuvarande taxa exkl. moms	**Nuvarande taxa inkl. moms**	**Föreslagen taxa exkl. moms**	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Kost vid dagverksamhet för personer med demenssjukdom, lunch	76 kr	76 kr	76 kr +*	76 kr +*
Kost vid dagverksamhet för personer med demenssjukdom, mellanmål	12 kr	12 kr	12 kr +*	12 kr +*

*+ justering med KPI inför 2025

6.4 Matpriser för besökande (närstående och personal) på samhällsutvecklingsnämndens restauranger

	Nuvarande taxa exkl. moms	**Nuvarande taxa inkl. moms**	**Föreslagen taxa exkl. moms**	**Föreslagen taxa inkl. moms**
Lunch exkl. dessert, inkl. dryck	81,55 kr	91 kr	81,55 kr +*	91 kr +*
Lättöl/ Mineralvatten	6,53 kr	7 kr +*	6,53 kr +*	7 kr +*
Efterrätt/dessert	10,88 kr	12 kr	10,88 kr +*	12 kr +*
Lättlunch, paj och sallad	59,80 kr	67 kr	59,80 kr +*	67 kr +*
Storhelg, buffé	163,10 kr	183 kr	163,10 kr +*	183 kr +*
Frukost	34,79 kr	39 kr	34,79 kr +*	39 kr +*
Kvällsmat, inkl. dryck	52,19 kr	58 kr	52,19 kr +*	58 kr +*
Barnportion inkl. dryck (upp till 12 år, över 12 år = vuxenpris)	40,36 kr	45 kr	40,36 kr +*	45 kr +*

*+ justering med KPI inför 2025

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

6.5 Matabonnemang. Måltider på vård och omsorgsboende

	Nuvarande taxa exkl. moms	Nuvarande taxa inkl. moms	Föreslagen taxa exkl. moms	Föreslagen taxa inkl. moms
Mat månadsabonnemang	4749 kr	4749 kr	4749 kr +*	4749 kr +*
Mat månadsabonnemang medboende	4749,14 kr	5318 kr	4749,14 kr +*	5318 kr +*

* justering för KPI inför 2025

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

7 Taxa enligt plan- och bygglagen

Denna taxa gäller för delar av verksamheterna inom samhällsutvecklingsnämnden. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen eller kommunallagen, om inget annat anges.

7.1 Utgångspunkter

Plan- och bygglagen ger möjligheter för samhällsutvecklingsnämnden att ta ut en avgift i ärenden om detaljplan och planbesked, nybyggnadskarta, utstakning och lägeskontroll eller andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. I ärenden om detaljplan ska avgiften även täcka kostnader för program, om ett sådant behövs.

8 Allmänna regler om kommunala avgifter

8.1 Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835), som har följande lydelse:

”Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”

8.2 Självkostnadsprincipen

I 12 kap. 10 §, PBL anges att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.”

8.3 Likställhetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.”

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

8.4 Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter frånsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § kommunallagen:

”Kommuner och regioner får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

I 12 kap. 10 § PBL anges att grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. (Angående tidpunkt för när uttagande av avgift ska ske, se under Avgiftsbestämning nedan, samt NJA 1974 s. 10).

8.5 Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom Nämndernas ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900).

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

9 Administrativa rutiner

9.1 Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det framgår direkt av 12 kap. 10 § plan- och bygglagen att det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas.

Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att ändringar av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige. Om kommunen väljer att inte avgiftsbelägga viss prövning innebär det att den verksamheten i princip får skattefinansieras. Den föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring (1962:381). Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

9.2 Överklagande beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 13 kap. kommunallagen. Varje kommunmedlem har rätt att få lagligheten av sådant beslut prövad.

Överklagande ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollsjustering har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Det bör observeras att kommunens beslut inte behöver vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

9.3 Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

9.3.1 Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Om beslutanderätten i fråga om avgifter inte delegeras, ligger beslutanderätten kvar hos den ansvariga kommunala nämnden.

Av effektivitetsskäl bör rätten att fatta beslut om avgifter delegeras till tjänstemännen.

9.3.2 Mervärdeskatt (Moms)

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

9.3.3 Avgift i beslut

Den avgift som nämnden tar ut i ärende om lov, besked, anmälan eller annan åtgärd ska tas med som en del av beslutet i samma beslutshandling som beslut om lov el. dyl.

9.3.4 Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar nämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

9.3.5 Antagande av taxan

Antagande av taxan beslutas av kommunfullmäktige, detsamma gäller ändring av taxans konstruktion, omfattning och faktorer.

9.3.6 Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura.

Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

10 Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa

Avgifterna i denna taxa tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) 12 kap. 8, 9 samt 10 §§ eller kommunallagen (2019:835), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges.

10.1 Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan.

Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver. Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. I denna taxa anges justeringsfaktorn till 1,2.

10.2 Benämningar av faktorer för beräkning av avgift

KF	Kartfaktor
mPBB	”Milliprisbasbelopp” en tusendels prisbasbelopp

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

MF	Mätningsfaktor
N	Justeringsfaktor (kommunens justeringsfaktor)
J	Justeringsfaktor (för bygglovavgifter)
NKF	Nybyggnadskartefaktor
OF	Objektfaktor
PF	Planavgiftsfaktor
UF	Utstakningsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB.

Planavgift beräknas efter BTA (bruttoarea) + OPA (öppenarea).

Mätningsavgift beräknas efter BYA (byggnadsarea) + OPA.

Kartavgift beräknas efter markarean.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Avgiften kan också tas ut genom tidsersättning enligt fastställd timtaxa.

Vid tidsersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme.

Vid tidsersättning kan också ersättning för resa tas ut, om så erfordras.

10.3 Avräkning

För startbesked gäller om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas respektive tillägg som debiteras, för tid innan betalningen ska ske.

Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt Preskriptionslagen, dvs. preskription sker efter tio år.

11 Tabell 1 Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Area (m^2 = BTA + OPA	Nuvarande OF	Föreslagen OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader		
0 – 24	2	2
25-49	4	4
50-129	6	6
130-199	8	8
200-299	10	10
300-499	14	14
500-799	20	20
800-1199	26	26
1 200-1 999	36	36
2 000-2 999	46	46
3 000-3 999	56	56
4 000-4 999	64	64
5 000-5 999	72	72
6 000-7 999	88	88
8 000-9 999	100	100
10 000-14 999	125	125
15 000-24 999	170	170
25 000-49 999	235	235
50 000-100 000	400	400
Härutöver	+ 3/1000 m^2	+ 3/1000 m^2
Mycket enkla byggnader < 50 m^2 *	2	2

*I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovsbefriade enl. PBL 9 kap 4-6 §§), skärmtak, uterum, växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

BTA+ OPA kan beräknas inom ett gemensamt intervall eller separeras beroende på ärendets omfattning. Den billigaste avgiften bör tillämpas.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

I de fall ärendet har **flera byggnader av samma typ** beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

12 Tabell 2 Tidsersättning

Timpriset fastställs till 1200 kr/timme.

13 Tabell 3-6 regleras i bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemos taxa

14 Tabell 7 Avgift för besked

Typ av besked	**Nuvarande avgift**	**Föreslagen avgift**
Planbesked	200 x mPBB x N	200 x mPBB x N

15 Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner

I Gislaveds kommun finns för närvarande ett fåtal planer där vi tar ut en planavgift i samband med bygglov.

Planavgift tas ut i förskott och slut regleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov.

Planavtal tecknas med intressenter för att specificera betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt.

I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t ex på grund av ett exploateringsavtal eller planavtal, reduceras planavgiften i motsvarande grad.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Planavgift tas inte ut för:

Nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m^2

tillbyggnader oavsett byggnad, mindre än 50 m^2.

Förskottsavgift tas ut enligt följande princip: vid planstart 25 %, vid granskning 25 %, efter antagande 50 % vid planavtal.

16 Planavgift: mPBB x OF x PF x N

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

OF sätts enligt tabell 1 t.o.m. 10 000 m². Därutöver höjs OF med 1 per 1 000 m². Objektsfaktorn avser detaljplanens **totala** byggrätt.

(Exempel: OF 10 000 m² = 101; 11 000 m² = 102)

	Nuvarande Planfaktor (PF) Nybyggnad	Föreslagen PF Nybyggnad	Planfaktor (PF) Tillbyggnad	Förelagenn PF Tillbyggnad	Planfaktor (PF) Ändring	Föreslagen PF Ändring
Områdes bestäm-melser	18	18	12	12	5	5
Detalj-plan	35	35	24	24	10	10

Avgift för f d fastighetsplan i separat ärende

Avgift= mPBB x PF x N

Åtgärd	**Nuvarande PF**	**Föreslagen PF**
Upphävande	200	200

Kommentar

Planavgiften kan endast tas ut för ärenden som berör PBL-planer (planer som antagits enligt plan- och bygglagen) Planavgift för detaljplan och områdesbestämmelser används endast i de fall planavtal ej tecknats.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

17 Tabell 9-21 regleras i bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemos taxa.

18 Tabell 22 Avgift för nybyggnadskarta

Nybyggnadskarta krävs om BM anser det nödvändigt. Nämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskarta ska upprättas.

Avgift = mPBB x NKF x N

Nybyggnadskarta	**Nuvarande NKF eller tidsersättning**	**Nuvarande NKF Enkel nybyggnadskarta**	**Föreslagen NKF eller tidsersättning**	**Föreslagen NKF Enkel nybyggnadskarta**
Kartan innehåller fastighetsgränser, höjder, befintliga byggnader, planinformation och anslutningspunkter				
Enbostadshus/enstaka byggnad oavsett tomtyta	140	40	140	40
Övriga byggnader; flerfamiljshus samt alla övriga byggnader och anläggningar. Tomtyta mindre eller lika med 1 999 m^2.	140	40	140	40
2 000-4 999 m^2	200	100	200	100
5 000-9 999 m^2	275	125	275	100
10 000-15 000 m^2	350	150	350	150
Tomtyta större än 15 000 m^2	Skälighetsbedömning/ nedlagd tid			
Utdrag ur primärkartan		15		15
Karta för inbyggnad av sopkärl, 550kr				
Nybyggnadskarta eller särskilda kompletteringar utanför Primärkarteområdet	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Granskning av nybyggnadskarta	10	10	10	10
Komplettering av nybyggnadskarta 1 999 m^2 2 000-4 999 m^2 5 000-9 999 m^2 10 000-15 000 m^2 >15 000 m^2	 40 60 80 100 120	 40 60 80 100 120		
Förhandskopia alt, preliminär nybyggnadskarta	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning

Alla övriga åtgärder	Nuvarande Tidsersättning	Nuvarande Tidsersättning	Föreslagen tidsersättning	Föreslagen tidsersättning
Utdrag ur fastighetskartan	Timpriset/2	Timpriset/2	Timpriset/2	Timpriset/2

19 Tabell 23 Avgift för utstakning

(Moms 25 % tillkommer)

Avgiften för utstakning skall beräknas för hela ärendet om det ingår i samma beslut om lov, även om det består av flera fristående byggnader och dessa stakas ut vid samma tillfälle. När utstakning av grupphusområde görs vid flera tillfällen, korrigeras avgiften för extrakostnader i efterhand i samband med slutavräkning. Om ett ärende innehåller flera olika hustyper räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA+ OPA) för varje hustyp för sig.

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix.

Utstakning kan utföras av kommunens personal eller annan med verifierad kunskap i mätteknik som byggherren föreslår.

Om utstakning utförs av annan än kommunens personal, tas avgift ut för underlagsdata, grundmaterial m.m. med 20 % av den avgift, som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

Utstakningsavgift = mPBB x UF x

	Nuvarande taxa	**Föreslagen taxa**	**Nuvarande taxa**	**Föreslagen taxa**

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Huvudbyggnad (4 punkter)	Nybyggnad	Nybyggnad	Tillbyggnad	Tillbyggnad
Enbostadshus/enstaka byggnad 1-199 m²	120	120	60	60
Övriga byggnader; flerfamiljshus samt alla övriga byggnader och anläggningar 1-199 m²	140	140	60	60
200-499 m²	180	180	180	180
500-999 m²	220	220	220	220
1000-1 999 m²	260	260	260	260
2 000-2 999 m²	300	300	300	300
Större än 3000 m²	340	340	340	340
Tillägg per punkt utöver 4	5	5	5k	5k
Objekt större än 3 000 m². Avgiften ska beräknas för hela ärendet under förutsättning att det ingår i samma beslut.	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning
Utstakning, detaljpunkter, mätningslinjer och arbetsfixar	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning	Tidsersättning

Grovutstakning kostar 50 % av finutstakning.

Komplementbyggnad	**Nuvarande utstakningsfaktor UF**	**Föreslagen utstakningsfaktor UF**
<50 m² (grovutstakning)	30	30
50 - 200 m² (finutstakning)	50	50
>200 m² (finutstakning)	175	175
Plank eller mur (grovutstakning)	30*	30*
Detaljpunkter och mätningslinjer	Tidsersättning	Tidsersättning

*Avgift avser alt gränsvisning

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Mätpunkter	Nuvarande avgift	Föreslagen avgift
Första punkten	4 x mPBB x N	4 x mPBB x N
Punkten därutöver	2 x mPBB x N	2 x mPBB x N

20 Tabell 25 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information

(Moms 6 % tillkommer för analogt material och 25 % för digitalt)

Avgift per HA = mPBB x KF x N

Kommentar

Kommunen finansierar sina kostnader för kartproduktionen med en blandning av skattemedel och avgifter.

För permanenta användare (nyttjare) av kommunalt kartmaterial träffas vid uttagande av avgift normalt avtal, som löper flera år.

Nedanstående taxa avses tillämpas för tillfälliga nyttjare av det kommunala kartmaterialet.

Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överlåts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten bör normalt begränsas i tiden och till visst angivet ändamål.

Denna tabell används för att beräkna kostnaden för kartunderlag till detaljplaner.

Primärkarta **Innehåll i kartan**	**Informationsandel i %**	**Nuvarande KF**	**Föreslagen KF**
Gränser och Fastighetsbeteckning	30	9	9
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	9	9
Vägar, järnvägar, adresser	20	6	6
Höjdinformation	20	6	6
All information	100	30	30

Karta/ortofoto/flygbild på papper	**Nuvarande KF**	**Föreslagen KF**
Nyttjanderättsavgift vid utskrift (dm^2)		
0 – 12 (A4 och A3)	4	4

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

13 - 100 (A2-A0)	8	8
> 100 (större än A0)	12	12
Kommunkarta	5	5
Adresskarta	5	5
Tätortskarta	2	2

Tidsersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall.

Ankom: 2024-08-19 Ärende: SUN.2024.14 Handling: 1372797

Sun §50 Dnr: SUN.2024.14 2.4.8

Taxa 2025

Beslut
Samhällsutvecklingsnämnden att fastställa taxedokument 2025 och överlämna den till kommunfullmäktige, samt att samtliga taxor gäller från och med 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Samhällsutvecklingsförvaltningen har tagit fram förslag till taxor 2025 för nämndens verksamheter. Förslagen föregås av analys av jämförbara taxor i andra kommuner och behov av kostnadstäckning för verksamheterna.

Timtaxan för plan och kart- och mät justeras från 1150 kronor till 1200 kronor för tillsynsavgifter och för uppdrag och prövningar som regleras med timtaxan.

Taxor för VA-verksamhet justeras för kostnadstäckning bland annat genom taxor kring anläggningsavgifter och brukningsavgifter med 25 %. Dessa höjningar baseras på en omfattande analys av de kommande investeringarna, de ökade kapitalkostnaderna samt den förväntade ökningen av driftkostnader. Syftet med höjningarna är att säkerställa att kommunen fortsatt kan täcka kostnaderna för VA-verksamheten utan att behöva göra avkall på kvaliteten eller framtida investeringar. Dessutom är höjningen nödvändig för att komma ikapp med ett underskott som annars kommer växa ytterligare om ingen åtgärd vidtas. Det tidigare underskottet måste täckas inom en treårsperiod för att återställa balans i verksamheten och undvika långsiktiga ekonomiska konsekvenser.

Inom tekniska avdelningen görs justeringar för bland annat taxor kring avtalsvite och samtliga felparkeringsavgifter.

Inom fritid- och folkhälsoavdelningen är en generell justering av taxor gjorda kring framförallt bad, hälsolyft och bowling. Förslaget bygger på allmänt ökade kostnader samt att justering inte är gjord för bad och bowling på ett antal år. Taxa för uthyrning stuga samt maskinuthyrning inklusive personal tas bort då verksamheterna inte bedrivs av avdelningen längre.

För kulturavdelningen är taxor 2025 mestadels oförändrade jämfört med 2024, förutom en höjning av terminsavgiften för dansgrupper i Gislaveds dansstudio. Bibliotekens taxor redovisas i det gemensamma taxedokument 2025.

Samtliga taxor avseende måltider är justerade med KPI (konsumentprisindex) för 2025 enligt rutin. Eftersom inga beslut är tagna om framtida finansieringsmodell av måltidsavdelningen ska samhällsutvecklingsnämnden besluta även detta år. En utredning görs just nu vad gäller måltidsavdelningens finansiering vilket innebär att taxor eventuellt kommer att justeras.

Beslutsunderlag
Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 25 juli 2024
Protokoll 2024-08-12 - SUNau §31
Taxa 2025 samhällsutvecklingsnämnden, 2024-08-14

Yrkanden
Sandy Lind (WeP): med instämmande av Thomas Johnsson (S),

Jörgen Karlsson (S), Eva Eliasson (S), Johanna Gullberg (M), Dennis Ernst (M), Pauline Barvö (WeP), Urban Nilsson (C), Emanuel Larsson (KD), Stefan Fredriksson Jaktlund (SD): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Samhällsutvecklingsförvaltningen

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2025-01-01
Ansvarig: Miljöchef
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Dnr: BMGT.2024.12
2024-01-22

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Innehållsförteckning

1 Bakgrund....3
2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen....3
3 Ansökningsavgift för tillstånd....3
4 Ingen avgift för anmälan....4
5 Årliga tillsynsavgifter....5
6 Avgift för extra kontroll och timtaxa....6
6.1 Vad som ingår i handläggningstid för extra kontroll....6
6.2 Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:....7
6.3 Särskilda skäl för nedsättning eller befrielse av avgift....7
6.4 Avgiftsregler vid återkallelse eller förbud....7
6.5 Årlig fast avgift betalas i förskott....7
6.6 Högre eller lägre avgift vid ändring av verksamhet....8
6.7 Avgift för tillsyn....8
6.8 Betalning och eventuell ränta....8
7 Överklagande....8
8 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser....8

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

1 Bakgrund

Avgift enligt denna taxa gäller för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om tobak och liknande produkter.

Det omfattar bland annat:

- Serveringstillstånd
- Tobakstillstånd
- Folköl
- Handel med vissa receptfria läkemedel
- Tobaksfria nikotinprodukter samt liknande produkter

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen

Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek när taxan antas, baserat på aktuella kostnader.

Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

Bygg- och miljönämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3 Ansökningsavgift för tillstånd

Vid försäljning och servering av starköl, vin, sprit eller andra jästa alkoholhaltiga drycker görs en ansökan om tillstånd. Det kan gälla ett stadigvarande eller tillfälligt tillstånd. Detalj- och partihandlare som ska sälja tobak måste också ansöka om tillstånd. Bygg- och miljönämnden gör sedan en prövning av varje enskilt ärende och tar ett beslut. Handläggningen påbörjas när avgiften är betald.

I nedan tabell kan du se avgifterna för tillstånd

Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd	**TIMMAR**	**AVGIFT** 2025
Nyansökning stadigvarande tillstånd	10	12 000 kr
Nytt tillstånd p.g.a. ändrad bolagsform eller ägarskifte	6	7 200 kr
Ändring befintligt tillstånd p.g.a. tillägg (t.ex. catering)	5	6 000 kr
Anmälan om ändring som påverkar tillsynen (t.ex. PBI)	4	4 800 kr
Utökad serveringsyta	3	3 600 kr
Utökad serveringstid eller fler dryckesslag	3	3 600 kr
Tre kunskapsprov per PBI (person med betydande inflytande)	0	Ingår i ny ansökan
Ansökningsavgift tillfälliga serveringstillstånd		
Till slutet sällskap, enstaka tidsperiod, upp till en vecka, totalt 12 gånger.	4	4 800 kr
Till slutet sällskap, enstaka tillfälle, en dag, totalt 12 gånger.	4	4 800 kr
Till slutet sällskap, enstaka tillfällig säsong, kan endast sökas en gång	6	7 200 kr
Till allmänheten, enstaka tidsperiod, en dag, totalt 12 gånger	6	7 200 kr
Till allmänheten, enstaka tidsperiod, upp till en vecka, totalt 12 gånger	6	7 200 kr
Utökad serveringsyta och/eller serveringstid	3	3 600 kr
Ansökningsavgift för försäljningstillstånd av tobaksvaror		
Ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd	10	12 000 kr
Ansökan om tillfälligt försäljningstillstånd	6	7 200 kr
Ändrade förutsättningar i bolag (Nya bolagsmän/ägare)	6	7 200 kr
Anmälan om ändring som påverkar tillsynen	4	4 800 kr

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

4 Ingen avgift för anmälan

Om du vill sälja tobaksfria nikotinprodukter, e-cigaretter och påfyllnadsbehållare, eller folköl behöver du anmäla det till oss. Det kostar ingenting att anmäla till kommunen men årlig tillsyn kostar.

5 Årliga tillsynsavgifter

Tillsynsavgift är den avgift man betalar årligen för miljöenhetens kontroller av verksamheten. Avgiften baserar på miljöenhetens kostnader för administration, kompetensutveckling, tillsynsbesök.

Vid försäljning av flera produkter förutom serveringstillstånd, debiteras en lägre avgift eftersom myndigheten ibland gör denna tillsyn vid samma tillfälle och kan effektivisera restiden.

Vid bristande efterlevnad som kräver uppföljande tillsyn utöver den planerade, debiteras en timavgift för denna uppföljande tillsyn.

I nedan tabell kan du se avgifterna för årlig tillsyn för serveringstillstånd

Årliga tillsynsavgifter för serveringstillstånd	**AVGIFT** 2025
Restaurang med över 50 % alkoholförsäljning	16 800 kr
Restaurang med 26 – 49 % alkoholförsäljning	13 200 kr
Restaurang med 11 – 25 % alkoholförsäljning	10 800 kr
Restaurang med 6 – 10 % alkoholförsäljning	6 000 kr
Restaurang med 0 – 5 % alkoholförsäljning*	2 400 kr
Restauranger vars alkoholförsäljning inte överstiger 50 000 kr	2 400 kr
Restauranger vars totala omsättning inte överstiger 750 000 kronor och alkoholförsäljningen inte motsvarar mer än 20 % av den totala omsättningen.	2 400 kr
Inre tillsyn av ekonomin för serveringstillstånd	
Avgiften tas ut efter att tillsynen utförts	4 600 kr
Rörlig avgift	
Påminnelseavgift utebliven restaurangrapport (påminnelse 1)	500 kr
Påminnelseavgift utebliven restaurangrapport (påminnelse 2)	1 000 kr
Utebliven restaurangrapport 1 maj	20 000 kr

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Vid övrig tillsyn och vid behov av extra tillsyn p.g.a. brister eller klagomål	Timavgift
Tillsynsavgift för stadigvarande servering till slutet sällskap	
Stadigvarande till slutet sällskap	3 600 kr
Stadigvarande för cateringverksamhet till slutet sällskap	3 600 kr
Provsmakning på tillverkningsställe	3 600 kr

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt taxa för tillsyn avseende vissa receptfria läkemedel

Ansökningsavgift för försäljningstillstånd av tobaksvaror	**AVGIFT** 2025
Årlig tillsynsavgift	
Tobaksvaror	2 400 kr
Tobaksfria nikotinprodukter samt elektroniska cigaretter	
Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	2 400 kr
Tobaksfria nikotinprodukter	2 400 kr
Säljer 2 av ovanstående	3 600 kr
Säljer 3 av ovanstående	4 800 kr
Säljer 4 av ovanstående	6 000 kr
Säljer samtliga ovanstående	7 200 kr
Vid övrig tillsyn och vid behov av extra tillsyn p.g.a. brister eller klagomål	Timavgift
Tillsynsavgifter för folköl och receptfria läkemedel	
Folköl (detaljhandel och servering)	2 400 kr
Receptfria läkemedel	2 400 kr
Inre tillsyn av ekonomin för tobakstillstånd	
Avgiften tas ut efter att tillsynen utförts	4 600 kr

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

6 Avgift för extra kontroll och timtaxa

För brister vid tillsyn som medför uppföljande tillsyn utöver den planerade tillsynen tas avgift ut enligt bestämd timtaxa. Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan **1 200 kronor** per hel timme för handläggningstid. Avgiften för extra tillsyn debiteras efter utfört tillsynsbesök.

6.1 Vad som ingår i handläggningstid för extra kontroll

Med handläggningstid menas den sammanlagda tid som handläggaren på miljöenheten har använt för:

- inläsning av ärendet
- kontakter med parter
- samråd med experter och myndigheter
- tillsyn
- resor och besök på plats
- provtagning, provköp och kontroller
- beredning och beslut

Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme av handläggningstiden. Tillsyn görs vanligtvis under kontorstid, men för tillsyn som sker på vardagar mellan kl. 19:00 och 06:30, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, debiteras 1,5 gånger den vanliga timtaxan.

6.2 Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

- Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig ogrundat,
- Handläggning av överklagande, till exempel rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden,
- Handläggning för att svara på remisser till exempel till prövningsmyndigheter,
- Handläggning av ansökan om utdömande av vite.

6.3 Särskilda skäl för nedsättning eller befrielse av avgift

Beslut om nedsättning eller befrielse från avgift görs av bygg- och miljönämnden. Vid specifika omständigheter relaterade till

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

verksamhetsområde och omfattning, tillsynsbehov, tidigare handläggningstider eller andra faktorer, kan avgiften minskas eller helt tas bort enligt denna taxa.

6.4 Avgiftsregler vid återkallelse eller förbud

Avgift betalas även om anmäld åtgärd förbjuds eller anmälan återkallas efter att handläggningen startat. Dock tas ingen avgift ut om anmälan återkallas innan handläggningen börjat.

6.5 Årlig fast avgift betalas i förskott

Fast årlig avgift ska betalas i förskott och täcker ett helt kalenderår. Avgiften börjar gälla från det kalenderår som följer efter att tillstånd beviljats eller anmälan gjorts, eller om tillstånd eller anmälan inte krävts, när verksamheten startar.

6.6 Högre eller lägre avgift vid ändring av verksamhet

Om din verksamhet förändras kan din avgift ändras. Om du utökar din verksamhet kan avgiften höjas. Om din verksamhet minskar kan avgiften bli lägre. Förändringar i verksamheten måste meddelas till kommunen.

6.7 Avgift för tillsyn

Avgift för tillsyn ska betalas av den som driver eller planerar att bedriva verksamhet som kräver tillsyn.

6.8 Betalning och eventuell ränta

Betalning av avgift enligt denna taxa görs till Gislaveds kommun via faktura inom den angivna tidsramen. Om avgiften inte betalas i tid tillkommer dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy och lagstadgade kostnader debiteras.

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att en kommunal nämnds beslut om avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken (Kronofogden).

7 Överklagande

Beslut om avgift överklagas till Förvaltningsrätten.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

8 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025. Taxan gäller för ärenden som rör tillstånd och anmälningar som inkommer denna dag och framåt.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2025-01-01
Ansvarig: Miljöchef
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa för miljö-, hälsoskydd och strålskydd

Dnr: BMGT.2024.12
2024-05-14

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Innehållsförteckning

1 Bakgrund....3
2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen....3
3 Timtaxa....3
3.1 Vad som ingår i handläggningstid....4
3.2 Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:....4
4 Avgift kan tas ut på följande sätt:....4
4.1 Avgifter för ansökningar....5
4.2 Avgiftsberäkning....5
4.3 Särskilda skäl för nedsättning eller befrielse av avgift....5
4.4 Tillsynsavgift....5
4.5 Avgiftsregler vid återkallelse eller förbud....5
5 Årsavgift för anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter....5
5.1 Vad som ingår i årsavgiften....6
5.2 Tilläggsavgift utöver årsavgift....6
5.3 Årlig fast avgift betalas i förskott....6
5.4 Högre eller lägre avgift vid ändring av verksamhet....6
6 Skyldighet att betala avgift eller lämna uppgifter....6
6.1 Avgift för tillsyn enligt miljöbalken....6
6.2 Betalning och eventuell ränta....7
6.3 Avgift för undersökningskostnader och rättegångskostnader....7
6.4 Avgifter som inte betalas krävs in av kronofogden....7
7 Överklagande....7
7.1 Avgiften gäller omedelbart, även om ärendet överklagas....7
8 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser....7
9 Bilagor....7

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

1 Bakgrund

Denna taxa reglerar avgifterna i Gislaved- och Tranemo kommun för anmälan, tillstånd, tillsyn och prövning enligt miljöbalken och strålskyddslagen, dess föreskrifter eller EU-förordningar.

Det omfattar bland annat:

- Avlopp
- Djur inom detaljplan
- Förorenade områden
- Miljöpåverkan på luft, mark och vatten (kemiska produkter, avfallshantering, strålskydd mm)
- Hälsoskydd
- Jordbruksmarksskötsel (gödsel och slam)
- Radon
- PCB (Polyklorerade bifenyler)
- Värmepumpar
- Småbåtshamnar

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen

Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek när taxan antas, baserat på aktuella kostnader.

Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

Bygg- och miljönämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3 Timtaxa

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan **1 200 kronor** per hel timme för handläggningstid.

3.1 Vad som ingår i handläggningstid

Med handläggningstid menas den sammanlagda tid som handläggaren på miljöenheten har använt för:

- inläsning av ärendet
- kontakter med parter
- samråd med experter och myndigheter
- tillsyn
- resor och besök på plats
- revisioner
- provtagning och kontroller
- beredning och beslut

Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme av handläggningstiden. Tillsyn görs vanligtvis under kontorstid, men för tillsyn som sker på vardagar mellan kl. 19:00 och 06:30, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, debiteras 1,5 gånger den vanliga timtaxan.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

3.2 Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

- Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig ogrundade (det finns inga skäl för klagomålet),
- Handläggning av överklagande, till exempel rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden,
- Handläggning för att svara på remisser och samråd till exempel till prövningsmyndigheter,
- Handläggning av ansökan om utdömande av vite.

4 Avgift kan tas ut på följande sätt:

När en anmälningspliktig eller tillståndspliktig verksamhet startar eller vid tillsyn, ska en avgift betalas till miljöenheten för handläggning. Det kan göras på tre sätt:

- Enligt standardiserad handläggningstid (bilaga 1)
- En timtaxa för den faktiska handläggningstiden i ärendet
- Genom årsavgift baserad på tidsfaktorn för verksamheten (bilaga 2)

4.1 Avgifter för ansökningar

Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag kan antingen vara en fast avgift, eller en timavgift baserad på den faktiska handläggningstiden multiplicerad med timtaxan.

4.2 Avgiftsberäkning

Avgiften beräknas enligt den aktuella taxan när ärendet börjar handläggas. Om ärendet pågår under en längre tid kan en del av avgiften tas ut baserat på den taxa som gäller när handläggningen utförts.

4.3 Särskilda skäl för nedsättning eller befrielse av avgift

Beslut om nedsättning eller befrielse från avgift görs av bygg- och miljönämnden. Vid särskilda omständigheter relaterade till verksamhetsområde och omfattning, tillsynsbehov, tidigare handläggningstider eller andra faktorer, kan avgiften minskas eller helt tas bort enligt denna taxa.

4.4 Tillsynsavgift

Tillsynsavgift är den avgift man betalar per timme för miljöenhetens kontroller av verksamheten. Avgiften baserar på miljöenhetens kostnader för administration, planering, tillsynsbesök, uppföljning, återbesök med mera.

Vid bristande efterlevnad som kräver extra tillsyn utöver den planerade, debiteras timavgift för den nedlagda tiden. Till exempel vid uppföljning av förelägganden och förbud,

4.5 Avgiftsregler vid återkallelse eller förbud

Avgift betalas även om anmäld åtgärd förbjuds eller anmälan återkallas efter att handläggningen startat. Dock tas ingen avgift ut om anmälan återkallas innan handläggningen börjat.

5 Årsavgift för anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter

Årsavgift tas ut för miljöskydd för att göra tillsyn.

Alla anmälningspliktiga verksamheter betalar varje år en avgift. Avgiftens storlek varierar för olika verksamheter.

Även miljöfarliga verksamheter som inte är anmälnings- (C) eller tillståndspliktiga (A eller B) kan omfattas av årsavgift för tillsyn av miljöfarlig verksamhet. U-verksamheter är de miljöfarliga verksamheter som inte finns

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

med i bilagan till förordningen och som därför varken kräver tillstånd eller anmälan. Miljöbalkens regler gäller emellertid även för dessa verksamheter och verksamheterna omfattas av tillsyn.

5.1 Vad som ingår i årsavgiften

I en årsavgift ingår miljöenhetens kostnader för

- inläsning
- tillsynsbesök och rådgivning
- Information om gällande och kommande lagstiftning
- efterarbete

Att du som verksamhetsutövare betalar en årsavgift innebär inte att miljöenheten besöker din verksamhet varje år. Exempelvis kan en verksamhet få tillsynsbesök vart tredje år.

5.2 Tilläggsavgift utöver årsavgift

Miljöenhetens arbete kan ibland kosta mer än den fasta avgiften täcker. Då kan en extra avgift tas ut om den verkliga tillsynen skiljer sig mycket från den förväntade.

5.3 Årlig fast avgift betalas i förskott

Fast årlig avgift ska betalas i förskott och täcker ett helt kalenderår. Avgiften börjar gälla från det kalenderår som följer efter att tillstånd beviljats eller anmälan gjorts, eller om tillstånd eller anmälan inte krävts, när verksamheten startar.

5.4 Högre eller lägre avgift vid ändring av verksamhet

Om din verksamhet förändras kan din avgift ändras. Om du utökar din verksamhet kan avgiften höjas. Om din verksamhet minskar kan avgiften bli lägre. Alla förändringar i verksamheten ska meddelas till kommunen.

6 Skyldighet att betala avgift eller lämna uppgifter

Enligt Miljöbalken 27 kap. 3 § måste alla betala avgift eller lämna nödvändiga uppgifter för att bestämma avgiftens eller ersättningens storlek enligt 26 kap 22 § Miljöbalken.

6.1 Avgift för tillsyn enligt miljöbalken

Avgift för tillsyn ska betalas av den som driver eller planerar att bedriva verksamhet som kräver tillsynsavgift. Vid tillsyn av miljöskador enligt

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Miljöbalken ska den som ansvarar för att åtgärda eller täcka kostnader enligt Miljöbalken 10 kap. betala tillsynsavgiften.

6.2 Betalning och eventuell ränta

Betalning av avgift enligt denna taxa görs till Gislaveds kommun via faktura inom den angivna tidsramen. Om avgiften inte betalas i tid tillkommer dröjsmålsränta enligt räntelagen. Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy och lagstadgade kostnader debiteras.

6.3 Avgift för undersökningskostnader och rättegångskostnader

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § andra stycket miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

6.4 Avgifter som inte betalas krävs in av kronofogden

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att en kommunal nämnds beslut om avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken (Kronofogden).

7 Överklagande

Enligt 19 kap 1 § miljöbalken överklagas en kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen.

7.1 Avgiften gäller omedelbart, även om ärendet överklagas

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår nämnden får förorda att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

8 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025. Taxan gäller för ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser som inkommer denna dag och framåt.

9 Bilagor

Taxa för prövning och tillsyn_bilaga 1

Taxa enligt miljöbalken och årsavgifter_bilaga 2

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Taxebilaga för tillstånd, anmälan och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd

AVLOPP Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**AVGIFT** 2024	**AVGIFT** 2025
Tillsyn, inventering				
Avloppsanordning med vattentoalett för 1-25 personekvivalenter:				
Bedömning av enkät, tillsynsbesök, krav på åtgärd		4	4 600	4 800
Bedömning av enkät, krav på åtgärd		3	3 450	3 600
Bedömning av enkät, tillsynsbesök, ej krav på åtgärd		3	3 450	3 600
Bedömning av enkät, ej krav på åtgärd		2	2 300	2 400
Prövning för tillstånd				
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett avseende:	13 § förordning (1998:899)			
1. Inrättande av vattentoalett med sluten tank		3	3 450	3 600
2. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten		5	5 750	6 000

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

AVDELNINGEN FÖR BYGG OCH MILJÖ, SAMHÄLLSUTVECKLINGSFÖRVALTNINGEN

Postadress:	Besöksadress:	Telefon/fax:	E-post/webb:	Organisationsnr:	Bankgiro:
Gislaveds kommun	Stortorget 1	0371-810 00	kommunen@gislaved.se	212000-0514	426-7225
332 80 Gislaved	Gislaved	0371-940 79	gislaved.se		

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

3. Inrättande av två avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 eller 3 på samma fastighet och vid samma tillfälle		7	8 050	8 400
4. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning		3	3 450	3 600
5. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 1-25 personekvivalenter		8	9 200	9 600
6. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 26-100 personekvivalenter		12	12 600	14 400
Uppföljande tillsyn för att följa upp krav på avloppsanordning med vattentoalett för 1-25 personekvivalenter		2	2 300	2 400
Handläggning av anmälan				
7. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 personekvivalenter.		15	17 250	18 000
Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett, exempelvis: • bad, disk och tvätt (BDT) anläggning	13 § förordning(1998:899) Lokala hälsoskyddsföreskrifter	4	4 600	4 800
Ändring av avloppets mängd eller sammansättning mellan 1-25 personekvivalenter och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2	14 § förordning (1998:899)	3	3 450	3 600
Handläggning av anmälan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit, exempelvis:	Lokala hälsoskyddsföreskrifter	1	1 150	1 200

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

• förmultningstoalett, torrtoalett med latrinkompostering				
VÄRMEPUMPAR Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM** Miljöbalken och dess förordningar	**TIMMAR**	**AVGIFT** 2024	**AVGIFT** 2025
Prövning för tillstånd				
Prövning av ansökan om att inrätta värmepumpsanläggning för berg-, jord-, sjö- eller grundvattenvärme.	Lokala hälsoskyddsföreskrifter			
Bergvärmepump med 1-3 energibrunnar		2	2 300	2 400
Bergvärme med fler än 3 energibrunnar		5	5 750	6 000
Jordvärmepump och sjövärmepump och grundvattenvärme		2	2 300	2 400
HÄLSOSKYDD Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM** Miljöbalken och dess förordningar samt strålskyddslagen	**TIMMAR**	**AVGIFT** 2024	**AVGIFT** 2025
Tillsyn i byggnader, lokaler och anläggningar				
Fastighet med lägenheter		timavgift		
Lokaler för vård och annat omhändertagande		4	4 600	4 800
Grundskola, gymnasieskola (inklusive fritids)		8	9 200	9 600
Förskola		8	9 200	9 600

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Samlingslokaler där många personer brukar samlas		timavgift	1 150	1 200
Hotell, kursgård med övernattning, vandrarhem, bed & breakfast och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad		timavgift	1 150	1 200
Idrottsanläggningar, campinganläggningar och andra anläggningar som är upplåtna åt allmänheten eller som annars nyttjas av många människor		timavgift	1 150	1 200
Övrig tillsyn om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	45 § förordning (1998:988)	timavgift	1 150	1 200
Handläggning av anmälan				
Anmäla bassängbad, badtunna och/eller jacuzzi som är upplåtna åt allmänheten eller används av många människor	1 kap. 10 § miljöprövningsförordning (2013:215) 38 § förordning (1998:988)	Bassängbad 6 Badtunna/jacuzzi 2	6 900 2 300	7 200 2 400
Anmäla verksamhet där **allmänheten** erbjuds behandling som innebär **risk för blodsmitta eller annan smitta** på grund av användningen **stickande och/eller skärande verktyg**.	38 § förordning (1998:988)	Ny verksamhet 4 Ändring 2	4 600 2 300	4 800 2 400
Anmäla solarium	Strålskyddslag (2018:396) samt tillhörande förordningar och föreskrifter	3	3 450	3 600
Tillsyn				
Solarium	Strålskyddslag (2018:396)	timavgift	1 150	1 200

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL/STÖRNINGAR OCH RADON Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Handläggning				
Grundade klagomål/störningar	Miljöbalken 9 kap. 3 §	timavgift	1 150	1 200
Radon i bostäder och lokaler för allmänna ändamål	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	timavgift	1 150	1 200
AVFALL Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Prövning				
Prövning av ansökan enligt kommunala föreskrifter för avfallshantering	Föreskrifter för avfallshantering	1	1 150	1 200
Prövning av ansökan om dispens från förbud att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	15 kap. 25 § punkt 1 miljöbalken (1998:808)	2	2 300	2 400
Prövning av ansökan om tillstånd att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	15 kap. 25 § punkt 2 miljöbalken (1998:808)	2	2 300	2 400
Prövning av ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kraven på utsortering i avfallsförordningen och från att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall	3 kap.15 § avfallsförordning (2020:614)	4	4 600	4 800

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Prövning av dispens för utsortering bioavfall/matavfall (se15 kap. miljöbalken)	3 kap.15 b § avfallsförordning (2020:614)	timavgift	1 150	1 200
Prövning av övriga ansökningar	9 kap. 1-2 §§ avfallsförordning (2020: 614)	2	2 300	2 400
Handläggning av anmälan				
Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall, samt undantag om kommunens avfallshantering	9 kap. 2 § avfallsförordning (2020:614)	1	1 150	1 200
Tillsyn				
Återkommande tillsyn över transportörer av avfall med tillstånd enligt avfallsförordningen	(2020:614)	timavgift	1 150	1 200
Tillsyn av nedskräpning utomhus	15 kap. 26 § miljöbalken	timavgift		
Tillsyn i övrigt av avfall		timavgift	1 150	1 200
MILJÖFARLIG VERKSAMHET Miljöfarlig verksamhet	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Handläggning av anmälan				
Miljöfarlig verksamhet, tas ut med belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamheten enligt taxebilaga 2	1 kap. 10 § miljöprövningsförordning (2013:215)	Enligt taxebilaga 2		

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tillsyn				
Tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt för vilken tillstånds- eller anmälningsplikt gäller, samt U-objekt med fast avgift enligt taxebilaga 2	miljöprövningsförordning (2013:251)	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2		
Tillsyn på övrig miljöfarlig verksamhet som inte har årlig avgift.	Miljöbalken 26 § 1	timavgift		
VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR Förorenade områden	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Handläggning av anmälan				
Anmälan om sanering med anledning av en föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning.	28 § förordning (1998:899)	timavgift	1 150	1 200
Handläggning av underrättelse				
Handläggning med anledning av underrättelse om påträffad förorening som kan innebära skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön	10 kap. 11 § miljöbalken	timavgift	1 150	1 200
Handläggning med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare om överhängande fara för allvarlig miljöskada eller att allvarlig miljöskada uppstått	10 kap. 14 § miljöbalken	timavgift	1 150	1 200
Tillsyn				
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar	10 kap. miljöbalken	timavgift	1 150	1 200

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

CISTERNER FÖR BRANDFARLIGA VÄTSKOR Kemiska produkter	**LAGRUM**	**TIMMAR** (h)	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Anmäla/ avanmäla				
Handläggning av anmälan för installation av cistern för förvaring av brandfarlig vätska och spillolja	3 kap 1 § 1 st. (NFS 2021:10)	2	2 300	2 400
Avanmäla cistern som tagits ur bruk	kap. 6 1 § (NFS 2021:10)	ingen avgift		
DJUR INOM DETALJPLAN Hälsoskydd	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Prövning för tillstånd				
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser: • nötkreatur, häst, get eller svin, • pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, tupp eller mer än 5 hönor	31 och 40 §§ förordning (1998:899) Lokala hälsoskyddsföreskrifter	2	2 300	2 400
NATUR-, KULTUR- OCH VATTENSKYDDSOMRÅDE Skydd av områden	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Prövning av ansökan				

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturreservat eller vattenskyddsområde		2	2 300	2 400
Om dispens eller undantag från föreskrifter för natur och kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde och vattenskyddsområde		2	2 300	2 400
Anmälan				
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom kulturreservat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för natur- och kulturreservat eller vattenskyddsområde		2	2 300	2 400
Tillsyn				
Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten		timavgift	1 150	1 200
SPRIDNING AV NATURLIGT GÖDSEL OCH SLAM SAMT ANLÄGGANDE AV GÖDSELSTAD Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Prövning för tillstånd				
Prövning av ansökan om spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet	40 och 42 § förordning (1998:899)	2	2 300	2 400
Handläggning av anmälan				

Anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom detaljplan om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	37 och 42 §§ förordning (1998:988)	2	2 300	2 400
KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER,	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Prövning av ansökan, tillstånd eller dispens				
Dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slåtter eller bete.	2 kap. 37, 39 §§ förordning (2014:425)	4	4 600	4 800
Prövning av ansökan om bekämpningsmedel.	2 kap. 40 § förordning (2014:425)	4	4 600	4 800
Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018	6 kap 1 och 2 §§ (NFS 2015:2)	4	4 600	4 800
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse vid spridning av vissa biocidprodukter.	i 4 kap 1-3 §§ enligt 4 kap 4 § (NFS 2015:3)	4	4 600	4 800
Handläggning av anmälan				
Handläggning av anmälan om bekämpningsmedel	2 kap. 41 § förordning (2014:425)	2	2 300	2 400
Underrättelse				

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Underrättelse i samband med spridning av vissa biocidprodukter på en plats som allmänheten har tillträde till	4 kap 2 § (NFS 2015:3) och 26 kap 9 § miljöbalken	4	4 600	4 800
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)	4	4 600	4 800
Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)	4	4 600	4 800
Granskning av rapport om fluorerade växthusgaser	15 § förordning (2016:1128)	1,5	1 725	1 800
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter.	9 kap miljöbalken, utom tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar, enligt 2 kap 31 § punkt 5 miljötillsynsförordning (2011:13)	3	3 450	3 600
Tillsyn av kosmetiska produkter exempelvis produktmärkning.	Artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1	timavgift	1 150	1 200

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

	och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 Artikel 27.1 i förordningen, 2 kap 34 § miljötillsynsförordningen (2011:13)			
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter		timavgift	1 150	1 200
PCB (POLYKLORERADE BIFENYLER),	**LAGRUM**	**TIMMAR**	**KOSTNAD** 2024	**KOSTNAD** 2025
Ansökan om dispens				
Ansökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar.	17 b § förordningen (2007:19)	timavgift	1 150	1 200
Handläggning				
Anmälan av PCB sanering från fastighetsägare eller verksamhetsutövare.	18 § förordningen (2007:19)	timavgift	1 150	1 200
Tillsyn (granska inventering mm)		timavgift	1 150	1 200

Taxebilaga 2 **Taxa enligt miljöbalken**

Lagrum i MPF	Kod	Nivå	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Årsavgift antal timmar
			JORDBRUK	
			Djurhållning	
2 kap 3 §	1.20	C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad.	
	1.20.1		mer än 200 och upp till 400 djurenheter	8
	1.20.2		mer än 100 och upp till 200 djurenheter	6
			Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningsplikten gäller inte 1. renskötsel, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enl 1 eller 2 §.	
		U	Anläggning med stadigvarande djurhållning upp till 100 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad.	
	1.20.3		mer än 50 och upp till 100 djurenheter	4
			Med en djurenhet avses samma som under 1.20.	
			Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion	
2 kap 4 §	1.30	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.	
	1.30.1		överstigande 50 hektar	8
	1.30.2		upp till 50 hektar	4

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Odling				
		U	Växthus eller plantskola med en odlingsyta:	
	1.30.3		större än 2000 kvadratmeter	4
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK				
3 kap 2 §	**5.20**	**C**	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enl. 5.10.	5
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT				
Berg, naturgrus och andra jordarter				
4 kap 4 §	**10.30**	**C**	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.	10
4 kap 5 §	**10.40**	**C**	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. omfattas av bearbetningskoncession enl. lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. är tillståndspliktig enl. 1 eller 2 §.	10
4 kap 6 §	**10.50**	**C**	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolvmånaders-period.	8
4 kap 7 §	**10.60**	**C**	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.	8
LIVSMEDEL OCH FODER				

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

TRAVAROR				
Kemikaliebehandling av trä och träprodukter				
8 kap 2 §	**20.10**	**C**	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår.	
	20.10.1		mer än 10 000 och upp till 18 750 kubikmeter per kalenderår	25
	20.10.2		från 500 upp till 10 000 kubikmeter per kalenderår	20
	20.10.3		upp till 500 kubikmeter per kalenderår	15
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.	
Sågning, hyvling och svarvning av trä				
8 kap 3 §	**20.20**	**B**	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.	
	20.20-1		Mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.	45
	20.20-2		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.	30
8 kap 4 §	**20.30**	**C**	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enl. 3 §.	
	20.30.1		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.	25
	20.30.2		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.	15
	20.30.3	**U**	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.	6
Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter				
8 kap 5 §	**20.40**	**C**	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte tillfällig flisning.	9

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Träbaserade skivor, faner, plywood och spån				
8 kap 6 §	**20.50-i**	**B**	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.	70
8 kap 7 §	**20.60**	**C**	Anläggning för tillverkning av 1. faner eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.	15
Lagring av timmer				
8 kap 8 §	**20.70**	**B**	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl.10 §.	15
8 kap 9§	**20.80**	**C**	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enl. 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enl. 8 §.	
	20.80.1		Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.	6
	20.80.2		Mer än 500 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning	15
	20.80.3		Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.	10
8 kap 10 §	**20.90**	**C**	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten.	6
FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION				

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

GUMMI OCH PLASTVAROR				
13 kap 2 §	25.11	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.	
	25.11.1		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	30
	25.11.2		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	10
	25.11.3		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	12
	25.11.4		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	8
13 kap 4 §	25.30	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enl. 3 §.	6
13 kap 6 §	25.50	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enl. 19 kap. 3 eller 4 §.	
	20.50.0		Mer än 1 000 ton plastråvara per kalenderår	9
	25.50.1		Mer än 200 ton men högst 1 000 ton plastråvara per kalenderår.	8
	25.50.2		Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.	6
	25.50.3		Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.	4
	25.50.4		Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	25
	25.50.5		Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	15
	25.50.6		Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	10
	25.50.7		Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	8
	25.50.8		Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	6

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

MINERALISKA PRODUKTER				
Glas, glasvaror och keramiska produkter				
14 kap 13 §	**26.110**	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	
	26.110.1		mer än 2 000 ton	15
	26.110.2		mer än 500 och upp till 2 000 ton	10
Andra mineraliska produkter				
14 kap 17 §	**26.150**	C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.	12
STÅL OCH METALL				
15 kap 10 §	**27.60**	**C**	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 8, 9 eller 14 §.	6
15 kap 18 §	**27.140**	**C**	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 13, 14 eller 17 §.	8
METALL- OCH PLAST-YTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING				
16 kap 3 §	**28.25**	**C**	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enl. 1 eller 2 §.	8
16 kap 5 §	**28.40**	**C**	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enl. 4 §.	8
16 kap 7 §	**28.71**	**C**	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl. 10 §.	6
16 kap 9 §	**28.90**	**C**	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.	15

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

16 kap 10 §	**28.95**	**C**	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enl. 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.	
	28.95.1		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.	12
	28.95.2		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.	8
METALLBEARBETNING, MOTORER, TURBINER OCH REAKTORER				
Maskinell metallbearbetning				
18 kap 8 §	**34.80**	**C**	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.	
	34.80.1		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.	25
	34.80.2		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.	12
	34.80.3		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.	8
	34.80.4	**U**	Total tankvolym för processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 200 liter men högst 1 kubikmeter.	4

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

FORBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL				
19 kap 1 §			Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.	
19 kap 4 §	**39.30**	**C**	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enl. föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller b) enl. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B", 2. mer än 2 ton i annan ytrengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 eller 3 §.	10
19 kap 5 §	**39.35**	**C**	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 eller 3 §.	10
19 kap 6 §	**39.50**	**C**	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig.	10
			Anläggning som inte är anmälnings- eller tillståndspliktig och där det per kalenderår förbrukas	
	39.50.1	**U**	mer än 3 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel	8
	39.50.2	**U**	mer än 1 ton men högst 3 ton organiska lösningsmedel	6
	39.50.3	**U**	mer än 0,5 ton men högst 1 ton organiska lösningsmedel	4

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

			HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER	
20 kap 4 §	**39.90**	**C**	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.	6
			GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA	
21 kap 1 §			Med *avfall* och *farligt avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).	
			Anaerob biologisk behandling	
21 kap 3 §	**40.02**	**C**	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 §.	15
			Förbränning	
21 kap 11 §	**40.60**	**C**	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl. 12 §, eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.	
	40.60.1		Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt, om inget annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas.	15
	40.60.2		Total installerad tillförd effekt av mer än 2 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	15
	40.60.3		Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 2 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	6
			Vindkraft	
21 kap 15 §	**40.100**	**C**	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 13 eller 14 §.	8

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING				
23 kap 1 §	**50.10**	**C**	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.	8
	50.10.3	**U**	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår eller 2. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.	4
23 kap 2 §	**50.20**	**C**	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 20 kap. 1, 2 eller 3 §.	7
	50.20.1	**U**	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 500 men högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.	4
		U	Fordonsverkstäder överstigande 200 kvadratmeter. Med verkstadsyta avses den yta där fordon underhålls, lackeras eller repareras, samt ytor för kemikalie- och avfallsförvaring. Däremot avses inte ytor för förvaring av övriga reservdelar samt pann- eller kompressorrum.	
	50.20.2	**U**	Fordonsverkstad mer än 1500 kvadratmeter.	6
	50.20.3	**U**	Fordonsverkstad mer än 500 men högst 1500 kvadratmeter.	4
HAMNAR OCH FLYGPLATSER				
Flygplatser				
24 kap 5 §	**63.50**	**C**	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningsplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enl. 3 eller 4 §.	8
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD				
RENING AV AVLOPPSVATTEN				
28 kap 4 §	**90.16**	**C**	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2000 personekvivalenter.	18
	90.16.1	**U**	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.	10

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

	90.16.2	**U**	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.	6
	90.16.3	**U**	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm	4
AVFALL				
29 kap 1 §			Med *avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåter-vinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall* och *uttjänt bil* avses i detta kap. detsamma som i 15 kap. miljöbalken.	
29 kap 2 §			Med *farligt avfall* och *deponering* avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2020:614).	
29 kap 3 §			Med *inert avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.	
29 kap 4 §			Med *förbränningsanläggning* och *samförbränningsanläggning* avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.	
Förbränning				
29 kap 17 §	**90.230**	**C**	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.	6
Deponering				
29 kap 26 §	**90.341**	**C**	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enl. 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enl. 33 § samma förordning.	5
Biologisk behandling				
29 kap 31 §	**90.171**	**C**	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 21 kap. 2 eller 3 §	
	90.171.1		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.	10

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

	90.171.2		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.	8
	90.171.3		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.	6
Återvinning för anläggningsändamål				
29 kap 35 §	**90.141**	**C**	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.	6
Mekanisk bearbetning och sortering				
29 kap 41 §	**90.110**	**C**	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.	
	90.110.1		- Den hanterade avfallsmängden mer än 5 000 ton avfall per kalenderår.	20
	90.110.2		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.	15
29 kap 43 §	**90.80**	**C**	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.	12
29 kap 44 §	**90.90**	**C**	För att i fråga om avfall som utgöras av elektriska och elektroniska produkter och yrkesmässigt sortera demontera eller på annat sätt hantera avfallet innan ytterligare behandling.	12
Uttjänta fordon				
29 kap 46 §	**90.120**	**C**	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enl. bilskrotningsförordningen.	12
Lagring som en del av att samla in avfall				
29 kap 49 §	**90.40**	**C**	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.	12

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

29 kap 51 §	**90.60**	**C**	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.	6

Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande				
29 kap 70 §	**90.430**	**C**	Yrkesmässigt behandla icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enl. någon annan bestämmelse i detta kapitel.	6
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR				
30 kap 2 §	**92.20**	**C**	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.	
	92.20.1		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.	5
	92.20.2		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.	4
	92.20.3		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.	3
	92.10001	**U**	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål	2
30 kap 3§	**92.30**	**C**	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.	8
TEXTILTVÄTTERIER				

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2025-01-01
Ansvarig: Miljöchef
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa enligt livsmedelslagen

Dnr:BMGT.2024.12
2024-01-22

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Innehållsförteckning

1 Bakgrund....3
2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen....3
3 Timavgift och kontrolltid....3
3.1 Avgift tas ut för....3
3.2 Avgift tas inte ut för....4
3.3 Kontrolltid....4
4 Ansvarsfördelning....4
5 Avgifter....4
5.1 Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter....4
5.2 Avgift för ordinarie kontroll....4
5.3 Avgift för uppföljande kontroll....4
5.4 Avgift för utredning av befogade klagomål....5
5.5 Avgift för exportkontroll....5
5.6 Avgift importkontroll....5
5.7 Avgift för inköp med dold identitet....5
5.8 Betalning av avgift....5
6 Överklagande....5
7 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser....6

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

1 Bakgrund

Denna taxa reglerar kostnaderna i Gislaved och Tranemo kommun för offentlig kontroll enligt livsmedelslagen (2006:804) och relaterad lagstiftning om kontroll av skyddande beteckningar på jordbruksprodukter (2009:1424) samt kontroll av ekologisk produktion, inklusive avgifter enligt gällande förordningar (2021:176) och EU-bestämmelser.

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen

Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek när taxan antas, baserat på aktuella kostnader.

Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

3 Timavgift och kontrolltid

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (kostnad per hel timmes kontrolltid)

1 200 kronor

3.1 Avgift tas ut för

- registrering av anläggning
- kontroll enligt riskklassning
- uppföljande kontroll som inte var planerad
- utredning av klagomål
- exportkontroll och utfärdande av exportintyg
- importkontroll
- Inköp under dold identitet

Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme av handläggningstiden. Tillsyn görs vanligtvis under kontorstid, men för tillsyn som sker på vardagar mellan kl. 19:00 och 06:30, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, debiteras 1,5 gånger den vanliga timtaxan.

3.2 Avgift tas inte ut för

- Undersökning av klagomål som inte bekräftar bristande efterlevnad
- Handläggning av överklaganden, exempelvis rättidsprövning, överlämnande till nästa instans och yttrande i överklagade ärenden
- Handläggning av ansökan om utdömande av vite
- Handläggning för att svara på remisser till exempel till prövningsmyndigheter

3.3 Kontrolltid

Kontrolltid är den totala tiden som varje tjänsteperson vid miljöenheten använder för offentlig kontroll. Det inkluderar att läsa ärendet, handläggning, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och andra kontroller.

4 Ansvarsfördelning

Avgiften enligt denna taxa betalas av den som är ansvarig för verksamheten. Avgiften granskas av bygg- och miljönämnden enligt gällande delegationsordning. Avgiften kan ändras om det är befogat.

5 Avgifter

5.1 Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering betalar avgift för 1 timmes kontrolltid. Samma avgift gäller för anmälan av anläggningar som tillverkar eller importerar material i kontakt med livsmedel samt för dricksvatten. Avgiften gäller även om du anmäler att verksamheten fått ny ägare.

5.2 Avgift för ordinarie kontroll

Efter verksamheten är registrerad görs ett besök där verksamheten placeras i riskklass (vilken risk verksamheten innebär för kunderna) och tillsynsintervallet bestäms (hur ofta verksamheten behöver besök). Avgiften baseras på en tabell där liknande verksamheter betalar lika mycket. Denna avgift debiteras efter att verksamheten har besökts, det vill säga efterhandsdebitering.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

5.3 Avgift för uppföljande kontroll

Vid oplanerad offentlig kontroll och upptäckt av bristande efterlevnad krävs en avgift. Den ska täcka bedömning av bristen och verifiering av åtgärder. Om det behövs provtagning och analys ska de faktiska kostnaderna betalas av verksamheten.

5.4 Avgift för utredning av befogade klagomål

Avgift tas ut för befogade klagomål när bristande efterlevnad hos aktören bekräftas.

Om kontroll utförs efter meddelande inom RASFF-systemet ska en avgift för nedlagd kontrolltid betalas om det behövs, för att spåra eller återkalla varor. Avgiften betalas av den aktör som innehar, importerar, producerar, bearbetar, framställer eller distribuerar de varor som meddelandet gäller.

5.5 Avgift för exportkontroll

För exportkontroll som krävs enligt införselregler i tredje land (utanför EU), ska en avgift betalas för nedlagd kontrolltid. Den täcker kontroller och andra relaterade verksamheter samt utfärdande av exportintyg och andra intyg. Avgiften betalas av den som har den anläggning som ska kontrolleras.

5.6 Avgift importkontroll

För kontroll av varor som importeras från ett tredje land (utanför EU) ska en avgift betalas av den som ansvarar för sändningen. Avgiften motsvarar den tid som läggs ned för kontroll och annan verksamhet kopplad till kontrollen. Vid uppföljning av prover med anmärkningar betalas en avgift, motsvarande kontrolltid och andra faktiska utgifter. Importören, ombudet eller den som ansvarar för livsmedlen ska betala avgiften.

5.7 Avgift för inköp med dold identitet

Avgift för inköp under dold identitet för att kontrollera livsmedel ska betalas enligt bygg- och miljönämndens faktiska kostnader. Avgift tas endast om bristande efterlevnad bekräftas under klagomålskontroll.

5.8 Betalning av avgift

Betalning av avgift enligt denna taxa görs till Gislaveds kommun via faktura inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan. Om avgiften inte betalas i tid tillkommer dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy och lagstadgade kostnader debiteras.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

6 Överklagande

Bygg- och miljönämndens beslut om avgift överklagas till Länsstyrelsen.

7 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025 och gäller för ärenden som kommer in från och med denna dag.

Taxa för offentlig livsmedelskontroll

VERKSAMHETER	TIMMAR	AVGIFT
Apotek	2	2 300 kr
Bageri	4	4 600 kr
Bed & Breakfast	3	3 450 kr
Butiker med beredning	4	4 600 kr
Butiker med mycket märkning	4	4 600 kr
Butiker utan beredning	2	2 300 kr
Catering	3	3 450 kr
Dricksvatten liten	2	2 300 kr
Dricksvatten stor	4	4 600 kr
Export	4	4 600 kr
Färsk fisk	3	3 450 kr
Gatukök	3	3 450 kr
Hälsokost	3	3 450 kr
Import	5	5 750 kr
Införsel	3	3 450 kr
Internetförsäljning	4	4 600 kr
Kafé	3	3 450 kr
Kiosk	2	2 300 kr
Kosttillskott	4	4 600 kr

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Kurslokal	2	2 300 kr
Mack	2	2 300 kr
Mobil verksamhet	3	3 450 kr
Mottagningskök	2	2 300 kr
Pizzeria	3	3 450 kr
Producenter	4	4 600 kr
Tillagningskök	4	4 600 kr
Varmhållning	2	2 300 kr

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2025-01-01
Ansvarig: Bygglovschef
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa enligt plan- och bygglagen

Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo

Dnr: BMGT.2024.12

2024-05-20

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Innehållsförteckning

Innehåll

Bakgrund.... 4
Inledning.... 4
Allmänna regler om kommunala avgifter.... 4
Kommunallagen.... 4
Självkostnadsprincipen.... 4
Likställighetsprincipen.... 4
Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft.... 5
Plan- och bygglagen.... 5
Administrativa rutiner.... 5
Kommunfullmäktiges beslut om taxa.... 5
Överklagande av beslut om taxa.... 6
Avgiftsbeslut i enskilda ärenden.... 6
Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän.... 6
Mervärdesskatt (Moms).... 6
Avgift i beslut.... 6
Avgiftsbestämning.... 6
Antagande av taxan.... 7
Betalning av avgift.... 7
Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa.... 7
Beräkning av avgifter enligt taxan.... 7
Justeringsfaktor N=1,2.... 7
Benämningar av faktorer för beräkning av avgift.... 7
Avräkning.... 8
Tabell 1 Objektsfaktorer.... 9
Tabell 2 Tidsersättning.... 10
Tabell 3 Underrättelse och expediering.... 10
Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1.... 10
Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked (anmälan och genomförande)HF2 11
Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter.... 11
Tabell 7 Avgift för besked.... 12
Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner.... 12
Tabell 9 Avgift för beslut om ny kontrollansvarig.... 13

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 10 – har utgått....13
Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift....13
Tabell 12 Tillbyggnad....15
Tabell 13 Enkla byggnader....15
Tabell 14 Övriga åtgärder....16
Tabell 15 Anmälan (icke lovlig åtgärd)....17
Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked....18
Tabell 17 Bygglov och skyltar....18
Tabell 18 Marklov inklusive startbesked....20
Tabell 19 Master, torn och vindkraftverk....20
Tabell 20 Bygglov för anläggningar....20
Tabell 21 Övriga ärenden....21
Tabell 22-25 regleras i samhällsutvecklingsnämndens taxa....21

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Bakgrund

Denna taxa gäller för bygg- och miljönämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen eller kommunallagen, om inget annat anges.

Inledning

Plan- och bygglagen ger möjlighet för bygg- och miljönämnden att ta ut en avgift i ärenden om lov, förhandsbesked och anmälan, framställning av arkivbeständiga handlingar eller andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. Bygg- och miljönämnden kan dessutom ta ut en avgift för villkorsbesked och ingripandebesked, tekniska samråd och slutsamråd, tillsynsbesök på byggarbetsplatsen och kungörande av beslut om lov eller förhandsbesked i Post- och Inrikes Tidningar.

Allmänna regler om kommunala avgifter

Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835), som har följande lydelse:

”Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”

Självkostnadsprincipen

För bygg- och miljönämndens verksamhet framgår av 12 kap. 10 §, PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.”

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.”

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft

Kommunfullmäktige måste besluta om taxorna innan de börjar gälla. Enligt rättspraxis är det vanligtvis inte tillåtet med retroaktiva kommunala avgifter, förutom i vissa särskilda fall.

Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § kommunallagen:

”Kommuner och regioner får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

I 12 kap. 10 § PBL anges att grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom nämndernas ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Där anges i 8 § att bygg- och miljönämnden får ta ut avgifter för:

I ett ärende om bygglov, rivningslov eller marklov får byggnadsnämnden ta betalt för följande:

- beslut om lov
- expediering och kungörelse
- tekniskt samråd
- beslut om startbesked
- arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatsen
- slutsamråd
- beslut om slutbesked
- framställning av arkivbeständiga handlingar
- andra tids- och kostnadskrävande åtgärder.

Bygg- och miljönämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovspliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Administrativa rutiner

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det framgår direkt av 12 kap. 10 § plan- och bygglagen att det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas.

Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att ändringar av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige. Den

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Överklagande av beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 13 kap. kommunallagen. Varje kommunmedlem har rätt att få lagligheten av sådant beslut prövad.

Överklagande ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollsjustering har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Det bör observeras att kommunens beslut inte behöver vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Om beslutanderätten i fråga om avgifter inte delegeras, ligger beslutanderätten kvar hos den ansvariga kommunala nämnden.

Av effektivitetsskäl bör rätten att fatta beslut om avgifter delegeras till tjänstemännen.

Mervärdesskatt (Moms)

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning.

Avgift i beslut

Den avgift som nämnden tar ut i ärende om lov eller annan åtgärd ska tas med som en del av beslutet i samma beslutshandling som beslut om lov el. dyl. För ärenden om lov, förhandsbesked eller anmälan ska det också framgå om den lagstadgade tidsfristen av handläggningen har hållits och om avgiften reducerats eller inte, enligt 12 kap. 8 a § plan- och bygglagen.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteperson vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte finns med i någon av grupperna i tabellerna, beslutar nämnden om en rimlig avgift baserad på tidsersättning.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Antagande av taxan

Kommunfullmäktige beslutar om antagandet av taxan samt eventuella förändringar av taxans konstruktion, omfattning och faktorer.

Betalning av avgift

Avgiften ska betalas till nämnden inom den angivna tiden på fakturan. Om avgiften inte betalas vid förfallodagen kommer dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) att tas ut från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan även tas ut i förskott. Om ett avslagsbeslut upphävs återbetalas den betalda avgiften eller dras av från eventuell bygglovavgift.

Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa

Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) 12 kap. 8, 9 samt 10 §§ eller kommunallagen (2019:835), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgifter för olika åtgärder följer tabellerna i taxan. De flesta avgifterna baseras på en tusendel av det aktuella prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring (mPBB), samt faktorer som tar hänsyn till den tid och komplexitet som krävs för varje ärende. En justeringsfaktor (N) kan läggas till för att anpassa avgiftsnivån till lokala förhållanden inom kommunen.

Justeringsfaktor N=1,2

Benämningar av faktorer för beräkning av avgift

HF	Handläggningsfaktor
HF 1	Handläggningsfaktor för bygglov
HF 2	Handläggningsfaktor för startbesked
KOM	Faktor för kommunicering
mPBB	Milliprisbasbelopp (en tusendel av prisbasbeloppet)
N	Justeringsfaktor (kommunens justeringsfaktor)
J	Justeringsfaktor (för bygglovavgifter)
OF	Objektfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB.

Avgift för bygglov/start besked beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA).

Nybyggnad Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad Förnyelse av hela eller en betydande och avgränsbar del av en byggnad.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värden.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA ska mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut baserat på tidsersättning med en fastställd timtaxa, inklusive minst en timmes administrationskostnad och eventuell reseersättning.

Avräkning

För startbesked kan sökanden begära återbetalning av förskottsbetalade avgifter om åtgärder inte utförs, förutsatt att kontrollplanen följts och projektet inte slutförts i inom angiven tid. Slutavräkning sker vid utfärdande av slutbesked. Om den slutliga avgiften för startbesked och kontrollplan avviker från förskottsbetalningen, görs avräkning vid slutbeskedet senast när slutbesked överlämnas. Ränta beräknas inte på återbetalda eller tilläggsdebiterade belopp innan betalningen ska ske. Det blir fel tempus.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas eller tilläggs debiteras.

Begäran om återbetalning följer Preskriptionslagen, vilket innebär att preskription sker efter tio år.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 1 Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m2) = BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader	
0 – 24	2
25-49	4
50-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Härutöver Yta som överstiger	+ 3/1000 m2
Mycket enkla byggnader < 50 m2*	2

*I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovbefriade enl. PBL 9 kap 4-6 §§), skärmtak, uterum, växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

BTA+ OPA kan beräknas inom ett gemensamt intervall eller separat beroende på ärendets omfattning. Den lägsta avgiften bör tillämpas.

I de fall ärendet har **flera byggnader av samma typ** beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 2 Tidsersättning

Timpriset fastställs till 1 200 kr/timme.

Tabell 3 Underrättelse och expediering

Denna taxa används när kommunicering krävs vid t.ex. grannhörande. Taxan tillämpas vid tillsyn och vid delgivning av sakägare. Taxan tillämpas även vid kommunicering av avslagsbeslut.

Avgift = KOM x mPBB x N

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare* 1-5		20
Sakägare 6-9		40
Sakägare 10-		60
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	50
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

*Räknas per antal hörda fastigheter

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x mPBBxNxJ (OF enligt tabell 1)

Åtgärd	**Handläggningsfaktor HFI**
Administration inkl arkivering	7
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten Tomts ordnande inkl utfart och parkering Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning (platsbesök)	7

Se tabell 3 och tabell 6 för eventuellt tillkommande avgifter

Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked (anmälan och genomförande)HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N (OF enligt tabell 1 el. tabell 2)

Åtgärder	**Handläggningsfaktor HF2**
Administration inkl arkivering och registrering av kontrollansvarig	7
Startbesked inkl tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan	10
Startbesked och fastställande av kontrollplan	5
Startbesked (gäller även rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Kommentar: Vid åtgärder som ej kräver tekniskt samråd, arbetsplatsbesök eller slutsamråd justeras handläggningsfaktor till 15.

Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter

Åtgärd	**Justeringsfaktor**
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan*	1,25 bygglovavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,20 bygglovavgift
Varsamhet	1,1 bygglovavgift
Tillbyggnad	Ingen justering
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring av beviljat bygglov	0,25 bygglovavgift
Ändrad användning (när ombyggnad inte sker)	0,25 bygglovavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,25 bygglovavgift
Stor, enkel byggnad (t.ex. oisolerad lagerhall)	0,3 bygglovavgift

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Kommentar: Vid prövning av bygglov för kompletteringsåtgärder utanför detaljplan uttages inget påslag på bygglovavgiften.

*Där bygglovsansökan ej har föregåtts av förhandsbesked

Tabell 7 Avgift för besked

Typ av besked	**Avgift**
Förhandsbesked per bostadshus el. annan åtgärd	100 x mPBB x N
Ingripandebesked	100 x mPBB x N
Villkorsbesked	Tidersättning dock minst 50 mPBB x N
Strandskyddsdispens per bostadshus el. annan åtgärd*	200 x mPBB x N
Strandskyddsdispens* per uthus/friggebod mm	100 x mPBB x N

Avgift för kommunicering tillkommer enligt tabell 3.

*Strandskyddsdispenser regleras i 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner

I Gislaveds kommun finns för närvarande ett fåtal planer där vi tar ut en planavgift i samband med bygglov.

Planavgift tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Planavgift tas inte ut för:

nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m2

tillbyggnader oavsett byggnad, mindre än 50 m2.

Planavgifter regleras i Samhällsutvecklingsnämnden taxa (Tabell 8).

Tabell 9 Avgift för beslut om ny kontrollansvarig

Avgift = HF x mPBB x N

Åtgärd	**HF**
Ny kontrollansvarig	25

Tabell 10 – har utgått

Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift

Gäller för ”standardärende” inom detaljplan, utan avvikelse och kommunicering. Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som bygg- och miljönämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Se tabell 4 och 5 angående tillämpliga HF

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader).

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Area (m2) = BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader			
Mycket enkla byggnader < 49 m2	2	20	20
0-24	2	24	28
25-49	4	24	28
50-129	6	24	28
130-199	8	24	28
200-299	10	24	28
300-499	14	24	28
500-799	20	24	28
800-1199	26	24	28
1 200-1 999	36	24	28
2 000-2 999	46	24	28
3 000-3 999	56	24	28
4 000-4 999	64	24	28
5 000-5 999	72	24	28
6 000-7 999	88	24	28
8 000-9 999	100	24	28
10 000-14 999	125	24	28
15 000-24 999	170	24	28
25 000-49 999	235	24	28
50 000-100 000	400	24	28
Vindsinredning ≤ 199 m2	8	17	28

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Komplementbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m2	2	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m2	4	17	15
Källsorteringsbehållare/grupp sopskåp, sophus		4	14	15

Tabell 12 Tillbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Huvudbyggnad	**Yta BTA**	**OF**	**HF1**	**HF2**
Tillkommande yta BTA	≤ 15 m2	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m2	4	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m2	6	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m2	8	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m2	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m2	14	17	28
Ytterligare intervall se tabell 11				

Komplementbyggnad		**OF**	**HF1**	**HF2**
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA	2	14	13
Tillbyggnad fritidshus	≤ 50 m2	4	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat	> 15 m2	2	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 13 Enkla byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Typ	**Yta BTA**	**OF**	**HF1**	**HF2**
Fritidshus	40-80 m2 BTA	4	21	28
Kolonistuga	< 40 m2	2	14	15
Nätstation/pumpstation, transformatorstation	Oavsett storlek	4	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat, väderskydd	>15 m2 men ≤ 50 m2	2	14	13
Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 80 m2 är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför föreslås utgår lika avgift som för permanenthus.

Tabell 14 Övriga åtgärder

För dessa åtgärder ges startbesked i samband med lov, ingen HF2.

Bygglovavgift = mPBB x HF x N x J

	Yta BTA	**HF**
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	< 50 m2	50
Skärmtak	≥ 50 m2	100

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2)[1] x N

Övrigt – utan konstruktion	**Yta BTA**	**OF**	**HF1**	**HF2**
Större fasadändring*		4	11	10
Mindre fasadändring*		2	11	10
Mur och eller plank vid enbostadshus		4	10	10
Mindre anordning som mur och eller plank avsedd för sopkärl (inklusive karta à 550 kr)	Fast pris: 1500 kronor			
Mur och/eller plank – bullerplank/stabilitet – oavsett material		6	14	15
Bygglovspliktig solfångare – ej på en- och tvåbostadshus		2	14	13
Enkelt ärende		2	11	10
Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			

[1] Bygglov inklusive startbesked

*Exempel på vad som räknas som fasadändring; Byta eller ta upp ett fönster/dörr i fasaden, materialbyte, färgsättning.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 15 Anmälan (icke lovlig åtgärd)

Avgift = HF2 xmPBB x N

	HF2
Eldstad/st	25
Bostadshiss – handikapp enbostadshus	26
Övriga hissar*	60
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilations- eller VA-anläggning enbostadshus	50
Ventilations-eller VA-anläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre	30
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	25
Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad eller komplementbostadsbyggnad som avses i 9 kap 4a § plan- och bygglagen (PBL), med tekniskt samråd	46
Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad eller komplementbostadsbyggnad som avses i 9 kap 4a § PBL, utan tekniskt samråd	30
Sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap 4 b § 1 st 1 PBL, med tekniskt samråd	46
Sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap 4b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd	30
Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap 4c § PBL, med tekniskt samråd	46
Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap 4c § PBL, utan tekniskt samråd	30

*Ej en- och tvåbostadshus

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N x J

Rivning	**HF**
< 50 m2 BTA	25
50 - 250 m2 BTA	100
>250 m2 BTA	200

Tabell 17 Bygglov och skyltar

Prövning skall ske som för byggnader.

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x mPBB x N x J

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd		**HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden**	**HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden**
Liten skylt (om bygglovspliktig)	< 2 m^2	20	40
Liten skylt (om bygglovspliktig)	≥ 2 men <10 m^2	40	60
Mellan stor skylt, skyltpelare, stadspelare	≥ 10 men <20 m^2	60	80
Stor skylt, stor vepa	≥ 20 m2		200
Vepa	≥ 1 m2 men ≤ 20 m2	80	-
Därutöver per skylt		10	10
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	Utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	> 5 st	-	100
Byggskylt eller -vepa	< 15 m2	20	40
Byggskylt eller -vepa	≥ 15 m2	40	60
Förbesiktning	Per gång	10	20
Remiss	Trafikverket m.fl	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m2 är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m2 tas avgift ut enligt tabell.

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Tabell 18 Marklov inklusive startbesked

Avgift = (HF1+HF2) x mPBB x N

Åtgärd	**HF1**	**HF2**
Marklov såväl schakt som fyllning	17	18

Tabell 19 Master, torn och vindkraftverk

Avgift = (HF1 x J +HF2) x mPBB x N

Master, torn, vindkraftverk	**Beskrivning**	**HF 1**	**HF 2**
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod, miniverk och gårdsverk	ett torn	250	100
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	150
Vindkraftverk	ett verk	550	200
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200	400
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	600

Tabell 20 Bygglov för anläggningar

Avgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Anläggning på land

Objekt	**Beskrivning**	**OF**	**HF1**	**HF2**
Anläggningens yta	< 4 999 m2	6	24	28
”	5 000-10 000 m2	8	24	28
”	≥ 10 000 m2	10	24	28
Mindre anläggningar t.ex. parkeringsplats		4	24	15
Upplag/ materialgård		4	24	28
Tunnel/bergrum		4	24	28

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, Campingplats, Idrottsplats, Friluftsbad, Golfbana, Kabinbana, Minigolf, Motorbana, Nöjespark, Skidbacke med lift, Skjutbana

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10-12 båtar, (annars ej bygglov)	4	17	15
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m2	7	17	15
Marina 5 000-10 000 m2, flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28

Tabell 21 Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	ingen avgift	
Avslag såväl bygglov, rivningslov, förhandsbesked < 250 kvm		50
Avslag såväl bygglov, rivningslov, förhandsbesked >250 kvm		150
Avslag strandskyddsdispens		50
Avvisa		20

Tabell 22-25 regleras i samhällsutvecklingsnämndens taxa

(Avgifter för kartor, utstakning, lägeskontroll m.m.)

Tillhör nämndsbeslut 2024-06-18 BmGT §79 BMGT.2024.12

BmGT §79 Dnr: BMGT.2024.12 1.3.1

Taxor för bygg- och miljönämndens verksamhetsområden 2025

Beslut
Timtaxan ändras från 1150 kr till 1200 kronor för alla tillsynsavgifter och för uppdrag och prövningar som regleras med timtaxa.

Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo beslutar att föreslå Kommunfullmäktige i Gislaved och Tranemo kommuner att anta föreslagna taxor.

Ärendebeskrivning
Bygg- och miljönämnden anser att en höjning av timtaxan är nödvändig på grund av lönekostnadsförändringar och övriga kostnadshöjningar. Höjningen ligger i linje med prisindex för kommunal verksamhet.

Ändringar av bygglovstaxan innebär att det görs justering gällande skyltar och ett förtydligande av taxan för förhandsbesked och strandskyddsdispenser att avgiften ska räknas per bostadshus el. annan åtgärd. En komplettering görs också i tabell 21 med en avgift för avslag på ansökan om strandskyddsdispens.

En översyn har gjorts av bygg- och miljönämndens taxor så att de följer gällande lagstiftning och är uppdaterade. Taxorna är också till stor del tillgänglighetsanpassade och i klarspråk.

Medarbetare på miljöenheten har meddelat att den årliga tillsynstiden för vissa verksamheter upplevs som orimligt hög i förhållande till det verkliga behovet. Därför föreslås en sänkning av tid för dessa verksamheter. Skjutbanor har tidigare redan varit nedsatta i tid genom separata beslut, därför medför detta ingen förändring. Nedsättning av träindustri och plastindustri medför en nedsättning på totalt ca 150 timmar/år i tillsynstid.

Sänkt årsavgift för miljöskydd gällande:
- Vissa träindustrier
- Skjutbanor (som ej används aktivt året om)
- Viss plastindustri

Beslutsunderlag
Protokoll 2024-06-04 - BmGTau §60
Tjänsteskrivelse till bygg- och miljönämnden
1.Taxa för prövning och tillsyn inom alkohol, tobak, receptfria läkemedel
2.0 Taxa för prövning och tillsyn inom miljöskydd, hälsoskydd och strålskydd
2.1 Taxa i detalj för tillsyn och tillstånd _bilaga1
2.2 Taxa enligt miljöbalken och årsavgifter_bilaga2
3.Taxa enligt livsmedelslagen
4.Taxa för bygglov

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige Tranemo
Kommunfullmäktige Gislaved

GISLAVEDS KOMMUN

Taxa för kopiering daterad den 23 maj 2024 (ingen förändring jämfört med föregående år)

Kopieringstaxa	**Förslag taxa 2025 exkl. Moms**	**Förslag taxa 2025 inkl. Moms**
Kopia och utskrift på papper (oavsett pappersstorlek eller färg)	Sida 1-9, ingen avgift. Sida 10: 60 kr. Från och med sida 11: 6 kr/sida.	Sida 1-9, ingen avgift. Sida 10: 60 kr. Från och med sida 11: 6 kr/sida.
Avskrift eller bestyrkt kopia	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Kopia på ljud, bild och andra digitala upptagningar	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme

Taxa för Borgerlig vigsel daterad den 23 maj 2024 (ingen förändring jämfört med föregående år)

Kommunstyrelsens taxa för borgerlig vigsel	**Förslag taxa 2025 exkl. moms**	**Förslag taxa 2025 inkl. moms**
Om någon i paret är folkbokförd i Gislaved (oavsett var i kommunen vigseln äger rum). Faktisk reseersättning tas ut om vigseln sker utanför Gislaveds kommuns gränser	avgiftsfri	avgiftsfri
En administrativ avgift tas ut om ingen i paret är folkbokförd i Gislaveds kommun	500 kr	500 kr
Om vigselförrättaren tjänstgör för annan vigselförrättare i grannkommun	avgiftsfri	avgiftsfri

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxor
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2024-XX-XX, §XX
Ansvarig: Kommunstyrelsen
Revideras: En gång om året
Följas upp: En gång om året

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun 2025

Dnr: KS.2024.82

2024-08-08

Innehållsförteckning

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun 1
1 Inledning 3
2 Tillstånd från Polismyndigheten 3
3 Regler 3
3.1 Taxa för torghandel 3
4 Taxa för upplåtelse av offentlig plats 5
5 Beslutsmandat 5

1 Inledning

Offentliga platser ska vara tillgängliga för allmänheten och kunna användas för många olika ändamål. Med offentlig plats menas i huvudsak gator, torg, parker och andra platser som redovisas som allmän plats i detaljplanen.

Denna taxa gäller avgifter för all upplåtelse av mark på offentlig plats som ägs av Gislaveds kommun, med stöd av Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

2 Tillstånd från Polismyndigheten

För att få använda offentlig plats för särskilda ändamål krävs tillstånd från Polismyndigheten enligt 3 kap. 1-2 §§ Ordningslagen (1933:1617), med undantag för torghandel som sker på anvisade platser med kommunens godkännande. Det åligger nyttjaren att själv söka och bekosta polistillstånd. Ansökan ska göras skriftligt till polisen. Kommunen är remissinstans och yttrar sig över ansökan innan tillstånd lämnas.

3 Regler

Vid all upplåtelse av offentlig plats ska de av kommunfullmäktige lokala ordningsföreskrifterna, samt i förekommande fall även lokala ordningsföreskrifter för torghandel, följas. Det åligger även nyttjaren att återställa området och söka nödvändiga tillstånd (bygglov, tillstånd från Polismyndigheten, etc.)

3.1 Taxa för torghandel

1.1 A. Saluplats, med tillgång till el *	**Avgift**
Saluplats, grundavgift för varje torghandelstillfälle, 3 löpmeter	150 kr/plats
Avgift för varje påbörjad meter utöver 3 löpmeter	22 kr/meter

B. Saluplats, utan tillgång till el	**Avgift**
Saluplats, grundavgift för varje torghandelstillfälle, 3 löpmeter kr/plats	120 kr/plats
Avgift för varje påbörjad meter utöver 3 löpmeter	20 kr/meter

En saluplats kan endast bokas för 3, 6 eller 9 löpmeter.

Politiska och ideella föreningar eller organisationer utan kommersiellt syfte samt skolklasser är avgiftsbefriade.

En saluplats är 3 meter djup. De lokala ordningsföreskrifterna för torghandel samt anvisningar i avtal ska följas.

1.2 Vid bokning av fast saluplats genom avtal som tecknas om minst 6 månader i följd och minst en torgdag/vecka:

	Storlek 3 löpmeter Avgift/månad	**Storlek 6 löpmeter Avgift/månad**	**Storlek 9 löpmeter Avgift/månad**
A. Tillgång till el *	470 kr/torgdag/vecka	590 kr/torgdag/vecka	710 kr/torgdag/vecka
B. Utan tillgång till el	350 kr/torgdag/vecka	450 kr/torgdag/vecka	550 kr/torgdag/vecka

Exempel:

Saluplats inkl. el, 6 löpmeter, som bokas 3 dagar/vecka genom avtal om minst 6 månader, kostar 1 770 kr/månad.

Bokningar som tillkommer, utöver de som bokats genom avtal, debiteras enligt p 1.1.

* Följande platser med tillgång till el, debiteras enligt punkt 1.1A eller 1.2A:
Torget i Smålandsstenar

Torget i Anderstorp, den parkeringsrad där elskåpet är placerat
Köpmangatan i Gislaved

Övriga platser debiteras enligt 1.1B eller 1.2B.

1.3 Avgiften för enstaka torghandelstillfällen, enligt punkt 1.1, betalas till Gislaveds kommun av den som bokat saluplatsen via faktura ställd från Gislaveds kommun. Avgiften betalas månadsvis i efterskott. Om avbokning av saluplats inte sker före kl. 08.00 samma dag som handel ska äga rum, debiteras torghandelsplats enligt gällande taxa.

1.4 För den som genom avtal har bokat fast saluplats, enligt punkt 1.2, sker betalning månadsvis i förskott via faktura ställd från Gislaveds kommun. Avgift för fast saluplats återbetalas inte.

1.5 Uppsägning av avtal om fast saluplats kan ske till det månadsskifte som inträffar närmast månaden efter den dag uppsägning sker. Gislaveds kommun äger rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan om inte lokala ordningsföreskrifter för torghandel eller andra avtalade villkor följs.

4 Taxa för upplåtelse av offentlig plats

I avgifterna nedan ingår inte el, vatten eller omhändertagande av avfall.

Det åligger nyttjaren att själv söka och bekosta polistillstånd, eventuellt bygglov och andra, för upplåtelsen, erforderliga tillstånd.

2.1 Aktiviteter, marknader, evenemang eller andra kommersiella arrangemang av tillfällig karaktär på torg och andra offentliga platser:

0,5 kr/m²/dygn, minsta debitering är 500 kr/tillfälle.

2.2 Avgift för upplåtelse av Marknadsplatsen, Gislaved: 1500 kr/ dygn, första dygnet. 500 kr/dygn för efterföljande sammanhängande dygn.

2.3 Byggetableringar av olika slag

Upplag av material eller schaktmassor, uppställning av bodar, byggställningar, container eller liknande 2 kr/m²/vecka, minsta debitering är 500 kr/tillfälle.

2.4 Uteserveringar 20 kr/m²/år.

2.5 Handikapp ramper

Ingen avgift för handikapp ramper.

2.6 Gatukök, kiosker, matvagnar mm 75 kr/m²/månad i Gislaved

65 kr/m²/månad i Anderstorp och Smålandsstenar 55 kr/m²/månad i övriga orter.

2.7 Avspärrningar och trafikregleringar

Avspärrningar, trafikregleringar, skyltningar etc. som är en direkt följd av upplåtelsen, och som helt eller delvis utförs av personal på tekniska förvaltningen till faktisk kostnad.

5 Beslutsmandat

Kommunstyrelsen, eller den som kommunstyrelsen bestämt i sin delegationsordning, äger rätt att fastställa avgiften, om upplåtelsen inte kan klassificeras enligt ovan.

Kommunstyrelsen, eller den som kommunstyrelsen bestämt i sin delegationsordning, äger rätt att tolka taxan och i varje enskilt fall nedsätta eller eftergiva avgiften, samt föreskriva närmare anvisningar för upplåtelsen

Betalas inte avgift inom tid som föreskrivits i räkning debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodag till dess att betalning sker.

Upplåtelse av offentlig (allmän) plats och kommunal mark är för närvarande mervärdesskattebefriad.

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxor
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2024-xx-xx, §
Ansvarig: Kommunstyrelsen
Revideras: En gång om året
Följas upp: En gång om året

Marktaxa Försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter 2025

Dnr: KS.2024.81

2024-xx-xx

Innehållsförteckning

1 Bakgrund....3
2 Ny tomtpristaxa....3
2.1 Marktaxa för kommunala småhustomter....3
2.2 Marktaxa för kommunala flerbostadshustomter....4

1 Bakgrund

Gislaveds kommun har blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo. Förfrågningar om att exploatera kommunens mark för bostadsändamål har ökat de senaste åren.

Kommunen tog fram bland annat Gislaveds kommun vision 2040 samt Bro till bro projektet i Anderstorp för att möjliggöra framtida exploateringar för bland annat bostäder.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler ”Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler” och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

Priset på kommunens småhustomter har dock inte justerats sedan i början av 1990-talet. För att priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och dels för att försäljning av mark sker till marknadspris, gjordes en värdering som ligger till grund till detta förslag.

2 Ny tomtpristaxa

Tomtpristaxan för centralorterna justeras genom att ett större prisintervall skapas enligt nedan. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av bostadstomtmark på ett bättre sätt än föregående fasta taxan utan hänsyn till markens förhållande. Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden. En årlig översyn görs av Mark- och exploateringsavdelningen.

2.1 Marktaxa för kommunala småhustomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter tomtarea (TA) exklusive anslutningsavgifter samt avstyckningskostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	**Övriga orter**
150-250 kr/kvm TA	50-125 kr/kvm TA

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.
Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

2.2 Marktaxa för kommunala flerbostadshustomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter bruttoarea (BTA) exklusive anslutningsavgifter samt avstyckningskostnader.

	Pris/kvm BTA* hyresrätt	**Pris/kvm BTA* bostadsrätt**
Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	600-750 kr/kvm BTA	775-950 kr/kvm BTA
Övriga orter	300-450 kr/ kvm BTA	Värdebedömning görs vid behov

* Bruttoarea (BTA) är den sammanlagda arean av alla våningsplan i en byggnad. Bruttoarea är alltid omsluten av väggar och ytterväggarnas utsida räknas med.

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.
Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxor
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställelsedatum: 2024-xx-xx,§
Ansvarig: Kommunstyrelsen
Revideras: En gång om året
Följas upp: En gång om året

Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arrenden 2025

Dnr: KS.2024.80
2024-xx-xx

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 3

2 Marktaxa för kommunala industritomter 3

3 Marktaxa för övriga kommunala verksamhetstomter (Handel, kontor m.fl.) 3

4 Marktaxa för arrenden 4

1 Bakgrund

Gislaveds kommun har blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo. Förfrågningar om mark för verksamheter och bostäder har ökat de senaste åren.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler ”Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler” och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

För att priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och dels för att försäljning av mark sker till marknadspris, gjordes en värdering som ligger till grund till detta förslag.

FÖRSLAG TILL NY TOMTPRISTAXA

Förslaget är att tomtpristaxan för verksamhetstomterna justeras genom att ett större prisintervall skapas enligt nedan. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av verksamhetstomtmark på ett bättre sätt med hänsyn till markens förhållande samt attraktiva lägen. Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden.

2 Marktaxa för kommunala industritomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter tomtarea (TA) exclusive anslutningsavgifter och avstyckningskostnader samt övriga fastighetsrättsliga kostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	**Övriga orter**
150-350 kr/kvm TA	50-225 kr/kvm TA

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

3 Marktaxa för övriga kommunala verksamhetstomter (Handel, kontor m.fl.)

Priserna nedan är angiven för varje antingen kvadratmeter tomtarea (TA) eller kvadratmeter bruttoarea (BTA) exklusive anslutningsavgifter och avstyckningskostnader samt övriga fastighetsrättsliga kostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	**Övriga orter**
200-600 kr/kvm TA	Värdebedömning görs vid behov
400-600 kr/kvm BTA	Värdebedömning görs vid behov

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

4 Marktaxa för arrenden

Enligt Jordabalken ska arrendeavgiften motsvara arrendets värde med hänsyn till arrenderättens avkastningsförmåga, arrendeavtalets innehåll och omständigheter i övrigt.

Vid jordbruks- och jakträttsavtal, tas arrendeavgiften ut enligt den av kommunfullmäktige fastställda gällande taxa vid varje tidpunkt samt indexregleras uppåt årligen (följer konsumentprisindex). Arrendeavgiften för jordbruk- och jakträttsavtal är exklusive mervärdesskatt. Gällande mervärdesskatt om 25 procentenheter läggs på avgiften vid fakturering. Avgiften erläggs årligen och i förskott.

Priserna nedan är angivna i kronor/hektar vid varje kalenderår.

Jakt (begränsad)	**75**
Jakt	**100**
Betesmark	**150**
Jordbruksmark	**500** **Värdebedömning görs vid behov.**
Övrigt arrende (anläggnings-, bostads-, samt lägenhetsarrende)	**Värdebedömning görs vid behov**

Ks §127 Dnr: KS.2024.77 2.4.8

Taxa för kopiering

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta kopieringstaxa för allmänna handlingar daterad den 23 maj 2024, samt att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Protokollsanteckning
Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) deltar inte i beslutet utan återkommer när taxorna behandlas i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning
Allmänheten har rätt att utan avgift ta del av allmänna handlingar hos en kommun eller en myndighet. Om den som begär ut en handling däremot önskar en kopia på handlingen har kommunen rätt att ta ut en avgift.

Kopieringstaxan gäller för hela kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag är att taxan inte förändras jämfört med 2024.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 12 juni 2024 beslutat föreslå att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta kopieringstaxa för allmänna handlingar daterad den 23 maj 2024, samt att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Beslutsunderlag
Kopieringstaxa för allmänna handlingar daterad den 23 maj 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 23 maj 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 12 juni 2024, §86

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Ks §128 Dnr: KS.2024.78 2.4.8

Taxa för borgerlig vigsel

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta taxa för borgerlig vigsel daterad den 23 maj 2024, samt att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Sveriges kommuner ska tillhandahålla service till sina invånare om möjligheter till borgerlig vigsel, vilket också erbjuds i Gislaveds kommun.

Gislaveds kommun tar ingen avgift av de som viger sig. Många kommuner tar dock ut en administrativ avgift för vigsel, särskilt om ingen i paret är folkbokförd i kommunen. Kommunen har också rätt att ta ut ersättning för vigselförrättarens resor om vigsel sker på annan plats än vigselförrättarens tjänstelokal, som i Gislaveds kommun är Kommunhuset. Gislaveds kommun har inte tagit ut någon avgift eller ersättning för resekostnader så länge vigsel sker inom kommunens gränser.

Med bakgrund av ovanstående föreslås att vigsel i Gislaveds kommun ska vara helt avgiftsfri om någon i paret är folkbokförd i kommunen, men att ersättning för resekostnader tas ut om vigselceremonin sker utanför Gislaveds kommuns gränser, oavsett folkbokföring. En administrativ avgift för vigsel tas ut om 500 kr om ingen i paret är folkbokförd i Gislaveds kommun. Taxan föreslås därmed att vara oförändrad jämfört med 2024.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 12 juni 2024 beslutat att föreslå kommunstyrelsen föreslå att kommunfullmäktige beslutar att anta taxa för borgerlig vigsel daterad den 23 maj 2024, samt att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Beslutsunderlag
Förslag till taxa för borgerlig vigsel 2025, daterad den 23 maj 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 29 maj 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 12 juni 2024, §85

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Ks §141 Dnr: KS.2024.79 2.4.8

Taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gislaveds kommun

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Offentliga platser ska vara tillgängliga för allmänheten och kunna användas för många olika ändamål.

Med offentlig plats menas i huvudsak gator, torg, parker och andra platser som redovisas som allmän plats i detaljplanen.

Denna taxa gäller avgifter för all upplåtelse av mark på offentlig plats som ägs av Gislaveds kommun, men stöd av LAG (1957:259) om rätt att för kommuner att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m m.

Priset för saluplats inkl. el höjs med ca 10 procent från 140 kr per tillfälle till 150 kr per tillfälle. Denna ökning påverkar även långtidshyran.

För övrigt är det inga förändringar i taxan.

Beslutsunderlag
Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun, daterad den 8 augusti 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 8 augusti 2024
Kommunstyrelsens näringsutskott den 28 augusti 2024, §23

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Ks §142 Dnr: KS.2024.81 2.4.8

Marktaxa för försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta marktaxa för småhustomter samt flerbostadshustomter 2025,

att kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl,

att kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa, samt

att taxan gäller från den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Gislaveds kommun har blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo. Förfrågningar om att exploatera kommunens mark för bostadsändamål har sett några år bakåt varit hög men sedan marknadsförändringar med hög inflation och räntor avvaktande.

Kommunen har bland annat tagit fram Vision 2040 för Gislaveds tätort samt Bro till bro projektet i Anderstorp för att möjliggöra framtida exploateringar för bland annat bostäder. Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler ”Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler” och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

Priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och att försäljning av mark sker till marknadspris.

Tomtpristaxan för centralorterna har ett större prisintervall än de mindre tätorterna. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av bostadstomtmark utan hänsyn till markens förhållande.

Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden.

Beaktat att exploateringsprojekt skall detaljplaneras, projekteras samt genomföras innan försäljning kan ske, gör att projekten löper över en längre tidsperiod. Detta gör att kostnaderna som uppstår kan överstiga de generella antagna taxorna. För att möjliggöra att exploateringsprojekten ska kunna bära sig bör kommunfullmäktige kunna anta specifik taxa för exploateringsområdena.

Taxan är oförändrad.

Beslutsunderlag
Marktaxa för småhustomter samt flerbostadshustomter 2025, daterad den 28 augusti 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 22 augusti 2024
Kommunstyrelsens näringsutskott den 28 augusti 2024, §25

Ks §142 (forts.)

Yrkanden
Ruth Johannesson (MiG): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Ks §143 Dnr: KS.2024.80 2.4.8

Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arrenden

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta oförändrad marktaxa för försäljning av verksamhetstomter och arrenden 2025,

att med tillägg/ändring för jakt, betes- och jordbruksarrenden att gälla exklusive moms,

att kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl,

att kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa, samt

att taxan ska gälla från den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
Gislaveds kommun har, sett över ett antal år, blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo och verka. Men på grund av marknaden, med tidigare hög inflation och räntor så har förfrågningar om mark för verksamheter varit något lugnare och bostäder har ökat de senaste åren.

Kommunen har bland annat tagit fram Vision 2040 för Gislaveds tätort samt Bro till bro projektet i Anderstorp för att möjliggöra framtida exploateringar för bland annat verksamheter och bostäder.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler ”Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler” och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

Priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och att försäljning av mark sker till marknadspris. Som en del i underlaget för taxan ligger den omvärldsanalys vi gjort kring de närliggande kommunerna. Baserat på deras marktaxor och rådande marknadsläge lämnar vi taxorna oförändrade.

Tomtpristaxan för centralorterna har ett högre prisintervall än de mindre tätorterna. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av verksamhetstomtmark utan hänsyn till markens förhållande.

Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden.

Enligt Jordabalken ska arrendeavgiften motsvara arrendets värde med hänsyn till arrenderättens avkastningsförmåga, arrendeavtalets innehåll och omständigheter i övrigt

Beaktat att exploateringsprojekt skall detaljplaneras, projekteras samt genomföras innan försäljning kan ske, gör att projekten löper över en längre tidsperiod. Detta gör att kostnaderna som uppstår kan överstiga de generella

Ks §143 (forts.)

antagna taxorna. För att möjliggöra att exploateringsprojekten ska kunna bära sig bör kommunfullmäktige kunna anta specifik taxa för exploateringsområdena.

Beslutsunderlag
Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arrenden 2025
Omvärldsanalys grannkommuner
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 22 augusti 2024
Kommunstyrelsens näringsutskott den 28 augusti 2024, §24

Yrkanden
Anton Sjödell (M) med instämmande av Evagelos Varsamis (S) och Charlotte Ström (WeP): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Gislaveds kommun

Avfallstaxa

Gäller från och med **2025-01-01**



för kommunalt avfall och avfall under kommunens ansvar
enligt 15 kap. Miljöbalken

Antagen av kommunfullmäktige xxxx-xx-xx § xxx

GISLAVEDS KOMMUN

GNOSJÖ kommun

VAGGERYDS KOMMUN

VÄRNAMO KOMMUN

såm

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning **2**

Allmänna bestämmelser **3**
Kommunal avfallshantering 3
Avgiftsmottagare och avgiftsprinciper 3
Avgiftens utformning 3
Avgiftsskyldighet 3
Ändringar och uppehåll 4
Särskilda avgifter 4
Ikraftträdande 4

Fast avgift **5**
Bostäder 5
Verksamheter 5

Rörlig avgift **6**
A. Helårsabonnemang för småhus 6
B. Säsongsabonnemang för småhus 7
C. Flerbostadshus och verksamheter 8
D. Avdrag 12

Tilläggsavgifter **13**
1. Gångavståndstillägg för flerbostadshus och verksamheter 13
2. Extra säck för restavfall i samband med hämtning av avfall i kärl 13
3. Extra hämtning av avfall i kärl 13
4. Extra tömning av djupbehållare och container 13
5. Avgift vid felsortering eller utebliven åtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck 13
6. Grovavfall 14
7. Trädgårdsavfall 14
8. Byte, hemtagning av kärl eller leverans av material m.m. 14
9. Timpris 15
10. Latrinhämtning 15
11. Specialhämtning 15
12. Sophämtning tillsammans med TMA-fordon 16

Bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar **17**

Flytande avfall **19**
Tömning av enskilda avloppsanläggningar 19
Tilläggstjänster i samband med tömning av enskilda avloppsanläggningar 21
Slam från fettavskiljare och matavfallstankar 22

Definitioner **24**
Hushållsavfall 24
Fastighetsinnehavare 24
Småhus 24
Korridorboende 24
Verksamheter 24
Farbar väg 24
Ytterligare definitioner 24

FÖRSLAG

Allmänna bestämmelser

Taxan grundar sig på avfallsprinciperna i miljöbalken. Moms ingår i samtliga avgifter. Avgiften anges i svenska kronor (SEK).

Taxan beslutas årligen i respektive medlemskommuns fullmäktige. Avgifterna finansierar SÅM:s verksamhet som bedrivs enligt den självkostnadsprincip som framgår i 2 kap. 6 § Kommunallagen.

Kommunal avfallshantering

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM) har på uppdrag av kommunfullmäktige i respektive kommun ansvaret för den kommunala avfallshanteringen i medlemskommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo.

Bestämmelser för avfallshantering återfinns i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt i föreskrifter om avfallshantering för medlemskommunerna.

Kommunalt avfall och avfall under kommunens ansvar ska samlas in/tas emot, borttransporteras, behandlas och bortskaffas enligt 15 kap. miljöbalken.

Avgiftsmottagare och avgiftsprinciper

Avgift får tas ut enligt 27 kap. 4-6 § miljöbalken för den avfallshantering som utförs genom kommunens försorg. Då ansvaret för den kommunala avfallshanteringen har överlåtits till SÅM erläggs avgift enligt denna taxa direkt till SÅM.

Avgiften ska vara årlig eller på annat sätt periodisk. Om insamling, transport eller bortskaffande sker vid enstaka tillfälle kan avgiften tas ut vid varje särskilt tillfälle. För säsongsabonnemang debiteras fast och rörlig avgift för hela perioden i september månad.

Avgiften får vara miljöstyrande, vilket innebär att den får tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering främjas.

Dröjsmålsränta debiteras vid försenad betalning enligt SÅM:s rutiner.

Avgiftens utformning

Avfallstaxan består av följande delar: en fast avgift, en rörlig avgift, tilläggsavgifter och avgifter för flytande avfall.

Fast avgift: Samtliga fastighetsinnehavare ska betala den fasta avgiften för varje bostad eller lägenhet. Den fasta avgiften bidrar till att finansiera SÅM:s återvinningscentraler, miljöstationer, gröntippar, del av administration och information m.m. Då två eller fler fastighetsinnehavare delar på ett eller flera avfallskärl debiteras fast avgift för varje fastighetsinnehavare. Fast avgift betalas även vid uppehåll i hämtningen t.ex. på grund av outnyttjad fastighet.

Rörlig avgift: Den rörliga avgiften är beroende av vilket abonnemang man har valt och täcker hämtnings- och behandlingskostnaderna.

Tilläggsavgifter: Tilläggsavgifterna täcker annat än den ordinarie hämtningen. Exempel på tilläggsavgifter är latrinhämtning, hämtning av grovavfall eller trädgårdsavfall, extra hämtningar och liknande tjänster.

Avgifter för flytande avfall: Avgifter för flytande avfall avser avgifter för slamtömning av enskilda avloppsanläggningar, tömning av fettavskiljare och matavfallstankar samt vissa övriga avgifter och tilläggsavgifter.

Avgiftsskyldighet

Varje fastighetsinnehavare i kommunen ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering och betala avgift enligt denna avfallstaxa för varje fastighet där kommunalt avfall enligt 15 kap. miljöbalken uppkommer.

FÖRSLAG

För bostadsfastigheter kan fakturamottagandet överföras på nyttjanderättshavaren med dennes och SÅM:s medgivande. Avgiftsskyldigheten kvarstår dock alltid hos fastighetsinnehavaren och SÅM har rätt att kräva antingen fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavare. För verksamheter åligger avgiftsskyldigheten alltid verksamhetsutövaren.

Avgiftsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid hämtningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet eller vad som anges i föreskrifterna om avfallshantering för medlemskommunerna.

Utebliven hämtning ska anmälas till SÅM inom tre arbetsdagar från det att hämtning uteblivit för att SÅM ska kunna avhjälpa felet inom skälig tid. Om avfallet, trots anmälan till SÅM inte hämtas och fastighetsinnehavaren eller enskild väghållare inte är orsaken, är fastighetsinnehavaren berättigad till ett avdrag för hämtningsavgiften avseende den uteblivna hämtningen.

Då två eller fler fastighetsinnehavare delar på ett eller flera avfallskärl (delning gäller inte FNI 660-kärl på grund av utebliven miljönytta) debiteras fast avgift för varje fastighetsinnehavare.

I fall där felsortering konstaterats och kärl inte har tömts debiteras fortfarande hämtningsavgift enligt ordinarie taxa utöver felsorteringsavgift.

Ändringar och uppehåll

Ändrade förhållanden ska snarast anmälas till SÅM av den som är avgiftsskyldig.

Avgiftsförändring på grund av anmälan om ändrade hämtningsförhållanden såsom försäljning av fastighet, ökning eller minskning av abonnemang eller dylikt träder i kraft efter att ändringen genomförts av SÅM.

Fastighetsinnehavare som underlåtit att anmäla förändring är betalningsskyldig fram till dess att SÅM har genomfört ändringen.

Fast avgift betalas även vid uppehåll i hämtningen t.ex. på grund av outnyttjad fastighet.

Särskilda avgifter

I de fall där taxan inte går att tillämpa, till exempel vid hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, får SÅM besluta om avgifter baserat på principer i denna taxa, självkostnad för tjänster och avgift per timme.

Ikraftträdande

Taxan träder ikraft 2025-01-01 då tidigare taxa antagen 2023-10-26 § 141 upphör att gälla.

FÖRSLAG

Fast avgift

Bostäder

Fast avgift tas ut per bostad och bostadstyp enligt tabell nedan. Det innebär som exempel att två eller flera bostadshus på samma fastighet medför två eller flera fasta avgifter, en för vardera bostad.

Kategori	Avgift kr per år
Helårsabonnemang småhus, per bostad	1 185 kr
Säsongsabonnemang småhus, per bostad*	724 kr
Flerbostadshus, per lägenhet	651 kr
Korridorboende, per lägenhet	328 kr

*Avgiften avser även obebodd fastighet med uppehåll eller dispens.

Verksamheter

För verksamhet tas fast avgift ut per behållare (kärl/container/djupbehållare) och tömning. Verksamheters matavfallsbehållare omfattas inte av fast avgift.

Kategori	Avgift per behållare och tömning
Verksamhet med kärl	29 kr
Verksamhet med container/djupbehållare	120 kr

FÖRSLAG

Rörlig avgift

A. Helårsabonnemang för småhus

Vid hämtning ska behållare placeras inom 5 meter från fastighetsgräns på egen tomt så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt, om inte annan hämtningsplats har överenskommits eller anvisats.

A1. Taxa för abonnemang ”Fastighetsnära insamling”

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling. Hämtning av kärl 1 var 14:e dag och kärl 2 var 4:e vecka. Flerbostadshus och verksamheter kan använda fyrfackskärl om avfallsmängd och proportion fungerar samt under förutsättning att detta godkänts av SÅM.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per år
2 x 370 liter	1 880 kr
2 x 660 liter	3 564 kr

A2. Taxa för abonnemang ”Extra kärl”

Rörlig avgift vid hämtning av **plast- och pappersförpackningar** i tvådelat kärl var 4:e vecka i samband med ordinarie hämtning för kärl 2.

Kärlstorlek Plast/papper	Avgift per år
370 liter	600 kr

Rörlig avgift vid hämtning av **restavfall** var 14:e dag i samband med ordinarie hämtning. Vid gemensamma avfallsbehållare (delat FNI-abonnemang) kan inte extra restavfallskärl beställas.

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per år
190 liter	976 kr

A3. Taxa för abonnemang ” Fastighetsnära insamling med hemkompostering”

Hemkompostering av matavfall kräver anmälan till och medgivande från nämnden för miljö- och byggfrågor.

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling, fack för matavfall får inte användas. Hämtning av kärl 1 sker var 4:e vecka och kärl 2 var 4:e vecka.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per år
2 x 370 liter	1 541 kr

B. Säsongsabonnemang för småhus

Vid hämtning ska behållare placeras inom 5 meter från fastighetsgräns på egen tomt så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt, om inte annan hämtningsplats har överenskommits eller anvisats.

B1. Taxa för abonnemang ”Fastighetsnära insamling, säsongsabonnemang för småhus”

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling.

Hämtning av Kärl 1: varannan vecka från vecka 19 till vecka 38,
totalt 10 hämtningar per säsong.

Hämtning av Kärl 2: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38,
totalt 5 hämtningar per säsong.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per säsong
2 x 370 liter	735 kr
2 x 660 liter	1 383 kr

B2. Taxa för abonnemang ” Fastighetsnära insamling med hemkompostering, säsongsabonnemang för småhus”

Hemkompostering av matavfall kräver anmälan till och medgivande från nämnden för miljö- och byggfrågor.

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling,
fack för matavfall får inte användas.

Hämtning av Kärl 1: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38,
totalt 5 hämtningar per säsong.

Hämtning av Kärl 2: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38,
totalt 5 hämtningar per säsong.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per säsong
2 x 370 liter	603 kr

FÖRSLAG

C. Flerbostadshus och verksamheter

Avgifter i detta avsnitt gäller när kärl är placerade **0-10 m** från fastighetsgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats. Om kärl efter överenskommelse med SÅM placeras längre än 10 m från tomtgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats tillkommer avgift för gångavstånd, se tabell gångavståndstillägg.

Avgifter i detta avsnitt kan även gälla för t.ex. samfällighetsförening med fast avgift småhus under förutsättning att detta har godkänts av SÅM. En förutsättning är gemensam behållarplats och en fakturamottagare.

SÅM tillhandahåller abonnemang för säsongsbetonade verksamheter. Säsongsbetonade verksamheter kan även kontakta SÅM inför säsongens uppstart varvid SÅM startar ett vanligt abonnemang (fast och rörlig avgift) efter överenskommet datum. Inför säsongens avslut ska verksamheten sedan åter kontakta SÅM varvid abonnemanget avslutas.

Från och med 2024 är matavfallssortering ett lagkrav för alla som har sådant avfall.
I abonnemanget ”sortera matavfall” krävs kärl för både mat- och restavfall då även flerbostadshus och verksamheter är skyldiga att överlämna sitt hushållsliknande avfall till SÅM. Mat- och restavfallskärlen ska ha samma hämtningsintervall.

C1. Taxa för helårsabonnemang ”Sortera matavfall”

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat matavfall.**
Abonnemanget kräver kärl för både mat- och restavfall.

Kärlstorlek matavfall – flerbostadshus och verksamheter	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	468 kr	1 029 kr	2 235 kr

Nedan taxa ersätter ovan taxa i verksamheter där matavfall uppstår i större mängd jämfört med avfall från bostadsändamål. Detta gäller till exempel restauranger och tillagningskök.

Kärlstorlek Matavfall – verksamheter med större mängd	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	702 kr	1 544 kr	3 353 kr

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **restavfall.**

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	796 kr	1 745 kr	Erbjuds inte
190 liter	1 159 kr	2 256 kr	Erbjuds inte
370 liter	2 293 kr	5 056 kr	11 024 kr
660 liter	4 095 kr	9 022 kr	19 670 kr

C2. Taxa för säsongsabonnemang ”Sortera matavfall”

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat matavfall.**
Abonnemanget kräver kärl för både mat- och restavfall.

Hämtning sker från vecka 19 till vecka 38.

Kärlstorlek Matavfall - flerbostadshus och verksamheter	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	181 kr	396 kr

Nedan taxa ersätter ovan taxa i verksamheter där matavfall uppstår i större mängd jämfört med avfall från bostadsändamål. Detta gäller till exempel restauranger och tillagningskök.

Kärlstorlek Matavfall - verksamheter med större mängd	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	270 kr	593 kr

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **restavfall.**

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	307 kr	671 kr
190 liter	445 kr	977 kr
370 liter	882 kr	1 945 kr
660 liter	1 575 kr	3 470 kr

C3. Taxa för helårsabonnemang ”Blandat mat- och restavfall”

DETTA ABONNEMANG KAN INTE NYTECKNAS.
Rörlig avgift vid hämtning av blandat mat- och restavfall.

Denna taxa för ”blandat mat- och restavfall” upphör att gälla när SÅM har ställt ut kärl för matavfallssortering hos respektive abonnent.

Kärlstorlek	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
190 liter	1 756 kr	3 862 kr	8 425 kr
370 liter	3 499 kr	7 700 kr	16 793 kr
660 liter	6 236 kr	13 726 kr	29 945 kr

C4. Taxa för helårsabonnemang ”Djupbehållare”

Rörlig avgift vid hämtning av **djupbehållare** innehållande **restavfall, matavfall eller blandat mat- och restavfall**. Behandlingsavgift tillkommer enligt nedan.

Taxa för ”blandat mat- och restavfall” upphör att gälla när behållare för matavfallssortering har ordnats hos respektive abonnent.

Storlek och avfallsslag	Avgift per år och behållare	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
Restavfall eller blandat mat- och restavfall*, upp till 5 m³	14 921 kr	32 822 kr
Matavfall, upp till 3 m³	11 815 kr	25 992 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 126 kr
Matavfall	563 kr
Blandat mat- och restavfall*	1 688 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

C5. Taxa för helårsabonnemang ”Hushållsavfall i container”

Rörlig avgift vid tömning av **container** innehållande **restavfall, matavfall eller blandat mat- och restavfall.** Behandlingsavgift tillkommer enligt nedan.

Taxa för ”blandat mat- och restavfall” upphör att gälla när behållare för matavfallssortering har ordnats hos respektive abonnent.

Volym m³	Årshyra	Avgift per år	
		1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
Upp till 4	4 370 kr	15 864 kr	34 904 kr
4,1-8	6 554 kr	15 864 kr	34 904 kr

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 126 kr
Matavfall	563 kr
Blandat mat- och restavfall*	1 688 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

Transportavgift: utställning och hemtagning	Avgift Pris/utställning	Avgift Pris/hemtagning
Container	1 600 kr	1 600 kr

C6. Taxa för helårsabonnemang ”förpackningar och returpapper i flerbostadshus”

DETTA ABONNEMANG GÄLLER TIDIGAST FRÅN 2025-09-01 OCH VID DEN TIDPUNKT SÅM BESLUTAR.

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat förpackningsavfall samt returpapper**.

Abonnemanget kräver kärl för separat utsortering av följande förpackningsslag: papper, plast, metall, ofärgat glas, färgat glas samt returpapper. Fastighetsinnehavaren kan välja olika tömningsintervall för respektive materialslag.

Kärl-storlek	Avgift per år för papper- och plastförpackningar			
	1 gång/4:e vecka	1 gång/14:e dag	1 gång/ vecka	2 gånger/ vecka
190 liter	0 kr	0 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
370 liter	0 kr	0 kr	1 625 kr	6 906 kr
660 liter	0 kr	0 kr	1 950 kr	8 288 kr

Kärl-storlek	Avgift per år för metall- och glasförpackningar samt returpapper			
	1 gång/4:e vecka	1 gång/14:e dag	1 gång/ vecka	2 gånger/ vecka
190 liter	0 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte	Erbjuds inte
370 liter	0 kr	610 kr	2 438 kr	8 058 kr

C7. Insamling/hämtning av returpapper hos flerbostadshus och verksamheter

Denna insamling/hämtning omfattar returpapper som är avfall under kommunalt ansvar. Returpapper kan lämnas kostnadsfritt vid publika insamlingsplaster, återvinningsstationer samt återvinningscentraler.

SÅM har auktoriserat privata entreprenörer för insamling av returpapper från flerbostadshus och verksamheter. Om fastighetsnära insamling av returpapper önskas kan endast någon av de auktoriserade entreprenörerna anlitas. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Fastighetsinnehavare tecknar avtal direkt med entreprenören som bestämmer avgift för tjänsten. Avgiften får dock inte överstiga angiven maxtaxa nedan.

AUKTORISATIONEN UPPHÖR ATT GÄLLA DEN DAG SÅM ÖVERTAR INSAMLINGEN AV RETURPAPPER FRÅN FLERBOSTADSHUS I EGEN ENTREPRENAD.

Maxtaxa för insamling av returpapper

Kärlstorlek	Tömningsavgift per behållare och tillfälle
190 liter	124 kr
240 liter	156 kr
370 liter	240 kr

C8. Insamling/hämtning av förpackningar hos flerbostadshus

Denna insamling/hämtning omfattar förpackningsavfall under kommunalt insamlingsansvar. Förpackningsavfall kan lämnas kostnadsfritt vid återvinningsstationer och återvinningscentraler.

SÅM har auktoriserat privata entreprenörer för insamling av förpackningsavfall från flerbostadshus. Om fastighetsnära insamling av förpackningar önskas kan endast någon av de auktoriserade entreprenörerna anlitas. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Fastighetsinnehavare tecknar avtal direkt med entreprenören som bestämmer avgift för tjänsten. Avgiften får dock inte överstiga angiven maxtaxa nedan. Enligt lagkrav blir fastighetsnära insamling av förpackningar obligatoriskt för alla fastighetsinnehavare 2027. Innan dess avgör SÅM eller auktoriserad entreprenör när det är möjligt att ansluta nya fastigheter till insamlingssystemet.

AUKTORISATIONEN UPPHÖR ATT GÄLLA DEN DAG SÅM ÖVERTAR INSAMLINGEN AV FÖRPACKNINGSAVFALL FRÅN FLERBOSTADSHUS I EGEN ENTREPRENAD.

Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall

Kärlstorlek	Tömningsavgift per behållare och tillfälle	Hyra per behållare och månad
140 liter	131 kr	40 kr
190 liter	131 kr	51 kr
240 liter	131 kr	55 kr
370 liter	131 kr	59 kr
660 liter	131 kr	66 kr

C9. Insamling/hämtning av flytande ätligt fett i behållare hos verksamheter

Denna insamling/hämtning omfattar fett i behållare som är avfall under kommunalt ansvar.

SÅM har auktoriserat entreprenörer för insamling, transport och omhändertagande av ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett, till exempel frityroljor och stekfett.

Vid insamling av flytande ätligt fett i behållare från verksamheter ska av SÅM auktoriserad entreprenör anlitas. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Verksamheten tecknar avtal direkt med auktoriserad entreprenör som bestämmer avgift för tjänsten, dock får nedanstående maxtaxa inte överstigas.

Maxtaxa för insamling av flytande ätligt fett

Hämtningsavgift per tillfälle och behållare	250 kr

D. Avdrag

Avdrag från tömningsavgiften kan utföras efter utebliven tömning orsakad av SÅM eller dennes entreprenör. Avdrag sker inte vid försenad tömning eller då återbesök utförs. För att avdrag ska kunna medges ska reklamation ha inkommit till SÅM inom tre dagar efter att tömningen uteblivit. SÅM beslutar om återbesök ska utföras eller om avdrag kan ske. Avdraget regleras på kommande faktura. Avdrag vid utebliven tömning av matavfallskärl 140-liter medges inte.

Kärlstorlek	Avdrag
140 liter	29 kr
190 liter	42 kr
370 liter	84 kr
660 liter	150 kr
Fyrfackskärl – 370 liter	48 kr
Fyrfackskärl - 660 liter	91 kr

Tilläggsavgifter

1. Gångavståndstillägg för flerbostadshus och verksamheter

Placering av kärl längre än 10 meter in från fastighetsgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats kan godkännas för flerbostadshus och verksamheter om förutsättningarna uppfyller krav enligt gällande föreskrifter och om arbetsmiljökrav uppfylls.

Verksamheter/flerbostadsfastigheter betalar inte gångavståndstillägg för matavfallskärlen under förutsättning att de står på samma ställe som kärl för restavfall.

Avstånd	Avgift per kärl och år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/ vecka	2 gånger/ vecka
10,1-20 meter	1 114 kr	2 228 kr	4 455 kr
20,1-30 meter	1 671 kr	3 341 kr	6 683 kr
30,1-40 meter	2 228 kr	4 455 kr	8 910 kr
40,1-50 meter	2 785 kr	5 569 kr	11 138 kr
Över 50 meter debiteras 20 kr per påbörjat 10-metersintervall och per hämtning.			

2. Extra säck för restavfall i samband med hämtning av avfall i kärl

Om beställning sker av hämtning av extra behållare/säck i samband med ordinarie hämtning.

Säckstorlek	Avgift per säck
≤ 190 liter	54 kr
> 190 liter	107 kr

3. Extra hämtning av avfall i kärl

Beställning av hämtning av avfall i kärl, eller hämtning av säck när hämtning inte sker i samband med ordinarie hämtning.

Kärlstorlek	Avgift per kärl
Alla kärl, oavsett storlek	292 kr
Kärl med felsorterat avfall	592 kr

4. Extra tömning av djupbehållare och container

Behållarstorlek	Avgift per behållare
Upp till 8 m^3	764 kr

5. Avgift vid felsortering eller utebliven åtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck

Om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar från SÅM kan normal hämtning inte utföras. Avfallet ska sorteras om i rätt avfallsslag av fastighetsinnehavare innan det kan hämtas. Avfallet hämtas vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller mot fastställd avgift i taxan, så kallad extra hämtning/tömning.

Om rättelseåtgärd inte kan ske och behållaren måste tömmas utan att avfallet har sorterats om kan extrahämtning av felsorterat avfall beställas enligt punkt ”extra hämtning av avfall i kärl”.

I vissa fall med bristfällig sortering klassar SÅM det felsorterade avfallet som blandat kommunalt avfall och tömmer det i restavfallsfacket under förutsättning att det är möjligt. Det gäller till exempel när en behållare med felsorterat avfall innehåller matavfall eftersom det annars finns risk för lukt, skadedjur eller annan olägenhet.

Vid felsortering tillkommer en felsorteringsavgift enligt tabellen nedan.

Avgiften kan även komma att tas ut i andra sammanhang då rättelseåtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck inte vidtagits trots påpekande från SÅM. Exempel kan vara när abonnent inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa chaufförens arbetsmiljö vid hämtning trots anmodan från SÅM.

Avgift, utöver ordinarie avgift för tömning.

Behållare	Avgift per behållare och tömning	Avgift vid upprepat* fel, per behållare och tömning
Kärl, upp till 660 liter	300 kr	600 kr
Container eller djupbehållare upp till och med 3 kbm	500 kr	1 000 kr
Container eller djupbehållare över 3 kbm	1 000 kr	2 000 kr

*Fler än fyra gånger under de senaste tolv månaderna.

6. Grovavfall

För budning av grovavfall eller annat skrymmande avfall från hushåll gäller att avfallet om möjligt ska emballeras och att kollit inte får väga mer än 25 kg eller vara längre än 1,2 m. Om kollit är större eller tyngre än ovan angivet, eller på annat sätt kräver dubbelbemanning för att hanteras, debiteras avgift för skrymmande kolli enligt tabellen.

Grovavfall	Avgift per kolli	Avgift per skrymmande kolli
Hämtning vid tomtgräns	350 kr	500 kr

7. Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall hämtas vid tomtgräns. Hämtning sker varannan vecka från 1 april och omfattar totalt 16 hämtningar. **Detta abonnemang kan ej nytecknas.**

Kärlstorlek	Avgift per år
240 liter	820 kr

8. Byte, hemtagning av kärl eller leverans av material m.m.

När kärl byts mot annan storlek ska det gamla kärlet tas hem. Leverans av material inkluderar utkörning av matavfallspåsar till flerbostadshus och verksamheter, leverans sker efter beställning.

Avgift per transport	260 kr

9. Timpris

Vid hämtning av annat än flytande avfall, med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, debiteras avgift baserat på timpris för arbete på plats samt behandlingsavgift enligt nedan.
Debitering sker per påbörjad halvtimme.

Timpris sopbil	Avgift
Framkörningsavgift, tur och retur	1 000 kr
Timpris ordinarie arbetstid	1 547 kr/tim
Timpris ej ordinarie arbetstid	1 967 kr/tim

Timpris servicebil	Avgift
Framkörningsavgift, tur och retur	500 kr
Timpris ordinarie arbetstid	784 kr/tim
Timpris ej ordinarie arbetstid	1 099 kr/tim

Behandlingsavgift debiteras per ton avfall.

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 126 kr
Matavfall	563 kr

10. Latrinhämtning

Latrinbehållare tillhandahålls av SÅM och ingår i avgiften för latrinhämtning.
Hämtning sker efter beställning vid fastighetsgräns och i anslutning till hämtningsplats för sopkärl. Behållaren ska vara försluten med lock. Ny behållare lämnas vid hämtning.
Avgift debiteras enligt nedanstående taxa.

Tjänst	Avgift per behållare
Hämtning av latrinbehållare	473 kr

11. Specialhämtning

Specialhämtning tillämpas efter utredning av SÅM och i fall då normalfordon inte kan nyttjas samtidigt som inga andra alternativ finns att tillgå. Specialhämtning kan t.ex. bli aktuellt vid hämtning av avfall i kärl på fastighet där vägens farbarhet inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och då uppställningsplatsen för kärlet inte kan anvisas till annan plats.
Behovet av specialtömning avgörs av SÅM.

Specialhämtning	Tömningsintervall	Avgift per år
Helårsabonnemang*	Var 14:e dag	11 388 kr
Helårsabonnemang * med hemkompostering	Var 4:e vecka	5 694 kr
Säsongsabonnemang**	Var 14:e dag	4 380 kr
Säsongsabonnemang ** med hemkompostering	Var 4:e vecka	2 190 kr

*Avser småhus med helårsabonnemang enligt kapitel A.
**Avser småhus med säsongsabonnemang enligt kapitel B.

12. Sophämtning tillsammans med TMA-fordon

Vid arbete med sophämtning i anslutning till väg kan TMA-fordon krävas utifrån arbetsmiljökrav. I sådana fall utgår tilläggsavgift enligt nedan utöver ordinarie hämtningsavgift. Denna avgift nyttjas inte i situationer där fastighetsinnehavaren inte har möjlighet att vidta åtgärder så att hämtning kan utföras utan TMA-fordon. SÅM har tolkningsföreträde och avgör när avgiften ska tillämpas.

TMA-fordon	Tilläggsavgift
Per tillfälle då TMA-fordon krävs	1 324 kr

FÖRSLAG

Bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar

Denna hämtning omfattar bygg- och rivningsavfall som inte uppkommer i yrkesmässig verksamhet, som inte är större mängder grovavfall eller elektronikavfall samt trädgårdsavfall under kommunalt ansvar.

SÅM har auktoriserat privata entreprenörer för hämtning av bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar. Önskas hämtning av bygg- och rivningsavfall fastighetsnära anlitas någon av dessa entreprenörer. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Beställning av uppdraget sker direkt till entreprenören som bestämmer avgift för tjänsten. Avgiften får dock inte överstiga nedan angiven maxtaxa.

Maxtaxa för hämtning av bygg- och rivningsavfall.

Transportavgift: utställning och hemtagning	Avgift Pris/utställning	Avgift Pris/hemtagning
Container	2 100 kr	2 100 kr
Kärl 190L – 660L	893 kr	893 kr

Hyra per dygn	Avgift Pris/dygn
Container	68 kr
Kärl 190L – 660L	12 kr

Transportavgift kranbil	Avgift Pris/timme
Kranbil: transport och eventuell lastning hos kund	2 205 kr
Kranbil: Hämtning av storsäck	2 205 kr

Storlek storsäck*	Avgift Pris/st
Storsäck 500 Liter	173 kr
Storsäck 1 000 Liter	231 kr

* Avgift för utkörning kan tillkomma om kund inte hämtar sin storsäck.

Behandlingsavgifter bygg- och rivningsavfall som ej uppkommit i yrkesmässig verksamhet	Avgift Pris/ton
Träavfall - Ej tryckimpregnerat trä	473 kr
Mineral - Enbart betong, tegel, klinker eller sten - Ej förorenat*	1 733 kr
Metall	0 kr
Glas	1 155 kr
Plast	1 523 kr
Gips	1 628 kr
Tryckimpregnerat trä	2 520 kr
Asbest	2 888 kr
Isolering	1 943 kr
Övrigt avfall samt sammanfogade konstruktioner som kräver eftersortering	3 150 kr

*Entreprenören kan kräva särskild provtagning och högre behandlingsavgifter vid påvisad förorening.

Behandlingsavgifter Övrigt	Avgift Pris/ton
Grovavfall	2 100 kr
Trädgårdsavfall	630 kr
Kyl och frys	3 675 kr
Elektronik	6 300 kr

FÖRSLAG

Flytande avfall

Tömning av enskilda avloppsanläggningar

Avgift per tömning om inte annat anges. Avgifter gäller för normalt arbete vid tömning.
Vid längre tid än 20 min arbetstid på plats debiteras timtid.

Avgiften för hämtning av avloppsslam baseras på anläggningens volym samt på den slanglängd som behövs i samband med tömningen. Med slanglängd avses avstånd från farbar väg till anläggningens lock. Eventuellt behov av slangdragning avgörs av chauffören. Olika avgifter debiteras för schemalagd hämtning samt beställning av budad eller akut tömning. Vid budad och akut tömning debiteras tilläggsavgift utöver avgift för ordinarie tömning.

Schemalagd deltömning (ordinarie tömningsavgift)

Tömningen utförs med tvåfacksteknik där vattenfasen återfylls i anläggningen.

Volym	Schemalagd deltömning en gång per år*
0–3 m^3	1 104 kr
3,1–6 m^3	1 434 kr
> 6,0 m^3	331 kr/m^3**

*Schemalagd tömning innebär att anläggningen töms i samband med planerad körtur inom området. Körturen och dess tidpunkt beslutas av renhållaren. En schemalagd tömning per år ingår till detta pris. Från och med andra tömningen per år tillämpas budning.
**debiteras som tillägg per extra m^3 utöver 6 m^3.

Schemalagd heltömning (ordinarie tömningsavgift)

Volym	Schemalagd heltömning en gång per år*
0–3 m^3	1 324 kr
3,1–6 m^3	1 655 kr
> 6,0 m^3	331 kr/m^3**

*Schemalagd tömning innebär att anläggningen töms i samband med planerad körtur inom området. Körturen och dess tidpunkt beslutas av renhållaren. En schemalagd tömning per år ingår till detta pris. Från och med andra tömningen per år tillämpas budning.
**debiteras som tillägg per extra m^3 utöver 6 m^3.

Budningar och akuta tömningar

Vid budning, extra tömning och akuta uppdrag debiteras avgift för schemalagd tömning tillsammans med tilläggsavgift enligt nedanstående tabell. Tilläggsavgifterna är desamma oavsett om del- eller heltömning beställs samt oavsett anläggningens volym.

Budad tömning inom 5 arbetsdagar (tilläggsavgift)	Akut tömning nästkommande arbetsdag (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd före kl. 15:00 (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd mellan kl. 15:00-06:00 eller helgdag (tilläggsavgift)
441 kr	1 324 kr	2 206 kr	3 310 kr

Minireningsverk

Avgiften avser minireningsverk för 1-2 hushåll. Större anläggningar debiteras enligt timtaxa. För ej schemalagd tömning tillkommer budningsavgift enligt tabell ovan. Vid tömning av minireningsverk ska en tömningsinstruktion finnas tillgänglig för att tömning ska kunna utföras.

Minireningsverk	Avgift
Schemalagd tömning	1 380 kr

Timpris

Vid hämtning av avfall från enskilda avloppsanläggningar med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa debiteras avgift baserat på framkörning samt timpris för arbete på plats. **Debitering sker per påbörjad halvtimme.** Behandlingsavgift kan tillkomma.

Timpris slambil	Avgift
Framkörning, tur och retur	1 000 kr
Timpris	1 625 kr/tim

Specialtömning

Vid hämtning av flytande avfall på fastighet där förhållandena avviker från vad som är normalt tillämpas specialtömning och avgift enligt nedan. Som exempel menas fastighet där vägens farbarhet inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och där normalt hämtningsfordon inte kan nyttjas. Det kan även handla om anläggningar med för tungt lock eller med lång slangdragning. Behovet av specialtömning avgörs av SÅM.

Specialtömning	Avgift
Per tömning	2 648 kr

Bomkörning

Där kunden har ansvar för framkomligheten men tömning ej har kunnat utföras på grund av hinder, debiteras en avgift.

Bomkörning	Avgift
Per tillfälle	414 kr

Tilläggstjänster i samband med tömning av enskilda avloppsanläggningar

Det åligger kund att hålla brunnslock, manluckor och liknande frilagda, lättåtkomliga och lättöppnade. För extra arbete i form av framgrävning, losstagning, demontering etc. av lock och luckor erläggs tilläggsavgift utöver ordinarie avgift. Tilläggsavgiften gäller även vid t.ex. stopp i bilen orsakade av ovidkommande föremål.

Tidsbokning och dagavisering kan beställas i samband med schemalagd och budad tömning av enskilda avloppsanläggningar. Tidsbokning och dagavisering medför tilläggsavgifter enligt tabellen nedan vilka debiteras utöver avgift för schemalagd tömning samt budningsavgift. Tidpunkten för tidsbokningen beslutas av SÅM men anpassas så långt det är möjligt efter kundens önskemål. Vid dagavisering planerar entreprenören tömningsdag och SÅM meddelar den till kunden. SMS-avisering kan beställas mot tilläggsavgift och aviseringen sker då 1-2 timmar innan schemalagd eller budad tömning.

Tilläggstjänst	Tilläggsavgift
Timpris för extraarbete på plats	1 625 kr/tim. (Debiteras per påbörjad halvtimme)
Tidsbokning	300 kr
Dagavisering	125 kr
SMS-avisering	50 kr

Extra tömning av BDT, fördelningsbrunn eller liknande

Extra tömning av BDT, fördelningsbrunn eller liknande som sker i samband med ordinarie eller budad tömning debiteras enligt nedan.

BDT, fördelnings-brunn m.m.	Tilläggsavgift
Per tillfälle i samband med annan tömning	497 kr

Tilläggstjänst slangdragning

Om avståndet mellan tömningsfordon och slambrunn överstiger 20 meter debiteras en tilläggsavgift för slangdragning. Normalt hämtningsfordon har maximalt 50 meter slang att tillgå. Vid slangdragning över 50 meter krävs speciellt fordon. Vid slangdragning över 70 meter krävs närvaro av två fordon och då debiteras avgift för specialtömning.

Avstånd	Tilläggsavgift
20–50 meter	166 kr
51-70 meter	441 kr

Slamtömning tillsammans med TMA-fordon

Vid arbete med slamtömning i anslutning till väg kan TMA-fordon krävas utifrån arbetsmiljökrav. I sådana fall utgår tilläggsavgift enligt nedan utöver ordinarie tömningsavgift.

TMA-fordon	Tilläggsavgift
Per tillfälle då TMA-fordon krävs	1 324 kr

Slam från fettavskiljare och matavfallstankar

Avgiften för hämtning av slam från fettavskiljare och matavfallstankar baseras på hämtning, hämtad volym samt slanglängd som behövs i samband med tömningen.

Avgiften gäller för normalt arbete vid tömning. Vid längre tid än 20 min på plats debiteras timtid för det extra arbetet per påbörjad halvtimme. Avgift debiteras enligt nedan taxa.

Tjänst	Avgift
Schemalagd tömning, per tillfälle och behållare	1 380 kr
Behandlingsavgift fett-/matavfall, per m3	551 kr
Timpris för extra arbete på plats, tilläggsavgift	1 625 kr/tim

Budningar och akuta tömningar

Vid budning, extra tömning och akuta uppdrag debiteras avgift för schemalagd tömning tillsammans med tilläggsavgift enligt nedanstående tabell.

Budad tömning inom 5 arbetsdagar (tilläggsavgift)	Akut tömning nästkommande arbetsdag (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd före kl. 15:00 (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd mellan kl. 15:00-06:00 eller helgdag (tilläggsavgift)
441 kr	1 324 kr	2 206 kr	3 310 kr

Tilläggstjänst slangdragning

Om avståndet mellan tömningsbil och fettavskiljare överstiger 20 meter debiteras en tilläggsavgift för slangdragning. Normalt hämtningsfordon har maximalt 50 meter slang att tillgå. Vid slangdragning över 50 meter krävs speciellt fordon. Vid slangdragning över 70 meter krävs närvaro av två fordon och då debiteras avgift för specialtömning.

Avstånd	Tilläggsavgift
20–50 meter	166 kr
51-70 meter	441 kr

Bomkörning

Där kunden har ansvar för framkomligheten, men tömning ej har kunnat utföras på grund av hinder, debiteras en avgift.

Bomkörning	Avgift
Per tillfälle	414 kr

Specialtömning

Vid hämtning av flytande avfall på fastighet där förhållandena avviker från vad som är normalt tillämpas specialtömning och avgift enligt nedan. Som exempel menas fastighet där framkomligheten inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och där normal hämtningsteknik inte kan nyttjas. Det kan även handla om anläggningar med för lång eller komplicerad slangdragning. Behovet av specialtömning avgörs av SÅM.

Specialtömning	Avgift
Per tömning	2 648 kr

FÖRSLAG

Definitioner

Hushållsavfall

Med hushållsavfall menas avfall som kommer från hushåll. Med hushållsliknande avfall menas avfall som kommer från andra källor men som liknar det avfall som uppstår i ett hushåll exempelvis avfall från lunchrum/personalmatsalar. Efter en ändring i 15 kapitlet miljöbalken ersattes begreppet hushållsavfall med kommunalt avfall eller avfall under kommunens ansvar. I detta dokument används dock fortfarande begreppet hushållsavfall.

Fastighetsinnehavare

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsinnehavare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen, SFS 1979:1152, ska anses som fastighetsinnehavare. Tomträttshavare jämställs med fastighetsinnehavare. Med nyttjanderättshavare avses den som har rätt att bruka eller nyttja fastigheten t.ex. genom arrende.

Småhus

Definitionen av småhus i taxan följer fastighetstaxeringslagen. Ett småhus är en byggnad med en eller två bostäder. Det finns olika typer av småhus. Fristående villor, radhus, kedjehus och parhus räknas alla som småhus.

Korridorboende

Boende i korridor med gemensamt kök, t.ex. studentkorridorer och äldreboenden.

Verksamheter

Som verksamhet räknas alla inrättningar som inte kan räknas som privathushåll eller korridorboende, t.ex. företag, restauranger, affärer, kontor, skolor, vårdinrättningar, och liknande.

Farbar väg

Vad som avses med farbar väg finns beskrivet i medlemskommunernas gällande föreskrifter för avfallshantering.

Ytterligare definitioner

Ytterligare definitioner finns i medlemskommunernas gällande föreskrifter för avfallshantering.

FÖRSLAG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2024-08-22

Plats och tid	Gislaveds kommunhus, den 22 augusti, kl. 15:00 – 17:00
Beslutande	Tobias Pettersson, ordf. (M), Värnamo Marie Johansson, vice ordf. (S), Gislaved Gert Jonsson, (M), Vaggeryd Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved Anetté Myrvold, (S), Värnamo Camilla Karlsson (S), Gnosjö
Övriga deltagande	Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Utses att justera	Anetté Myrvold
Justeringens plats och tid	

Under-skrifter

Sekreterare

.....

Jonatan Rosenquist

Ordförande

.....

Tobias Pettersson

Justerande

.....

Anetté Myrvold

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation	Förbundsdirektion SÅM
	Paragrafer
Datum för anslags uppsättande	Datum för anslags nedtagande
Förvaringsplats för protokollet	SÅM Skillingaryd

Underskrift

.....

Ewa Nilsson

Utdragsbestyrkande

r1FgtDahC-B1cetDanR

SAMMANFATTNING

Mötet är det fjärde mötet för år 2024 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Anetté Myrvold till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning:

Föredragande: Jonatan Rosenquist = JR

Beslutsärenden:

§41	Avfallstaxa 2025 (JR)
§42	Studieresa textilhantering (JR)

Informationsärende:

§43	Kostnadsutredning Hylte (JR)
§44	Personal (JR)
§45	Återkoppling från sommaren (JR)
§46	Pågående byggprojekt (JR)
§47	Webbprojekt (JR)
§48	Utredning av Hylte kommuns inträde i SÅM (JR)
§49	Textilinsamling 2025 (JR)
§50	Pågående och kommande upphandlingar (JR)
§51	Kommande event (JR)

Övriga ärenden:

§52	Ny webbplats (KÖ)

§41

Dnr: SÅM 2024/002-11

Avfallstaxa 2025

Ärendebeskrivning

SÅM arbetar just nu fram ett förslag till ny avfallstaxa för 2025 som bygger på det förslag till verksamhetsbudget som upprättades under april månad. Budgetförslaget togs fram med nollresultat som mål. I förslaget till ny avfallstaxa ingår ingen generell höjning av taxan men en höjning av avgifterna inom vissa verksamhetsgrenar föreslås enligt beskrivningen nedan. Det slutliga dokumentet med förslag till ny avfallstaxa för 2025 förväntas bli klart under början av september månad.

Villor och fritidshus

Från och med 2024 övertog SÅM, efter en lagändring, ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Denna förpackningsinsamling ska finansieras av förpackningsproducenterna vilket medför att SÅM från och med 2024 erhåller ekonomisk ersättning i avsevärt större utsträckning än tidigare år. SÅM har sedan hösten 2023 infört FNI hos alla villor och fritidshus inom GGVV-regionen. Införandet av obligatorisk FNI har medfört ökade insamlingskostnader då varje småhus nu har två fyrfackskärl och fler tömningar än traditionell sophämtning. Dessutom har intäkterna minskat i och med att de dyrare abonnemangen för osorterat avfall har avslutats. Den ökade ekonomiska ersättningen från producenterna medför dock att SÅM inte behöver höja hämtningsavgiften för villor och fritidshus till 2025 trots ökade kostnader i samband med införandet av obligatorisk FNI samt övriga kostnadsökningar i samhället.

Flerbostadshus och verksamheter

Kostnadsökningen i samhället har varit omfattande under de senaste åren och detta har påverkat SÅM till exempel genom stora indexhöjningar i avtal, högre transportkostnader, höjda räntor mm. SÅM valde trots detta att inte höja avgifterna för sophämtningen inom flerbostadshus och verksamheter till 2024. SÅM avser nu att höja avgifterna kopplade till flerbostadshus och verksamheter med 5 % till 2025. Den ekonomiska ersättning som idag erhålls från förpackningsproducenterna avser framförallt den fastighetsnära insamling som sker i fyrfackskärl från villor och fritidshus. Flerbostadshus och verksamheter ska bära sina egna kostnader vilket är motiveringen till att taxan höjs för dessa, men inte för villor och fritidshus. Småhusens FNI-ersättning från producenterna ska inte subventionera de ökade kostnaderna inom flerbostadshus och verksamheter.

Under 2025-2026 ska SÅM även införa en ny fastighetsnära insamling av förpackningar från flerbostadshus. Upphandling av den nya FNI-entreprenaden sker under hösten 2024 och uppdraget kommer att starta hösten 2025. När den nya förpacknings-insamlingen är införd hos flerbostadshusen så kommer SÅM att erhålla en högre ersättning från producenterna för denna insamling. Ersättningen baseras på hämtningsintervall varannan eller var fjärde vecka beroende av vilket förpacknings-material som hämtas, dessa hämtningsintervall kommer att vara kostnadsfria för flerbostadshusen. SÅM kommer att erbjuda tätare hämtning för de flerbostadshus som till exempel har platsbrist i sina miljörum. Den tätare hämtningen täcks dock inte av ersättningen från producenterna vilket medför att SÅM inför avgifter för detta.

Tömning av slam och fett

Avgifterna för flytande avfall, så som slam och fett, föreslås höjas med 5 % till 2025. Inte heller dessa avgifter höjdes till 2024 trots att kostnadsutvecklingen i samhället har påverkat slamverksamheten i samma höga utsträckning som tidigare nämnts.

Övriga förändringar

SÅM har på grund av utökat ansvar även infört hämtning av matolja och annat flytande ätligt fett i behållare från verksamheter. Hämtningen utförs av auktoriserade entreprenörer till en kostnad som inte får överstiga en av SÅM framtagen maxtaxa. Denna maxtaxa föreslås till 250 kr.

De övriga maxtaxorna som avser auktorisation inom bygg- och rivningsavfall, returpapper samt förpackningsavfall från flerbostadshus föreslås höjas med 5 %.

Ersättningar kommer att införas i taxan som tillämpas vid återbetalning av utebliven sophämtning. Efter reklamation kan då SÅM bevilja återbetalning av hämtningsavgifter för hämtningar som ej utförts och som orsakats av SÅM eller SÅM:s entreprenör.

Taxedokumentet kommer även att uppdateras och justeras textmässigt så att det bättre anpassas till dagens verksamhet.

Beslutsunderlag

Avfallstaxa 2025

Förbundsdirektionen beslutar

att föreslå kommunfullmäktige i respektive medlemskommun att anta föreslagen avfallstaxa för år 2025.

Socialnämnden	Förslag taxa 2025	Förändring	Uppräkningsmetod
Maxtaxa (högkostnadsskyddet) kostnad/månad för hemtjänst och omvårdnad regleras i 8 kap. 5 § SoL	2 575 kr		Uppräkning baserat på ny maxtaxa
Hemtjänst/omvårdnad i ordinärt boende, timtaxa*	363 kr		Prisbasbelopp
Korttidsplats/växelvård/avlastning, kostnad per dygn för omvårdnad*	85 kr		Prisbasbelopp
Hemsjukvård, registrerad mottagare av hemsjukvård, kr/månad *	370 kr		Prisbasbelopp
Enstaka besök eller insatser från kommunens hemsjukvård hos ej registrerad mottagare*	250 kr	Ingår i maxtaxan	Prisbasbelopp
Rehabinsatser och hjälpmedelsutprovning samt hämtning av hjälpmedel*	250 kr	Avgiften för rehab ska dock särredovisas i förhållande till hemsjukvårdsavgiften. Omfatta hämtning och rengöring av hjälpmedel i hemmet. föreslås att om ett hjälpmedel inte återlämnas så debiteras ett restvärde i enlighet med den summan som Hjälpmedelscentralen beräknar.	Prisbasbelopp

Avgift för trygghetslarm samt tillsynsbesök med digitalteknik, kostnad/månad*	302 kr	Slås samman avgiften för trygghetslarm samt tillsynsbesök med digital teknik.	Prisbasbelopp
Avgift för mobilttrygghetslarm samt tillsynsbesök med digitalteknik, kostnad/månad*	400 kr	Ny taxa	Prisbasbelopp
Avgift för matdistribution, per portion*	20 kr	Höjning från 6 kr till 20 kr	Prisbasbelopp
Omvårdnad och service i särskilt boende, debiteras motsvarande maxtaxan, kostnad/månad*	2 575 kr		Uppräkning baserat på ny maxtaxa
Flyttstädning, timtaxa, inkl moms	570 kr	Från 415 kr/tim till 570 kr/tim ink moms.	Prisbasbelopp
Avgift för uppehälle vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär, kostnad/dygn i HVB, stödboende eller familjehem (lagstadgad avgift).	80 kr		Lagstadgad avgift
Övriga boenden SoL vid extern köpt plats, kost och logi	Självkostnad		
Boendestödjare, SoL, Kostnad/månad*	200 kr	Ny taxa	Prisbasbelopp
Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och åtgärder för gravsättning enligt begravningslagen, kostnad/timme (Gäller när det finns tillgångar i dödsboet)	424 kr		Justering efter slutförd lönerörelse

Livsmedel och förbrukningsartiklar i gruppbostäder där alla måltider lagas gemensamt, kostnad/månad (9 kap. 9§ LSS)	3 985 kr	Månadskostnad	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverketskostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Avdrag från hushållskassan vid frånvaro gruppbostad, kostnad/dygn, debiteras från andra dagen.	128 kr	Vid frånvaro hela dygn debiteras avgiften från andra dagen.	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverketskostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Livsmedel och förbrukningsartiklar i gruppbostäder där alla måltider lagas gemensamt utom lunch och där brukare har insatsen daglig verksamhet, kostnad/månad (9 kap. 9§ LSS)	3 140 kr	Månadskostnad	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverketskostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Avdrag från hushållskassan vid frånvaro gruppbostad där brukaren har daglig insats dagligverksamhet, kostnad/dygn, debiteras från andra dagen.	100 kr	Ny taxa	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverketskostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Underhållsstöd för barn upp till 7 år (ej fyllt 7år) avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	1 623 kr		Uppräkning årligen enligt försäkringskassansfastställda belopp
Underhållsstöd för barn upp till 15år (ej fyllt 15 år) avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	1 823 kr		Uppräkning årligen enligt försäkringskassansfastställda belopp

Underhållsstöd för barn upp till 15 år men inte fyllt 19 år, avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	2 223 kr		Uppräkning årligen enligt försäkringskassansfastställda belopp
Avgift för unga vuxna som fyllt 19 år och går i skolan som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek för vård i familjehem eller i boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad	7 290 kr		Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma
Avgift för unga vuxna som fyllt 19 år och inte går i skolan som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek för vård i familjehem eller i boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad	7 290 kr		Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma
Avgift för kost vid korttidsvistelse utanför den egna hemmet- verkställt på kommunens korttidsboende eller vid avlastning i stödfamilj, kostnad/dygn (9 kap.6§ LSS)	120 kr	Debitera per dygn.	Konsumentverkets riktlinjer för månadskostnad
Avgift för frukost vid korttidsvistelse utanför den egna hemmet- verkställt på kommunens korttidsboende eller vid avlastning i stödfamilj, kostnad/dygn (9 kap.6§ LSS)	24 kr	För barn som endast äter frukost	Konsumentverkets riktlinjer för månadskostnad
Avgift för tilltugg för brukare i dagligverksamhet, kostnad/månad, heltid	400 kr	Ny taxa, månadskostnad. Tidigare debiterat kaffe/te.	Prisbasbelopp
Avgift för tilltugg för brukare i dagligverksamhet, kostnad/månad, deltid	200 kr	Ny taxa, månadskostnad. Tidigare debiterat kaffe/te.	Prisbasbelopp

Egenavgifter för fritids- och kulturella aktiviteter.	Självkostnad		Prisbasbelopp

Avgift för särskilt boende utan eget hyreskontrakt som delas med en eller flera personer, maximal kostnad/månad		Ta bort	Prisbasbelopp
Hyra övernattningsrum (lakan och frukost ingår inte)		Ta bort	Ingen taxa utan självkostnad
Tillfällig vistelse annan kommun, matdistribution inklusive distributionsavgift		Ta bort	Föreslås att regleras i rutin
Ersättning till annan kommun, vid tillfällig vistelse (hemtjänstinsats + trygghetslarm), ersättning baserad på kommunens LOV-ersättning		Ta bort	Föreslås att regleras i rutin
Egenavgift familjerådgivning/besök		Ta bort	Familjerådgivarna debiterar avgiften
*Omfattas av maxtaxan			

Sn §76 Dnr: SN.2024.18 1.3.1

Taxor och avgifter för socialnämnden

Beslut
Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta avgifter för socialnämnden enligt "Sammanställning - Taxor och avgifter daterad den 4 juni 2024". Avgifterna fastställs för 2024 och ska därefter årligen räknas upp av socialnämnden enligt de i sammanställningen angivna uppräkningsmetoderna. Beslutet ska börja gälla 1 februari 2025.

Ärendebeskrivning
I 8 kap. socialtjänstlagen regleras socialnämndens rätt att ta ut avgifter. Därtill har kommunen rätt att debitera kostnader för t.ex. kost och logi.

Det nuvarande avgiftssystemet inom socialnämnden har visat sig vara svårt att överblicka för såväl brukare som personal. Det finns därmed behov av att se över avgiftssystemet med målet att förenkla och göra det förutsägbart. Utifrån kommunens och socialnämndens ekonomiska situation ingår det även i åtgärdsplanen att se över avgifterna och dess hantering.

Kommunfullmäktige har årligen beslutat om nya avgiftsbelopp. För att förenkla hanteringen av uppräkning av redan beslutade avgifter föreslås att kommunfullmäktige fattar ett rambeslut som omfattar ett grundbelopp för år 2024 inklusive uppräkningsmetod. Socialnämnden har sedan att årligen räkna upp avgifterna enligt kommunfullmäktiges beslut.

Efter socialnämndens arbetsutskotts sammanträde den 4 juni 2024 har redaktionella ändringar gjorts i beslutsunderlagen. Med anledning av detta dateras beslutsunderlagen om till den 4 juni 2024.

Beslutsunderlag
Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 4 juni 2024.
PM - Taxor och avgifter socialförvaltningen daterad den 4 juni 2024.
Sammanställning - Taxor och avgifter daterad den 4 juni 2024

Beslutet skickas till:
Verksamhetschefer inom socialförvaltningen
Ekonomiavdelningen
Enhetschef, enheten för ekonomiskt bistånd
Enheten för försörjningsstöd

Avgifter inom socialförvaltningen 2025

Bakgrund

Nya taxor och avgifter samt uppräkning antas av Socialnämnden samt kommunfullmäktige årligen. Det har visat sig att systemet är svårt att överblicka för såväl brukare som personal. Det finns därmed ett behov av att se över avgiftssystemet med målet att förenkla.

Nedan följer motivering till de föreslagna avgiftsposterna

Maxtaxa

Maxtaxan för hemtjänst och omvårdnad regleras i 8 kap. 5 § SoL och är 2575 kr för år 2024.

Hemtjänst

Vad avser hemtjänstavgift för service, omvårdnad och avlösning i hemmet föreslås ingen förändring i förhållande till tidigare. Föreslagen avgift är således 363kr/timme. Avgiften utgår från utförd tid. Avgiften omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Korttidsboende/Växelvård/Avlastning

Debitering av boendet sker inte idag och socialförvaltningen föreslår ingen ändring eftersom det är fråga om ett boende under en mycket begränsad tid och den enskilde har kvar sitt ordinarie boende och kostnaden för det. Avgift för omvårdnad lämnas oförändrad och debiteras 85 kr/dygn (maxtaxan/30). Avgiften omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Hemsjukvård

Registrerad mottagare av hemsjukvården betalar 370 kr/mån. Avgiften ingår i maxtaxan. För besök av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal hos personer som inte är registrerade som mottagare av hemsjukvård, tas en avgift ut med 250 kr/besök. Krävs fler än 2 besök samma månad utan inskrivning sker, blir följande besök kostnadsfria. Avgiften omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Hjälpmedel

Avgiften för rehab-insatser och hjälpmedelsutprovning föreslås vara oförändrad och därför vara samma pris som för enskilda hemsjukvårdsbesök, dvs. 250kr/besök. Avgiften för rehab ska dock särredovisas i förhållande till hemsjukvårdsavgiften. Avgiften ska framöver, till skillnad från hur det varit tidigare, även omfatta hämtning och rengöring av hjälpmedel i hemmet. Avgiften omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Därtill föreslås att om ett hjälpmedel inte återlämnas så debiteras ett restvärde i enlighet med den summan som Hjälpmedelscentralen beräknar.

Trygghetslarm

Vad avser avgiften för trygghetslarm föreslås att avgiften för trygghetslarm kostnad/månad och avgiften för kombinerad avgift för trygghetslarm och tillsynsbesök med digitalteknik slås samman. Föreslagen avgift är således en abonnemangskostnad på 302kr/mån. Det finns även mobila trygghetslarm som innebär en högre grundkostnad för kommunen, varför förvaltningen föreslår en högre avgift på 400kr/mån för dessa larm. Avgifterna omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Matdistribution

Avgiften för matdistribution föreslås höjas från 6kr i distributionsavgift per portion till 20 kr per portion.

Avgiften omfattas av maxtaxan och justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Vård- och omsorgsboende

Vad avser omvårdnad så debiteras i dag motsvarande maxtaxa och avgiften i sig omfattas av reglerna om maxtaxa.

Utöver det hyr de boende sina lägenheter i andra hand av Socialförvaltningen. Individuella hyreskontrakt upprättas med stöd av Hyreslagen.

Flyttstädning

Förvaltningen föreslår en höjning av avgiften från 415 kr/tim inkl. moms till 570 kr/tim inkl. moms. Vad det avser flyttstädning så är huvudregeln att hyresgästen flyttstädar, avgiften debiteras i de fall då hyresgästen inte utfört städningen. Avgiften justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Uppehälle vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär

Enligt 8 kap. 1 § SoL och 6 kap. 1 § SoF får kommunen debitera högst 80kr/dag för uppehälle vid stöd och hjälpinsatser av behandlingskaraktär som en följd av missbruk och avgiften avser kostnad per dygn i HVB, stödboende eller familjehem. Beslutet innebär att avgiften behålls oförändrad.

Övriga boende SoL vid extern köpt plats

Förvaltningen föreslår att avgift debiteras för kost och logi enligt självkostnadsprincipen vid externt köpta platser. Avgift för omvårdnad ska följa hemtjänsttaxan.

Boendestödjare

Förvaltningen föreslår en avgift för boendestöd enligt SoL med en engångskostnad på 200 kr/mån. Ingår i maxtaxan. Avgiften justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Dödsboanmälan och förvaltning

Ingen förändring föreslås i förhållande till tidigare. Justering sker årligen efter slutförd lönerörelse.

Bostad med stöd av LSS

Insatser med stöd av lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, får inte beläggas med avgift. Däremot får kommunen debitera för mat och logi.

De boende hyr sina lägenheter i andra hand av socialförvaltningen. Individuella hyreskontrakt upprättas med stöd av Hyreslagen.

Vad avser kost så gäller som huvudregel att den enskilde själv ska handla och laga sin mat. Det finns dock brukare som behöver stöd och där kommunen får handla maten för att sedan debitera brukaren. Socialförvaltningen föreslår att debiteringen ska utgå från Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostmatsedel för en vuxen person där all mat lagas i hemmet. För ålderskategorin 18-30 år beräknas kostnaden vara 3940 kr/mån. För ålderskategorin 31-60 år beräknas kostnaden vara 3710 kr/mån. Då de boende har blandade åldrar föreslår socialförvaltningen att debiteringen för kosten en snittkostnad av de båda ålderskategorierna och uppgår då till 3825 kr/mån för samtliga vuxna brukare som har behov av att kommunen står för inhandling av maten. Avdrag från hushållskassan vid frånvaro hela dygn sker ett avdrag från andra dagen med 128kr/dygn. Ingen förändring föreslås utan boende debiteras även ett tillägg för förbrukningsartiklar motsvarande 160 kr/månad enligt Konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror. Detta ger en totalkostnad på 3985 kr/månad.

Vad avser brukare som har insatsen daglig verksamhet och därmed äter lunch där så behöver ett avdrag göras från kostnaden de debiteras för mat på boendet. Utgångspunkt bör även här vara konsumentverkets kostnadsberäkningar. För vuxna personer som lagar all mat hemma utom lunchen gäller följande rekommendationer. För ålderskategorin 18-30 år beräknas kostnaden vara 3070 kr/mån. För ålderskategorin 31-60 år beräknas kostnaden vara 2890 kr/mån. Utifrån samma

ställningstagande som ovan föreslås att kosten för de som äter alla sina luncher på daglig verksamhet debiteras med 2980 kr/mån. Avdrag från hushållskassan vid frånvaro hela dygn sker ett avdrag från andra dagen med 100kr/dygn.

Ingen förändring föreslås utan boende debiteras även ett tillägg för förbrukningsartiklar motsvarande 160 kr/månad enligt Konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror. Detta ger en totalkostnad på 3140 kr/månad.

Kommunen är skyldig att följa lag (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Maten till boendena kommer därför att handlas enligt upphandlade avtal.

Underhållsstöd

Enligt 8 kap. 1§ SoL och 20§ LSS är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när barnet vårdas i ett annat hem än det egna. Enligt 6 kap. 2§ SoF ska beloppet föräldrarna ska bidra med bestämmas efter samma grunder som om det gällde att bestämma betalningsskyldighet enligt 19 kap. SFB. Unga vuxna som är mellan 18-19 år och går i skolan debiteras också underhåll enligt ovan.

Socialförvaltningen föreslår att kommunen debiterar för underhåll enligt ovan.

Unga vuxna som fyllt 19 år och går i skolan som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst motsvarande storlek för vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS debiteras avgift för kost och logi. Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma skall ligga till grund för debiteringen, vilket är 7290 kr/månad.

Unga vuxna som fyllt 19 år och som bor på boende och som inte går i skolan tas avgift ut för beviljad insats. För unga vuxna som inte har egen inkomst finns möjlighet att söka om ekonomiskt bistånd. De som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst i motsvarande storlek debiterasavgift för kost och logi. Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma skall ligga till grund för debiteringen, vilket är 7290 kr/månad.

Korttidsvistelse

Även vad avser kosten på korttidsvistelse föreslås att Konsumentverkets kostnadsberäkningar ska tillämpas men istället beräknat per dygn. De flesta barn är mellan åldrarna 14-17 år och för den ålderskategorin beräknas kostnaden vara 3600 kr/mån. Med utgångspunkt att en månad har 30 dagar blir priset 120 kr/dag. Oberoende på hur barnets vistelse ser ut debiteras heldag. För de barn som endast äter frukost föreslås en kostnad på 24 kr/frukost.

Avgiften räknas upp årligen enligt Konsumentverkets riktlinjer för månadskostnad.

Daglig verksamhet

Vad avser den fika som serveras på daglig verksamhet föreslår förvaltningen att kaffe/te är kostnadsfritt på samma sätt som för kommunens personal. Däremot ska ev. tilltugg debiteras. Rimligt schablonpris för tilltugg är 10kr/fika. Det är två fikatillfällen per dag och en snittarbetsmånad har 20 arbetsdagar. Det innebär att en person som är heltid på daglig verksamhet debiteras 400kr/mån och en person som vistas halvtid 200kr/mån. Avgiften justeras årligen utifrån regeringen fastställt prisbasbelopp.

Fritids- och kulturella aktiviteter

Insatser med stöd av lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, får inte beläggas med avgift. Däremot medges skälig avgift som inte överstiger kommunens självkostnader för kultur- och fritidsaktiviteter. Dessa föreslås vara oförändrade och debiteras utifrån självkostnad. T.ex. om ett planerat besök på teater genomförs debiteras brukaren kostnaden för teaterbesöket. Särskilda rutiner för detta kommer att upprättas för att säkerställa likvärdig hantering inom hela funktionshinderomsorgen

Borttagna taxor och avgifter

Här presenteras taxor och avgifter som föreslås tas bort eller regleras i andra dokument.

- Avgift för särskilt boende utan eget hyreskontrakt som delas med en eller flera personer, maximal kostnad/månad.
- Hyra övernattningsrum inom vård- och omsorgsboende, ingen taxa utan självkostnad.
- Avgifter kopplat till tillfällig vistelse i annan kommun föreslås att regleras i en rutin.
- Avgiften Egenavgift familjerådgivning/besök föreslås att tas bort eftersom det är familjerådgivarna som debiterar denna avgift.

Sn §94 Dnr: SN.2024.18 1.3.1

Revidering av beslut gällande taxor och avgifter för socialnämnden 2025

Beslut
Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att beslutet om taxor och avgifter för socialnämnden skall börja gälla den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning
I tidigare beslut "Taxor och avgifter för socialnämnden" föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att beslutet om taxor och avgifter för socialnämnden för 2025 skall börja gälla 1 februari 2025. Genom förändrade arbetssätt och processer samt behov av intäkter kan socialnämnden verkställa beslut om nya taxor och avgifter för 2025 redan 1 januari 2025.

Beslutsunderlag
Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 10 september 2024.
Protokoll 2024-06-18 - Sn §76 Taxor och avgifter för socialnämnden.

Beslutet skickas till:
Verksamhetschefer inom socialförvaltningen
Ekonomiavdelningen
Enhetschef, enheten för ekonomiskt bistånd

Utbildningsnämnden	Taxa 2024 exkl. moms	Taxa 2024 inkl. moms	Förslag taxa 2025 exkl. moms	Förslag taxa 2025 inkl. moms
TAXA: Ansökan om godkännande av fristående förskola/vissa fristående fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg				
2.1 Avgift för ansökan om godkännande att starta fristående förskola och fristående fritidshem	10 000 kr	10 000 kr	Oförändrad	Oförändrad
2.2 Avgift för ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg	10 000 kr	10 000 kr	Oförändrad	Oförändrad
Behandling av ansökan påbörjas när avgiften är betald.				
TAXA: Uthyrning av lokaler				
Ideella föreningar				
4.1 Normalklassrum	200 kr per tillfälle	200 kr per tillfälle	220 kr per tillfälle	220 kr per tillfälle
4.2 Specialsalar (bild/musik/hemkunskap/slöjd/data)	300 kr per tillfälle	300 kr per tillfälle	330 kr per tillfälle	330 kr per tillfälle
4.4 Samlingssalen Gislaveds gymnasium	1 000 kr per tillfälle	1 000 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle
4.5 Cafeteria Oasen (pentryt är ej tillgängligt för uthyrning)	1 000 kr per tillfälle	1 000 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle
4.7 Konsertsalen, lokalhyra	0 kr per tillfälle	0 kr per tillfälle	Oförändrad	Oförändrad
4.8 Behov av vaktmästeri/teknik/lokalvård i samband med förhyrning. Överenskommelse om behov och omfattning sker i samband med bokning. a) mån-fre kl. 08.00-16.00	500 kr per timme	500 kr per timme	550 kr per timme	550 kr per timme

Ankom: 2024-05-29 Ärende: UN 2024.37 Handling: 1356794

b) vardagar efter kl. 16.00, lördag-söndag samt övriga helgdagar och aftnar	850 kr per timme	850 kr per timme	935 kr per timme	935 kr per timme
4.9 Lägerlogi med inkvartering i skolsalar, per person och påbörjat dygn	50 kr	50 kr	Oförändrad	Oförändrad
TAXA: Uthyrning av lokaler				
Affärsmässig verksamhet				
4.1 Normalklassrum	400 kr per tillfälle	400 kr per tillfälle	440 kr per tillfälle	440 kr per tillfälle
4.2 Specialsal (bild/musik/hemkunskap/slöjd/data)	600 kr per tillfälle	600 kr per tillfälle	660 kr per tillfälle	660 kr per tillfälle
4.4 Samlingssalen Gislaveds gymnasium	2 000 kr per tillfälle	2 000 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle
4.5 Cafeteria Oasen (pentryt är inte tillgängligt för uthyrning)	2 000 kr per tillfälle	2 000 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle
4.7 Konsertsalen, lokalhyra	5 000 kr per tillfälle	5 000 kr per tillfälle	5 500 kr per tillfälle	5 500 kr per tillfälle
4.8 Behov av vaktmästeri/teknik/lokalvård i samband med förhyrning. Överenskommelse om behov och omfattning sker i samband med bokning.				
a) mån-fre kl. 08.00-16.00	500 kr per timme	500 kr per timme	550 kr per timme	550 kr per timme
b) vardagar efter kl. 16.00, lördag-söndag samt övriga helgdagar och aftnar	850 kr per timme	850 kr per timme	935 kr per timme	935 kr per timme
TAXA: Övrig taxepolitik				
Vid speciella tillfällen kan avvikelser från dessa taxor behöva ske, t.ex. vid lägerverksamhet och cuper. Utbildningsnämnden äger då rätt att besluta om sådana avvikelser.				

Ankom: 2024-05-29 Ärende: UN 2024.37 Handling: 1356794

Un §60 Dnr: UN.2024.37 1.4.1

Taxor 2025

Beslut
Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa utbildningsnämndens taxor 2025 enligt förslag daterat 2024-05-29.

Ärendebeskrivning
Utbildningsförvaltningen har tagit fram förslag till taxor 2025 för nämndens verksamheter. Ingen förändring gjordes av taxorna 2024. Förslaget för 2025 innebär en höjning för uthyrning av lokaler.

Utbildningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige fastställer utbildningsnämndens taxor 2025 enligt förslag daterat 2024-05-29.

Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade 2024-06-04, §22, föreslå kommunfullmäktige att fastställa utbildningsnämndens taxor 2025 enligt förslag daterat 2024-05-29.

Beslutsunderlag
Förslag till taxor 2025, daterat 2024-05-29.
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-29.
Utbildningsnämndens arbetsutskotts protokoll 2024-06-04, §22.
Protokoll samverkansgrupp FSG utbildningsförvaltningen, daterat 2024-06-10.

Beslutet skickas till:
Samtliga områden
Kommunfullmäktige

Räddningsnämnden	Taxa 2025 exkl. moms	Taxa 2025 inkl. moms	Taxa 2024 exkl. moms	Taxa 2024 inkl. moms
Taxa: Myndighet				
1.1 Grundtaxa				
Separat tillsyn enligt LSO eller LBE	3360 kr	Ej moms	3206 kr	Ej moms
Samordnad tillsyn, LSO och LBE	4480 kr	Ej moms	4277 kr	Ej moms
Tillsyn på enklare objekt enligt LSO	2800 kr	Ej moms	2673 kr	Ej moms
1.2 Rörlig avgift				
Ordinarie arbetstid per timme	1120 kr	Ej moms	1069 kr	Ej moms
För övrig tid tillkommer ökade personalkostnader enligt kollektivavtal				
1.3 Ansökan om egensotning	1120 kr	Ej moms	1069 kr	Ej moms
Taxa: Personal				
2.1 Servicearbete Arbeten sker efter avrop. Ansvarig chef ansvarar för om och när arbetet kan genomföras med hänsyn till förvaltningens ordinarie verksamhet och förutsättningarna i övrigt. Minsta debitering en (1) timme.				

Ordinarie arbetstid, per timme. Bilkostnad tillkommer i förekommande fall	530 kr	632 kr	506 kr	632 kr
Under övrig tid tillkommer ökade personalkostnader enligt kollektivavtal				
2.2 Utbildning (per timme)				
Ordinarie arbetstid, per timme. Bilkostnad tillkommer i förekommande fall	710 kr	849 kr	679 kr	849 kr
Under övrig tid tillkommer ökade personalkostnader enligt kollektivavtal				
För kurspaket, se punkt 6				
Taxa: Automatiska brandlarm				
3.1 Onödigt larm				
Kostnad per larm som inte orsakats av brand eller annat nödläge, larm nr 1-5, per kalenderår	5 800 kr	7 250 kr	5 600 kr	7 000 kr
Larm nr 6-uppåt, per kalenderår	2 x taxa för larm 1-5	2 x taxa för larm 1-5		
3.2 Årsavgift				
Avgift per år och anläggning enligt automatlarmsavtal	1 900 kr	2 375kr	1 800 kr	2 250 kr
Startavgift första kalenderåret för nytt larm	2 500 kr	3 125kr	2 500 kr	3 125 kr
Fakturering för årsavgift sker normalt i förskott för kalenderår.				
Taxa: Servicearbete				

Arbeten sker efter avrop. Ansvarig chef ansvarar för om och när arbetet kan genomföras med hänsyn till förvaltningens ordinarie verksamhet och förutsättningarna i övrigt. Minsta debitering en (1) timme.				
4.1 Tungt fordon (totalvikt > 3,5 ton), per timme				
Personalkostnad enligt 2.1 tillkommer. Lägst en (1) timme	660 kr	825 kr	633 kr	791 kr
4.2 Lätt fordon (totalvikt högst 3,5 ton), per km				
Personalkostnad enligt 2.1 tillkommer. Lägst 5 km.	8 kr	10 kr	6 kr	8 kr
4.3 Dricksvattentransport per lass Kostnad per lass.	3 200 kr	4 000 kr	3 098 kr	3 873 kr
Maximalt två vattentransporter per fastighet och år. Poolfyllning genomförs inte.				
4.4 Restvärdesräddning. Debiteras enligt av med Försäkringsbolagens Restvärdesräddning (RVR)				
Taxa: Materiel Uthyrning i regel utan personal. Uppkomma skador på materielen debiteras motsvarande reparationskostnad. Förekommen materiel debiteras med inköpspris till självkostnad. Minsta debitering ett (1) dygn, därefter per påbörjat dygn.				
5.1 Brandslang per längd (25 m). Normalt högst en (1) vecka.	150 kr	188 kr	150 kr	188 kr
5.2 Handbrandsläckare pulver ABC sex (6) kg. Fyllning enligt dagspris tillkommer vid användning.	50 kr	63 kr	50 kr	63 kr

5.3 Handbrandsläckare koldioxid fem (5) kg. Fyllning enligt dagspris tillkommer vid användning.	50 kr	63 kr	50 kr	63 kr
Taxa: Utbildning Priser inkluderar personal- och bilkostnad om inget annat framgår. Specialofferter bygger på aktuell kostnad för personal, förbrukningsmateriel, m.m. Ingångna avtal gäller. Faktisk kostnad för kost debiteras. Inkluderar certifikat, reskostnad, utbildningsmaterial.				
6.1 Hjärt- och lungräddning (HLR) med hjärtstartare				
HLR (för kommun)	6 800 kr	8 500 kr	6 700 kr	8 375 kr
HLR (för övriga)	9 000 kr	11 250 kr	9 000	11 250
6.2 Brandkunskap för alla (BKA), per utbildning				
BKA (för kommun)	6 800 kr	8 500 kr	6 800 kr	8 500 kr
BKA (övriga)	9 000 kr	11 250 kr	9 000 kr	11 250 kr
6.3 Heta arbeten-utbildning, per utbildning. Följer Brandskyddsföreningens rekommenderade priser.				
6.4 Skolutbildning, per klass				
Förskoleklass	1 900 kr	2 375 kr	1850 kr	2 313 kr
Årskurs 2	2 400 kr	3 000 kr	2 350 kr	2 938 kr
Årskurs 5	3 000 kr	3 750 kr	2 900 kr	3 625 kr

Årskurs 8	2 950 kr	3 688 kr	2 900 kr	3 625 kr
6.5 Utrymningsövning (per tillfälle, för kommun)	3 100 kr	3 875 kr	3 000 kr	3 750 kr
Utrymningsövning (per tillfälle, övriga)	3 500 kr	4 375 kr	3 200 kr	4 000
6.6 Övningsfält				
Uthyrning enligt offert som baseras på faktisk användning och tillkommande slitage.	Offert	Offert	Offert	Offert
Personalkostnad för service/utbildning samt i förekommande fall fordonskostnad tillkommer.				
Taxa: Släckhjälp utan släckavtal				
7.1 Släckhjälp utan släckavtal debiteras enligt gällande MSB-taxa	Enligt gällande taxa	Enligt gällande taxa	Enligt gällande taxa	Enligt gällande taxa
Taxa: Sotning och brandskyddskontroll Olika moment i sotning och brandskyddskontroll regleras i av fullmäktige antagna dokument.				
8.1 Sotning (rengöring), timtaxa ***	586,12 kr (240701-250630)	732,65 kr (240701-250630)	572,35 kr (230701-240331)	715,44 kr (230701-240331)
8.2 Brandskyddskontroll, timtaxa ***	671,43 kr (240701-250630)	839,29 kr (240701-250630)	655,79 kr (230701-240331)	819,74 kr (230701-240331)
8.3 Tillägg för stavsotning (nerifrån), per anläggning	97,69 kr (240701-250630)	122,11 kr (240701-250630)		

*** Indexuppräkning:** Avgifter för 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 4.1, 4.2, samt 4.3 uppräknas av räddningsnämnden. Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (fasta och rörliga) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkt för indexuppräkningen är oktober månad 2021.

**** Moms:** Momsfrihet gäller för myndighetsutövning (1.1-1.3) och inom egen kommunal verksamhet. För övriga avgifter tillkommer moms.

*** **Sotningsindex**. Bestäms efter förhandling mellan SKR och Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund. Delges i april/maj. Indexuppräkning från 20240701, 2,29%

Avvikelser: Inom räddningstjänstsamarbetet Räddsam F och räddningsregion sydöstra Sverige (RSÖS) tillämpas taxa överenskomna mellan medlemskommunerna.

Debitering: Påbörjad halvtimme debiteras som fullgjord halvtimme. Avgift beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer, tillsynen genomförs eller uppdraget utförs. Avgift enligt denna taxa faktureras normalt separat i efterskott om inget annat anges. Betalas inte fakturan vid angiven förfallodag tillkommer dröjsmålsränta, inkassoavgift etc. enligt antagna kommunala principer. Särskilt beslutade faktorer gäller för myndighetsärenden.

Rn §31 Dnr: RN.2024.10

Taxor 2025

Beslut
Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner godkänner taxor för 2025 och skickar dessa till kommunfullmäktige i Gislaved och Gnosjö för antagande.

Ärendebeskrivning
Taxehöjning inför 2025 är gjord med PKV 2024. Vissa taxor som reviderades inför 2024 har lämnats orörda för 2025 som bland annat externutbildningstaxor. Sotningsindexhöjningen från 20240701 är 2,29 %

Beslutsunderlag
Förslag till taxor 2025

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige Gnosjö
Kommunfullmäktige Gislaved

Ks §165 Dnr: KS.2024.31 3.2.2

Budget 2025 med plan för 2026-2028

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta

att skattesatsen fastställs till 21:99 kronor (oförändrad),

att kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelningen av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen efter samråd med nämnderna att fatta beslut om slutlig fördelning av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Återrapportering av den slutliga fördelningen görs till kommunfullmäktige i uppföljning 1 2025,

att under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar föreslagna borgensutrymmen för bolagen är Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2025-2028 maximalt 2 345 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 1 200 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån, samt

att godkänna majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Protokollsanteckning
Stefan Nylén (SD) deltar inte i beslutet utan återkommer när ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning
Budgeten är ett övergripande dokument som anger kommunfullmäktiges inriktning, viktigaste prioriteringar och finansiering för ett enskilt år. Gislaveds kommun arbetar med en fyraårig budgetplanering där fokus ligger på långsiktig hållbarhet. Kommunfullmäktige beslutar årligen om skattesats i samband med budget.

Under våren 2024 har nämnddialoger genomförts och planeringsunderlag tagits fram. Med detta som underlag presenterades och diskuterades omvärlds- och inriktningsfrågor under en planeringskonferens den 21 maj. Vid planeringskonferensen deltog kommunstyrelsen, nämnd- och bolagspresidier samt gruppledare i fullmäktige. Kommunstyrelsens allmänna utskott utgör även budgetberedning och startade sitt beredningsarbete under augusti.

I förslag till budget ingår de planeringsförutsättningar som kommunstyrelseförvaltningen har presenterat för kommunstyrelsens allmänna utskott vid deras olika beredningsmöten samt för de partigrupper som så önskat. I stora drag beskrivs där befolkningsutveckling och prognos, ekonomiska förutsättningar utifrån bokslut, statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling samt finansiell analys.

Enligt de ekonomiska styrprinciperna fastställs de finansiella målen genom fullmäktiges årliga beslut om budget.

Vid allmänna utskottets sammanträde har Anton Sjödell (M) redogjort för majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Ks §165 (forts.)

Ruth Johannesson (MiG) lägger fram Medborgarpartiet i Gislaveds förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Stefan Nylén (SD) lägger fram Sverigedemokraternas förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Beslutsunderlag
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024
Majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028
Medborgarpartiet i Gislaveds förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028
Sverigedemokraternas förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028

Yrkanden
Jonas Ericson (M): Bifall till majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Ruth Johannesson (MiG) med instämmande av Bo Eriksson (MiG): Bifall till Medborgarpartiet i Gislaveds förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028 och avslag på majoritetens budgetförslag.

Maria Gullberg Lorentsson (M) med instämmande av Fredrik Sveningson (L), Sandy Lind (WeP), Ylva Samuelsson (S) och Kenneth Magnusson (C): Bifall till majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028 och avslag på Medborgarpartiet i Gislaveds budgetförslag.

Propositionsordning
Ordföranden ställer proposition på majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028 och Medborgarpartiet i Gislaveds förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028 och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028
NEJ-röst för bifall till Medborgarpartiet i Gislaveds förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028

Omröstningsresultat

JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Marie Johansson (S)	Ruth Johannesson (MiG)	Stefan Nylén (SD)
Ylva Samuelsson (S)	Bo Eriksson (MiG)	
Evagelos Varsamis (S)	Curt Vang (MiG)	
Anton Sjödell (M)	Johnny Petersson (MiG)	
Jonas Ericson (M)		
Maria Gullberg Lorentsson (M)		
Sandy Lind (WeP)		
Charlotte Ström (WeP)		
Kenneth Magnusson (C)		
Fredrik Sveningson (L)		

Ks §165 (forts.)

Omröstningen utfaller med 10 JA-röster och 4 NEJ-röster. En ledamot avstår. Därmed har kommunstyrelsen beslutat att föreslå kommunfullmäktige att godkänna majoritetens förslag till budget 2025 med plan för 2026-2028, samt tillhörande att-satser från allmänna utskottet.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

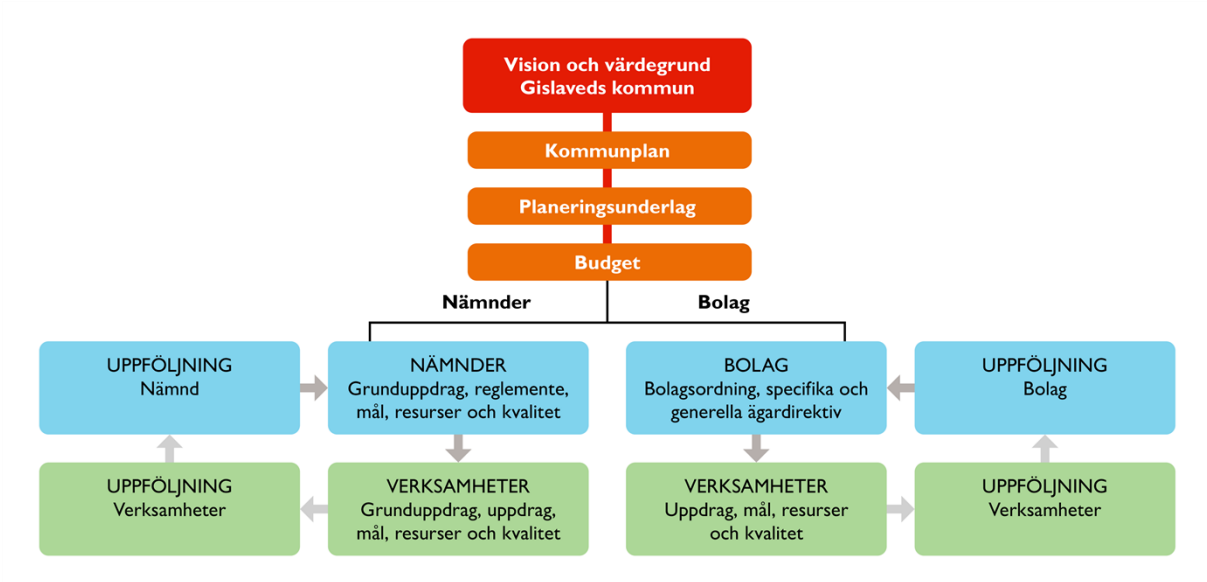
Budget 2025 med plan 2026-2028

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
2 God ekonomisk hushållning ... 4
2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven ... 4
2.2 Finansiella mål ... 5
2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer ... 5
2.3.1 Målgrupp ... 6
2.3.2 Verksamhet ... 6
2.3.3 Medarbetare ... 6
2.3.4 Ekonomi ... 7
2.4 Utvecklingsmål och uppdrag ... 7
2.4.1 Utvecklingsmål ... 7
2.4.2 Uppdrag ... 9
3 Planeringsförutsättningar ... 10
3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning ... 10
3.2 Ekonomiska förutsättningar ... 12
3.2.1 Bokslut 2023 ... 12
3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling ... 12
3.2.3 Förutsättningar ... 14
3.2.4 Finansiell analys ... 15
4 Budget 2025 ... 22
5 Kommunala bolag ... 29

1 Inledning



Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokument som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2025 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i slutet av året 2024. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2023-2026.

Syftet med kommunplanen är att visa vad politiken vill åstadkomma och peka ut riktningen för hur kommunens verksamheter ska utvecklas under mandatperioden. Tillsammans med kommunens vision och värdegrund utgör kommunplanens prioriterade målområden grunden för mandatperiodens planering och ger inriktning för kommunens budget, nämndernas planering och ägardirektiv för bolagen.

Kommunplanens prioriterade målområden är:

- En medskapande organisation
  - med målet att vara en attraktiv arbetsgivare.
- En stark tillväxt för vår kommun
  - med målet att kommunens tillväxt, ska öka och att fler ska komma i arbete.
- En bra kvalité i välfärden
  - med målet att kommunens förskola/skola förbättrar sin kvalité.
- Ett attraktivt hållbart samhälle
  - med målet att åter bli fler än 30 000 invånare senast 2030.

De olika ställningstaganden denna budget innehåller ska i förlängningen verka för uppfyllandet av kommunplanens inriktningar.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar ett positivt resultat för 2025 med cirka 21 miljoner kronor och räknar inte i samband med budgeten att disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Eventuella avvikelser från budget hanteras i uppföljningsprocessen.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2025-2028 beräknas vara cirka 26 miljoner kronor.

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande**:**

Mål 2025	**Beskrivning**
35 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till lägst 35 mnkr per år för perioden 2023-2037.
Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 55 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2023-2037.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med, allt annat lika. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 35 mnkr över tid samt ett soliditetsmål som ej understiger 55 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2023-2037 om 159 mnkr per år.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecken för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år. Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följas upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärden för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2025:

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Välfärd och service av god kvalitet som utvecklas i takt med samhället	Den som bor och verkar i Gislaveds kommun kan ta del av verksamhet med god kvalitet. Kommunens verksamheter har ett strukturerat och metodiskt tillvägagångssätt för att planera, genomföra, utvärdera och förbättra sitt arbete över tid. Verksamheterna tar vara på nya verktyg för att utveckla och anpassa sitt arbete kopplat till nya behov utifrån samhälle, målgrupp och/eller demografi.
Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande	Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete och förståelse för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Med extern kommunikation uppmuntrar vi till dialog samt främjar öppenhet, transparens och kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare.
God tillgänglighet och bemötande	Vi ska erbjuda en kommunal service med god tillgänglighet och bemötande. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten i att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet i vår kommun. Alla aspekter av verksamheten, utfört av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå kommunen. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Intern samverkan	För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska korrekt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb, arbeta tillsammans och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare.
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus. Funktioner ska vara lyhörda för verksamhetens behov och agera utifrån professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus. Det ska råda god ordning och reda samt finnas förutsättningar för utvecklande ledarskap och medarbetarskap.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Attraktiv arbetsgivare	Gislaveds kommun ska vara en organisation där man vill arbeta och där medarbetare trivs och utvecklas under många år. Genom öppenhet, tillit till varandra och god arbetsmiljö når vi ett medskapande, tillåtande och utvecklande arbetsklimat som upplevs stimulerande och bidrar till att stärka kompetensen över tid.

2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid negativ prognos.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

2.4.1 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom ökade förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull och aktiv fritid verkar vi för en god hälsa med nolltolerans mot droger och mobbning.	En bra kvalité i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen.	Gislaveds kommun ska aktivt fokusera på en omställning mot att arbeta mer preventivt och proaktivt för att bemöta och förebygga problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård och att möta kraven i den nya socialtjänstlagen behöver kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen och stimulera hälsosammare val i vardagen för att möjliggöra en god hälsa samt bidra till att motverka suicid.	En bra kvalité i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Strategi för Äldreomsorgen

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Kommunen skapar förutsättningar för attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper, vilket är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla och bidrar till landsbygdsutveckling i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp ska fortsätta.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
En utvecklad självförsörjning för en ökad beredskap	Gislaveds kommun ska stärka förutsättningarna för en utvecklad självförsörjning, en ökad förnybar energiproduktion, livsmedelsproduktion och säker dricksvattenförsörjning. Det innefattar att minska klimatpåverkan genom minskade koldioxidutsläpp såväl som att skapa en motståndskraft mot klimatförändringar, miljöpåverkan och föroreningar och att vara bättre rustade vid kriser.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Policy för inköp och upphandling ÖP 16 VA-plan
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service	Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagarnas processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.	En medskapande organisation En stark tillväxt för vår kommun En bra kvalité i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov	Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.	En medskapande organisation En bra kvalité i välfärden	Kompetens-försörjningsstrategi
Fler invånare i Gislaveds kommun	En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen behålla kommuninvånare, stimulera ett positivt födelsenetto och återflytt samt bidra till ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Bostads-försörjnings-program

2.4.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommun-fullmäktige	Målområde i kommun-planen
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklings -nämnden	Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp, ska under perioden 2023-2026 på befintlig badhuslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved en ny modern simanläggning anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.	2026-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklings -nämnden	Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall färdigställas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet. Under dagtid ska den även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.	2027-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Åren 2000-2014 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-2017 ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt, med en stor minskning av antal invånare. Under 2023 minskade kommunens befolkning med totalt 471 invånare, från 29 481 till 29 014.

Dödligheten återvände till högre nivåer 2023, men fortfarande något lägre än förväntat i befolkningsprognosen. Trenden med låga födslotal fortsatte under fjolåret, då 30 färre barn föddes jämfört med 2022 och nästan 70 färre än 2021. Totalt skedde 53 fler dödsfall än födslar för ett negativt födelsenetto. Skillnaderna mellan födda och döda, som tidigare haft en marginell påverkan på befolkningsutvecklingen i kommunen, hade under 2023 större påverkan än tidigare. Det kommer att påverkar behovet av förskoleplatser om utvecklingen fortsätter i samma riktning.

Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september, inför terminsstart på högskolor och universitet. Inflyttningen var som störst i juni och juli. Flyttnettot för 2023 var -418 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat in. En del av befolkningsminskningen förklaras dock av en kontroll från Skatteverket och Migrationsverket som lett till rensningar ur folkbokföringsregistret. Troligtvis handlar detta främst om personer som flyttat utomlands, under en längre period bakåt i tiden än bara 2023. Utvecklingen fångas dock under ett och samma år på grund av registerrensningen. Även med detta i beaktning är dock befolkningsutvecklingen 2023 anmärkningsvärd.

Framskrivningen i tabellen nedan visar att antalet kommuninvånare förväntas minska i närtid med färre antal invånare. Minskningen är större än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Utvecklingen av kriget i Ukraina, oförutsedda större händelser i omvärlden, oväntade effekter av coronapandemin och andra så kallade osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och framskrivningen är därför osäker.

Prognos 2024-2028						
	Utfall 2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Inflyttade	1 159	1 240	1 244	1 248	1 252	1 256
Utflyttade	1 577	1 355	1 356	1 356	1 357	1 357
Flyttnetto	-418	-115	-112	-108	-105	-102
Födda	227	225	227	230	229	229
Döda	280	280	282	284	286	288
Födelsenetto	-53	-55	-55	-54	-56	-59
Folkmängd	**29 014**	**28 844**	**28 677**	**28 515**	**28 354**	**28 193**
Folkökning	*-471*	*-170*	*-167*	*-162*	*-161*	*-160*

Oavsett utfall för det totala invånarantalet kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2026 och vidare till 2031. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Samtliga barngrupper förväntas minska, i olika omfattning, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 64 års ålder.

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.

Befolkningsökning i jämförelse med 2023				
Åldersgrupp	**2028 (%)**	***2028 (antal)***	**2033 (%)**	***2033 (antal)***
0-5 år	-14,6 %	*-261*	-15,4 %	*-274*
6-9 år	-6,7 %	*-92*	-19,8 %	*-273*
10-12 år	-9,2 %	*-100*	-17,8 %	*-194*
13-15 år	-2,5 %	*-28*	-10,4 %	*-117*
16-18 år	-9,1 %	*-106*	-13,1 %	*-152*
19-24 år	-1,3 %	*-23*	-7,4 %	*-128*
25-44 år	-2,7 %	*-177*	-6,6 %	*-440*
45-64 år	-5,3 %	*-407*	-10,9 %	*-834*
65-79 år	0,9 %	*39*	7,0 %	*316*
80 år eller äldre	17,5 %	*334*	25,0 %	*478*
Alla åldersgrupper	**-2,8 %**	***-821***	**-5,6 %**	***-1 617***

Sammantaget kommer den demografiska utvecklingen att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare anpassningar av verksamheterna. Detta med bland annat genom förändrade arbetssätt och ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2023

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	8,8	1,2
Kommunstyrelsen	231,8	-4,4
Räddningsnämnden	38,9	0,3
Samhällsutvecklingsnämnden	218,2	-13,8
Socialnämnden	689,0	-40,6
Utbildningsnämnd	799,3	-15,0
Överförmyndarnämnden	3,7	1,2
Totalt	**1 989,7**	**-71,1**

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från Makronytt 2/2024 publicerad av Sveriges Kommuner och regioner (SKR) den 22 augusti 2024.

Inflationstakten är på väg åt rätt håll, både globalt och i Sverige. Global prisstatistik i både producent- och konsumentled indikerar i nuläget inte tecken på en generell andra våg av förhöjd inflation. Vissa orostecken har visserligen dykt upp under sommaren, exempelvis stigande fraktpriser samt befarade energiprisuppgångar givet risken för eskalerande konflikter, bland annat i Mellanöstern. Riskerna för fortsatt förhöjd inflation ser dock lite olika ut, beroende dels på att fasen av fallande inflation har kommit olika långt i olika länder, dels på skillnader vad gäller tillväxt och konjunkturläge. Hur pass säkra centralbankerna kan känna sig på att de har vunnit kampen över den höga inflationen varierar därmed. Att nedgången för inflationen i Sverige har varit tämligen övertygande det senaste dryga året var avgörande för att Riksbanken kunde sänka styrräntan med 0,25 procentenheter i maj och nu ytterligare 0,25 procentenheter i augusti. Detta var tidigt jämfört med andra centralbanker. En skillnad mot andra länder är att överraskningarna på uppsidan varit mindre i Sverige, jämfört med exempelvis inflationsutfallen för eurozonen. Sedan Riksbankens första sänkning har dock flera andra viktiga centralbanker beslutat om räntesänkningar.

För Sverige ser SKR goda utsikter för en konjunkturuppgång. Även om utfallsdata ännu inte tydligt visar på en uppgång så kan vi hittills i år se en stabilisering av samhällsekonomin. Dessutom ökar sysselsättningsgraden i de senaste månadsutfallen från Arbetskraftsundersökningarna (AKU), trots att BNP-tillväxten fortsatt är mycket svag. Därtill visar flertalet framåtblickande indikatorer att en konjunkturförstärkning väntar i Sverige.

Hög räntekänslighet i den svenska ekonomin, samt antagandet om en snabb svensk räntenedgång pekar mot en konjunkturuppgång som ligger tidigt i förhållande till stora delar av omvärlden. Precis som i nedgångsfasen är det inhemsk efterfrågan, framförallt hushållens konsumtion, snarare än exporten som blir den huvudsakliga drivkraften.

Framåtblickande indikatorer visar att hushållen ser allt ljusare på det ekonomiska läget. Förväntningar om fortsatta räntesänkningar, i linje med Riksbankens signalering, är en trolig huvudförklaring. Dessutom började reallönerna åter att öka i våras efter att ha minskat 28

månader i rad. Därmed inleddes en återhämtning av hushållens förlorade köpkraft. Förstärkningen av de reala inkomsterna sker dock långsamt och från en låg nivå. Ränteläget väntas inte återgå till samma låga nivå som tidigare. Dämpningen av inflationen innebär inte heller en ökad köpkraft, prisnivåer för majoriteten av varor och tjänster ligger nu och framöver klart högre än tidigare.

BNP-tillväxten helåret 2024 drivs helt av arbetsproduktiviteten medan både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta är närmast oförändrade. Den högre BNP-tillväxten driver under 2025 gradvis upp antalet arbetade timmar, främst genom en ökad medelarbetstid till en början. Efter en tid av konjunkturuppgång ökar även antalet sysselsatta. En större uppgång för antalet sysselsatta beräknas ske först 2026. Arbetslösheten är för närvarande förhöjd och blir 8,2 procent för helåren 2024 och 2025. Samtidigt är även sysselsättningsgraden hög. Att andelen arbetslösa är förhöjd samtidigt som sysselsättningsgraden ligger historiskt högt förklaras av ett högt arbetskraftsutbud. Arbetskraftsdeltagandet ligger idag mer än 2,5 procentenheter högre än vid den senaste högkonjunkturen. Utan den trend av högre arbetskraftsdeltagande som skett de senaste 10 åren skulle andelen arbetslösa i Sverige vara lägre.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	-0,1	0,9	3,1	2,4	1,8	1,7
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,4	0,1	1,2	1,4	1,0	0,6
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,1	7,8	7,6	7,6
Befolkning, 15–74 år	0,6	0,1	0,4	0,4	0,4	0,3
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	4,2	4,7	5,2	4,7	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	4,0	3,2	3,5	3,4	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	4,1	3,5	3,5	3,4	3,4
Inflation, KPIF	6,0	1,8	1,7	1,9	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,8	0,6	1,6	2,2	2,2
Inflation, KPI, juni	9,3	2,6	0,6	1,5	2,2	2,2
Prisbasbelopp, tusental kronor	52,5	57,3	58,8	59,1	60,0	61,3
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	2,75	2,00	2,00	2,15	2,30

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka framöver. De exceptionellt svaga åren 2023 och 2024, med ett skatteunderlag som i reala termer minskar, följs av en markant rekyl 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget (se tabell nedan). Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025, en stor kontrast mot de stora uppgångarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur

detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på kommuners och regioners resultat 2025. Även om det är en mycket ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,9 procent 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,9	3,7	4,3	4,6	4,3	4,1
Regelförändringar*	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,8	4,0	4,6	4,5	4,3	4,1
Prisutveckling	6,7	4,2	-0,3	2,6	2,7	3,3
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,2	4,9	2,2	1,6	0,7

**Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.*

Källa: Skatteverket och SKR.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2025 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 844 invånare år 2024 för att sjunka till 28 354 år 2028.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2025 är 2024 års nivå.
- Inflations- och löneuppräkning finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn är tagen till demografi avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är kompenserat till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (ej VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2025-2028 uppgår till maximalt 2 345 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 1 200 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

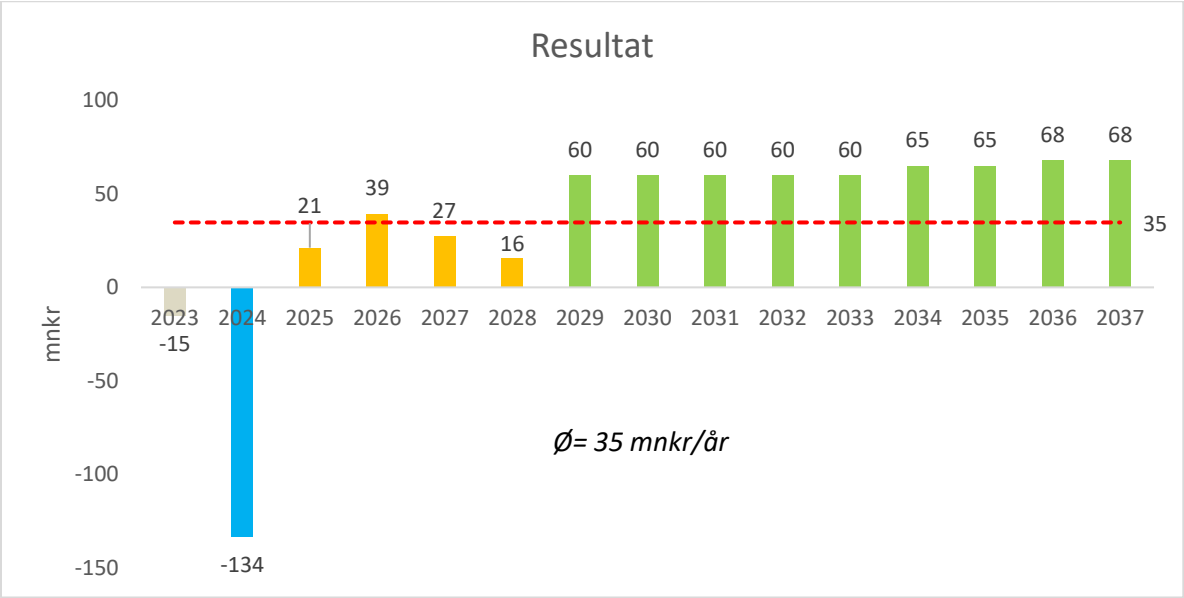
Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 35 mnkr per år för perioden 2023-2037. Resultatmålet är satt för att styra kommunens allokering av likvida medel för investeringar under perioden 2023-2037, vilket innebär att årsresultaten tillåts att variera mellan respektive år.

Budgeterat resultat 2024 är minus 34,5 mnkr och prognostiserat årsresultat i delårsbokslutet 2024 per augusti månad indikerar minus 133,5 mnkr vilket innebär en prognostiserad budgetavvikelse för 2024 på minus 99 mnkr. Budgeterat resultat för 2025 är 21,2 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2025-2028 är i genomsnitt 25,8 mnkr. Eftersom budgeterade resultat för perioden 2025-2028 understiger det finansiella målet på kort sikt kommer det att ställas krav på högre resultat för perioden efter 2028 för att det finansiella målet resultat ska uppfyllas med 35 mnkr i genomsnitt per år.

Utmaningen för planeringsperioden 2025-2028, men även perioden 2028-2037, som är kopplad till de finansiella målen, är att anpassa nämndernas nettokostnader så att de finansiella målen uppnås för perioden 2023-2037. Utifrån budget och plan 2025–2028 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2037 kommer det finansiella målen för resultatet att uppnås.



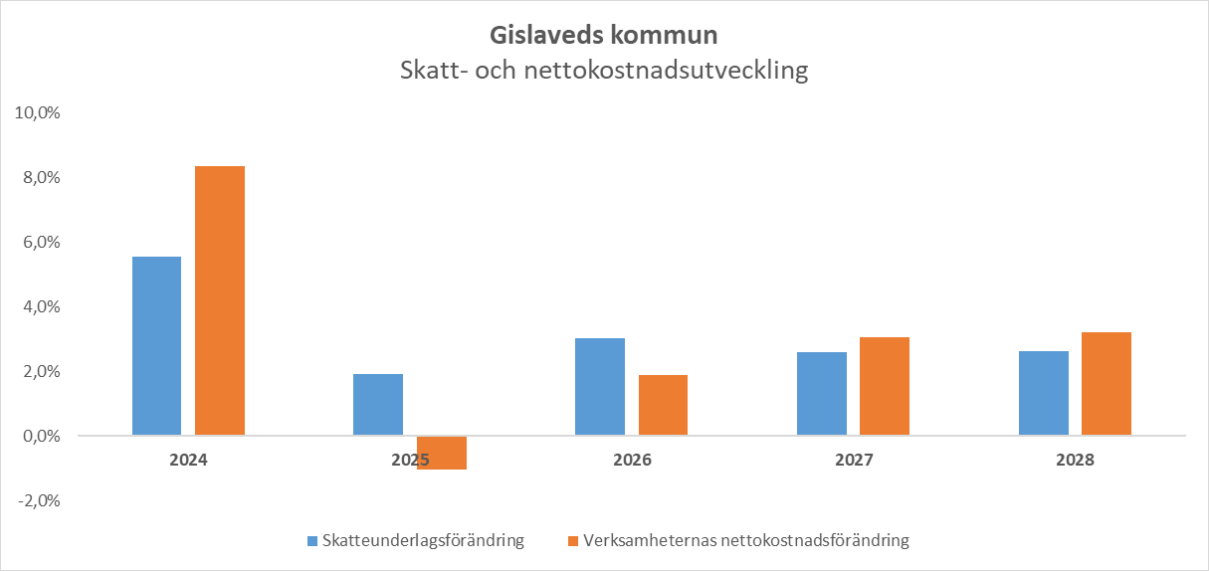
Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2025-2028 uppgår till maximalt 309 mnkr i genomsnitt per år för perioden samt att för perioden 2023-2037 till maximalt 159 mnkr i genomsnitt per år.

I underlaget för budget 2025 med plan för 2026-2028 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning samt generella statsbidrag beräknas öka med 3,1 procent i genomsnitt per år för perioden 2025-2028. Från ett ekonomiskt perspektiv är det mycket viktigt att nettokostnaderna för nämnderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Diagrammet nedan visar förändringen mellan respektive år av skatteintäkter och nämndernas nettokostnader för perioden 2024 till 2028.

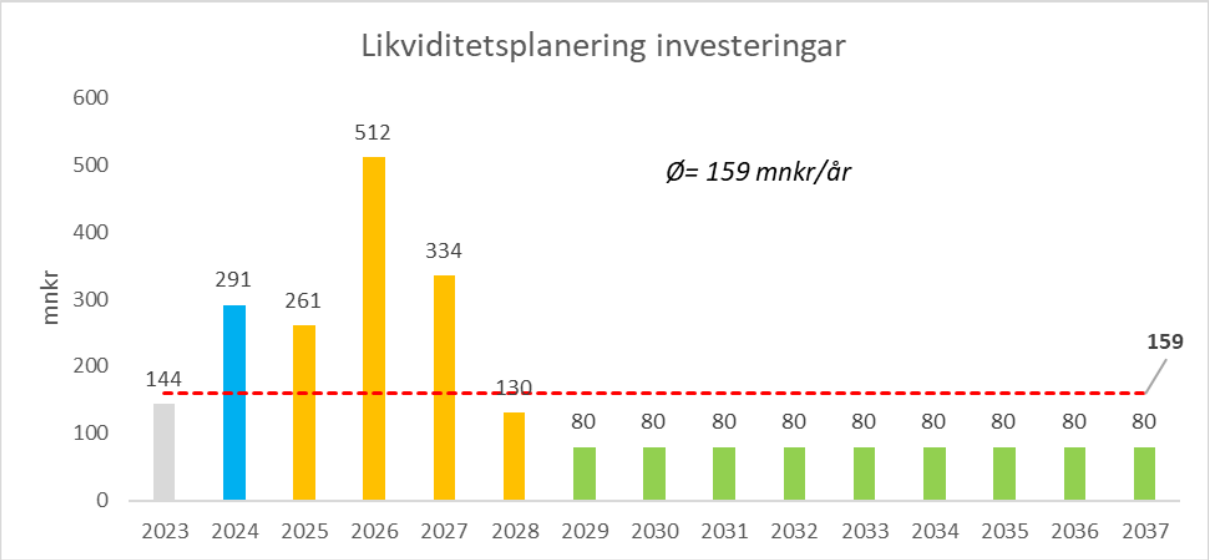
Det är av mycket stor vikt att bevaka och aktivt arbeta med nämndernas nettokostnads-utveckling så att dessa inte överstiger utvecklingen av skatter, generella statsbidrag och utjämning. I annat fall behöver kommunen göra anpassningar för att de finansiella målen ska vara möjliga att uppnå/bibehållas.



Likviditetsplanering investeringar

Diagrammet nedan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likviditet om 159 mnkr per år för perioden 2023–2037. Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Likviditetsbehovet för perioden 2023–2037 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i genomsnitt 55 procent vilket är i nivå med det finansiella målet.

Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är högre än genomsnittet under åren 2025 till 2028 behöver allokering av likviditet ligga på en lägre efter 2028 för att de finansiella målen ska kunna uppnås. I likviditetsplanen finns investeringar markerade med X vilket innebär att åtgärdsval ännu inte är utfört och därmed innehåller eventuella kalkyler för stor osäkerhet, vilket inte möjliggör en bedömning av likviditetsbehovet.

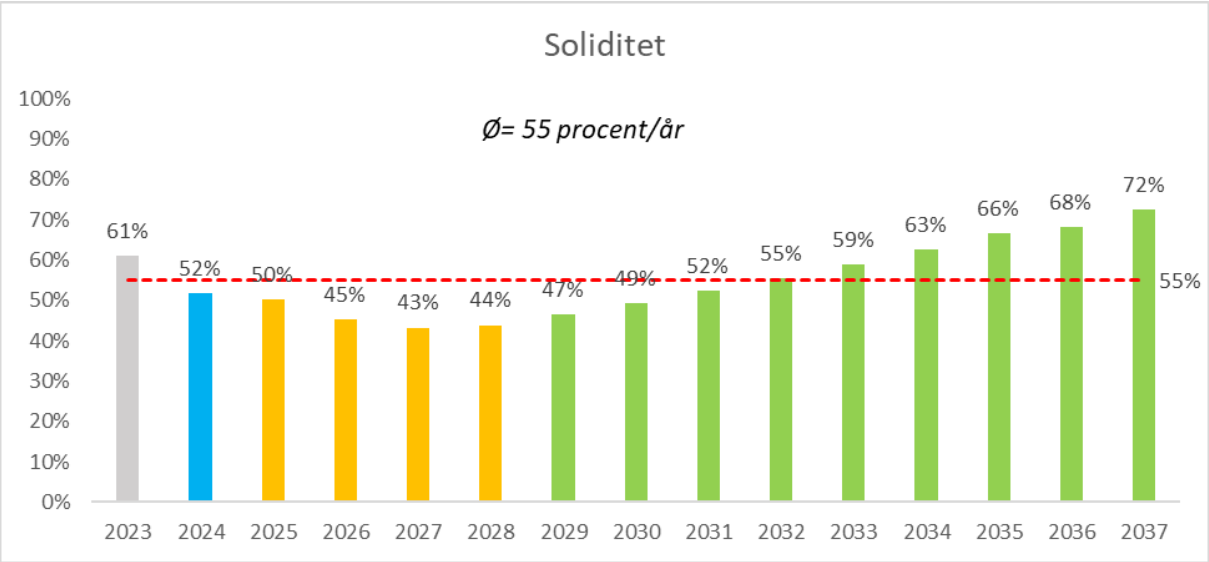


Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

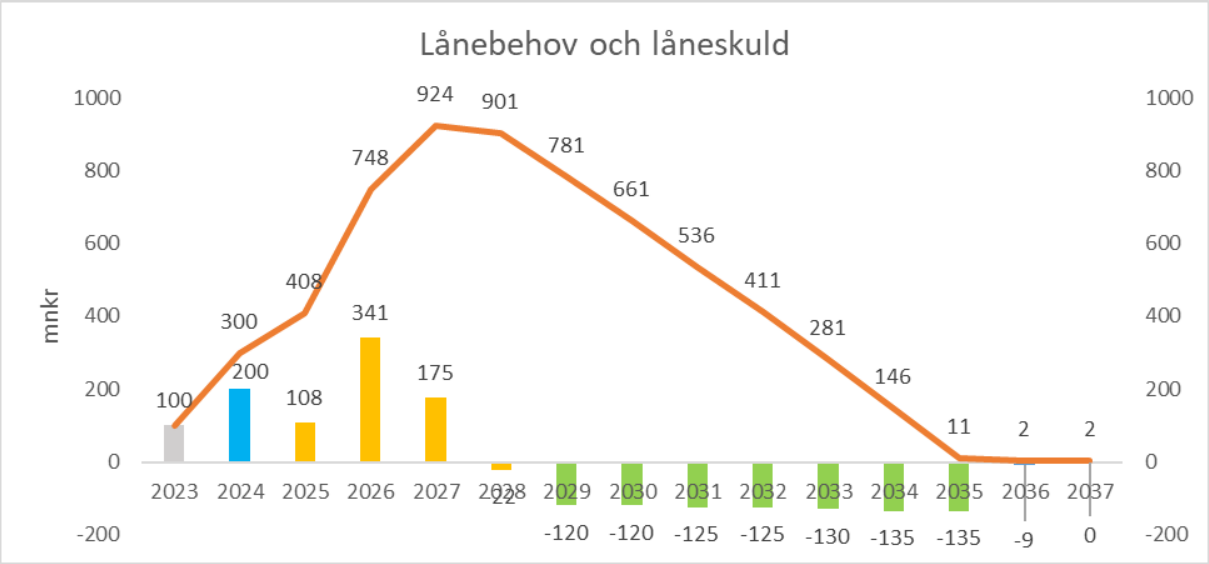
Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.



Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 55 procent per år exklusive pensionsåtaganden vilket uppnås för perioden 2023–2037 förutsatt att likviditetsbehovet för investeringar under perioden inte överstiger i genomsnitt 159 mnkr per år samt att resultatmålet om 35 mnkr i genomsnitt per år uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kan kommunens låneskuld, kopplat till investeringar, vid utgången av 2028 komma att uppgå till cirka 900 mnkr. Skuldsättningen per kommuninvånare beräknas då vara 31 741 kr.
Nivån av skuldsättning är i ett historiskt perspektiv en större förändring vilket beror på en större allokering av likvida medel för att bland annat komma ikapp med underhåll av gator, broar, fastigheter samt byggnation av bland annat badhus och publikhall. Låneskulden i sig utgör inget problem så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.



Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 159 mnkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit på 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen de närmaste åren. Nya lån kan komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar men bedöms vara på en acceptabel nivå och omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Jämfört med budget 2024 beräknas kostnaderna för pensionsavsättning att minska med cirka 67 mnkr för 2025 och för åren 2026-2027 minskar de ytterligare något. Detta med anledning av att inflationen har minskat vilket medför att prisbasbeloppet, som används för att värdesäkra pensionsavsättningarna, beräknas att förändras i en betydligt lägre takt än tidigare.

Pensionsförbindelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 545 mnkr år 2028 vilket innebär en ökning i förhållande till år 2023 då skulden var 523 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2025–2028 kommer att minska med cirka 500 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämna ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med verksamhetsåret 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger bra förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2023-2037 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.
Budgeten för perioden 2025 och framåt är dock helt beroende av att nämnderna anpassar nettokostnaderna så att de inte överstiger budgetramen för respektive nämnd.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolymer, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2025-2028 visar en tydlig bild att Gislaveds kommun behöver effektivisera och anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna. Inom den närmaste framtiden behöver kommunen leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

4 Budget 2025

Övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bygg- och miljönämnden	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Kommunstyrelsen	-212,6	-212,5	-212,2	-212,1
Räddningsnämnden	-41,5	-41,5	-41,5	-41,5
Samhällsutvecklingsnämnden	-218,3	-218,3	-218,3	-218,3
Socialnämnden	-735,0	-735,3	-736,0	-736,8
Utbildningsnämnden	-824,8	-818,6	-800,1	-792,2
Överförmyndarnämnden	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Kommungemensamt effektiviseringskrav	20,0	20,0	20,0	20,0
Förändrade kostnader lokaler	-26,8	-27,1	-41,1	-47,1
Löneuppräkning	-65,8	-133,1	-198,9	-263,1
Förändring personalomkostnader (PO)	66,0	66,0	66,0	66,0
Pensioner	-171,5	-155,0	-164,3	-170,7
Kollektivavtalad pension (KP)	111,2	115,2	119,1	125,4
Återlagda kapitalkostnader	70,0	70,0	70,0	70,0
Avskrivningar	-130,0	-130,0	-130,0	-135,0
Summa nämnder	**-2 171,4**	**-2 212,3**	**-2 279,5**	**-2 352,4**
Skatteintäkter	1 646,7	1 721,5	1 796,2	1 869,2
Utjämningssystem	554,9	546,9	530,9	519,1
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Summa finansiering	**2 195,2**	**2 251,5**	**2 306,7**	**2 368,0**
ÅRETS RESULTAT	**21,2**	**39,2**	**27,2**	**15,6**

Genomsnittligt resultat 2025-2028	25,8

Förändringar under planperioden 2026-2028:

Utbildningsnämndens ram sänks fram till och med år 2028 med totalt 32 mnkr på grund av demografiförändringar och förändringar av statsbidrag.

Socialnämndens ram höjs med drygt 1 mnkr på grund av demografi och ökade statsbidrag.
Kommunstyrelsen ram minskar med 0,5 mnkr på grund av demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgetram 2025

Nämnd, Mnkr	Budget 2024	Inflations-kompensation	Avtal-24+25	Demografi och statsbidrag	Övriga föränd-ringar	Politiska beslut	Budget 2025
Bygg- och miljönämnden	-8,9		-0,2		0,6		-8,4
Kommunstyrelsen	-212,5	-0,2	-1,4		2,3	-0,8	-212,6
Räddningsnämnden	-41,1	0,0	-0,3				-41,4
Samhällsutvecklings-nämnden	-212,7	-0,3	-1,4			-4,0	-218,3
Socialnämnden	-731,9	-0,9	-5,1	3,2		-0,4	-735,0
Utbildningsnämnden	-830,1	-0,9	-6,1	13,2		-0,9	-824,0
Överförmyndar-nämnden	-3,8						-3,8
Löneöversyn			-65,8				-65,8
Ökade kostnader lokaler					-1,8	-25,0	-26,8
Minskade PO-kostnader			66,0				66,0
Kommungemensamt effektiviseringskrav						20,0	20,0
Totalt	**-2 040,9**	**-2,3**	**-14,3**	**16,4**	**1,2**	**-11,1**	**-2 051,0**

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte råder själva över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett ”dolt besparingskrav”.
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett ”dolt besparingskrav” eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 3,1 mnkr som följd av att kommunens kompensation i utjämningssystemet för LSS. Socialnämnden får minskade statsbidrag med 7,1 mnkr. Kompensation för demografiförändring med 0,8 mnkr.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 13,6 mnkr på grund av minskat elevantal. Utbildningsnämnden får 0,4 mnkr i ökade statsbidrag.
- En sänkning av Po (personalomkostnader) med 6,8 procentenheter som minskar nämndernas budgetram med totalt cirka 66 mnkr fördelas genom teknisk justering.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering.
- Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats.
- Kommunstyrelsen får minskad ram med 3,0 mnkr för det kommungemensamma firande av Gislaveds kommun 50 år som skett/sker under 2024. Kommunstyrelsen får 80 tkr i ökade statsbidrag.

Förklaring till kolumnen "politiska beslut"

- Det kommungemensamma effektiviseringskravet på 20,0 mnkr från 2024 kvarstår och ytterligare effektiviseringskrav på motsvarande 20 mnkr tillkommer för 2025 och framåt.
- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenseras under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gäller enbart för 2025.
- Ökade kostnader i samband med hyresjusteringar på 25 mnkr som kompenseras nämnderna. Fördelningen görs genom teknisk justering
- Kommunstyrelsen får utökad budgetram med 850 tkr avseende samlingslokaler.
- Samhällsutvecklingsnämnden tillförs 4 mnkr för ökat underhåll av kommunens broar.

Likviditetsplan - investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	111,9	342,8	256,8	78,4
Varav: särskilda satsningar	*33,8*	*272,0*	*193,0*	*26,5*
Räddningsnämnden	2,5	5,0	3,7	3,3
Samhällsutvecklingsnämnden	134,4	152,2	65,2	38,4
Varav: särskilda satsningar	*23,0*	*15,0*		
Socialnämnden	6,8	6,1	3,7	3,7
Utbildningsnämnden	5,0	5,5	5,0	6,5
Totalt, skattefinansierade investeringar	**260,6**	**511,6**	**334,4**	**130,2**

Likviditetsplan - investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	65,5	58,7	58,7	58,7

Likviditetsplan - exploateringsverksamhet

Nämnd, mnkr	Ack t.o.m. 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Nöbbele industriområde, Reftele	x				
Stötabo industriområde, Anderstorp	x				
Smålandia 2.0, Gislaved		56,2	20,5	-7,8	-14,9
Södra industriområdet, Smålandsstenar		30,5	35,6	52,9	52,9
Haghult/Tillbo, Smålandsstenar		85,2	114,9	-0,7	-6,9
Justeringar		-80,0	-80,0	46,0	59,0
Totalt exploaterings-verksamhet		**102,0**	**101,1**	**100,3**	**100,1**
Varav VA inom exploateringsverksamheten		39,4	16,2	6,0	6,0
Totalt, exploateringsprojekt, exkl. VA		**62,6**	**84,9**	**94,3**	**94,1**

Exploateringsverksamhet.
I investeringsplanen finns exploateringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda

Utgifter =plus och inkomster =minus.

Justeringsposten är en anpassning av exploateringsverksamheten utifrån genomförandegrad och vad ekonomin tillåter i förhållande till de finansiella målen.

Likviditetsplan - investeringar och exploateringar under 2025-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Skattefinansierad verksamhet	260,6	511,6	334,4	130,2
Taxefinansierad verksamhet	65,5	58,7	58,7	58,7
Exploateringsverksamhet	62,6	84,9	94,3	94,1
Totalt	**388,7**	**655,2**	**487,3**	**282,9**

Likviditetsplan - investeringar/exploateringar, särskilda satsningar

Fastighet/objekt, mnkr	Total budget särskilda satsningar	Investerings -budget 2025	Investerings -budget 2026	Investerings -budget 2027	Investerings -budget 2028
Götgatsbron, Anderstorp		3,0			
Hestra torg, Hestra	x		x	x	
Nytt badhus, Gislaved		27,2	195,0	117,0	
Publikhall, Anderstorp		3,0	77,0	76,0	26,5
Förskolor, kommunen		3,6			
Nöbbele industriområde, Reftele	x				
Haghultsleden, Smålandsstenar		20,0	15,0		

Fotnot: Särskilda satsningar exkl. VA.
I investeringsplanen finns investeringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda och därmed är det inte möjligt att bedöma investeringskostnaderna för tillfället.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetens nettokostnader I	**-2 171,4**	**-2 212.3**	**-2 149,4**	**-2 217,4**
varav pensioner	*-171,5*	*-155,0*	*-164,3*	*-170,7*
varav avskrivningar	*-130,0*	*-130,0*	*-130,0*	*-135,0*
Skatteintäkter	1 646,7	1 721,5	1 796,2	1 869,2
Generella statsbidrag och utjämning	554,9	530,9	519,1	506,2
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Årets resultat	**21,2**	**39,2**	**27,2**	**15,6**

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Löpande verksamhet				
Årets resultat	21,2	39,2	27,2	15,6
Avskrivningar	130,0	130,0	130,0	135,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	151,2	169,2	157,2	150,6
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-326,1	-570,3	-393,0	-188,9
Exploateringsverksamhet	-62,6	-84,9	-94,3	-94,1
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-388,7	-655,2	-487,3	-282,3
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	240,0	480,0	330,0	130,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	240,0	480,0	330,0	130,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	100,0	102,5	96,5	96,4
Likvida medel vid årets slut	102,5	96,5	96,4	94,1
Förändring av likvida medel	2,5	-6,0	-0,1	-2,3

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2025	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	2 247,6	2 687,9	2 950,9	3004,7
Likvida medel	102,5	96,5	96,4	96,1
Exploateringsverksamhet	89,6	174,5	268,9	363.0
Övriga omsättningstillgångar	152,4	152,4	152,4	152,4
Summa omsättningstillgångar	344,5	423,5	517,6	609,4
Summa tillgångar	2 592,1	3 111,3	3 468,5	3 614,2
Eget kapital	1 469,6	1 508,8	1 536,9	1 551,6
därav årets resultat	21,2	39,2	27,2	15,6
Avsättningar	114,0	114,0	114,0	114,0
Långfristiga skulder, lån	598,1	1078,1	1 408.1	1 538,1
Kortfristiga skulder	410,5	410,5	410,5	410,5
Summa skulder	1 008,6	1 488,6	1 818,6	1 948,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 592,1	3 111,3	3 468,5	3 614,2

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag som är helägda av Gislaveds Kommunhus AB ska enligt ägardirektiven följa de av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB. Bolagen ska ersätta Gislaveds Kommunhus AB för Management fee vilken fördelas proportionellt utifrån bolagens omsättning.

Koncernbidrag/aktieutdelning för bolagen

Reglerna för koncernbidrag tillämpas mellan koncernbolagen vilket innebär att Enter Gislaved AB finansieras med till lika delar koncernbidrag och verksamhetsbidrag från kommunen. Aktieutdelning är även möjligt att tillämpa från dotterbolagen till moderbolaget.

Borgensavgifter

Borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Nedanstående borgensavgifter är individuellt beräknade för respektive bolags finansiella ställning och kreditvärdighet. Borgensavgiften beräknas på nyttjad kredit per den 31 december och faktureras av kommunen i januari året efter.

Bolag	Borgensavgift 2025
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
Gislaved Energi Koncern AB	51,3%
AB Gislavedshus	46,0%
Enter Gislaved AB	1,0%
Gisletorp Lokaler AB	1,7%
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,0%

Bolagens omsättning 2023

Bolag	Omsättning 2023, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	221,9
AB Gislavedshus	198,9
Enter Gislaved AB	4,4
Gisletorp Lokaler AB	7,1
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0

Bolagens resultat efter skatt 2023

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	24,6
AB Gislavedshus	0,6
Enter Gislaved AB	0,06
Gisletorp Lokaler AB	0,5
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	-0,07

Bolagens planerade investeringsbehov 2025

Bolag	mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	45
AB Gislavedshus	89

Medborgarpartiet i Gislaved

Budget 2025 med plan 2026-2028

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning 3
2 God ekonomisk hushållning 5
2.2 Finansiella mål 6
2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer 6
Målgrupp 7
Verksamhet 7
Medarbetare 8
Ekonomi 8
2.4 Utvecklingsmål och uppdrag 9
Utvecklingsmål 9
Uppdrag 12
3 Planeringsförutsättningar 18
3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning 18
3.2 Ekonomiska förutsättningar 20
Bokslut 2023 20
Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling 20
Förutsättningar 23
4 Finansiell analys 23
5 Budget 2025 30
6 Kommunala bolag 38

I Inledning

Medborgarpartiets vision.

”Tillsammans skapar vi en fin plats på jorden - Gislaveds kommun - där alla våra orter utvecklas och där kommunikationerna fungerar. Småskalighet och decentralisering är honnörsord. Barnen har en säker och härlig uppväxtmiljö. Skolan erbjuder gemenskap, trygghet och kunskap. Vi har en transparent demokrati som ger inflytande. Våra företag känner framtidstro. Vård och omsorg ger tillvaron guldkant för gamla och sjuka. Vi trivs, såväl nyinflyttade som sedan länge boende i kommunen.”

Samanfattning av Medborgarpartiets syn på hur Gislaveds kommun ska gå en ljus framtid tillmötes.

- Vi är en stor landsbygdskommun. Medborgarpartiet säger nej till ytterligare centralisering av kommunala verksamheter. De mindre orterna ska ha bra service och utvecklas i samma takt som centralorten. Landsbygdsskolorna ska finnas kvar. Vi värnar småskaligheten.
- Vi förordar en successiv övergång till lokal självstyrning av verksamheter. Ansvar och befogenheter ska till stor del ligga långt ner i organisationen vilket leder till färre mellanchefer och administratörer. Vi får på detta sätt ner de kommunala kostnaderna utan försämring för invånarna.
- Hemtjänsten ska bli en del av särskilt boende på varje ort. Förändringsprojektet genomförs successivt under flera år. Vårdpersonalen kan lägga mer tid på vård, mindre på bilkörning.
- Bemanningen ökas i utförarledet för att förbättra arbetsmiljön, minska sjukskrivningarna och underlätta rekrytering.
- Administrativ tid minskas genom automatisering vilket sänker kommunens kostnader och möjliggör den ökade bemanningen.
- Samarbete startas snarast med andra kommuner avseende IT-utveckling för att vi ska ha råd med verksamheter av hög kvalitet.
- Investeringsprojekt med avskrivningsplaner startas för de mest akuta behoven inom väg, v/a, fastighet (tex vissa broar).
- Takten gällande planering av underhåll/utveckling av infrastruktur måste öka.
- Befintlig simhall i gislaved renoveras och byggs till.
- Återgång till traditionell decentraliserad måltidsorganisation underordnad utbildningsnämnden och socialnämnden. Maten ska tillagas nära elever och brukare. Köket är hjärtat i hemmet.
- Musikskolan och Centrum för Livslångt Lärande (CLL) ska återgå till Utbildningsnämnden.
- Ekonomiskt bistånd och AMU skall återgå till Socialnämnden.
- Invånarnas förtroende för kommunens politiker ska stärkas genom ökad demokrati och transparens.
- Förbättrade rutiner för ökad säkerhet och detaljeringsgrad i redovisning och budgetering.
- Etablera kontroll över kostnadsutvecklingen.
- Subventionen av lokalkostnad till föreningarna (10-taxan) ska finnas kvar.

Öppna länk http://medborgarpartietigislaved.se/budget2025 för att läsa en mer detaljerad redogörelse för de förändringar som Medborgarpartiet anser vara viktiga för att kommuninvånarna ska gå en ljus framtid tillmötes.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar ett positivt resultat för 2025 med 0,8 miljoner kronor och räknar inte i samband med budgeten att disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Eventuella avvikelser från budget hanteras i uppföljningsprocessen.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2025-2028 beräknas vara cirka 12 miljoner kronor. Budgeten bygger på att de nuvarande finansiella målen förändras för Gislaveds kommun

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande**:**

Mål 2024	**Beskrivning**
30 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 30 mnkr per år för perioden 2025-2034.
Genomsnittlig soliditet ej under 43 procent	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 43 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2025-2034.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med, allt annat lika. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 30 mnkr över tid samt ett soliditetsmål som ej understiger 43 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2025-2034 om i genomsnitt 218 mnkr per år.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecken för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år, vid samtliga uppföljningstillfällen. Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följas upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärde för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2025:

Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Möjlighet till delaktighet och inflytande	För att bygga en trygg och inkluderande kommun är det avgörande att skapa en personcentrerad service som prioriterar delaktighet och inflytande för alla medborgare. Kommunen ska säkerställa att invånarna har en god förståelse för beslutsprocesser och verksamheten, vilket i sin tur stärker förtroendet och tilliten. Vi planerar att återgå till tidigare regler för biståndsbedömning, vilket syftar till att förbättra livskvaliteten för äldre och ge tydligt stöd till deras närstående. Genom ökad transparens och tydlighet kring vilka frågor som ger möjlighet till inflytande, samt genom kontinuerliga utvärderingar, skapar vi en dynamisk och effektiv organisation där varje individ känner sig hörd och respekterad
Tillgänglighet och bemötande	I kommunen är det avgörande att erbjuda en inkluderande och tillgänglig service för alla invånare, särskilt eftersom de inte alltid har möjlighet att välja alternativa leverantörer. Vi strävar efter att ge exceptionell service som bygger förtroende och ökar kommunens attraktivitet som bostadsort. Vi fokuserar på att främja delaktighet och inkludering genom att säkerställa att all information är tydlig och lättillgänglig. Det är viktigt att kommunen erbjuder olika kontaktsätt och snabb respons för att alla invånare ska känna sig sedda och hörda. En stark och inkluderande service är en grundläggande rättighet och en hörnsten för ett framgångsrikt samhälle.

Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Intern kommunikation	För att stödja medarbetarna är det avgörande att rätt information når dem i rätt tid och format. Tydlig och strukturerad kommunikation skapar förutsättningar för effektivt arbete och ökar möjligheterna att möta utmaningar. Vi prioriterar dialog, engagemang och delaktighet för att bygga stolthet och lojalitet i organisationen. Genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare främjar vi en öppen kultur, där varje medarbetare känner sig hörd och delaktig. Detta säkerställer en effektiv och transparent kommun.
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	För att säkerställa hög kvalitet i våra tjänster och service är det avgörande att vi skapar en kultur som präglas av kundfokus och lyhördhet för målgruppens behov. Detta innebär att vi måste vara medvetna om verksamhetens krav och ge våra medarbetare förutsättningar att agera professionellt och självstyrt. Genom att prioritera ordning och reda, helhetssyn och utvecklingsfokus kan vi skapa en arbetsmiljö där varje medarbetare känner sig motiverad att leverera bästa möjliga resultat. Detta stärker inte bara vår interna kultur utan bidrar också till ökat förtroende och

	tillfredsställelse bland invånarna, vilket är centralt för kommunens framgång.
Utredningar och analyser ska verkställas med hög kvalitet.	Utredningar och analyser ska verkställas av projektgrupper där representanter från det berörda områdets utförarled ingår. Utredningarna/analyserna ska planläggas och följas upp. Dokumentationen ska finnas lätt tillgänglig för kommunens politiker.

Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Rätt bemanning och kompetens	För att kommunen ska kunna leverera högkvalitativa tjänster och uppnå positiva resultat är det avgörande att bemanningen är anpassad efter aktuella förutsättningar och att medarbetarna besitter rätt kompetens. Det är viktigt att verksamheterna aktivt planerar för kompetensförsörjning, vilket inkluderar att identifiera framtida kompetenskrav och anpassa rekryteringsstrategier efter rådande arbetsmarknadsläge. En stabil plattform av kompetenta medarbetare är nödvändig för att säkerställa kvalitet och kontinuitet i verksamheten, vilket är en grundpelare i att bygga förtroende hos medborgarna.
Utvecklande arbetsklimat	Ett utvecklande arbetsklimat är avgörande för att medarbetare ska trivas och känna engagemang på sin arbetsplats. För att säkerställa att varje medarbetare kan växa och utvecklas, är det viktigt att kommunen skapar förutsättningar för kontinuerlig kompetensutveckling och erbjuder stöd för karriärmöjligheter. Ett sådant klimat främjar inte bara individens tillfredsställelse utan också verksamhetens förmåga att effektivt genomföra sina grunduppdrag. Genom att aktivt lyssna på medarbetarnas behov och idéer kan kommunen stärka sin arbetskultur och bygga en starkare organisation som står i samklang med medborgarnas förväntningar.

Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög kostnadseffektivitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet ger möjlighet att säkerställa att så mycket som möjligt av budgeterade medel kommer i arbete.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Decentraliserad kommunal service.	Nödvändig kommunal service ska finnas nära kommuninvånarna		
Ökad demokrati.	En fullgod representativ demokratiprocess med öppenhet och dialog ska råda. Kommuninvånarna ska få en politiskt nyanserad bild av kommunens beslut. Invånarna ska förstå de olika partiernas åsikter i olika frågor.		
Noggrannhet och professionalism vid upphandling av investering.	Upphandlingarna präglas av noggrannhet, tydlighet och professionalism utifrån ett dokumenterat regelverk.		
Medfinansiering vid investering	Vi ska eftersträva medfinansiering vid större publika investeringar.		
Näringslivspolitiken ska drivas av KS	KS har ansvar för näringslivspolitiken och ska driva den utifrån näringslivets behov där näringslivet är motorn.		
Goda allmänna kommunikationer och infrastruktur.	Vi ska ha goda allmänna kommunikationer och en väl fungerande infrastruktur.		
Nämndernas behov ligger som grund till budget.	Nämndernas behov för att klara grunduppdragen ligger som grund till budget. Redovisning av konsekvenser av uteblivna anslag är dokumenterade.		
Budgeten återspeglar utveckling av verksamheterna.	Utveckling av verksamheterna pågår kontinuerligt och detta återspeglas i budget.		

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Budget är kvantifierad, kvalitetsäkrad och uppföljningsbar.	Budget är kvantifierad, kvalitetsäkrad och uppföljningsbar.		
Redovisning och budget är jämförbara genom gemensamma redovisningsdimensioner.	Redovisning och budget är jämförbara genom gemensamma redovisningsdimensioner. Vid bokslut verkställs budgetjämförelse.		
Rutin för prognossäkerhet.	Etablerade och väl fungerande rutiner för prognossäkerhet.		
Rutin för redovisning.	Detaljerad korrekt redovisning av kostnader/intäkter ska snabbt och enkelt kunna verkställas även där olika verksamhetsområden berörs.		
En bantad men väl fungerande organisation med mer ansvar och befonenheter i utförarledet styr kommunen.	En bantad men väl fungerande organisation styr kommunen. Ansvar och befogenheter kommer till stor del att hanteras av utförarledet. Detta ger lägre sjukskrivningstal, förbättrad arbetsmiljö och därmed förbättrade rekryteringsmöjligheter.		
Samarbete med andra kommuner för att hitta gemensamma lösningar för verksamhetsstyrningen.	Etablera samarbete med andra kommuner gällande IT (hemsida, ERP, HR, AI-lösningar, verksamhetsstyrning, administrativa processer, mm), kvalitet, hållbarhet samt redovisning/budgetering. Det gäller att hitta en minsta gemensam nämnare för de olika kommunernas verksamhet vilket inte bör vara alltför svårt eftersom en stor del av verksamheterna är likartade.		
Successiv minskning av andelen administrativ personal.	Successiv minskning av andelen administrativ personal när allt fler rutiner automatiserats/effektiviserats.		
Bibehållen kvalitet i leverans av tjänster/information.	Bibehållen kvalitet i leverans av tjänster/information.		
Fler elever har godkända betyg när man lämnar högstadiet/gymnasiet.	Antalet elever som lämnar högstadiet med godkända betyg ökar. Antalet elever som lämnar gymnasiet med godkända betyg ökar.		
Alla barn vill gå till skolan.	Alla barn vill gå till skolan.		
Behåll landsbygdsskolor och små förskoleenheter.	Bibehållande av landsbygdsskolor och små förskoleenheter.		
Bredda gymnasiets utbildningar i samarbete med övriga kommuner inom GGVV-området.	Gymnasiets utbildningar breddas i nära samarbete med övriga kommuner inom GGVV-området, för att anpassa utbildningarna till aktuellt kompetensbehov.		
SUN använder IT-baserade verktyg i ökad utsträckning.	Användande av IT-baserade verktyg ökar avsevärt inom SUN. Projektplanering/projektbudgetering med		

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
	uppföljning och väl genomtänkta processer är viktigt för verksamheten.		
SUN – förbättrat underhåll	Kommunen ökar underhållet av fastigheter, vägar (inkl broar) och V/A vilket minskar framtida underhållskostnader. En del av dessa projekt bör kunna hanteras som investeringar.		
Fast personal för fastighetsskötsel, mm.	Kommunala lokaler har fast personal för fastighetsskötsel, mm.		
Fritidsverksamhet på kommunens orter.	Utvecklad fritidsverksamhet finns på flertalet av kommunens orter tillsammans med föreningslivet där detta är möjligt.		
Intensifiera utvecklingen av god och nära vård som är personcentrerad och stärker individens delaktighet.	Kommunen ska öka utvecklingen av nära och personcentrerad vård som stärker individens delaktighet och trygghet. Vården ska anpassas efter individens behov och önskemål, med särskilt fokus på tillgänglighet, kvalitet och kontinuitet. För personer med komplexa vårdbehov, inklusive palliativ vård, ska kvalificerad vård av kompetent personal och involvera närstående i vårdplaneringen säkerställas.		
Stärka personalens inflytande och trivsel genom att fokusera på insatser såsom sänka sjukfrånvaron, minska personalomsättningen och förbättra arbetsmiljön	Kommunen ska arbeta strategiskt för att stärka personalens inflytande och trivsel genom att prioritera insatser för att minska sjukfrånvaron, öka personalens engagemang och förbättra arbetsmiljön inom hela organisationen. Målet är att skapa en attraktiv och hållbar arbetsplats där medarbetarna känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka sin arbetsmiljö. För att nå dit ska kommunen säkerställa en platt och effektiv organisation med höjd grundbemanning, hållbara scheman och en förbättrad ledningsstruktur. En kultur av öppenhet och samarbete ska främjas för att göra det lättare att behålla kompetent personal samt attrahera nya medarbetare, vilket långsiktigt bidrar till ökad kvalitet i vården och omsorgen.		
Förbättra skydd och stöd mot våld i nära relationer i alla åldrar	Kommunen ska arbeta för att stärka skyddet och stödet för personer i alla åldrar som är utsatta för våld i nära relationer. Detta ska uppnås genom att		

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
	utveckla samarbetsmodeller mellan socialtjänst, vård och andra aktörer för att säkerställa tidiga och samordnade insatser. Kommunen kommer att prioritera förebyggande arbete samt individuellt anpassade skyddsåtgärder för både barn, unga och vuxna som lever i utsatta miljöer. För att nå målet krävs ökade resurser, kompetensutveckling och investeringar i digitala lösningar som möjliggör ett mer effektivt och tryggt stöd.		
Förbättra stödet och tryggheten för äldre i ordinärt boende genom att införa generösare biståndsbedömningar och öka möjligheterna till flytt till särskilt boende för dem som önskar det.	Kommunen ska förbättra stödet och tryggheten för äldre som bor i ordinärt boende genom att införa generösare biståndsbedömningar. Detta syftar till att säkerställa att äldre har större möjlighet att få det stöd de behöver för att bo kvar hemma längre, samtidigt som det underlättar för dem som önskar flytta till särskilt boende (SÄBO). Kommunen kommer att prioritera tydlig information och vägledning till närstående för att skapa en trygg och informerad miljö. Genom dessa åtgärder strävar kommunen efter att öka livskvaliteten och säkerheten för äldre medborgare.	En bra kvalité i välfärden. Ett attraktivt hållbart samhälle	Gislaveds kommunplan, Socialnämndens nämndplan, Strategi för hållbar utveckling. Socialtjänstlagen (SFS 2022). Regeringskansliet.

Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
KS och SN	Starta utredning gällande öppnande av SÄBO i Anderstorp (Östergården) och Broaryd (Lugnet).	Starta utredning gällande öppnande av SÄBO i Anderstorp (Östergården) och Broaryd (Lugnet) där även träffpunkt ska etableras. Inklusive demensvård på båda ställena och med hänsyn tagen till den nya ”platta” organisation som ska genomföras. Förväntat resultat: Tidplan och budget.	2025-06-30	
KS, UN, SUN, SN	Decentraliserad måltidsverksamhet.	Måltidsverksamheten ska vara decentraliserad (tillagningskök på de enheter där de finns idag). De 60 köken ska vara kvar. Återgång till tidigare organisation.	2025-12-31	
KS	Öka kommuninvånarnas möjlighet att påverka politiken	Kommuninvånarna ska kunna påverka den politiska utvecklingen. Medborgarförslag, e-petitioner, allmänhetens frågestund införs.	2025-12-31	

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfull mäktige	Målområde i kommunpla nen
		Kommuntidning och hemsida ska ge information från både mariotet och opposition. Presskonferenser ska planeras efter kommunstyrelsemöten och nämndmöten där såväl majoritet som opposition deltar. Protokoll från nämnder och styrelser ska vara tydliga och påvisa olika uppfattningar i behandlade frågor..		
KS	Demokratiutbildning för politiker	Utbildning i kommunal demokrati verkställs i nämnder o styrelser. Kvalitetsindikator: SCBs medborgarundersökning som förmedlar kommuninvånarnas förtroende för hittills förd politik.	2025-06-30	
KS	Renovering och tillbyggnad av befintlig simhall istället för nybyggnation.	Beslutet gällande simhall i Gislaved upphävs. En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) gällande renovering och tillbyggnad av befintlig simhall genomförs. En komplett beskrivning inklusive totalkostnad tas fram gällande renovering/tillbyggnad.	2025-06-30	
KS	Nybyggnation av publikhall.	Undersökning gällande publikhall startas. Publikhall ska byggas i eller strax utanför Anderstorp. Tillräckligt med parkeringsmöjligheter behövs om stora kommunövergripande arrangemang kommer att förekomma återkommande. Medfinansiärer ska delta i finansieringen. Detta kommer att snabba upp processen och ge en bättre kvalitet.	2025-12-31	
KS	Utredning gällande etablering av bårhus i Gislaveds kommun.	Tillskapande av Bårhus i Gvd tätort ska utredas tillsammans med regionen.	2025-06-30	
KS	Näringslivschefen ska sitta i Kommunstyrelse-förvaltningen.	Näringslivschefen ska sitta i Kommunstyrelseförvaltningen.	2025-12-31	
KS	Framtagning näringslivsprogram	KS tar fram ett näringslivsprogram tillsammans med företagen. Programmet syftar till att stärka näringslivet och dessutom att öka kommunens attraktionskraft. KS har huvudansvar för	2025-06-30	

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfull mäktige	Målområde i kommunpla nen
		näringslivskontakter och verkställighet.		
KS och UN	Samarbete med högskolor gällande kunskap som näringslivet efterfrågar ska öka.	Samarbete med högskolor gällande kunskap som näringslivet efterfrågar ska öka. Öka samverkan gällande utbildningsinstanser stat, region & kommun för att tillgodose företagens kompetensbehov. Kvalitetsindikator: Näringslivsindikator företagsklimat (Det svenska företagsklimatet).	2027-12-31	
KS	Skapa plan för kontakt med regionen gällande förbättrade kommunikationer.	Kommunen ska utöka påtryckning på region och stat gällande utveckling av bra kommunikationer i kommunen. Plan skapas för kontakter med regionen gällande förbättrade kommunikationer.	2025-12-31	
KS	Undersök om HNJ järnväg kan bli ett vätgasprojekt.	Undersök om HNJ järnväg kan bli ett vätgasprojekt med egen vätgasproduktion. Inhämta kontinuerligt information om pågående vätgasprojekt som alternativ till elektrifiering av järnväg.	2025-12-31	
KS	Omformad budgetprocess	KS ska omforma budgetprocessen – budgeten ska baseras på behov. Nämndernas behov för att klara uppdragen måste redovisas tydligt och tillräckligt detaljerat. Konsekvenserna av uteblivna anslag ska redovisas tydligt. Detta innebär en återgång till budgetbeslut i juni och slutligt budgetbeslut i november efter att nämnderna redovisat budgetens konsekvenser.	2025-12-31	
KS	Rutiner för prognostisering.	KS ska etablera prognostiseringsrutiner som ger en god prognossäkerhet.	2025-12-31	
KS	Förbättrad rutin för redovisning.	En förändrad redovisningsrutin skapas. Väl definierade konteringsregler och automatgenerering av redovisningsdata från försystem eftersträvas. Redovisningsdimensionerna ska underlätta de flesta förekommande behov av	2027-12-31	

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfull mäktige	Målområde i kommunpla nen
		analyser. Analyserna ska enkelt kunna hämta data från olika verksamhetsområden.		
KS	Ändrad delegationsordning gällande tillsättning av chefstjänster.	Ändra delegationsordningen. Varje tillkommande chefstjänst ska godkännas av personalutskott.	2025-01-31	
KS	Undersök vilka funktioner/verksamheter som fanns för 10 år sedan.	Undersök vilka funktioner/verksamheter som fanns för 10 år sedan och därefter görs jämförelse med dagens organisation. Resultatet blir underlag för beslut gällande framtida organisation.	2025-12-31	
KS	Starta ett projekt för utveckling av effektivare rutiner tillsammans med andra kommuner.	Samarbete med andra kommuner ska etableras för utveckling av effektivare rutiner där detta är möjligt och lämpligt. Intensifierad effektivisering/automatisering av processer via IT är nödvändig för att en stor arbetsvolym ska kunna klaras med minskade personella resurser. Successivt genomförande.	2027-12-31	
KS	Starta en utredning gällande införande av en platt organisation med mer ansvar och befogenheter i utförarledet.	En utredning startas för att undersöka hur en plattare organisation ska kunna genomföras. Mer personal ska tillföras utförarledet. Mer ansvar och befogenheter ska placeras långt ner i verksamheterna. Antalet administratörer och mellanchefer ska successivt minskas. Införande av den förändrade organisationen bör kunna starta i Burseryd 2026 samordnat med att hemtjänsten blir en del av SÄBO-verksamheten. Successivt införande planeras därefter i övriga delar av kommunen. Kvalitetsindikatorer: ”Mätning personalomsättning” och ”Mätning sjukskrivningstal”.	2025-12-31	
KS, UN, SUN.	Musikskolan ska tillhöra utbildningsförvaltningen	Flytta tillbaka ansvaret för musikskolan till utbildningsförvaltningen så att musikskolan återfår sin naturliga tillhörighet.	2025-12-31	

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfull mäktige	Målområde i kommunpla nen
UN	Påbörja skapandet av goda pedagogiska miljöer.	Påbörja skapandet av goda pedagogiska miljöer.	2026-12-31	
UN	Anpassa utbildningarna till aktuellt kompetensbehov – samarbete inom GGVV.	Påbörja utvecklingsprocessen ”Gymnasiets utbildningar breddas i nära samarbete med övriga kommuner inom GGVV-området, för att anpassa utbildningarna till aktuellt kompetensbehov.”	2026-12-31	
SUN, KS	SUN – etablera samordningsplanering mellan projekten	Etablera samordningsplanering mellan projekten, detta ska användas för att undvika dubbelarbete (kan underlättas med kompetenta IT-lösningar – bör ingå i samarbete med andra kommuner)	2026-12-31	
SUN, KS	SUN - Etablera tid- och kostnadsredovisning mot projekt.	Etablera en snabb och lätthanterlig tidredovisning och bokföring av övriga kostnader mot projekt. Detta erfordras för att en säker och precis budgetuppföljning ska kunna verkställas.	2025-12-31	
SUN	Redovisa plan för minskning av underhållsskuld.	Underhållsskulden måste successivt minska. Planer presenteras snarast.	2026-12-31	
SUN, KS	Biblioteken och Bokbussen ska leverera grundläggande IT-support.	Biblioteken och Bokbussen ska leverera grundläggande IT-support gällande de IT-funktioner som individen behöver klara för en fungerande vardag.	2025-12-31	
SUN, KS	Utredning: kan Johan Orre bli ny konsthall	Undersök om Johan Orre kan bli ny konsthall istället för att hyra externa lokaler till konsthallen vilket görs idag. Detta kräver att gällande beslut upphävs. ÅVS ska göras.	2025-12-31	
Kommunstyrelsen, Socialnämnden, AB Gislavedshus	Etablera dagverksamheter för personer med begynnande demenssjukdom i Smålandsstenar och Anderstorp samt säkerställa stöd till anhöriga.	Kommunen ska skapa dagverksamheter i Smålandsstenar och Anderstorp riktade till personer med begynnande demenssjukdom. Målet är att erbjuda en trygg och stimulerande miljö som stödjer de drabbade i deras dagliga liv. Utöver detta ska kommunen också säkerställa att anhöriga får tillgång till stöd och information för att hantera de utmaningar som kommer med	2025-12-31	

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfull mäktige	Målområde i kommunpla nen
		demenssjukdomar. Genom dessa insatser syftar kommunen till att förbättra livskvaliteten för både personer med begynnande demens och deras familjer.		
Socialnämnden	Skapa en platt och effektiv vårdorganisation genom att öka personalens inflytande, förbättra arbetsmiljön, minska sjukskrivningar, underlätta rekrytering samt främja medarbetarengagemang och samarbete	Kommunen ska utveckla en effektiv vårdorganisation med platt struktur och ökat personalinflytande. Insatser kommer att fokusera på att förbättra arbetsmiljön, minska sjukskrivningar och underlätta rekrytering. Genom årliga uppföljningar syftar kommunen till att skapa en stimulerande arbetsmiljö som förbättrar både medarbetarnas trivsel och kvaliteten på vården.	2026-12-31	
SN, KS	Intensifiera utvecklingen av god och nära vård som är personcentrerad och stärker individens delaktighet	Kommunen ska mer intensivt utveckla en nära och personcentrerad vård som stärker individens delaktighet och trygghet. Vården ska anpassas efter individens behov och önskemål, med särskilt fokus på tillgänglighet, kvalitet och kontinuitet. För personer med komplexa vårdbehov, inklusive palliativ vård, ska kommunen säkerställa att kvalificerad vård ges av kompetent personal och att närstående involveras i vårdplaneringen. Detta sker genom årliga utvärderingar för att följa utvecklingen och identifiera förbättringsområden, vilket bidrar till att skapa en mer effektiv och responsiv vårdorganisation. Uppföljning 2026-12-31.	2027-12-31	

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Åren 2000-2014 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-2017 ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt, med en stor minskning av antal invånare. Under 2023 minskade kommunens befolkning med totalt 471 invånare, från 29 481 till 29 014.

Dödligheten återvände till högre nivåer 2023, men fortfarande något lägre än förväntat i befolkningsframskrivningen. Trenden med låga födslotal fortsatte under fjolåret, då 30 färre barn föddes jämfört med 2022 och nästan 70 färre än 2021. Totalt skedde 53 fler dödsfall än födslar för ett negativt födelsenetto. Skillnaderna mellan födda och döda, som tidigare haft en marginell påverkan på befolkningsutvecklingen i kommunen, hade under 2023 större påverkan än tidigare. Det kommer att påverkar behovet av förskoleplatser om utvecklingen fortsätter i samma riktning.

Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september, inför terminsstart på högskolor och universitet. Inflyttningen var som störst i juni och juli. Flyttnettot för 2023 var -418 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat in. En del av befolkningsminskningen förklaras dock av en kontroll från Skatteverket och Migrationsverket som lett till rensningar ur folkbokföringsregistret. Troligtvis handlar detta främst om personer som flyttat utomlands, under en längre period bakåt i tiden än bara 2023. Utvecklingen fångas dock under ett och samma år på grund av registerrensningen. Även med detta i beaktning är dock befolkningsutvecklingen 2023 anmärkningsvärd.

Framskrivningen i tabellen nedan visar att antalet kommuninvånare förväntas minska i närtid med färre antal invånare. Minskningen är större än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Utvecklingen av kriget i Ukraina, oförutsedda större händelser i omvärlden, oväntade effekter av corona-pandemin och andra så kallade osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och framskrivningen är därför osäker.

		Prognos 2024-2028				
	Utfall 2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Inflyttade	1 159	1 240	1 244	1 248	1 252	1 256
Utflyttade	1 577	1 355	1 356	1 356	1 357	1 357
Flyttnetto	-418	-115	-112	-108	-105	-102
Födda	227	225	227	230	229	229
Döda	280	280	282	284	286	288
Födelsenetto	-53	-55	-55	-54	-56	-59
Folkmängd	**29 014**	**28 844**	**28 677**	**28 515**	**28 354**	**28 193**
Folkökning	*-471*	*-170*	*-167*	*-162*	*-161*	*-160*

Oavsett utfall för det totala invånarantalet kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2026 och vidare till 2031. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Samtliga barngrupper förväntas minska, i olika omfattning, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 64 års ålder.

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.

Befolkningsökning i jämförelse med 2023				
Åldersgrupp	**2028 (%)**	***2028 (antal)***	**2033 (%)**	***2033 (antal)***
0-5 år	-14,6 %	*-261*	-15,4 %	*-274*
6-9 år	-6,7 %	*-92*	-19,8 %	*-273*
10-12 år	-9,2 %	*-100*	-17,8 %	*-194*
13-15 år	-2,5 %	*-28*	-10,4 %	*-117*
16-18 år	-9,1 %	*-106*	-13,1 %	*-152*
19-24 år	-1,3 %	*-23*	-7,4 %	*-128*
25-44 år	-2,7 %	*-177*	-6,6 %	*-440*
45-64 år	-5,3 %	*-407*	-10,9 %	*-834*
65-79 år	0,9 %	*39*	7,0 %	*316*
80 år eller äldre	17,5 %	*334*	25,0 %	*478*
Alla åldersgrupper	**-2,8 %**	***-821***	**-5,6 %**	***-1 617***

Sammantaget kommer den demografiska utvecklingen att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare anpassningar av verksamheterna. Detta med bland annat genom förändrade arbetssätt och ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

Bokslut 2023

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	8,8	1,2
Kommunstyrelsen	231,8	-4,4
Räddningsnämnden	38,9	0,3
Samhällsutvecklingsnämnden	218,2	-13,8
Socialnämnden	689,0	-40,6
Utbildningsnämnd	799,3	-15,0
Överförmyndarnämnden	3,7	1,2
Totalt	**1 989,7**	**-71,1**

Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från Makronytt 2/2024 publicerad av Sveriges Kommuner och regioner (SKR) den 22 augusti 2024.

Inflationstakten är på väg åt rätt håll, både globalt och i Sverige. Global prisstatistik i både producent- och konsumentled indikerar i nuläget inte tecken på en generell andra våg av förhöjd inflation. Vissa orostecken har visserligen dykt upp under sommaren, exempelvis stigande fraktpriser samt befarade energiprisuppgångar givet risken för eskalerande konflikter, bland annat i Mellanöstern. Riskerna för fortsatt förhöjd inflation ser dock lite olika ut, beroende dels på att fasen av fallande inflation har kommit olika långt i olika länder, dels på skillnader vad gäller tillväxt och konjunkturläge. Hur pass säkra centralbankerna kan känna sig på att de har vunnit kampen över den höga inflationen varierar därmed. Att nedgången för inflationen i Sverige har varit tämligen övertygande det senaste dryga året var avgörande för att Riksbanken kunde sänka styrräntan med 0,25 procentenheter i maj och nu ytterligare 0,25 procentenheter i augusti. Detta var tidigt jämfört med andra centralbanker. En skillnad mot andra länder är att överraskningarna på uppsidan varit mindre i Sverige, jämfört med exempelvis inflationsutfallen för eurozonen. Sedan Riksbankens första sänkning har dock flera andra viktiga centralbanker beslutat om räntesänkningar.

För Sverige ser SKR goda utsikter för en konjunkturuppgång. Även om utfallsdata ännu inte tydligt visar på en uppgång så kan vi hittills i år se en stabilisering av samhällsekonomin. Dessutom ökar sysselsättningsgraden i de senaste månadsutfallen från Arbetskraftsundersökningarna (AKU), trots att BNP-tillväxten fortsatt är mycket svag. Därtill visar flertalet framåtblickande indikatorer att en konjunkturförstärkning väntar i Sverige.

Hög räntekänslighet i den svenska ekonomin, samt antagandet om en snabb svensk räntenedgång pekar mot en konjunkturuppgång som ligger tidigt i förhållande till stora delar av omvärlden. Precis som i nedgångsfasen är det inhemsk efterfrågan, framförallt hushållens konsumtion, snarare än exporten som blir den huvudsakliga drivkraften.

Framåtblickande indikatorer visar att hushållen ser allt ljusare på det ekonomiska läget. Förväntningar om fortsatta räntesänkningar, i linje med Riksbankens signalering, är en trolig huvudförklaring. Dessutom började reallönerna åter att öka i våras efter att ha minskat 28 månader i rad. Därmed inleddes en återhämtning av hushållens förlorade köpkraft. Förstärkningen av de reala inkomsterna sker dock långsamt och från en låg nivå. Ränteläget väntas inte återgå till samma låga nivå som tidigare. Dämpningen av inflationen innebär inte heller en ökad köpkraft, prisnivåer för majoriteten av varor och tjänster ligger nu och framöver klart högre än tidigare.

BNP-tillväxten helåret 2024 drivs helt av arbetsproduktiviteten medan både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta är närmast oförändrade. Den högre BNP-tillväxten driver under 2025 gradvis upp antalet arbetade timmar, främst genom en ökad medelarbetstid till en början. Efter en tid av konjunkturuppgång ökar även antalet sysselsatta. En större uppgång för antalet sysselsatta beräknas ske först 2026. Arbetslösheten är för närvarande förhöjd och blir 8,2 procent för helåren 2024 och 2025. Samtidigt är även sysselsättningsgraden hög. Att andelen arbetslösa är förhöjd samtidigt som sysselsättningsgraden ligger historiskt högt förklaras av ett högt arbetskraftsutbud. Arbetskraftsdeltagandet ligger idag mer än 2,5 procentenheter högre än vid den senaste högkonjunkturen. Utan den trend av högre arbetskraftsdeltagande som skett de senaste 10 åren skulle andelen arbetslösa i Sverige vara lägre.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	-0,1	0,9	3,1	2,4	1,8	1,7
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,4	0,1	1,2	1,4	1,0	0,6
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,1	7,8	7,6	7,6
Befolkning, 15–74 år	0,6	0,1	0,4	0,4	0,4	0,3
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	4,2	4,7	5,2	4,7	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	4,0	3,2	3,5	3,4	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	4,1	3,5	3,5	3,4	3,4
Inflation, KPIF	6,0	1,8	1,7	1,9	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,8	0,6	1,6	2,2	2,2
Inflation, KPI, juni	9,3	2,6	0,6	1,5	2,2	2,2
Prisbasbelopp, tusental kronor	52,5	57,3	58,8	59,1	60,0	61,3
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	2,75	2,00	2,00	2,15	2,30

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka framöver. De exceptionellt svaga åren 2023 och 2024, med ett skatteunderlag som i reala termer minskar, följs av en markant rekyl 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget (se tabell nedan). Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025, en stor kontrast mot de stora uppgångarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på kommuners och regioners resultat 2025. Även om det är en mycket ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,9 procent 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,9	3,7	4,3	4,6	4,3	4,1
Regelförändringar*	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,8	4,0	4,6	4,5	4,3	4,1
Prisutveckling	6,7	4,2	-0,3	2,6	2,7	3,3
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,2	4,9	2,2	1,6	0,7

**Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.*

Källa: Skatteverket och SKR.

Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2025 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 844 invånare år 2024 för att sjunka till 28 354 år 2028.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2025 är 2024 års nivå.
- Inflations- och löneuppräkning finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn är tagen till demografi avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är kompenserade till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (ej VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande får under planperioden 2025-2028 uppgå till maximalt 2 445 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 1 300 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025. Delegat medges teckna dessa lån.

4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

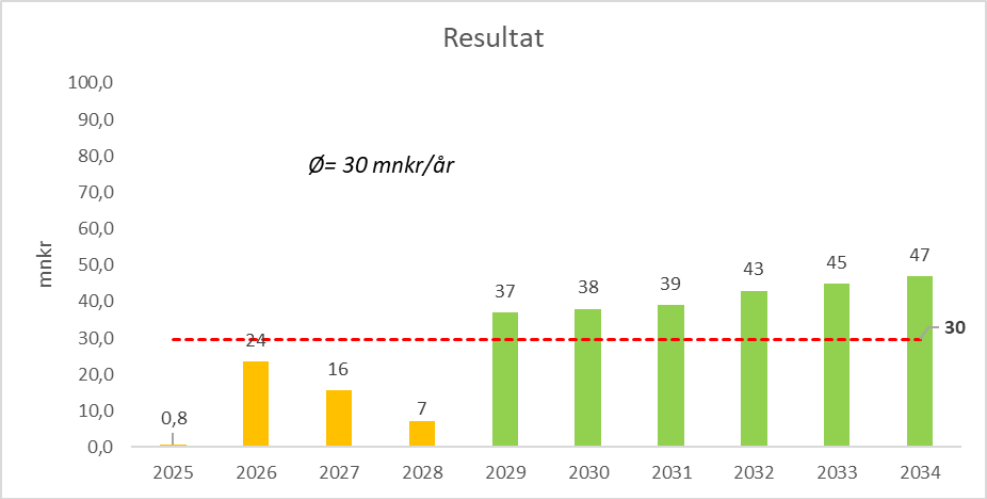
Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 30 mnkr per år för perioden 2025-2034. Resultatmålet är satt för att styra kommunens allokering av likvida medel för investeringar under perioden 2025-2034, vilket innebär att årsresultaten tillåts att variera mellan respektive år.

Budgeterat resultat 2024 är minus 34,5 mnkr och prognostiserat årsresultat i delårsbokslutet 2024 per augusti månad indikerar minus 133,5 mnkr vilket innebär en prognostiserad budgetavvikelse för 2024 på minus 99 mnkr. Budgeterat resultat för 2025 är 0,8 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2025-2028 är i genomsnitt 11,8 mnkr. Det kommer att ställas krav på ett högre resultat för perioden efter 2028 för att det finansiella målet resultat ska uppfyllas med 30 mnkr i genomsnitt per år.

Utmaningen för planeringsperioden 2025-2028, men även perioden 2029-2034, som är kopplad till de finansiella målen, är att anpassa nämndernas nettokostnader så att de finansiella målen uppnås för perioden 2025-2034. Utifrån budget och plan 2025–2028 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2034 kommer det finansiella målen för resultatet att uppnås.



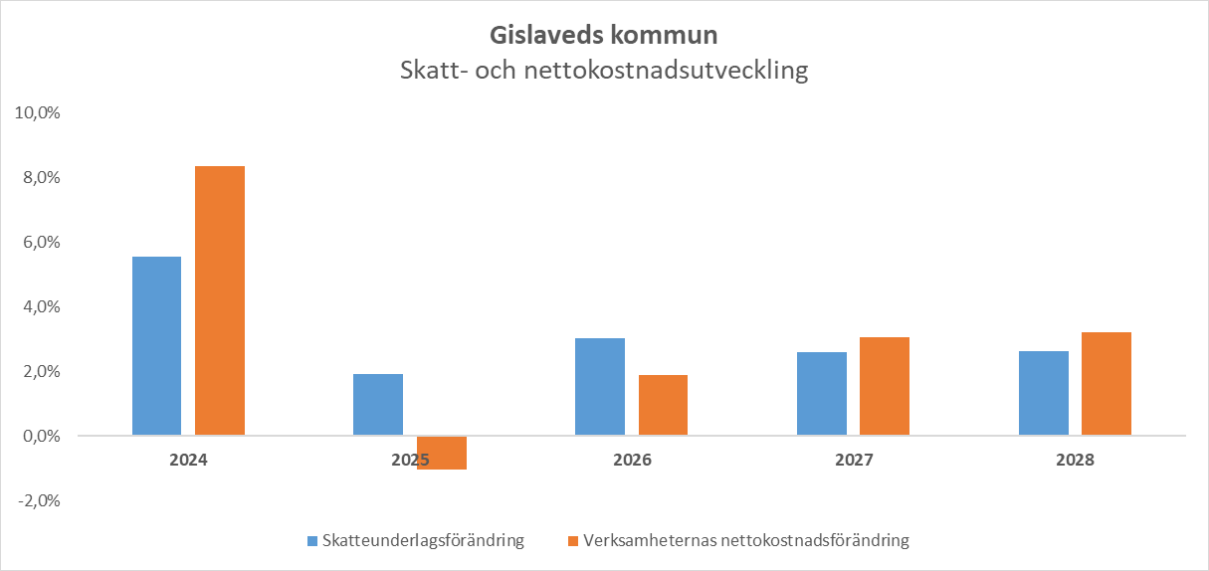
Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2025-2028 uppgår till maximalt 395 mnkr i genomsnitt per år samt att för perioden 2025-2034 till maximalt 218 mnkr i genomsnitt per år.

I underlaget för budget 2025 med plan för 2026-2028 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning samt generella statsbidrag beräknas öka med 3,1 procent i genomsnitt per år för perioden 2025-2028. Från ett ekonomiskt perspektiv är det mycket viktigt att nettokostnaderna för nämnderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Diagrammet nedan visar förändringen mellan respektive år av skatteintäkter och nämndernas nettokostnader för perioden 2024 till 2028.

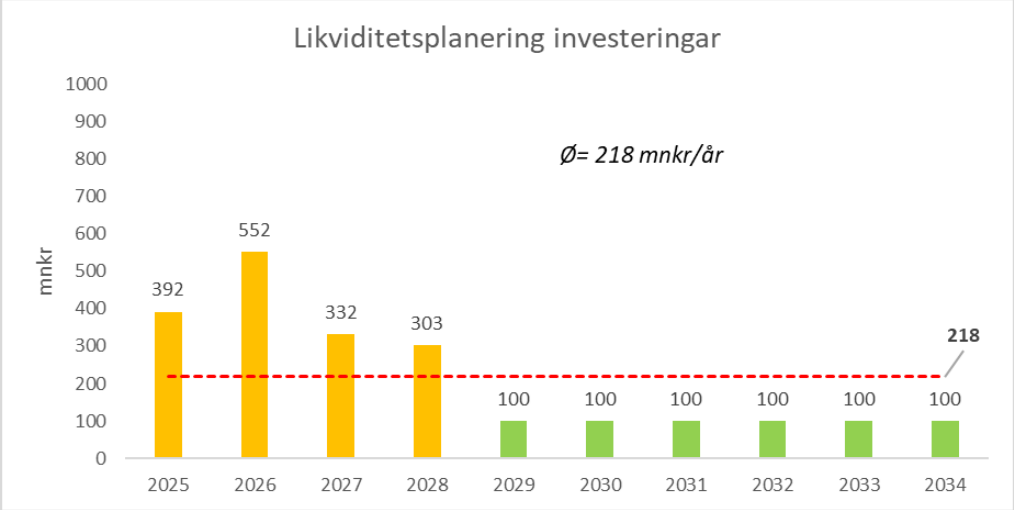
Det är av mycket stor vikt att bevaka och aktivt arbeta med nämndernas nettokostnads-utveckling så att dessa inte överstiger utvecklingen av skatter, generella statsbidrag och utjämning. I annat fall behöver kommunen göra anpassningar för att de finansiella målen ska vara möjliga att uppnå/bibehållas.



Likviditetsplanering investeringar

Diagrammet nedan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likviditet om genomsnitt 218 mnkr per år för perioden 2025–2034. Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Likviditetsbehovet för perioden 2025–2034 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i genomsnitt 43 procent vilket är i nivå med det finansiella målet.

Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är högre än genomsnittet under åren 2025 till 2028 behöver allokering av likviditet, för investeringar, ligga på en lägre efter 2028 för att de finansiella målen ska kunna uppnås. I likviditetsplanen finns investeringar markerade med X vilket innebär att åtgärdsval ännu inte är utfört och därmed innehåller eventuella kalkyler för stor osäkerhet, vilket inte möjliggör en bedömning av likviditetsbehovet.

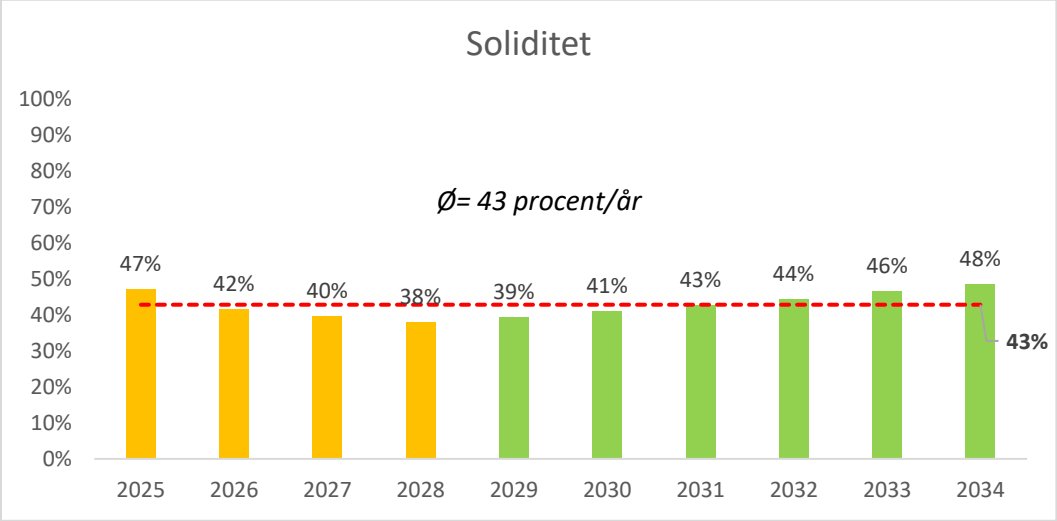


Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

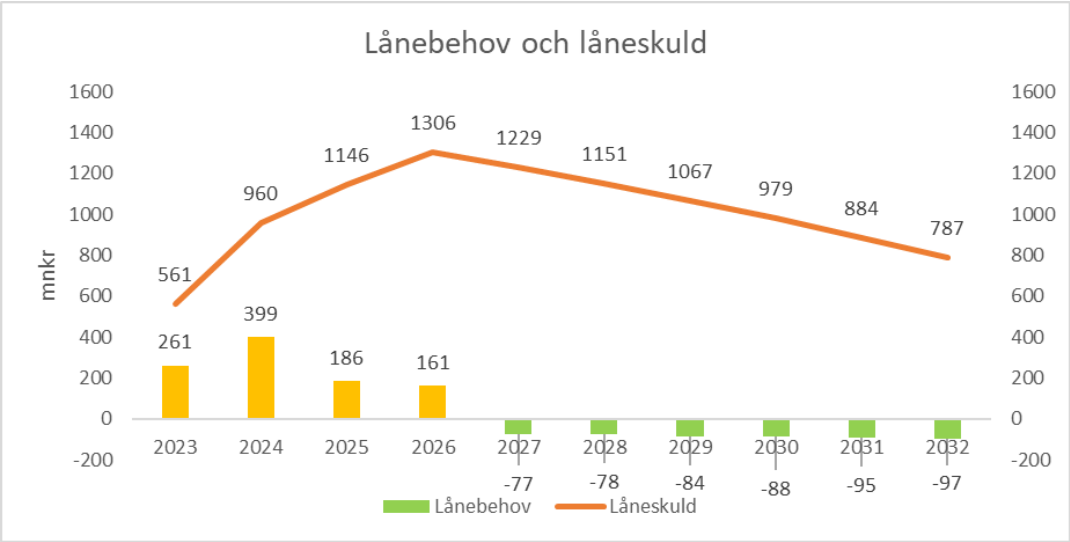
Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.



Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt lägst 43 procent per år exklusive pensionsåtaganden vilket uppnås för perioden 2025–2034 förutsatt att likviditetsbehovet för investeringar under perioden inte överstiger i genomsnitt 218 mnkr per år samt att resultatmålet om 30 mnkr i genomsnitt per år uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kommer kommunens låneskuld kopplat till investeringar vid utgången av 2028 uppgå till cirka 1 150 mnkr. Skuldsättningen per kommuninvånare beräknas då vara 40 588 kr.
Nivån av skuldsättning är i ett historiskt perspektiv en stor förändring vilket beror på en större allokering av likvida medel för att bland annat komma ikapp med underhåll av gator, broar, fastigheter samt byggnation av bland annat badhus och publikhall. Låneskulden i sig utgör inget problem så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.



Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 218 mnkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit på 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen de närmaste åren. Nya lån kan komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar och behöver omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Jämfört med budget 2024 beräknas kostnaderna för pensionsavsättning att minska med cirka 67 mnkr för 2025 och för åren 2026-2027 minskar de ytterligare något. Detta med anledning av att inflationen har minskat vilket medför att prisbasbeloppet, som används för att värdesäkra pensionsavsättningarna, beräknas att förändras i en betydligt lägre takt än tidigare.

Pensionsförbindelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 545 mnkr år 2028 vilket innebär en ökning i förhållande till år 2023 då skulden var 523 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2025–2028 kommer att minska med cirka 500 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämna ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med verksamhetsåret 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger bra förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2025-2034 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.
Budgeten för perioden 2025 och framåt är dock helt beroende av att nämnderna anpassar nettokostnaderna så att de inte överstiger budgetramen för respektive nämnd.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolymer, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2025-2028 visar en tydlig bild att Gislaveds kommun behöver effektivisera och anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna. Inom den närmaste framtiden behöver kommunen leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

5 Budget 2025

Övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bygg- och miljönämnden	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Kommunstyrelsen	-1 47,6	-142,5	-137,2	-132,1
Räddningsnämnden	-41,5	-41,5	-41,5	-41,5
Samhällsutvecklingsnämnden	-184,3	-136,3	-136,3	-136,3
Socialnämnden	-800,0	-816,3	-817,4	-818,2
Utbildningsnämnden	-859,8	-885,6	-867,9	-859,2
Överförmyndarnämnden	-3,8	-3,8	-3,8	3,8
Förändrade kostnader lokaler	-26,8	-27,1	-41,1	-52,1
Löneuppräkning	-65,8	-133,1	-198,9	-263,1
Förändrat PO	66,0	66,0	66,0	66,0
Pensioner	-171,5	-155,0	-164,3	-170,7
Kollektivavtalad pension (KP)	111,8	115,5	119,4	123,5
Återlagda kapitalkostnader	70,0	70,0	70,0	70,0
Avskrivningar	-130,0	-130,0	-13,0	-135,0
Summa nämnder	-2 191,8	-2 228,0	- 2 291,0	-2 360,7
Skatteintäkter	1 646,7	1 721,5	1 796,2	1869,2
Utjämningssystem	554,9	546,9	530,9	519,1
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Summa finansiering	2 192,5	2 251,5	2 306,7	2 368,0
ÅRETS RESULTAT	0,8	23,5	15,7	7,3

Genomsnittligt resultat 2025-2028	11,8

Förändringar under planperioden 2026-2028:

Måltidsverksamheten flyttas 2026 från samhällsutvecklingsnämnden (48 mnkr) till utbildningsnämnden (32 mnkr och till socialnämnden (16 mnkr).

Utbildningsnämndens ram sänks fram till och med år 2028 med totalt 32 mnkr på grund av demografiförändringar och förändringar av statsbidrag. Se ovan flytt av måltidsverksamheten.

Socialnämndens ram höjs med drygt 1 mnkr på grund av demografi och ökade statsbidrag. Se ovan flytt av måltidsverksamheten. Puckelkostnaden 2025 och 2026 för att höja bemanningen inom socialnämndens verksamheter gör att ramen kvarstår 2026 och minskas därefter med 10 mnkr 2027 och 2028.

Kommunstyrelsens effektiviseringsgrad (5 mnkr – 2025) ökar med 5 mnkr per år under perioden för att 2028 vara 20 mnkr.

Driftbudgetram 2025

Nämnd, Mnkr	Budget 2024	Inflations-kompensation	Avtal-24+25	Demografi/ förändring statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut övrigt	Budget 2025
Bygg- och miljönämnden	-8,9	0	-0,2		0,6		-8,4
Kommunstyrelsen	-212,5	-0,2	-1,4		2,3	64,2	-147,6
Räddningsnämnden	-41,1	0	-0,3				-41,4
Samhällsutvecklings-nämnden	-212,7	-0,3	-1,4			30,0	-184,3
Socialnämnden	-731,9	-0,9	-5,1	3,2		-65,4	-800,0
Utbildningsnämnden	-830,1	-0,9	-6,1	13,2		-35,8	-859,8
Överförmyndar-nämnden	-3,8	0					-3,8
Löneöversyn			-65,8				-65,8
Ökade kostnader lokaler mm					-1,8	-25,0	-26,8
PO-avgifter, sänkta			66,0				66,0
Totalt	-2 040,9	-2,3	-14,3	16,4	1,2	-30,9	-2 072,0

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte råder själva över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett ”dolt besparingskrav”.
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett ”dolt besparingskrav” eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 3,1 mnkr som följd av att kommunens kompensation i utjämningssystemet för LSS. Socialnämnden får minskade statsbidrag med 7,1 mnkr.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 13,6 mnkr på grund av minskat elevantal. Utbildningsnämnden får 0,4 mnkr i ökade statsbidrag.
- En sänkning av Po (personalomkostnader) med 6,8 procentenheter som minskar nämndernas budgetram med totalt cirka 66 mnkr fördelas genom teknisk justering.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering.
- Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats.
- Kommunstyrelsen får minskad ram med 3,0 mnkr för det kommungemensamma firande av Gislaveds kommun 50 år som skett/sker under 2024. Kommunstyrelsen får 80 tkr i ökade statsbidrag.

Förklaring till kolumnen ”politiska beslut”.

- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenseras under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gäller enbart för 2025.
- Musikskolan, (14 mnkr,) flyttas tillbaka till Utbildningsnämnden.
- Centrum för livslångt lärande (CLL), (21 mnkr), flyttas från kommunstyrelsen till utbildningsnämnden.
- Ekonomiskt bistånd och resterande del av arbetsmarknadsenheten (AME), (40 mnkr), flyttas från kommunstyrelsen till socialnämnden.
- Måltidsverksamheten får ett effektiviseringskrav på motsvarande 10 mnkr
- Effektivisering inom samhällsutvecklingsnämnden 10 mnkr.
- Samhällsutvecklingsnämnden tillförs 4 mnkr för ökat underhåll av kommunens broar.
- Socialnämnden tillförs 25 mnkr för att höja grundbemanningen i utförarled.
- Kommunstyrelsen får ett effektiviseringskrav på motsvarande 5 mnkr
- Kommunstyrelsen får utökad budgetram med 850 tkr avseende samlingslokaler (inkl Arnåsholms bygdegård) och 1 mnkr för ökat driftsbidrag till Stiftelsen Torghuset.
- Ökade kostnader i samband med hyresjusteringar på 25 mnkr som kompenseras nämnderna. Fördelningen görs genom teknisk justering

Likviditetsplan investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Utbildningsnämnden	7,0	6,5	5	13,5
Bygg- och miljönämnden				
Kommunstyrelsen	117,0	260,8	158,8	158,3
Varav: särskilda satsningar	*90,7*	*169,4*	*44,3*	*40,0*
Räddningsnämnden	4,3	5,0	3,7	3,3
Samhällsutvecklingsnämnden	171,2	148,1	81,1	46,3
Varav: särskilda satsningar	*43,0*	*49,0*	*20,0*	*20,0*
Socialnämnden	8,8	8,1	5,2	5,2
Totalt, skattefinansierade investeringar	308,3	428,5	253,8	226,6

Likviditetsplan investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Samhällsutvecklingsnämnden	77,0	69,0	69,0	69,0

Likviditetsplan (exploateringsverksamheten)

Nämnd, mnkr	Ack tom 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Nöbbele industriområde, Reftele		71,0	8,6	-6,5	-6,5
Stötabo industriområde, Anderstorp	x				
Smålandia 2.0, Gislaved		56,2	20,5	-7,9	-15,9
Södra industriområdet, Smålandsstenar		30,5	35,6	52,9	52,9
Bro till bro, Anderstorp	x				
Haghult/Tillbo, Smålandsstenar		85,2	114,9	-0,7	-6,9
Justering		-120,0	-40,0	46,0	59,0
Totalt exploatering-verksamhet		122,9	139,6	83,8	83,6
Varav VA inom exploateringsverksamheten		39,4	16,1	6,0	6,0
Totalt, exploateringsprojekt, exkl VA		83,5	123,5	77,8	77,6

Exploateringsverksamhet.
I investeringsplanen finns exploateringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda

Utgifter =plus och inkomster =minus.

Justeringsposten är en anpassning av exploateringsverksamheten utifrån genomförandegrad och vad ekonomin tillåter i förhållande till de finansiella målen.

Likviditetsplan - investeringar och exploateringar under 2025-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Skattefinansierad verksamhet	308,3	428,5	253,8	226,6
Taxefinansierad verksamhet	77,0	69,0	69,0	69,0
Exploateringsverksamhet	123,6	83,5	77,8	77,6
Totalt	508,9	581,0	400,6	373,2

Likviditetsplan - investeringar, särskilda satsningar

Fastighet/objekt, mnkr	Total budget särskilda satsningar	Investerings -budget 2025	Investerings -budget 2026	Investerings -budget 2027	Investerings -budget 2028
It hård motorväg		16,1	10,8	10,8	
Ny simhall, Gislaved			150,0		
Ny publikhall, Anderstorp				40,0	40,0
Haghultsleden, Smålandsstenar		20,0	15,0		
Förskolor Gislaved, Burseryd, Hestra och Anderstorp		3,6			
Götgatsbron, Anderstorp		3,0			
Broar		20,0	20,0	20,0	20,0
Nöbbele industriområde, Reftele		71,0	8,6	-6,5	
Hestra torg			14,0		
Totalt särskilda satsningar		133,7	218,4	64,3	60,0

Fotnot: Särskilda satsningar exkl. VA.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetens nettokostnader I	-2 191,8	-2 228,0	-2 291,0	-2 360,7
varav pensioner				
varav avskrivningar	-130,0	-130,0	-130,0	-135,0
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	2 201,6	2 268,3	2 327,1	2 388,3
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Årets resultat	0,8	23,5	15,7	7,3

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Löpande verksamhet				
Årets resultat	0,8	23,5	15,7	7,3
Avskrivningar	130,0	130,0	130,0	135,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	130,8	153,5	145,7	142,3
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-385,3	-497,9	-322,8	295,6
Exploateringsverksamhet	-83,6	-123,5	-77,9	-77,6
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-468,9	-621,0	-400,6	-373,2
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	340,0	470,0	260,0	240,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	340,0	470,0	260,0	240,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	100,0	101,9	104,4	109,5
Likvida medel vid årets slut	101,9	104,4	109,5	118,6
Förändring av likvida medel	1,9	2,5	5,0	9,1

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2025	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	2 306,9	2 674,4	2 867,1	3 027,7
Likvida medel	101,9	104,4	109,5	118,6
Exploateringsverksamhet	110,6	234,1	312,0	389,6
Övriga omsättningstillgångar	152,4	152,4	152,4	152,4
Summa omsättningstillgångar	364,9	490,9	573,8	660,5
Summa tillgångar	2 671,8	3 165,2	3 440,9	3 688,3
Eget kapital	1 449,2	1 472,7	1 488,3	1 495,7
därav årets resultat	0,8	23,5	15,7	7,3
Avsättningar	114,0	114,0	114,0	114,0
Långfristiga skulder, lån	698,1	1 168,1	1 428,1	1 668,1
Kortfristiga skulder	410,5	410,5	410,5	410,5
Summa skulder	1 148,6	1 578,6	1 838,6	2 078,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 671,8	3 165,2	3 440,9	3 688,3

6 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag som är helägda av Gislaveds Kommunhus AB ska enligt ägardirektiven följa de av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB. Bolagen ska ersätta Gislaveds Kommunhus AB för Management fee vilken fördelas proportionellt utifrån bolagens omsättning.

Koncernbidrag/aktieutdelning för bolagen

Reglerna för koncernbidrag tillämpas mellan koncernbolagen vilket innebär att Enter Gislaved AB finansieras med till lika delar koncernbidrag och verksamhetsbidrag från kommunen. Aktieutdelning är även möjligt att tillämpa från dotterbolagen till moderbolaget. .

Borgensavgifter

Borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Nedanstående borgensavgifter är individuellt beräknade för respektive bolags finansiella ställning och kreditvärdighet. Borgensavgiften beräknas på nyttjad kredit per den 31 december och faktureras av kommunen i januari året efter.

Bolag	Borgensavgift 2025
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
Gislaved Energi Koncern AB	51,3%
AB Gislavedshus	46,0%
Enter Gislaved AB	1,0%
Gisletorp Lokaler AB	1,7%
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,0%

Bolagens omsättning 2023

Bolag	Omsättning 2023, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	221,9
AB Gislavedshus	198,9
Enter Gislaved AB	4,4
Gisletorp Lokaler AB	7,1
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0

Bolagens resultat efter skatt 2023

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	24,6
AB Gislavedshus	0,6
Enter Gislaved AB	0,06
Gisletorp Lokaler AB	0,5
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	-0,07

Bolagens planerade investeringsbehov 2025

Bolag	mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	45
AB Gislavedshus	89

Budget 2025 med plan 2026-2028

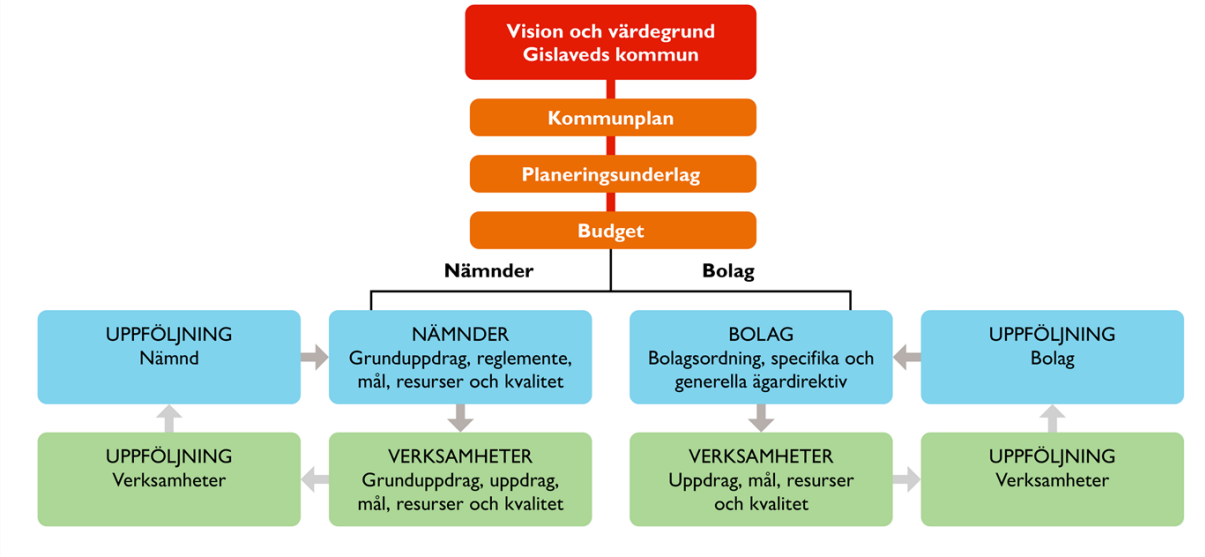
Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

I EN TUFF TID

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
2 God ekonomisk hushållning ... 4
2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven ... 4
2.2 Finansiella mål ... 5
2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer ... 6
2.3.1 Målgrupp ... 6
2.3.2 Verksamhet ... 7
2.3.3 Medarbetare ... 7
2.3.4 Ekonomi ... 7
2.4 Utvecklingsmål och uppdrag ... 7
2.4.1 Utvecklingsmål ... 8
2.4.2 Uppdrag ... 11
3 Planeringsförutsättningar ... 13
3.1 Befolkningsutveckling och prognos ... 13
3.2 Ekonomiska förutsättningar ... 15
3.2.1 Bokslut 2022 ... 15
3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling ... 15
3.2.3 Förutsättningar ... 17
4 Budget 2025 ... 25
5 Kommunala bolag ... 30
Ekonomiska riktlinjer ... 30

1 Inledning



Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2024 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i november 2023. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2023-2026.

Syftet med kommunplanen är att visa vad politiken vill åstadkomma och peka ut riktningen för hur kommunens verksamheter ska utvecklas under mandatperioden. Tillsammans med kommunens vision och värdegrund utgör kommunplanens prioriterade målområden grunden för mandatperiodens planering och ger inriktning för kommunens budget, nämndernas planering och ägardirektiv för bolagen

Kommunplanens prioriterade målområden är:

- En medskapande organisation
  - med målet att vara en attraktiv arbetsgivare
- En stark tillväxt för vår kommun
  - med målet att kommunens tillväxt, ska öka och att fler ska komma i arbete.
- En bra kvalité i välfärden
  - med målet att kommunens förskola/skola förbättrar sin kvalité.
- Ett attraktivt hållbart samhälle
  - med målet att åter bli fler än 30 000 invånare senast 2030.

De olika ställningstagandena i denna budget innehåller Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas viljeriktning, dessa ska i förlängningen verka för uppfyllandet av kommunplanens inriktningar.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Kommunen får lov att använda RUR enligt fastställda bestämmelser om detta behövs.

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar ett negativt resultat för 2024 på -34,5 mnkr. För 2025 budgeteras ett positivt resultat på +29,0 mnkr För perioden 2024-2027 budgeteras ett genomsnittligt positivt resultat positivt resultat på +11,5 mnkr.

Gislaveds kommun har en stark finansiell ställning med en soliditet (inklusive pensionsförbindelser) per 2023-08-31 på 41 procent samt en kassalikvidet (inklusive semesterlöneskuld) på 88 procent. Detta har uppnåtts genom god ekonomisk hushållning av resurserna för att klara framtida åtaganden och konjunktursvängningar. Det övergripande ekonomiska målet för god ekonomisk hushållning är att Gislaveds kommun över tid från och med Budgeten 2024 ska ha en genomsnittlig soliditet om 55 procent samt ett genomsnittligt resultat på 35 mnkr per år.

Det budgeterade negativa resultatet för 2024 beror på tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräkning utifrån prisbasbeloppet, som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot kommunens resultatutjämningsreserv/eget kapital genom att åberopa de lokala reglerna för resultatutjämningsreserven som beslutades i Kommunfullmäktige den 13 december 2018 samt synnerliga skäl i kommunallagen att inte återställa negativt resultat.

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande**:**

Mål 2024	**Beskrivning**
35 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2022-2036.
Genomsnittlig soliditet ej under 55 %	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 55 % (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2022-2036.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 35 mnkr samt ett soliditetsmål som ej understiger 55 % möjliggörs en genomsnittlig investeringsnivå under tidsperioden 2022-2036 på 192 mnkr per år (inklusive exploateringsverksamhet, exklusive investeringar för taxefinansierad verksamhet).

I Planeringsdirektivet för 2023 gavs ett uppdrag att se över de finansiella målen vilket är genomfört i och med Budget 2024 med plan för 2025-2027.

Den långsiktiga planeringsperioden är justerad från 10 år till 15 år för att ge bättre planeringsförutsättningar/framförhållning till större investeringsprojekt som för närvarande finns eller kommer att finnas inom bland annat visionsprojekten *Vision 2040 och Bro till bro.*

Soliditetsmålet är från och med Budget 2024 ändrad från 65 procent till 55 procent vilket möjliggör förbättrade förutsättningar för att omhänderta behov av underhåll som finns till exempel inom vägar, fastigheter och broar med mera. Det förändrade soliditetsmålet ger även bättre förutsättningar för reinvesteringar och nyinvesteringar i en nivå som bättre möter behovet. Justeringen av soliditeten innebär att kommunen fortsatt bibehåller en god grundekonomi.

I paritet med att soliditeten har justerats har även det finansiella målet om ett genomsnittligt resultat justerats till 35 mnkr i genomsnitt per år under planeringsperioden för åren 2022-2036.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecken för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år.

Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följas upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärden för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2024:

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Möjlighet till delaktighet och inflytande	Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Tilliten bygger på att vi kan hålla vad vi lovar och samtidigt upprätthålla den demokratiska ordningen.
Tillgänglighet och bemötande	Vi ska erbjuda en god kommunal service då det finns ett begränsat utbud av andra leverantörer för våra invånare. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten som plats att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet. Alla aspekter av verksamheten, utfört av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla invånare på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå oss. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.
Extern kommunikation	Syftet med vår kommunikation är att skapa värde för medarbete, invånare, näringsliv och besökare samt utgör en grundläggande del av demokratin. Fokus ligger på att främja delaktighet, tillgänglighet och förtroende, och kommunicera en sann bild av kommunen. Vid eventuella fel eller brister är öppenhet och transparens viktigt. Kommunikationen ska förmedla kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare för att underlätta för invånare, näringsliv, besökare och verksamma i området samt skapa förutsättningar för insyn och inflytande, samt uppmuntra till dialog.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Intern kommunikation	För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska rätt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare.
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus i våra egna leveranser, att vara lyhörd för verksamhetens behov och att ge förutsättningar för, samt säkerställa god ordning och reda samt självorganisering och professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus.
Personalomsättning	Inköp av konsulter och utköp av personal ska alltid redovisas till berörd nämnd och minimeras genom rätt sorts avtal. Detta även i fall man använder förlängdsuppsägningstid. Då utköpen av personal de senaste åren ökat och inköp av konsulter varit hög. Därför ska fortsättningsvisa detta redovisas i varje nämnd, vid varje möte.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Rätt bemanning och kompetens	För att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat är en av de viktigaste förutsättningarna att kommunkoncernen är bemannad på rätt sätt utifrån rådande förutsättningar och av medarbetare med rätt kompetens. Verksamheterna ska aktivt arbeta med kompetensförsörjningsplanering och söka anpassningar utifrån rekryteringsläget.
Utvecklande arbetsklimat	Medarbetare som trivs på arbetsplatsen och har möjlighet att utvecklas samt känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av våra grunduppdrag.

2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög kostnadseffektivitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet ger möjlighet att säkerställa att budgeterade medel kommer i arbete och att kunna vidta åtgärder vid negativ prognos.
Årligen utföra en utanförskapskartläggning på det ofrivilliga utanförskapet.	För att få en tydlig bild av hur utanförskapet i vår kommun ser ut varje år och få bukt med de kostnader och problem. Detta gäller allt utanförskap som är ofrivilligt som gör att man av någon anledning hamnar utanför samhället.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens, och dess olika verksamheters grunduppdrag. Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

2.4.1 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
En trygg kommun	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för allas möjlighet till goda villkor med trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom ökade förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull och aktiv fritid verkar vi för en god hälsa med nolltolerans mot droger och mobbning	• En bra kvalité i välfärden • Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sina egna resurser och bidra till ett samhälle som stödjer hälsosamma val i vardagen	Den omställning som sker inom hälso- och sjukvården mot nära vård ska skapa förutsättningar för ett preventivt och proaktivt arbete som bemöter och förebygger problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård behöver Kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen för att möjliggöra bästa möjliga hälsa samt ytterst även kunna motverka suicid.	• En bra kvalité i välfärden • Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling • Strategi för Äldreomsorgen
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Att Kommunen utvecklar attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla. Här är landsbygdsutveckling viktig i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna *Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan* och *Bro till Bro* i Anderstorp ska fortsätta.	• En stark tillväxt för vår kommun • En bra kvalité i välfärden • Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling • Bostads-försörjnings-program
Öka andelen och användandet av förnybara och/eller fossilfria drivmedel och energikällor, samtidigt som ett incitament för bättre energihushållning tas fram för respektive enhet	Att minska klimatpåverkan och koldioxidutsläppen samt öka den förnybara och/eller fossilfria energianvändningen är viktiga åtgärdsområden för att uppnå ett hållbart samhälle. Satsningar på att minska våra energibehov och en ökad energieffektivitet är prioriterade. Samtidigt vill vi öka incitamenten till att få ned energiförbrukning inom verksamheten så att varje enhet sparar på att vara sparsam med sin energi.	• En stark tillväxt för vår kommun • Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling

Stärkt robusthet och klimatsäkring av dricksvattenförsörjningen.	Klimatsäkring och förstärkt skydd av dricksvattenresursen och vattenanläggningar kräver ett förebyggande arbete. Rening och återanvändning av vårt avloppsvatten måste ske på ett långsiktigt hållbart sätt. Skydd av vattentäkter, sanering av förorenad mark, minskning av riskerna för påverkan av utsläpp från transporter och andra verksamheter är avgörande för en långsiktigt hållbar och robust vattenförsörjning.	• Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling • ÖP 16 • VA-Plan
Markägarnas villkor att bruka sin mark enligt svensk tradition ska värnas.	Gislaveds kommun ska skapa förutsättningar för livsmedelsförsörjning och gröna näringar lokalt samt möjliggöra till lokalt deltagande i kommunal upphandling. Att möjliggöra för lokala aktörer inom jordbruk och skogsindustrin är en viktig del för att främja det öppna landskapet och samtidigt stå upp för markägarnas villkor att bruka sin mark enligt svensk tradition.		
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service	Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagarnas processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.	• En medskapande organisation • En stark tillväxt för vår kommun • En bra kvalité i välfärden • Ett attraktivt hållbart samhälle	
Gislaveds kommun bör i alla beslut och genom opinionsbildning verka för att Gislaveds kommun ska vara en varg-fri kommun.	Det är av stor vikt att Gislaved som kommun är tydlig mot både nya invånare som vill bosätta sig i kommunen liksom de som redan bor här, vad det är vi har att erbjuda och vilken framtidsvision vi har. Vargen har inte haft en naturlig plats inom kommunen de senaste årtiondena och ska inte ha det nu heller. De som lever och verkar här ska ha det så tryggt som de alltid har haft utan att gå med en rädsla att boskap och sällskapsdjur kan råka illa ut. I Gislaveds kommun ska man vara trygg oavsett om man bor inne i ett samhälle eller på landsbygden.		
Jobba mot en sänkt kommunalskatt.	Om man räknar på ett snitt mot närliggande kommuner ligger Gislaveds kommun för högt skattemässigt. För att öka attraktiviteten behöver Gislaveds kommun jobba mot en sänkt skattesats.	• En stark tillväxt för vår kommun	
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov	Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.	• En medskapande organisation • En bra kvalité i välfärden	• Kompetens-försörjnings-strategi

Kommunalt veto mot vindkraft	I vår kommun ska man känna sig trygg i att stora vindkraftsverk ej byggs i närheten av sin bostad. Därför vill vi att kommunen alltid säger nej och därmed ej lägger ned resurser på utredningar osv som enbart leder till ett nej.	• Ett attraktivt hållbart samhälle	
Vänd befolkningsutvecklingen genom att verka för en ökad inflyttning till kommunen	En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen verka för ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.	• En stark tillväxt för vår kommun • Ett attraktivt hållbart samhälle	• Strategi för hållbar utveckling • Bostads-försörjnings-program
Införa ett demokratipaket	Vi vill införa medborgarförslag på prov för att sedan utvärdera, även allmänhetensfrågestund kan provas. E-petitioner kan också vara en lämplig väg att gå, det viktiga är att det demokratiska inflytandet ökar över mandatperioden.		
Säkerställa detaljplanelagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark	Det är viktigt att kommunen kan erbjuda färdigställd industri-, handels- och bostadsmark för att möjliggöra för nyetableringar samt för att befintliga företag ska kunna utöka sin verksamhet. Målsättningen är att erbjuda mark i de lägen som efterfrågas samt att synliggöra denna mark för målgrupperna. Detta uppnås bland annat genom att brister identifieras och åtgärdas samt att processen optimeras.		

2.4.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommun-fullmäktige	Målområde i kommun-planen
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklings-nämnden	Utreda möjligheten att bygga ut Sörgårdsskolan och Gyllenforsskolan	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för att barn och ungdomar ska nå sin maximala potential i skolan. Vi ser därför det nödvändigt att fortsätta skolomorganisationen i Gislaved	2026-12-31	• Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklings-nämnden	Färdigställ en ny publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2029 en modern publikhall byggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet, under dagtid även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.	2029-12-31	• Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunstyrelsen	Ta bort rätten till heltid och utreda möjligheten att införa Skellefteå-modellen.	I de fall vi ej kan erbjuda en heltidstjänst ska vi ej göra det. För att motverka sämre pension och ”kvinnofällor” kan vi istället erbjuda en pensionskompensation. Men är man anställd på heltid ska värde tillföras på heltid. För att vara attraktiv kan Emmabodamodellen införas.	2025-2028	
Samtliga kommunalägda bolag och förvaltningar	Anställa samordnare för att säkerställa samordning mellan kommunala enheter och bolag	Detta sker lämpligen genom att kommunkoncernen har tjänstemän likt installationssamordnare som jobbar med samordning av olika arbeten i kommunen som sker både i bolagen och i nämnder.		

Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklings-nämnden	Gislaved Att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten, kulturmagasinet samt fältverksamheten till Glashusets lokaler. Anderstorp Att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten till Bellmansalen med tillhörande lokaler. Smålandsstenar Att utreda möjligheten att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten till en mer central plats till exempel i lokaler i stiftelsen Torghuset eller dess närhet. Utredning Klar 31/12-24 Samtliga fritidsgårdar (Smålandsstenar Gislaved Anderstorp Reftele) Att anpassa verksamheten till barn ungdomar samt unga vuxnas behov (10-25)år.	Under de senaste åren har Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna vid flertalet tillfällen påpekat att fritidsgårdsverksamheterna inte skall vara lokaliserade i skolans lokaler. Detta på grund av att ungdomarna inte vill tillbringa mer tid än nödvändigt i skolan, precis som vi vuxna inte vill ha en afterwork på vår arbetsplats. Samt att nuvarande lösning inte gynnar de ekonomiska förutsättningarna på ett positivt sätt. Vidare har vi protesterat mot att hyra in externa lokaler till kulturverksamheten i Magasinet då kommunen har lokaler som skulle fungera till den verksamheten inom det egna fastighetsbeståndet i Gislaved. Vi anser även att uppdraget bör breddas till att innefatta barn ungdomar samt unga vuxna (10-25) år, detta för att anpassa verksamheten till deras verklighet.	2025-06-31 2025-06-31 2025-06-31 2025-06-31	
Samhällsutvecklings-nämnden	Utvärdera omorganisationen	Utreda är det rätt att ha de fyra gamla nämnderna under ett tak eller ska man dela till två mindre?	2025-06-31	

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och prognos

Åren 2000-2014 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-2017 ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt med en stor minskning av antal invånare. Under 2022 minskade kommunens befolkning med totalt 75 invånare, från 29 556 till 29 481. Helårsprognosen spådde 29 357 invånare vid årsslutet.

Både barnafödandet och dödligheten har legat på lägre nivåer än förväntat i befolkningsprognosen och på lägre nivåer jämfört med föregående år. Totalt skedde 10 fler dödsfall än födslar, vilket innebär ett negativt födelsenetto. Den låga dödligheten 2022 har en grundförklaring i en överdödlighet under i synnerhet 2020 till följd av pandemin men även med detta i beaktning är nivåerna lägre än förväntat. Den låga nivån av barnafödsel är en mer oväntad utveckling.
Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september inför terminsstart på högskolor och universitet medan inflyttningen var som störst i juni och juli. Flyttnettot för 2022 var -89 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat hit. Inrikes var flyttnettot -173, vilket till viss del vägs upp av ett invandringsöverskott på 84 personer.

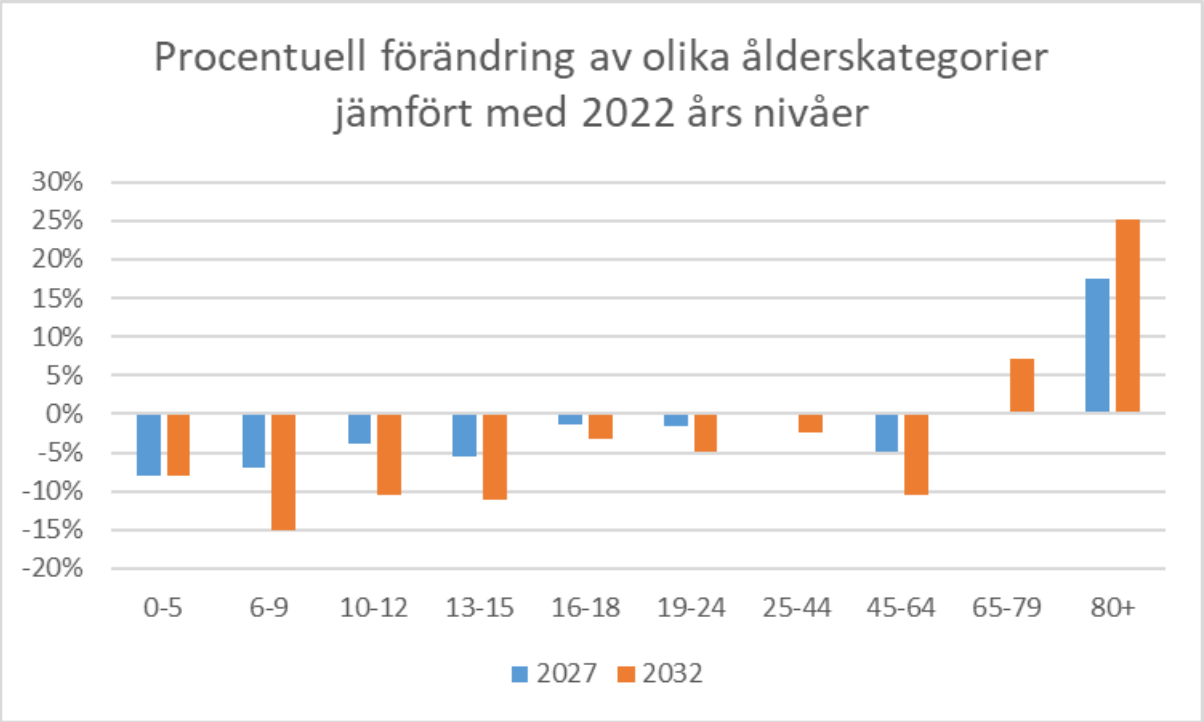
Prognosen i tabellen nedan visar att antalet kommuninvånare förväntas minska i närtid med både en mindre befolkning och även en kraftigare minskning än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Utvecklingen av kriget i Ukraina, oförutsedda större händelser i omvärlden, oväntade effekter av coronapandemin och andra så kallade osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och därför är prognosen relativt osäker.

Prognos 2023-2027	**Utfall 2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Inflyttade	1 243	1 300	1 294	1 289	1 283	1 278
Utflyttade	1 394	1 372	1 363	1 355	1 349	1 343
Flyttnetto	-151	-72	-69	-66	-66	-65
Födda	295	276	270	265	265	266
Döda	258	295	296	297	297	298
Födelsenetto	37	-19	-25	-32	-32	-32
Folkmängd	**29 556**	**29 444**	**29 375**	**29 312**	**29 254**	**29 201**
Utveckling	**-79**	**-91**	**-94**	**-98**	**-98**	**-97**

Antalet äldre ökar

Oavsett utfall för det totala invånarantalet kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2026 och vidare till 2031. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Samtliga barngrupper förväntas minska, i olika omfattning, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 64 års ålder.

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal i yrkesverksam ålder minskar intäkterna från skattemedel, samtidigt som en förändring av andelen i åldrar utanför arbetsmarknaden påverkar efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.



Sammantaget kommer den demografiska utvecklingen att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare anpassningar av verksamheterna med bland annat förändrade arbetssätt och ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och andra närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2022

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Barn- och utbildningsnämnden	814,4	-5,3
Bygg- och miljönämnden	15,4	2,5
Fastighets- och servicenämnden	25,6	-4,1
Fritid- och folkhälsonämnden	52,2	1,1
Kommunstyrelsen	178,7	10,7
Kulturnämnden	35,6	2,2
Räddningsnämnden	35,8	-1,1
Socialnämnden	654,4	-26,7
Tekniska nämnden	47,2	-2,9
Överförmyndarnämnden	3,5	0,3
Totalt	**1 862,8**	**-23,3**

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från MakroNytt 2/2023, SKR

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är, som bekant, de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och expansiv ekonomisk politik mynnat ut i den exceptionella inflationsutveckling som utspelat sig sedan början av 2022. Utgången väntas ge två år av svagare global tillväxt. Den ekonomiska politiken, och penningpolitiken i synnerhet, har lagts om för att få kontroll över inflationen. Vad som förvånar är att arbetsmarknaderna ännu står så starka. I likhet med omvärlden har även svensk arbetsmarknad visat sig motståndskraftig, men vår bedömning är att den lägre efterfrågan (BNP) i år kommer att leda till en avmattning på arbetsmarknaden framöver. Efterfrågan tar fart igen under 2024 då inflationen sjunker tillbaka till målnivåer och centralbankerna anpassar politiken med att inleda en följd av räntesänkningar. Fortfarande går det dock inte att utesluta att sysselsättningsgraden blir fortsatt hög, vilket håller emot en försvagning. Utvecklingen för svensk inflation tyder på ett bredare och mer varaktigt förlopp än i våra tidigare prognoser. För kommuner och regioner spiller den starka arbetsmarknaden på kort sikt över i ett starkare skatteunderlag. I reala termer har bilden dock inte förändrats, sektorns köpkraft faller i år och blir mycket svag nästa år.

Indikatorer som kommit under sommaren pekar i samma riktning. BNP-indikatorn för andra kvartalet visar på en mycket svag BNP-utveckling under våren. Indikatorer för hushållens konsumtion pekar på en oförändrad utveckling på en relativt svag nivå. Dessutom, verkar konjunkturen i vår nära omvärld, särskilt Tyskland, bli allt svagare vilket kommer att ha en inbromsande effekt på exporten. Sammantaget minskar svensk BNP-utveckling med minus 0,6 procent i år, något högre än prognosen i våras beaktat det starka utfallet för första kvartalet i år.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring respektive procent om inte annat anges.

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026
BNP, volym, kalenderkorrigerad	2,8	–0,6	1,2	3,4	2,4
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	2,3	2,4	–0,7	1,7	1,7
Lönesumma	6,4	5,2	3,8	5,1	5,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,7	4,5	3,4	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,9	3,8	3,4	3,3
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,8	9,1	8,8	7,8
Inflation, KPIF	7,7	6,0	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	2,8	1,4	1,8
Styrränta, värde vid slutet av året	2,5	4,0	2,5	2,0	1,8

Källor: Macrobond, Statistiska centralbyrån, och Sveriges Kommuner och Regioner.

Anm.: Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Sommarens inflationsutfall påminner ändå om att inflationen fortfarande är oroväckande hög, betydligt högre än Riksbankens inflationsmål, och visar dessutom tecken på att vara mer seglivad än vi förutsåg i våras. Därför bedömer vi att Riksbanken kommer att behöva höja räntan ytterligare i år och att räntetoppen kommer att bestå något längre in i 2024 innan räntesänkningarna påbörjas under andra kvartalet.

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2023– 2026, i genomsnitt med 4,6 procent per år. Den genomsnittliga ökningen under de senaste tio åren (perioden 2013–2022) var 4,1 procent. Trots den goda nominella utvecklingen så faller köpkraften, dvs det reala skatteunderlaget, med 2 procent i år och beräknas vara oförändrat nästa år för att därefter öka igen. I reala termer växer skatteunderlaget med 1,3 procent per år 2023–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,6 procent. Trots den nominella uppväxlingen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. Förutom att priser och löner stiger och därigenom påverkar kommuner och regioners kostnader för verksamheten så ökar pensionskostnaderna. Det är främst prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värderingen av sektorns pensionsskuld som påverkar resultaten negativt, men även det nya pensionsavtalet för sektorn påverkar.

Tabell 2. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026
Faktiskt skatteunderlag	5,7	4,9	3,8	5,0	4,8
Regelförändringar*	–0,5	0,2	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	6,2	4,7	3,8	5,0	4,8
Prisutveckling	4,4	6,9	3,7	0,3	2,2
Realt skatteunderlag	1,7	–2,0	0,1	4,7	2,5

Källor: Skatteverket och Sveriges KR.

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2024 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 29 296 invånare år 2024 för att sjunka till 29 201 år 2027.
- Skattesatsen är 21,99 kronor för hela planperioden.
- Utgångsläget för ramar 2024 är 2023 års nivå.
- Inflations- och löneuppräkning finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn tagen till demografi avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar för fast personal är kompenserad till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (ej VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande får under planperioden 2024-2027 uppgå till maximalt 1 600 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 950 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2024. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

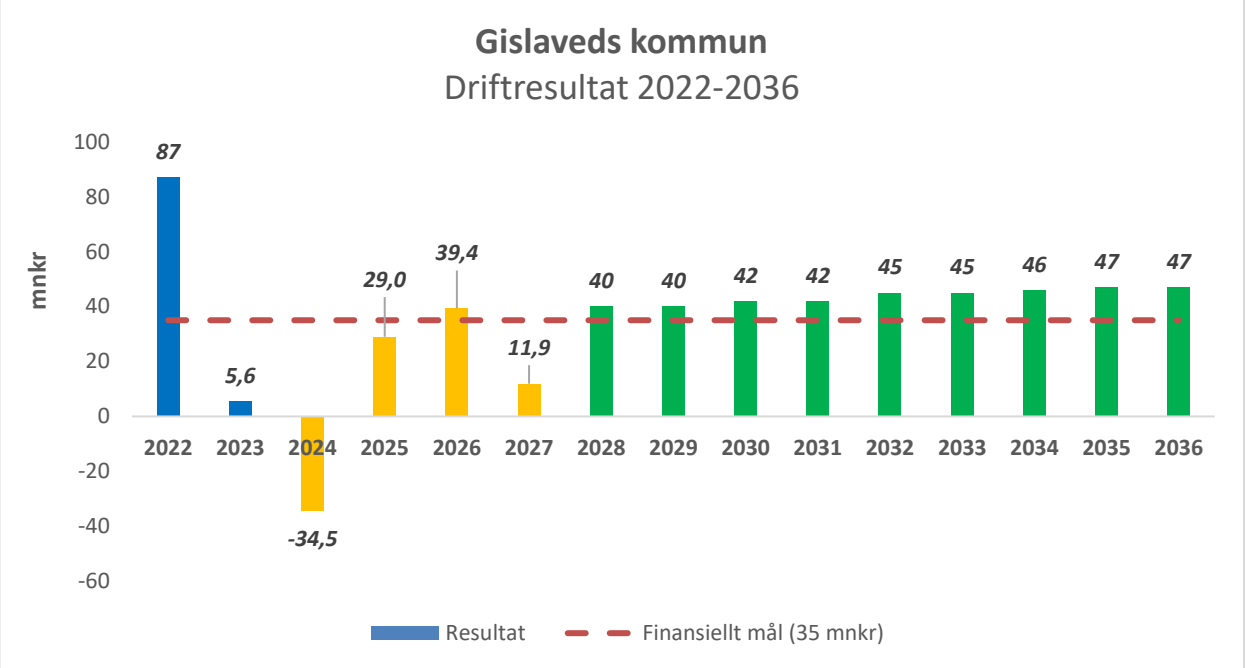
Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat ska i genomsnitt ska uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2022-2036, är satt för att styra kommunens investeringsnivå för samma period. Det innebär att årsresultaten kan och kommer att variera mellan åren.

Budgeterat resultat för 2023 är +25,6 mnkr och prognostiserat resultat i delårsrapporten 2023 per augusti månad visar +5,8 mnkr vilket innebär en preliminär budgetavvikelse för 2023 på minus 19,8 mnkr. Budgetera resultat för 2024 är minus 34,7 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2024-2027 är i genomsnitt +6,0 mnkr. Eftersom de budgeterade resultaten understiger det finansiella målet på kort sikt kommer det att ställa krav på högre resultat för perioden efter 2027 för att det finansiella målet resultat ska uppfyllas med 35 mnkr i genomsnitt per år.

Utmaningen för planeringsperioden 2024-2027, men även perioden 2028-2036 som är kopplad till de finansiella målen är att anpassa verksamheten så att de finansiella målen uppnås för perioden 2022-2036. Utifrån budget och plan 2024–2027 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2036 kommer de finansiella målen för resultatet att uppnås.



Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att investeringsnivån för åren 2024-2027 uppgår till maximalt 325 mnkr i genomsnitt per år för perioden samt för perioden 2028-2036 till maximalt 141 mnkr i genomsnitt per år (inklusive exploateringsverksamhet, exklusive taxefinansierad verksamhet). Totalt för planeringsperioden 2022-2036 är det möjligt för kommunen att investera i genomsnitt 192

mnkr per år (inklusive exploateringsverksamhet, exkl. taxefinansierad verksamhet).

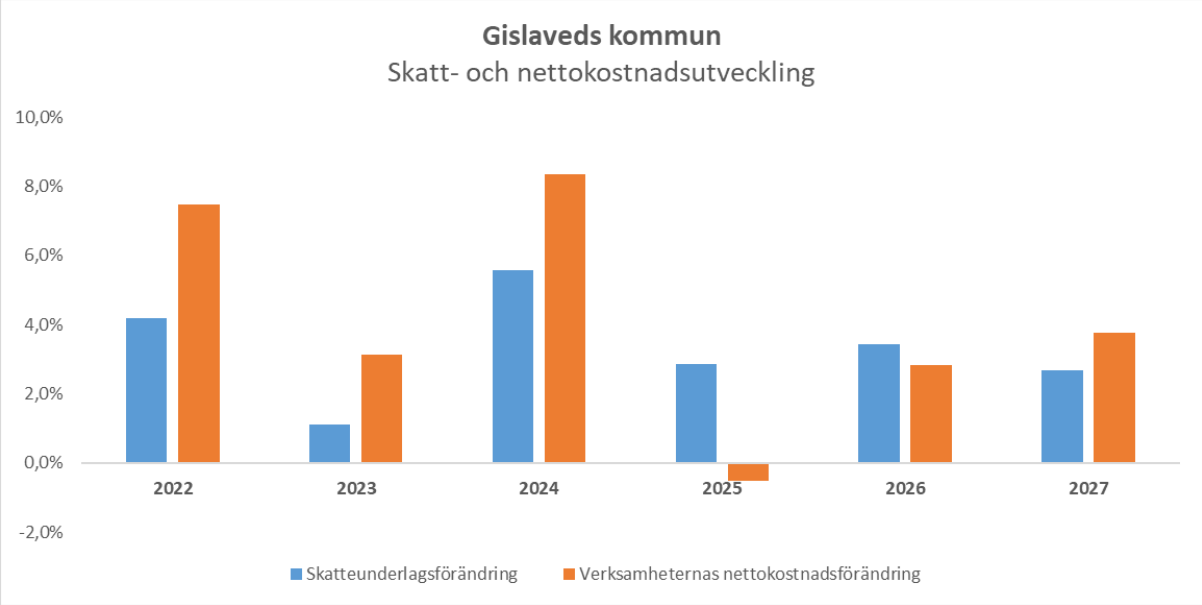
I underlaget för budget 2024 och plan 2025-2027 ingår en oförändrad skattesats med 21,99 procent.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning samt generella statsbidrag beräknas öka med 2,8 procent i genomsnitt per år för åren 2022-2027. Variationen mellan enskilda år, undantaget 2024 där regeringen skjuter till medel till kommuner och regioner via höstpropositionen, är mellan 1,1 till 4,2 procent vilket beror på befolknings- och skatteunderlagsökning. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det mycket viktigt att nettokostnaderna för verksamheten inte ökar mer än skatteintäkterna. Diagrammet nedan visar förändringen mellan respektive år av nettokostnaden respektive skatteintäkter för perioden 2022 till 2027.

Perioden 2022-2024 präglades initialt av påverkan från covid-19 pandemin och därefter av en historiskt hög prisutveckling vilket medför en negativ real tillväxt av kommunens ekonomi även att skatteintäkterna nominellt har och beräknas att ha en god tillväxt. För perioden 2025-2027 förväntas en normaliserad nivå där verksamhetens kostnadsutveckling är i nivå med skatteintäkternas utveckling.

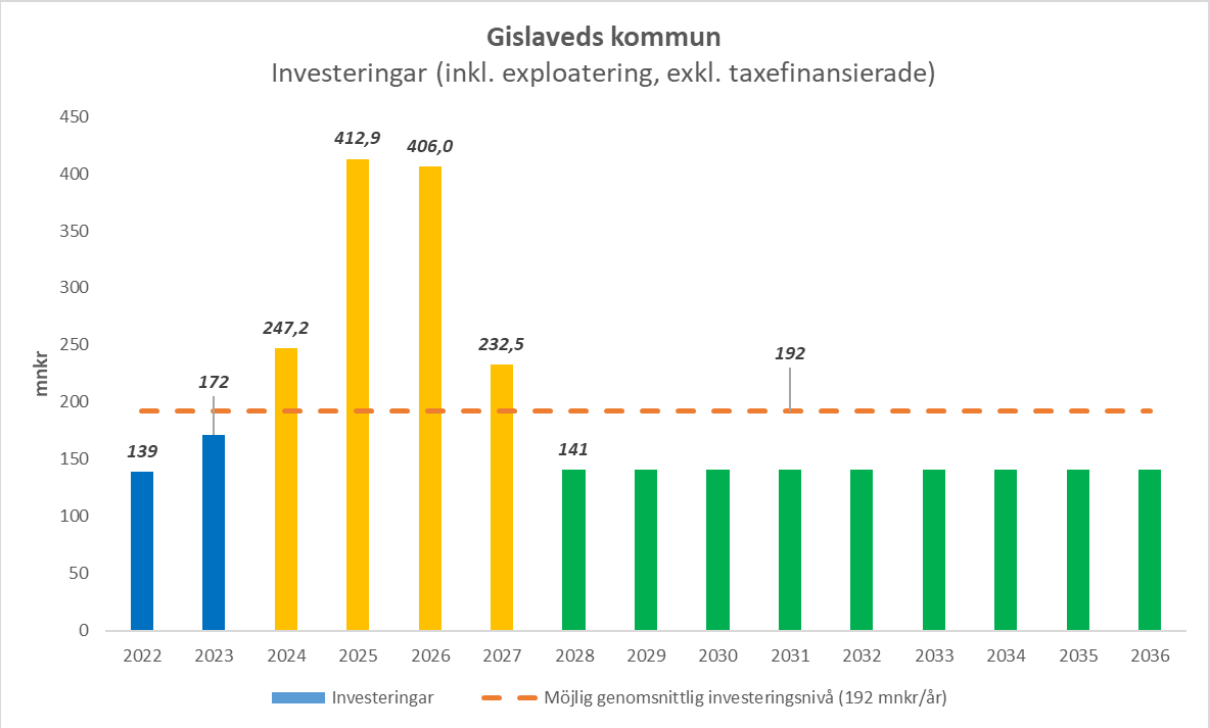
Det är av mycket stor vikt att bevaka och aktivt arbeta med verksamhetens nettokostnads-utveckling så att dessa inte överstiger utvecklingen av skatter, generella statsbidrag och utjämning. I annat fall behöver kommunen göra anpassningar för att kommunens finansiella mål ska vara möjliga att uppnå/bibehållas.



Investeringsnivån

Diagrammet nedan visar en möjlig genomsnittlig investeringsnivå på 192 mnkr för perioden 2022–2036 (inklusive exploateringsverksamheten, exklusive taxefinansierad verksamhet). Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Investeringsnivå för perioden 2022–2036 innebär att soliditeten för samma period kommer att uppgå till i genomsnitt 55 procent vilket är i nivå med det finansiella målet.

Eftersom investeringsnivån är högre än genomsnittet under åren 2024 till 2027 måste investeringsnivån därefter ligga på en lägre nivå för att kommunens grundekonomi ska bibehållas på en godtagbar nivå. I investeringsplanen finns investeringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda och därmed är det i nuläget inte möjligt att bedöma investeringskostnaderna.

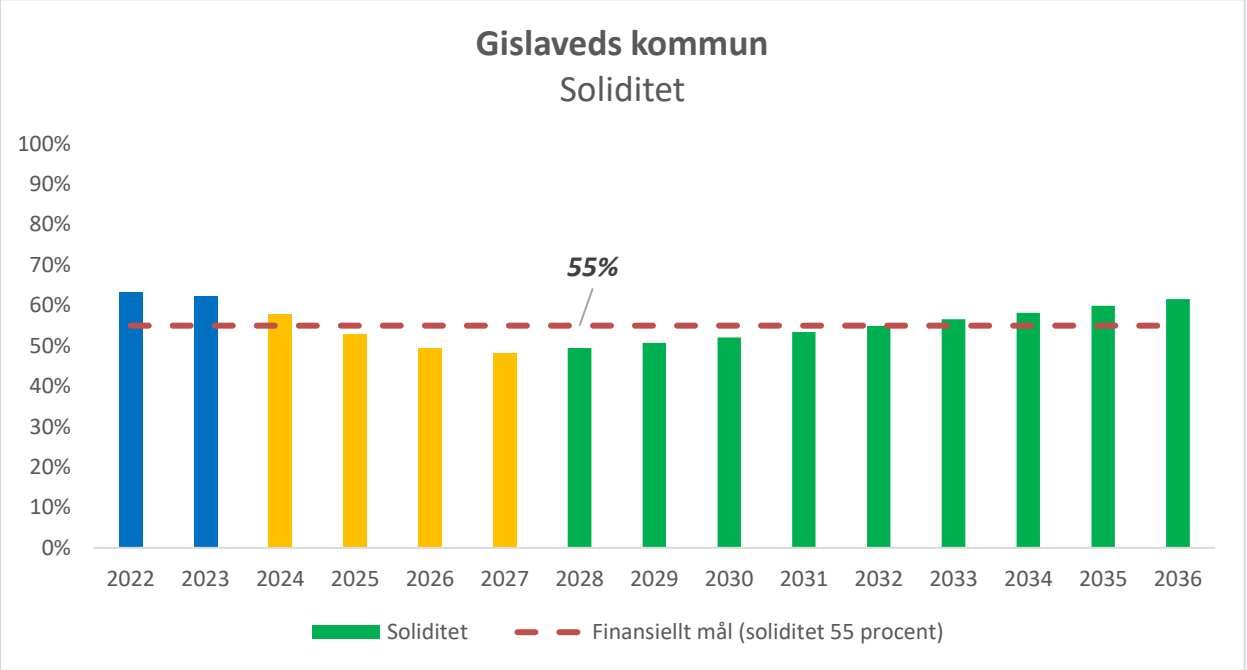


Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

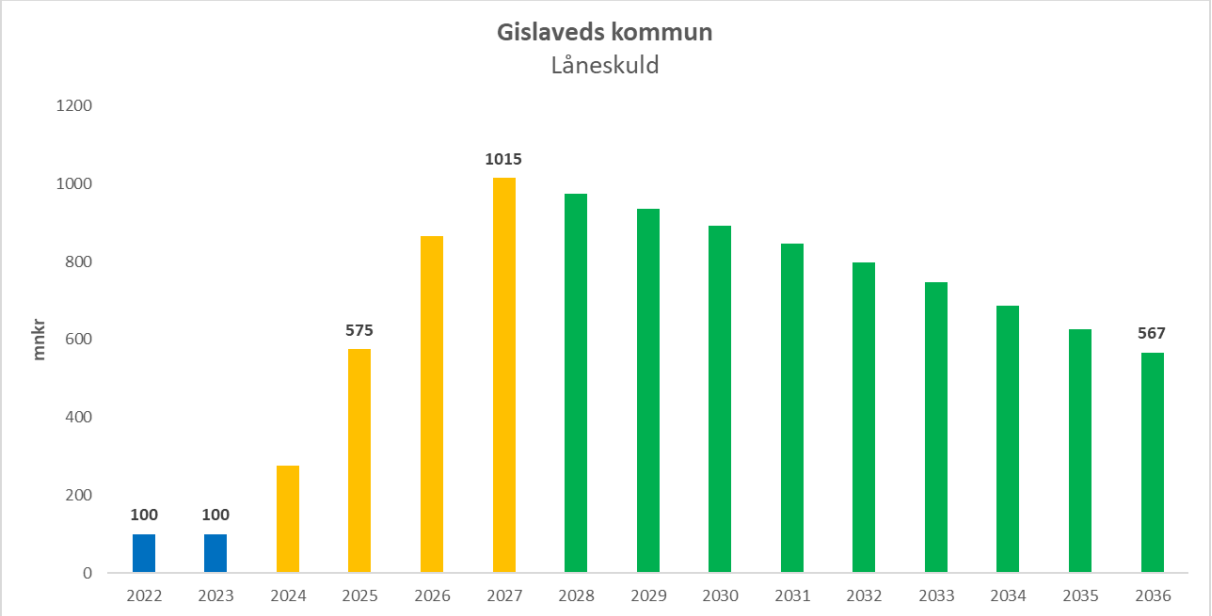
Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.

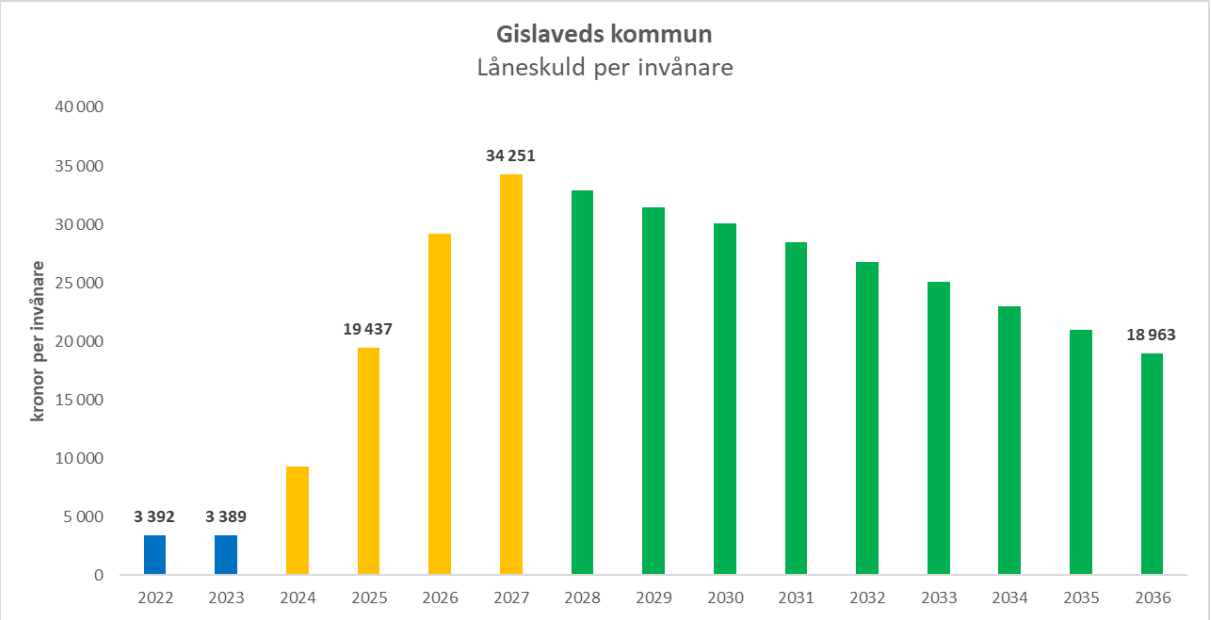


Det andra finansiella målet – att kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 55 procent per år exklusive pensionsåtaganden – uppnås för perioden 2022–2036 förutsatt att investeringsnivån under perioden inte ligger över 192 mnkr i genomsnitt per (inklusive exploateringsverksamhet, exklusive taxefinansierade investeringar) samt att resultatmålet 35 mnkr i genomsnitt per år uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kommer kommunens lånebehov under perioden 2022–2027 att uppgå till cirka 1 000 mnkr och den totala låneskulden beräknas till cirka 1 100 mnkr vid utgången av 2027. I slutet av planeringsperioden beräknas låneskulden vara cirka 560 mnkr. Skuldsättningen per kommuninvånare beräknas vara cirka 34 200 kr år 2027 och i slutet av planeringsperioden cirka 19 000 kr per invånare. Nivån av skuldsättning är en större förändring mot tidigare och är en följd av förändringen av kommunens finansiella mål vilket ger en större möjlighet att möta behoven som finns i kommunen för underhåll och investeringar. Låneskuldens storlek utgör inget problem så länge de finansiella målen uppnås.





Befolkningsprognosen sträcker sig enbart till år 2031 därefter är det antaget samma befolkningsmängd fram till år 2036.

Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. För Gislaveds kommun är kassalikviditeten god under hela perioden. Kommunen har en outnyttjade checkräkningskrediten på upptill 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.. Kommunen planerar för en god likviditet, och har dessutom möjligheter att förstärka den ytterligare om det skulle behövas.

Finansiell risk

Kommunen kommer att öka skuldsättningen. Nya lån kommer att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar men bedöms vara på en medelnivå och omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionsåtagande

Pensionskostnaden beräknas öka från cirka 190 mnkr år 2023 till cirka 240 mnkr år 2024 vilket är en följd av att pensionskostnader värdesäkras med prisbasbeloppet vilket har höjts kraftigt som i sin tur är en följd av den historiskt höga inflationen. Från och med 2025 och framåt beräknas pensionskostnaderna att sänkas vilket är under förutsättning att inflationsmålet om 2 procent uppnås. För år 2027 beräknas pensionskostnaderna vara cirka 155 mnkr.

Den totala pensionsskulden beräknas till 557 mnkr år 2027 vilket innebär en sänkning i förhållande till år 2022 då skulden var 602 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2024–2027 kommer att sjunka med cirka 100 personer enligt kommunens befolkningsprognos.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader, vilket innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav, resultatreserv

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också utnyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatreserv för att kunna jämna ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur.

För 2024 planeras det för att kunna använda resultatutjämningsreserven samt att hänvisa till synnerliga skäl med anledning av inflationen bland annat markant påverkar budgeterad kostnadsnivå för pensionskostnader jämfört med tidigare år.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2022-2036 uppfylla de

finansiella mål som är antagna för Gislaveds kommun. Budgeten för 2024 som enskilt år är dock mycket utmanande för alla kommuner och regioner i Sverige att balansera. För Gislaveds kommun kommer det inte vara möjligt att balansera budgeten för år 2024. Kommunen kommer därför att hänvisa till reglerna för användande av resultatutjämningsreserven samt synnerliga skäl.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolymer, befolkningstillväxt, volymtillväxt samt kvalitetsnivåer inom verksamheterna.

Denna budget som avser planeringsperioden 2024-2027 visar en tydlig bild av att den höga inflationen slår hårt mot Gislaveds kommuns ekonomi. Parallellt behöver det även finnas en långsiktig planering och genomförandeförmåga som går bortom de närmaste åren för att kommunen ska vara redo med en så intakt verksamhet som möjligt när konjunkturen vänder. Kommunen är även en aktör för att i möjligaste mån lindra de negativa följdverkningarna på grund av inflationen för kommunens invånare och näringsliv.

4 Budget 2025

Övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2028

Nämnd (mnkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Samhällsutvecklingsnämnd	-199,3	-199,3	-199,3	-199,3
Bygg- och miljönämnd	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Utbildningsnämnd	-824,4	-819,0	-800,6	-792,6
Socialnämnd	-748,8	-749,5	-750,2	-751,0
Räddningsnämnd	-41,5	-41,5	-41,5	-41,5
Kommunstyrelsenämnd	-211,7	-211,6	-211,3	-211,2
Överförmyndarnämnd	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Förändrade kostnader lokaler (LFP)	-1,8	-2,1	-16,1	-27,1
Förändrat Po	66,0	66,0	66,0	66,0
Löneuppräkning	-65,8	-128,0	-193,8	-258,0
Pensioner	-171,5	-155,0	-164,3	-170,7
Kollektivavtalad pension (KP)	111,8	115,5	119,3	123,2
Intern post kapitalkostnader	70,0	70,0	70,0	70,0
Avskrivningar	-130,0	-130,0	-130,0	-135,0
SUMMA NÄMNDER	**-2 159,3**	**-2 196,7**	**-2 264,0**	**-2 339,2**
Skatteintäkter	1 649,1	1 716,5	1 788,5	1 861,5
Utjämningssystem	550,1	540,8	529,9	518,2
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-14,5	-27,6	-39,9	-39,8
SUMMA FINANSIERING	**2 187,9**	**2 232,8**	**2 281,6**	**2 343,0**
ÅRETS RESULTAT	**28,5**	**36,1**	**17,6**	**3,7**

*Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna flyttar pengar från Samhällsutvecklingsnämnden till Utbildningsnämnden och Socialnämnden. Effektiviseringen på Samhällsutvecklingsnämnden får inte påverka förebyggande verksamhet för barn och unga-vuxna.

Förändringar under planperioden 2026-2028:

Utbildningsnämndens ram sänks fram till och med år 2028 med totalt 32 mnkr på grund av demografiförändringar och förändringar av statsbidrag.

Socialnämndens ram höjs med drygt 1 mnkr på grund av demografi och ökade statsbidrag.
Kommunstyrelsen ram minskar med 0,5 mnkr på grund av demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgetram 2025

Nämnd, Mnkr	Budget 2024	Inflations-kompensation	Avtal-24+25	Demografi och statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut	Budget 2025
Bygg- och miljönämnden	-8,9		-0,2		0,6		-8,4
Kommunstyrelsen	-212,5	-0,2	-1,4		2,3	-0,8	-212,6
Räddningsnämnden	-41,1	0,0	-0,3				-41,4
Samhällsutvecklings-nämnden	-212,7	-0,3	-1,4			15,0	-199,3
Socialnämnden	-731,9	-0,9	-5,1	3,2		-15,4	-748,8
Utbildningsnämnden	-830,1	-0,9	-6,1	13,2		-0,9	-824,8
Överförmyndar-nämnden	-3,8						-3,8
Löneöversyn			-65,8				-65,8
Ökade kostnader lokaler					-1,8	0	-1,8
Minskade PO-kostnader			66,0				66,0
Totalt	**-2 040,9**	**-2,3**	**-14,3**	**16,4**	**1,2**	**-2,1**	**-2 039,6**

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte råder själva över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett ”dolt besparingskrav”.
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett ”dolt besparingskrav” eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 3,1 mnkr som följd av att kommunens kompensation i utjämningssystemet för LSS. Socialnämnden får minskade statsbidrag med 7,1 mnkr. Kompensation för demografiförändring med 0,8 mnkr.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 13,6 mnkr på grund av minskat elevantal. Utbildningsnämnden får 0,4 mnkr i ökade statsbidrag.
- En sänkning av Po (personalomkostnader) med 6,8 procentenheter som minskar nämndernas budgetram med totalt cirka 66 mnkr fördelas genom teknisk justering.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering.
- Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats.
- Kommunstyrelsen får minskad ram med 3,0 mnkr för det kommungemensamma firande av Gislaveds kommun 50 år som skett/sker under 2024. Kommunstyrelsen får 80 tkr i ökade statsbidrag.

Förklaring till kolumnen "politiska beslut"

- I Sverigedemokraterna och Kristdemokraternas budget får Samhällsutvecklingsnämnden ett villkorat effektiviseringskrav på 15 mnkr. Dessa tilldelas Socialnämnden
- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenseras under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gäller enbart för 2025.

Likviditetsplan - investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	111,9	342,8	256,8	78,4
Varav: särskilda satsningar	*33,8*	*272,0*	*193,0*	*26,5*
Räddningsnämnden	2,5	5,0	3,7	3,3
Samhällsutvecklingsnämnden	134,4	152,2	65,2	38,4
Varav: särskilda satsningar	*23,0*	*15,0*		
Socialnämnden	6,8	6,1	3,7	3,7
Utbildningsnämnden	5,0	5,5	5,0	6,5
Totalt, skattefinansierade investeringar	**260,6**	**511,6**	**334,4**	**130,2**

Likviditetsplan - investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	65,5	58,7	58,7	58,7

Likviditetsplan - exploateringsverksamhet

Nämnd, mnkr	Ack t.o.m. 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Nöbbele industriområde, Reftele	x				
Stötabo industriområde, Anderstorp	x				
Smålandia 2.0, Gislaved		56,2	20,5	-7,8	-14,9
Södra industriområdet, Smålandsstenar		30,5	35,6	52,9	52,9
Haghult/Tillbo, Smålandsstenar		85,2	114,9	-0,7	-6,9
Justeringar		-80,0	-80,0	46,0	59,0
Totalt exploaterings-verksamhet		**102,0**	**101,1**	**100,3**	**100,1**
Varav VA inom exploateringsverksamheten		39,4	16,2	6,0	6,0
Totalt, exploateringsprojekt, exkl. VA		**62,6**	**84,9**	**94,3**	**94,1**

Exploateringsverksamhet.
I investeringsplanen finns exploateringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda

Utgifter =plus och inkomster =minus.

Justeringsposten är en anpassning av exploateringsverksamheten utifrån genomförandegrad och vad ekonomin tillåter i förhållande till de finansiella målen.

Likviditetsplan - investeringar och exploateringar under 2025-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Skattefinansierad verksamhet	260,6	511,6	334,4	130,2
Taxefinansierad verksamhet	65,5	58,7	58,7	58,7
Exploateringsverksamhet	62,6	84,9	94,3	94,1
Totalt	**388,7**	**655,2**	**487,3**	**282,9**

Likviditetsplan - investeringar/exploateringar, särskilda satsningar

Fastighet/objekt, mnkr	Total budget särskilda satsningar	Investerings -budget 2025	Investerings -budget 2026	Investerings -budget 2027	Investerings -budget 2028
Götgatsbron, Anderstorp		3,0			
Hestra torg, Hestra	x		x	x	
Nytt badhus, Gislaved		27,2	195,0	117,0	
Publikhall, Anderstorp		3,0	77,0	76,0	26,5
Förskolor, kommunen		3,6			
Nöbbele industriområde, Reftele	x				
Haghultsleden, Smålandsstenar		20,0	15,0		

Fotnot: Särskilda satsningar exkl. VA.
I investeringsplanen finns investeringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda och därmed är det inte möjligt att bedöma investeringskostnaderna för tillfället.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetens nettokostnader I	**-2 029,3**	**-2 066,7**	**-2 134,0**	**-2 204,2**
varav pensioner	*-238,8*	*-157,9*	*-146,4*	*-154,6*
varav avskrivningar	*-130*	*-130*	*-130*	*-130*
Skatteintäkter	1 949,1	1 716,5	1 788,5	1 861,5
Generella statsbidrag och utjämning	550,1	549,8	529,9	518,2
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-14,5	-27,6	-39,9	-39,8
Årets resultat	**28,5**	**36,1**	**17,6**	**3,7**

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

De bolag som är helägda av Gislaveds Kommunhus AB ska enligt ägardirektiven följa de beslut om planeringsdirektiv med budget enligt av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB. Bolagen ska ersätta Gislaveds Kommunhus AB för Management fee, fördelat proportionellt mellan bolagen utifrån genomsnittlig omsättning.

Koncernbidrag/aktieutdelning för bolagen

För år 2024 tillämpas reglerna för koncernbidrag mellan bolagen vilket innebär att kommunens verksamhetsbidrag till Enter Gislaved AB sänks med ca 3 mnkr. Det kan även bli aktuellt med aktieutdelning från dotterbolagen till moderbolaget för 2024.

Borgensavgifter

Borgensavgiften är 0,3 %, eller annat som fastställts av kommunen, av utnyttjad kredit per 31 december och kommunen fakturerar i januari året efter.

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
Gislaved Energi Koncern AB	56%
Enter Gislaved AB	2%
AB Gislavedshus	40%
Gisletorp Lokaler AB	1%

Bolagens omsättning 2022

Bolag	Omsättning 2022, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	257,9
Enter Gislaved AB	8,2
AB Gislavedshus	184,9
Gisletorp Lokaler AB	6,3

Bolagens resultat 2022

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	8,4
Enter Gislaved AB	0,02
AB Gislavedshus	0,2
Gisletorp Lokaler AB	0,6

Bolagens totalt planerade investeringsbehov och lånebehov 2024

Bolag	mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	61

Ks §171 Dnr: KS.2024.110

Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2025

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att från och med år 2025 ska annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden endast ske digitalt, samt att med anledning av detta uppdra till förvaltningen att uppdatera kommunfullmäktiges arbetsordning.

Ärendebeskrivning
Enligt kommunallagen 5 kap. 13§ (2017:725) är det obligatoriskt att annonsera tid och plats för kommunfullmäktiges sammanträde på kommunens digitala anslagstavla. Det föreligger således inget krav på att annonsera sammanträdena i ortstidning sedan nya kommunallagen från 2018.

I kommunfullmäktiges arbetsordning 7§ har det bestämts hur annonsering ska gå till: Fullmäktige bestämmer för varje år i vilken eller vilka ortstidningar som tid och plats för fullmäktiges sammanträden ska införas. Fullmäktige bestämmer samtidigt i vilken utsträckning uppgift om ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen. Ordföranden avgör vilka ärenden som ska annonseras.

Kungörelsen publiceras, förutom på kommunens officiella anslagstavla, på kommunens hemsida.

Kommunfullmäktiges presidium har den 30 september 2024 berett ärendet och föreslår kommunfullmäktige besluta att från och med år 2025 ska annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden endast ske digitalt, samt att med anledning av detta uppdra till förvaltningen att uppdatera kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beslutsunderlag
Kommunfullmäktiges arbetsordning 7§
Kf presidium den 30 september 2024, §15

Yrkanden
Jonas Ericson (M) med instämmande av Stefan Nylén (SD), Ylva Samuelsson (S), Fredrik Sveningson (L) och Charlotte Ström (WeP): Bifall till förslaget.

Propositionsordning
Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige detta.

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesdatum
2024-09-30

Plats och tid	Kommunhuset, måndagen den 30 september 2024, kl. 15.00-16.40
Beslutande	Niclas Palmgren (M), ordförande Christina Lindqvist (S) Glenn Hummel (SD)
Övriga deltagande	Yvonne Thelin Karlsson, kommunsekreterare Anders Olsson, ekonomichef

Utses att justera	Christina Lindqvist (S)
Justeringens plats och tid	Kommunstyrelsekontoret den 30 september 2024

Underskrifter

Sekreterare ..... Yvonne Thelin Karlsson

Ordförande ..... Niclas Palmgren (M)

Justerande ..... Christina Lindqvist (S)

Paragrafer §§14-20

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Kommunfullmäktiges presidium
Sammanträdesdatum	2024-09-30
Datum för anslags uppsättande	2024-10-01
Datum för anslags nedtagande	2024-10-23
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen

Utdragsbestyrkande

§15 Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2025

Beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta att från och med år 2025 ska annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden endast ske digitalt, samt att uppdra till förvaltningen att med anledning av detta uppdatera kommunfullmäktiges arbetsordning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 5 kap. 13§ (2017:725) är det obligatoriskt att annonsera tid och plats för kommunfullmäktiges sammanträde på kommunens digitala anslagstavla. Det föreligger således inget krav på att annonsera sammanträdena i ortstidning sedan nya kommunallagen från 2018.

I kommunfullmäktiges arbetsordning 7§ har bestämts hur annonsering ska gå till: Fullmäktige bestämmer för varje år i vilken eller vilka ortstidningar som tid och plats för fullmäktiges sammanträden ska införas. Fullmäktige bestämmer samtidigt i vilken utsträckning uppgift om ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen. Ordföranden avgör vilka ärenden som ska annonseras.

Kungörelsen publiceras, förutom på kommunens officiella anslagstavla, på kommunens hemsida.

Förvaltningens föreslår att annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2025 ska ske i VästboAndan med Finnveden NU innehållande tid och plats för sammanträdena samt de viktigaste ärendena.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges arbetsordning 7§

Yrkande

Glenn Hummel (SD): Att från och med år 2025 ska annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden endast ske digitalt, samt att uppdra till förvaltningen att med anledning av detta uppdatera kommunfullmäktiges arbetsordning.

Christina Lindqvist: Bifall till Glenn Hummels (SD) yrkande.

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

Ks §170 Dnr: KS.2024.36

Redovisning av obesvarade motioner 2024

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna redovisningen av obesvarade motioner, daterad den 1 september 2024.

Ärendebeskrivning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 23§ ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förteckning över obesvarade motioner per 1 september 2024 och föreslår kommunfullmäktige att godkänna redovisningen.

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen bör en motion beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen från vidare handläggning.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 9 oktober 2024 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna redovisningen av obesvarade motioner, daterad den 1 september 2024.

Beslutsunderlag
Redovisning av obesvarade motioner per 1 september 2024
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 2 september 2024
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 9 oktober 2024

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Handläggare
Yvonne Thelin Karlsson

2024-09-02
Dnr: KS.2024.36

Redovisning av obesvarade motioner per 1 september 2024

2023

Bengt-Ove Eriksson (V) och Ronny Johansson (V)

2023-01-23

KS.2023.15

Motion gällande utredning och överväganden om andra alternativ för vård- och omsorgsboendet Lugnet, Broaryd, än successiv avveckling

Kommentar: Överlämnad den 26 januari 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Kommunfullmäktige har den 15 juni 2023 behandlat svaret på motionen och beslutat att återremittera ärendet i syfte att ärendet ska beredas i socialnämnden. Kommunstyrelsen har den 9 augusti remitterat ärendet till socialnämnden för beredning med svar senast den 27 oktober 2023. Sammanställning av motionssvaret görs inom samhällsutvecklingsförvaltningen där man inväntar pågående åtgärdsvalsstudie för Broaryd.

Peter Gustavsson (SD) och Glenn Hummel (SD)

2023-06-10

KS.2023.96

Motion gällande lek/aktivitetspark för barn och ungdomar

Kommentar: Överlämnad den 15 juni 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till samhällsutvecklingsnämnden.

Peter Gustavsson (SD) och Anders Gustafsson (SD)

2023-09-25

KS.2023.134

Motion gällande utökad skuldrådgivning

Kommentar: Överlämnad den 28 september 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning med svar senast den 19 april 2024. Motionen behandlades i kommunfullmäktige den 30 september och blev då återremitterad för ytterligare beredning.

Bengt-Ove Eriksson (V)

2023-11-03

KS.2023.170

Motion gällande Bostad först

Kommentar: Överlämnad den 16 november 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning med svar senast den 19 april 2024. Socialnämnden har överlämnat sitt yttrande och en sammanställning av motionssvaret pågår inom kommunstyrelseförvaltningen.

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

2023-11-07

KS.2023.174

Motion gällande av utveckla en tantjour i Gislaved

Kommentar: Överlämnad den 16 november 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning med svar senast den 19 april 2024. Motionen behandlades i kommunfullmäktige den 30 september och blev då återremitterad för ytterligare beredning.

Peter Gustavsson (SD) och Tony Scammel (SD)

2023-11-13

KS.2023.176

Motion gällande kulturell decentralisering

Kommentar: Överlämnad den 16 november 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till samhällsutvecklingsnämnden för beredning.

Peter Gustavsson (SD)

2023-11-19

KS.2023.179

Motion gällande ställplatser och ökad trafiksäkerhet

Kommentar: Överlämnad den 14 december 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till samhällsutvecklingsnämnden för beredning.

2024

Åke Fridén (-)

2024-06-11

KS.2024.92

Motion gällande fördjupad demokrati

Kommentar: Överlämnad den 17 juni 2024 till kommunstyrelsen för beredning.

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

2024-06-13

KS.2024.94

Motion gällande förbättrad demensvård i Gislaveds kommun

Kommentar: Överlämnad den 17 juni 2024 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning med svar senast den 25 oktober 2024.